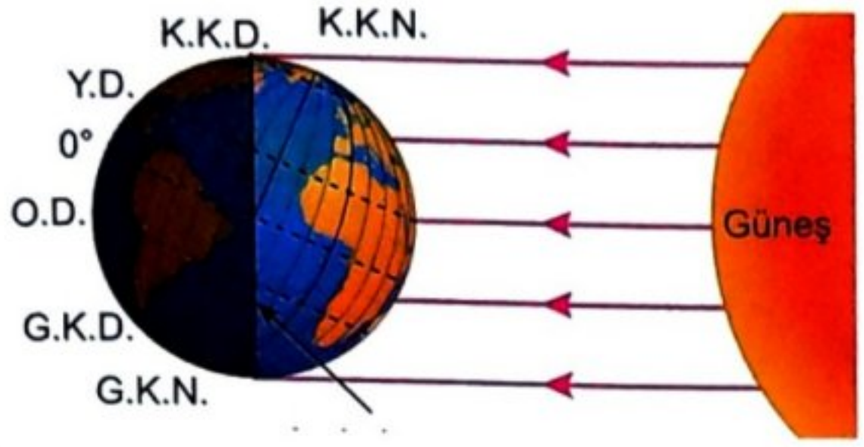
1.

Yukarıdaki şekilde aydınlanma çemberinin konumu dikkate alındığında Türkiye'de yaşanan durumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yaz mevsiminin başlangıcıdır.
B) Antalya'dan Sinop'a gidildikçe gece süresi uzar.
C) 12 saat gece, 12 saat gündüz yaşanır.
D) İzmir'den Antalya'ya gidildikçe gölge boyları uzar
E) Rize'den güneye gidildikçe gündüz süresi uzar.

2. **Türkiye'de sonbahar ekinoksunun yaşandığı günle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Gece ve gündüz süreleri 12'şer saat olur.
B) Türkiye'nin en güneyi Güneş ışınlarını 54° lik açıyla alır.
C) Bu tarihten sonra gündüz süresi gece süresinden uzun olmaya başlar.
D) Yatay yüzeylerdeki cisimlerin boyları, gölge boyundan uzun olur.
E) Aynı boylamda bulunan noktalarda Güneş aynı anda batar.

3. **23 Eylül tarihinde Türkiye'de yaşanan durumlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Güneş ışınları Türkiye'ye en büyük açıyla düşer.
B) Gece ve gündüz süreleri birbirine eşittir.
C) Türkiye'de sonbahar mevsimi başlar.
D) Güneş aynı boylam üzerindeki yerlerde aynı anda doğar ve batar.
E) 23 Eylül'den sonra Türkiye'de geceler uzamaya, gündüzler kısalmaya başlar.

4.

Haritada belirtilen kentlerin hangisinde 21 Haziran tarihinde

I. en kısa gecenin yaşandığı,
II. Güneş'in en erken doğduğu,
III. gölge boyunun en kısa olduğu

merkezler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Trabzon	İzmir	Antalya
B)	Trabzon	Iğdır	Antalya
C)	Antalya	Çanakkale	Iğdır
D)	Antalya	Iğdır	Trabzon
E)	Iğdır	Antalya	Çanakkale

5. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

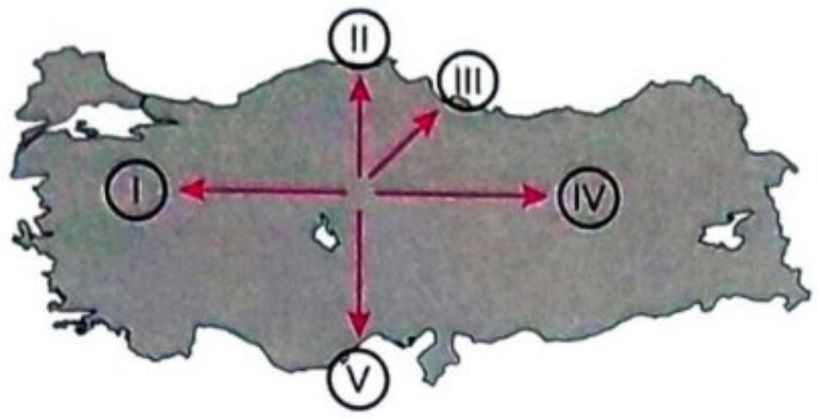

21 Aralık tarihinde bu kentlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle söylenemez</u>?

A) En uzun gölge boyu Ordu'da gözlenir.
B) Güneş ışınlarının atmosferdeki yolu Balıkesir'de Hatay'dan daha uzundur.
C) Güneş en geç Balıkesir'de batar.
D) Kayseri'de cisimlerin gölge boyu Ordu'dan daha kısadır.
E) Hatay'da yıl içindeki en soğuk gün yaşanır.

1. A 2. C 3. A 4. B 5. E

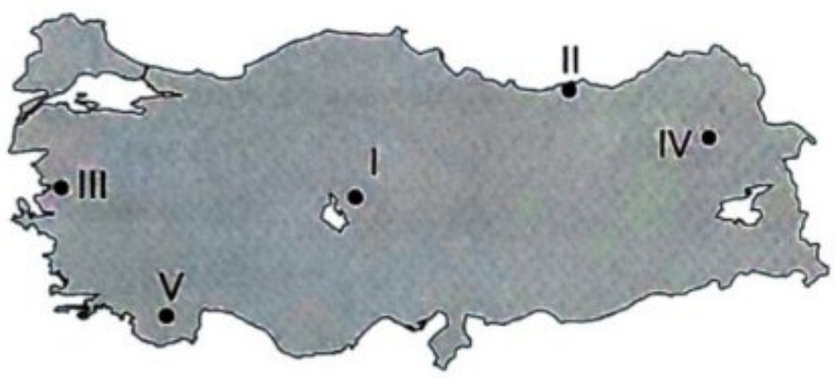
6.

Yukarıdaki haritada 21 Aralık tarihinde aynı anda, aynı hızla farklı yönlere hareket eden araçlardan hangisinin gittiği yerde <u>en kısa</u> gece yaşanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde 23 Eylül tarihinde güneş en geç doğar ve batar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Güneş ışınlarının yere düşme açısı büyüdükçe yatay yüzeylerdeki cisimlerin gölge boyu kısalır.

Buna göre Türkiye'de yaz gündönümünün yaşandığı tarihte, haritada işaretli kentlerin hangisinde yatay yüzeylerdeki cisimlerin gölge boyu <u>daha kısadır</u>?

A) Manisa B) Sivas C) Iğdır
D) Mersin E) Samsun

9. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

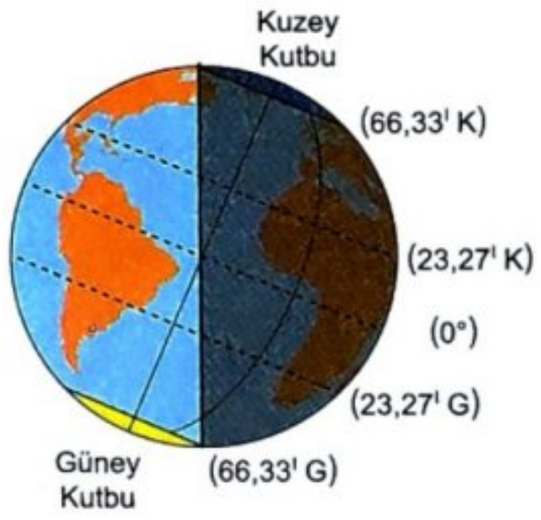
Bu kentlerin hangisinde 21 Haziran günü gece ve gündüz süreleri arasındaki fark <u>en azdır</u>?

A) Edirne B) Kırıkkale C) Bitlis
D) İzmir E) Kilis

10. **21 Mart tarihinde Türkiye'de yaşanan durumlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Türkiye'de ilkbahar mevsimi başlar.
B) 21 Mart'tan sonra Türkiye'de gündüzler uzamaya, geceler kısalmaya başlar.
C) Güneş aynı boylam üzerindeki yerlerde aynı anda doğar ve batar.
D) Gece ve gündüz süreleri birbirine eşittir.
E) Güneş ışınları Türkiye'ye 90° lik açıyla düşer.

11. Aşağıda belirli bir tarihte Dünya'nın Güneş karşısındaki konumu gösterilmiştir.

Dünya bu konumdayken Türkiye'de yaşananlarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Türkiye'de kış mevsimi başlar.
B) Türkiye'de en uzun gece, en kısa gündüz yaşanır.
C) Güneş ışınları Türkiye'ye en büyük açıyla düşer.
D) Bu tarihten sonra Türkiye'de gündüzler uzamaya başlar.
E) Güneyden kuzeye gidildikçe gündüz süresi kısalır.

6. E 7. C 8. D 9. E 10. E 11. C

1. **Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özellikleri arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Ekvator, başlangıç paralelidir ve derecesi 0'dır.
B) Paralel dairelerinin çevresi kutuplara gidildikçe küçülür.
C) Paraleller arasındaki mesafe her yerde eşittir.
D) Paralellerin boyları Ekvator'dan kutuplara doğru büyür.
E) Ekvator'un kuzeyindekilere Kuzey Paralelleri, güneyindekilere Güney Paralelleri denir.

2. Aynı meridyen üzerinde bulunan noktaların, başlangıç meridyenine olan uzaklıkları birbirinden farklıdır.

Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Meridyenler arasındaki mesafenin kutuplara gidildikçe daralması
B) Paraleller arasındaki mesafenin her yerde eşit olması
C) Meridyenlerin paralel dairelere dik olması
D) Meridyen sayısının sabit olması
E) Dünya'nın şeklinin geoit olması

3. Yeryüzündeki herhangi bir noktanın Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden (derece, dakika ve saniye olarak) değerine **enlem** denir. Ekvatordan kutuplara gidildikçe ortaya çıkan düzenli değişmelere "enlem etkisi" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi enlem etkisiyle <u>açıklanamaz</u>?

A) Kutup bölgelerinde sıcaklığın düşük, Ekvator çevresinde yüksek olması
B) Bitki örtüsünün Ekvator'dan kutuplara gidildikçe değişmesi
C) Deniz sularının sıcaklığının Ekvator'dan uzaklaştıkça azalması
D) Aynı boylam üzerindeki şehirlerde yerel saat farklarının oluşması
E) Güneş ışınlarının düşme açısının Ekvator'dan kutuplara doğru küçülmesi

4. Kutup noktalarını birleştirdiği varsayılan, paralelleri dik kesen yaylara meridyen denir.

Aşağıdaki ifadelerden hangisi meridyenlerin özellikleriyle ilgili <u>değildir</u>?

A) Başlangıç meridyeni Londra'daki Greenwich'ten geçer.
B) Meridyenlerin numaraları doğuya ve batıya doğru artar.
C) Ardışık iki meridyen arasında 4°'lik açı farkı bulunur.
D) Dünya batıdan doğuya döndüğü için doğuda yerel saat ileridir.
E) Ardışık iki meridyen arası uzaklık her yerde aynıdır.

5. Aşağıdaki haritada aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerin sıcaklık değerleri gösterilmiştir.

Bu merkezlerin aynı enlemde olmalarına rağmen sıcaklık değerlerinin farklı olmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Yükselti farkı
B) Kara ve deniz etkisi
C) Bitki örtüsü farklılığı
D) Güneş ışınlarının düşme açısı
E) Hava kütlelerinin etkisi

6. Yeryüzündeki herhangi bir noktanın başlangıç meridyenine olan uzaklığı boylam, doğu-batı yönünde yer değiştirildiğinde ortaya çıkan farklılıklar ise boylam etkisi olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi boylam etkisinin bir sonucu <u>değildir</u>?

A) Aynı boylam üzerinde Güneş'in aynı anda doğması
B) Doğuya gidildikçe yerel saatin ileri olması
C) Meridyenler arasında 4 dakikalık zaman farkının bulunması
D) Ekvator'dan kutuplara gidildikçe sıcaklığın azalması
E) Doğu-batı yönünde Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin farklı olması

edu kariyer

1. D 2. A 3. D 4. E 5. D 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Türkiye'de saat birliğini sağlamak amacıyla kullanılan ulusal saat, 45° Doğu meridyenine göre ayarlanmıştır.

Bu uygulamanın <u>temel amacı</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'nin doğu ve batısı arasındaki yerel saat farkını tamamen ortadan kaldırmak

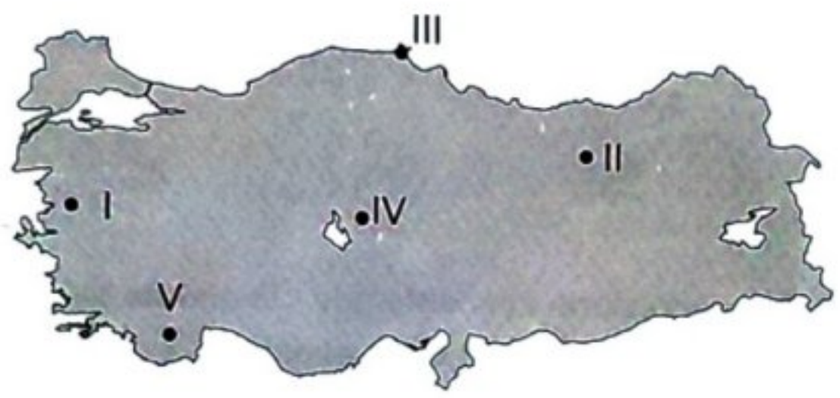
B) Tüm ülkede saat birliğinin ve zaman düzenini sağlamak

C) Güneş'in tüm şehirlerde aynı anda doğup batmasını sağlamak

D) Şehirler arasında yerel saat farklarını azaltmak

E) Türkiye'nin tüm meridyenlerinde aynı anda Güneş'in en yüksek konuma ulaşmasını sağlamak

8. Grup süresi, güneşin battığı anda ufukta tamamen kaybolana kadar geçen alacakaranlık süresidir.

Haritadaki numaralanmış merkezlerin hangisinde sözü edilen süre yıl boyunca diğerlerinden <u>daha uzun</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de Güneş, Ağrı'da yıl boyunca Ankara'dan daha erken doğar.

Bu durumun tam tersinin yaşanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin değişmesi gerekir?

A) Türkiye'nin arazi yapısının

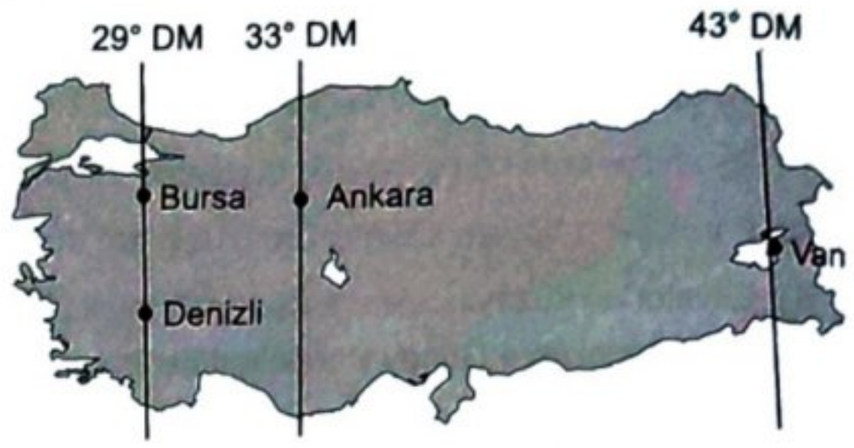
B) Eksen eğikliğinin

C) Yer ekseni ile Ekvator düzlemi arasındaki açının

D) Dünya'nın şeklinin

E) Dünya'nın ekseni çevresindeki dönüş yönünün

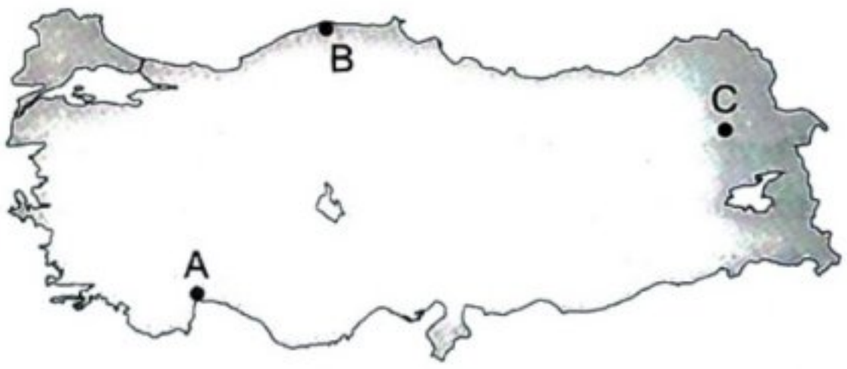
10. Aşağıdaki haritada bazı şehirlerden geçen boylamlar gösterilmiştir.

33. doğu boylamının geçtiği Ankara'da yerel saat 12.00 iken Bursa ve Van'da yerel saat kaçtır?

	Bursa	Van
A)	12.30	11.30
B)	11.44	12.40
C)	12.40	11.48
D)	12.00	12.48
E)	11.12	12.12

11. Aşağıdaki haritada üç nokta A, B ve C harfleriyle gösterilmiştir.

Bu noktaların coğrafi konum özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ekvator'a en yakın nokta A'dır.

B) A'dan B'ye gidildikçe sıcaklıkların azalması denizellik ile açıklanır.

C) C'den B'ye gidildiğinde sıcaklıkların artması enleme ters düşer.

D) Gün içinde Güneş'i en erken C noktası görür.

E) 21 Haziran tarihinde en uzun gündüz B'de yaşanır.

7. B 8. C 9. E 10. B 11. B

1. **Türkiye'de aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi mutlak konumla ilgili <u>değildir</u>?**

A) Eğirdir Gölü'nün sularının Ulubat Gölü'nün sularından sıcak olması

B) Sıcaklık farklarının batıdan doğuya doğru artması

C) Orman üst sınırının Akdeniz'de Karadeniz'e göre daha yüksek olması

D) Kışın Kaş kıyılarının Amasra kıyılarından daha ılık olması

E) Gece ve gündüz süresi arasındaki farkın Akdeniz'den Karadeniz'e doğru artması

2. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin mutlak konum özelliklerinin belirlenmesinde etkilidir?**

A) Önemli madenlerin bulunması

B) Güneş ışınlarının yıl içinde farklı açılarla düşmesi

C) Ortalama yükseltinin fazla olması

D) Denizellik etkisinin dar bir alanda görülmesi

E) Önemli deniz yollarının Türkiye'den geçmesi

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin mutlak konumunun sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Kuzey kıyılarının güney kıyılarından daha soğuk olması

B) Başlangıç boylamının doğusunda bulunması

C) Orta kuşakta yer alması

D) Farklı mevsim koşullarının aynı anda yaşanması

E) Güneş ışınlarının düz zeminlere hiçbir zaman dik açıyla düşmemesi

4. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Doğu Anadolu Bölgesi'nde büyükbaş hayvancılığın yapılması

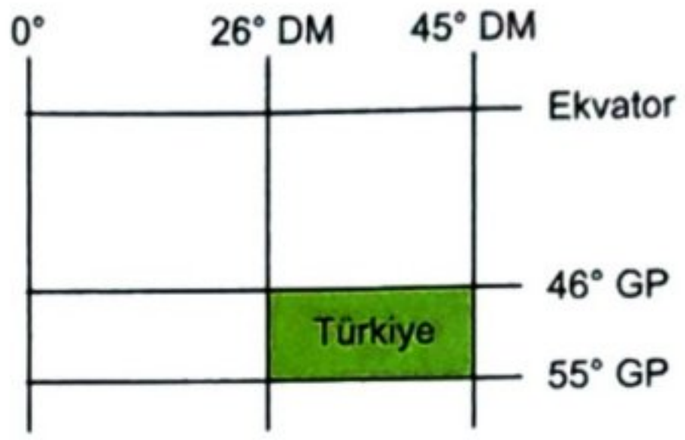
B) Rize'de turunçgil yetiştirilmesi

C) Akdeniz Bölgesi'nde kalkerli arazinin geniş yer kaplaması

D) Doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkının bulunması

E) Aynı anda birden fazla iklimin görülmesi

5.

Türkiye'nin Dünya üzerindeki mutlak konumu yukarıdaki gibi olsaydı, aşağıdakilerin hangisinde değişiklik <u>olmazdı</u>?

A) Mevsim başlangıç tarihlerinde

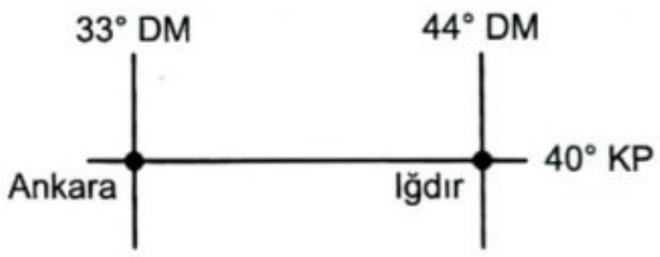
B) Bulunduğu saat diliminde

C) Aydınlanma süresinde

D) Güneş ışınlarının düşme açısında

E) Sıcaklık ortalamalarında

6. Aşağıda Türkiye toprakları içinde aynı enlemde yer alan Çanakkale ve Iğdır gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu iller için ortak özelliklerden biri <u>değildir</u>?

A) Gündüz süreleri

B) Gurup ve şafak süresi

C) Güneş ışınlarını öğle vakti alma açıları

D) Gölge yönleri

E) Yerel saatleri

7. I. Çoruh vadisinde zeytin tarımı yapılması

II. Rize-Trabzon kıyılarında turunçgil yetiştirilmesi

III. Antalya'da tarım yapılabilme süresinin Samsun'dan uzun olması

Yukarıdakilerden hangileri göreceli konumla açıklanabilir?

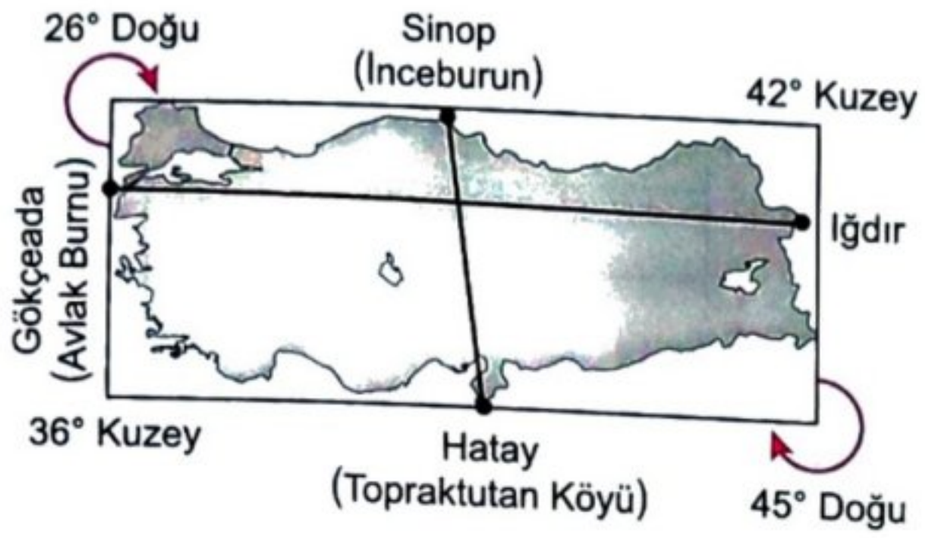
A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

edu kariyer

1. B 2. B 3. D 4. D 5. B 6. E 7. B

8. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin mutlak konumuna göre doğu-batı, kuzey-güney en uç noktaları gösterilmiştir.

Haritada verilen bilgilere göre Türkiye'nin mutlak konumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Orta enlemlerde yer aldığı için dört mevsim belirgin olarak yaşanır.

B) Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan İstanbul Boğazı ile Çanakkale Boğazı'na sahiptir

C) Dağların güney yamaçları bakı yönünü gösterir.

D) 2. ve 3. saat diliminde yer alır.

E) Güneyi ve kuzeyi arası kuş uçumu uzaklık yaklaşık 666 km'dir.

9. Aşağıdaki haritada bazı sınır komşuları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu sınır komşuları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Irak - Ermenistan - Suriye

B) Yunanistan - Ermenistan - Irak

C) Gürcistan - İran - Yunanistan

D) Nahcivan - Ermenistan - Bulgaristan

E) Irak - İran - Azerbaycan

10. **Türkiye'nin Kuzey Yarım Kürede ve Orta Kuşak'ta bulunması aşağıdakilerden hangisi üzerinde belirleyici olmamıştır?**

A) Kuzeyinin güneyine göre daha soğuk olmasında

B) 21 Haziran'da en uzun gündüzün yaşanmasında

C) Bakı yamaçların hep güney yamaçlar olmasında

D) Dört mevsimin belirgin yaşanmasında

E) Güneş'in, doğusundaki kentlerde batısındaki kentlere göre daha erken doğmasında

11. Türkiye'nin coğrafî konumu, bölgesel ve küresel ölçekte siyasî, askerî ve ekonomik açıdan önemli bir jeopolitik güç sağlamaktadır. Jeopolitik unsurlar, değişen ve değişmeyen unsurlar olarak ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi değişen unsurlardan biri değildir?

A) Coğrafî konum

B) Nüfus yapısı

C) Ekonomik güç

D) Siyasî rejim

E) Askerî teknoloji düzeyi

12. Türkiye bulunduğu coğrafi konum gereği bazı bölgesel sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedir. Bu sorunlardan bazıları Türkiye'yi doğrudan, bazıları ise dolaylı olarak ilgilendirmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'yi dolaylı olarak ilgilendiren sorunlar arasında yer almaz?

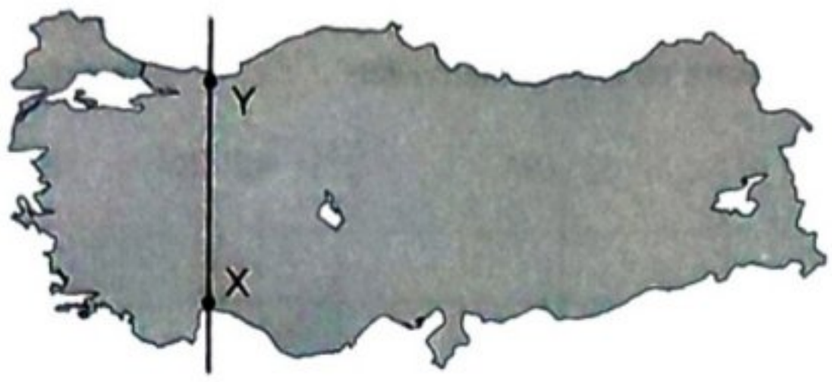
A) Bosna-Hersek sorunu B) Kosova sorunu

C) Kıbrıs sorunu D) Kafkaslar sorunu

E) Makedonya sorunu

8. B 9. B 10. E 11. A 12. C

1.

21 Haziran tarihinde haritada işaretli X ve Y noktaları arasında aynı boylam üzerinde hareket edildiğinde

I. gündüz süresi,

II. yerel saat,

III. gölge boyu

özelliklerden hangilerinin değiştiği <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I - II

D) II - III E) I - III

2. Güneş ışınlarının yere düşme açısı büyüdükçe yatay yüzeylerdeki cisimlerin gölge boyu kısalır.

Buna göre Türkiye'de yaz gündönümünün yaşandığı tarihte, haritada işaretli kentlerin hangisinde yatay yüzeylerdeki cisimlerin gölge boyu <u>daha kısadır</u>?

A) Manisa B) Sivas C) Iğdır

D) Mersin E) Samsun

3. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

Bu kentlerden hangisinin yerel saatiyle ulusal saat arasındaki fark <u>en azdır</u>?

A) İzmir B) Samsun C) Antalya

D) Bursa E) Rize

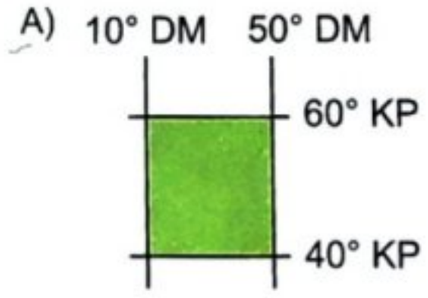
4. Aşağıdaki haritada iki kent gösterilmiştir.

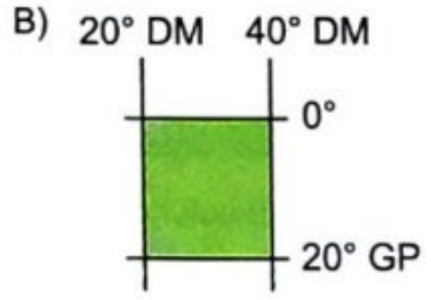

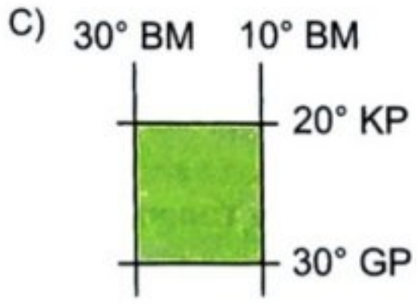
Bu iki kent aşağıdaki özelliklerine göre karşılaştırıldığında; hangisi <u>yanlış olur</u>?

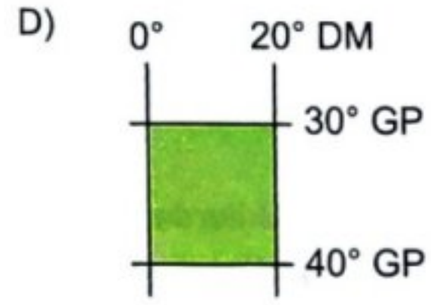
		Balıkesir	Hatay
A)	Çizgisel hız	az	çok
B)	Yerel saat	geri	ileri
C)	Şafak süresi	uzun	kısa
D)	Güneş ışınlarının düşme açısı	küçük	büyük
E)	Güneş ışınlarının atmosferdeki kaybı	az	çok

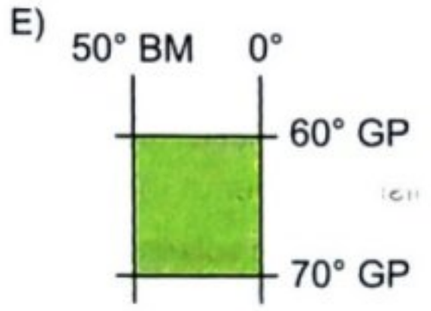
5. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen yerlerden hangisi Türkiye'ye <u>en yakındır</u>?

A)

B)

C)

D)

E)

1. B 2. D 3. E 4. E 5. A

6. Aşağıdaki görselde Ankara'da 21 Haziran'da Güneş'in gün içindeki farklı zamanlardaki durumu gösterilmiştir.

Hangi saatte yatay yüzeydeki dik bir çubuğun gölgesi kuzeybatı yönünü gösterir?

A) 18.00 B) 14.00 C) 12.00 D) 09.00 E) 06.00

7. Türkiye'de;

- Kuzeyden güneye doğru gidildikçe gündüz süresi daha az değişir.
- En soğuk dönemi Ocak ve Şubat aylarında yaşanır.
- Kuzeye doğru gidildikçe gölge boyları uzar.

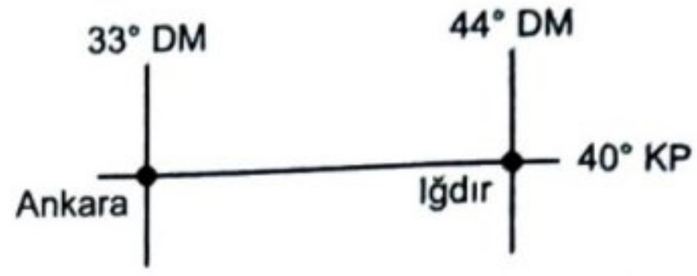
Bu özellikler aşağıdakilerden hangisi hakkında kesin bilgi verir?

A) Denize göre konumu
B) Yükseltisi
C) Ekvator'a göre konumu
D) İçinde bulunduğu iklim kuşağı
E) Başlangıç meridyenine göre konumu

8. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye ile Yunanistan arasında sorun oluşturan konulardan biri <u>değildir</u>?**

A) Adaların silahsızlandırılması
B) Kıta sahanlığı
C) Kıbrıs
D) Batı Trakya
E) Fırat ve Dicle'nin sularının paylaşımı

9. Aşağıda Türkiye toprakları içinde aynı enlemde yer alan Ankara ve Iğdır gösterilmiştir.

Bu illerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Iğdır'da güneş daha erken doğar ve batar.
B) Ankara'da yerel saat Iğdır'dan geridir.
C) Her iki merkezde yıl boyunca güneş ışınları birbirine yakın açılarla alır.
D) Iğdır'da ortak saat ile yerel saat birbirine çok yakındır.
E) Alacakaranlık süresi Ankara'da yıl boyunca daha fazladır.

10. Aşağıda Türkiye ile ilgili bazı durumlar verilmiştir.

- Dağların güney yamaçları daha sıcaktır.
- Güneyden kuzeye gidildikçe gece gündüz süreleri arasındaki fark artar.
- Güneyden kuzeye gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı küçülür ve gölge boyu uzar.
- Akdeniz'in tuzluluk oranı Karadeniz'den daha yüksektir.

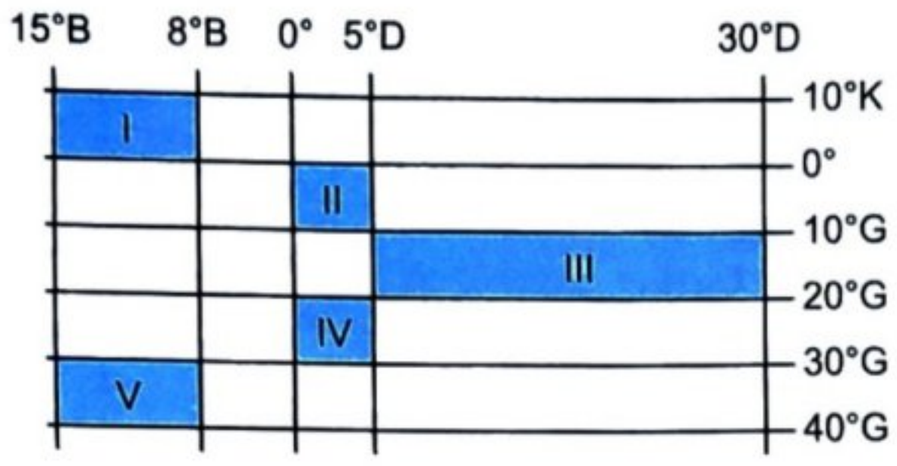
Bu durumların ortaya çıkması Türkiye'nin aşağıda verilen hangi özelliğinden kaynaklanır?

A) Yer şekilleri oldukça dağlık ve engebeli bir ülke olmasından
B) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı noktada Asya kıtasının güneybatı ucunda Anadolu Yarımadası üzerinde yer almasından
C) Dünya'nın önemli ulaşım yolları üzerinde yer almasından
D) 36° kuzey enlemi ile 42° kuzey enlemi arasında yer almasından
E) Doğusu ve batısı arasında yerel saat farkının 76 dakika olmasından

edu kariyer

6. D 7. C 8. E 9. E 10. D

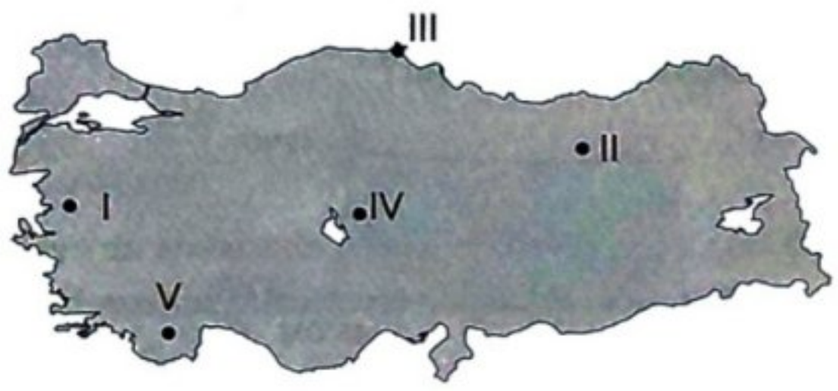
1. Aşağıdaki şekilde bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde 21 Aralık tarihinde gündüz süresinin uzunluğu Türkiye'dekine <u>en yakındır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde grub ve tan vakitleri yıl boyunca diğerlerinden <u>daha kısa</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki harita bazı kentler gösterilmiştir.

Bu kentlerin hangisinde yıl içinde gece gündüz süreleri arasındaki zaman farkı <u>en fazla</u> olur?

A) Bursa B) Samsun C) İzmir
D) Antalya E) Adana

4. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

21 Haziran tarihinde bu kentlerin hangilerinde gece-gündüz süreleri arasındaki fark <u>en çoktur</u>?

A) Antalya - İzmir B) Sinop - Ankara
C) Ankara - İzmir D) Antalya - Sinop
E) Ankara - Şanlıurfa

5.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde verilen A ve B noktalarının

I. aydınlanma süreleri,
II. yerel saatleri,
III. çizgisel hızları,
IV. güneşin doğuş ve batış saatleri

özelliklerinden hangileri 21 Mart tarihi için ortak özellik <u>olamaz</u>?

A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

1. A 2. E 3. B 4. D 5. A

VİDEO ÇÖZÜM

6. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

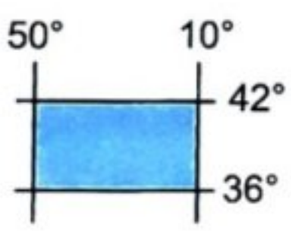

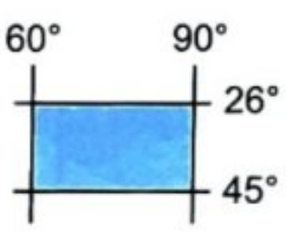
Bu kentlerin hangisinde Güneş enerjisinden yararlanma süresinin <u>daha kısa</u> olduğu söylenebilir?

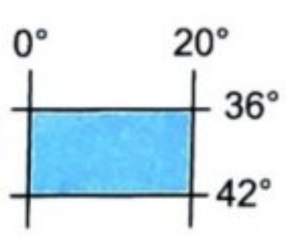
A) İskenderun B) Anamur C) Antalya
D) Edremit E) Ordu

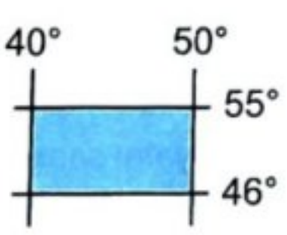
7. Türkiye 36° - 42° Kuzey paralelleri ile 26° - 45° Doğu Meridyenleri arasında yer alır.

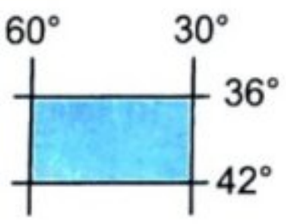
Buna göre aşağıda coğrafi koordinatları verilen ülkelerden hangisinin kullandığı saat diliminin, Türkiye'nin kullandığı saat dilimiyle aynı olduğu söylenebilir?

A)

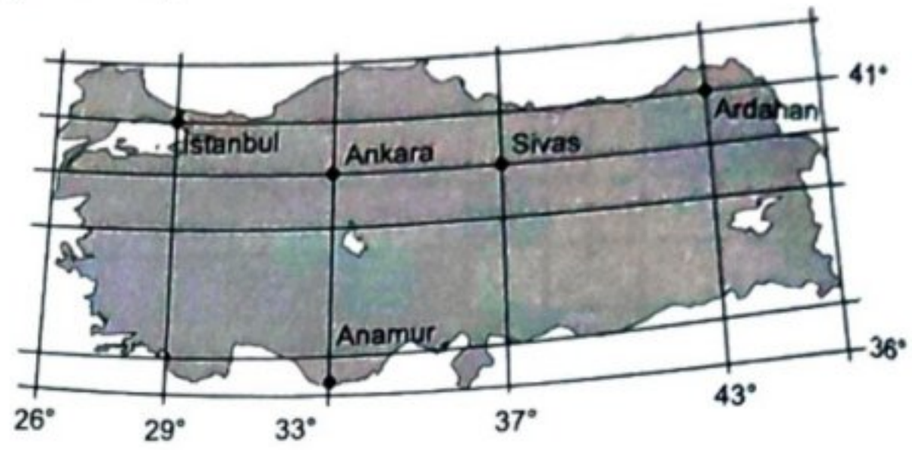
B)

C)

D)

E)

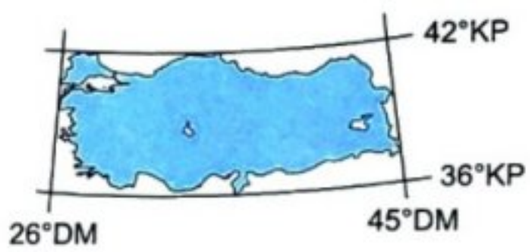
8. Aşağıdaki haritada bazı şehirlerin coğrafi koordinatları gösterilmiştir.

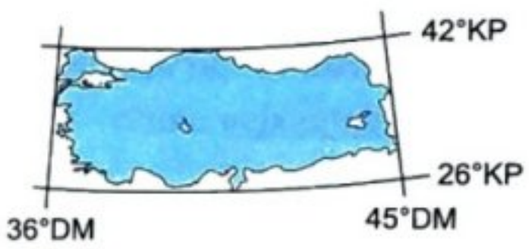

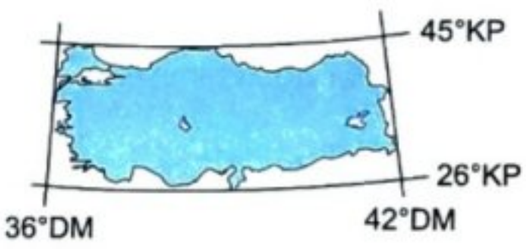
Bu şehirlerden hangisi yıl boyunca Güneş ışınlarını diğerlerine göre <u>daha büyük</u> açıyla alır?

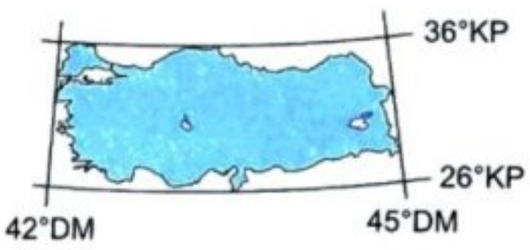
A) İstanbul B) Ankara C) Sivas
D) Anamur E) Ardahan

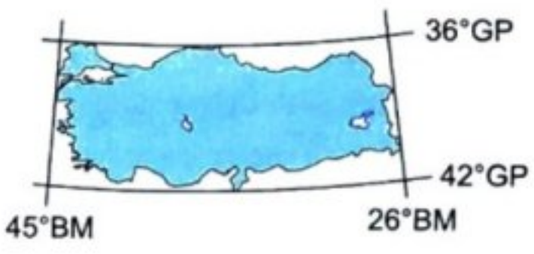
9. **Aşağıdakilerin hangisinde Türkiye'nin coğrafi koordinatları verilmiştir?**

A)

B)

C)

D)

E)

6. E 7. D 8. D 9. A

1. I. Iğdır'da pamuk tarımı yapılması

II. Anamur-Alanya kıyılarında muz yetiştirilmesi

III. Giresun'da tarım yapılabilme süresinin Muğla'dan kısa olması

Yukarıdakilerden hangileri mutlak konumla açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. I. Doğu Anadolu

II. İç Anadolu

III. Marmara

IV. Akdeniz

Türkiye'de aralarında 1 saat 16 dakika yerel saat farkı olan iki merkez yukarıdaki bölgelerden hangileri içinde bulunabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

3. **Aşağıdaki kentlerin hangi ikisi arasındaki yerel saat farkının <u>daha fazla</u> olduğu söylenebilir?**

A) İstanbul ve İzmir

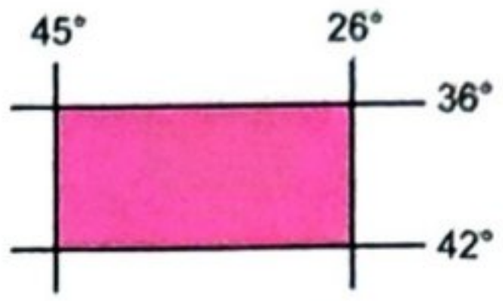
B) Ankara ve Antalya

C) Tekirdağ ve Trabzon

D) Erzurum ve Mardin

E) Kayseri ve Samsun

4.

Türkiye'nin mutlak konumu şekildeki gibi olsaydı, aşağıdakilerden hangisi bugünkünden farklı olurdu?

A) Ekvatora olan uzaklığı

B) Başlangıç Meridyeni'ne olan uzaklığı

C) Kuzeyi ile güneyi arasındaki uzaklık

D) Doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı

E) Yengeç Dönencesi'yle arasındaki uzaklık

5. I. Ortalama yükseltinin fazla olması

II. Dört mevsimin belirgin olması

III. Kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi

IV. Dağların güney yamaçlarının yıl boyunca daha sıcak olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Türkiye'nin Orta Kuşak'ta yer aldığına kanıt oluşturur?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II

D) I ve III E) III ve IV

6. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin mutlak konumunun sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?**

A) İzmir'de Güneş'in Ankara'ya göre daha geç doğması

B) Tarım ürünlerinin en erken Akdeniz bölgesinde olgunlaşması

C) Kuzey yönlü rüzgârların sıcaklığı düşürmesi

D) Doğu Anadolu Bölgesi'nde olmalarına karşın Iğdır ve Malatya'da pamuk yetişmesi

E) Akdeniz kıyısındaki tuzluluk oranının Karadeniz kıyısından yüksek olması

edu kariyer

1. B 2. B 3. C 4. E 5. A 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

23 Eylül tarihinde bu kentlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) En uzun gölge boyu Ordu'da gözlenir.

B) Güneş ışınlarının atmosferdeki yolu Balıkesir'de Hatay'dan daha uzundur.

C) Güneş en geç Balıkesir'de batar.

D) Kayseri'de cisimlerin gölge boyu Ordu'dan daha kısadır.

E) Hatay'da yıl içindeki en uzun gün yaşanır.

8. Aşağıdaki haritada üç merkez gösterilmiştir.

Bu merkezin coğrafi konum özellikleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ekvator'a en yakın merkez Antalya'dır.

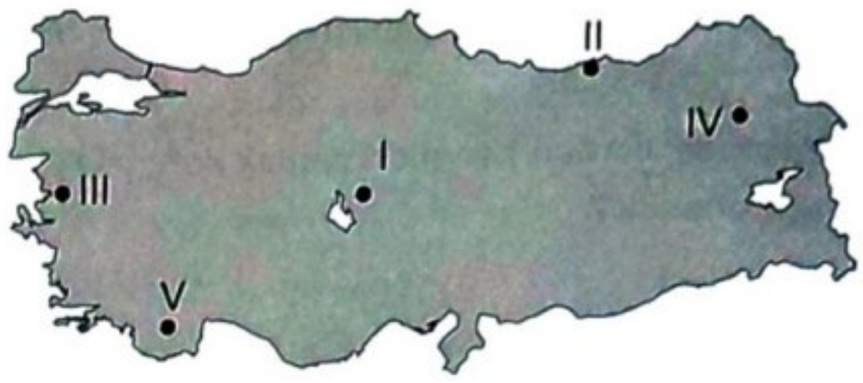
B) Antalya'dan Bartın'a gidildikçe sıcaklıkların azalması denizellik ile açıklanır.

C) Iğdır'dan Bartın'a gidildikçe sıcaklıkların artması enleme ters düşer.

D) Gün içinde Güneş'i en erken Iğdır görür.

E) 21 Haziran tarihinde en uzun gündüz Bartın'da yaşanır

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

21 Mart tarihinde bu yerlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) IV'te güneş daha erken doğar ve batar.

B) I'de yerel saat III ve V'ten ileridir.

C) V'te yatay düzlemdeki bir cismin gölgesi en kısadır.

D) II, güneş ışınlarını en büyük açıyla alır.

E) III'te yerel saat en geridir.

10. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

Bu kentlerin hangisinde 21 Haziran günü gece ve gündüz süreleri arasındaki fark <u>en fazladır</u>?

A) Aydın B) Kırıkkale C) Kilis

D) Bitlis E) Edirne

7. E 8. B 9. D 10. E

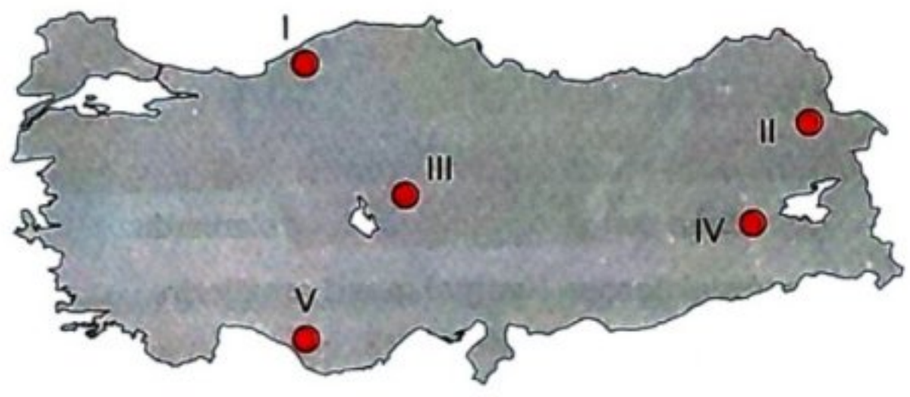
1. Aşağıda bazı jeolojik olaylar verilmiştir:

- Linyit, petrol, bor ve tuz yataklarının oluşması
- İnsan hayatının başlaması
- Taş kömürü yataklarının oluşması
- Türkiye'nin bulunduğu alanlarda Tetis Denizi'nin oluşması

Bu olayların gerçekleştiği jeolojik zamanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Prekambriyen B) Paleozoik
C) Mesozoik D) Tersiyer
E) Kuvaterner

2. Türkiye'de I. Jeolojik Zaman'da oluşan sertleşmiş alanlara masif arazi denir. Bu araziler belli başlı alanlarda görülür.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde masif araziler <u>bulunmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerden hangisi üçüncü jeolojik zamandaki (Kuvaterner) olaylardan biridir?**

A) Zonguldak çevresindeki taş kömürü havzalarının oluşumu
B) Alp-Himalaya kıvrım sisteminin oluşumu
C) İç ve Batı Anadolu'daki linyit yataklarının oluşumu
D) İlk kıta çekirdeklerinin oluşumu
E) Çanakkale ve İstanbul boğazlarının oluşumu

4. **III. jeolojik zamanda (Senozoyik) Türkiye'de ortaya çıkan olaylar ve yer şekilleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Şiddetli volkanik faaliyetler görülmüştür.
B) Doğu ve Batı Anadolu'daki çöküntü alanları oluşmuştur.
C) Toroslar ve Kuzey Anadolu dağları oluşmuştur.
D) Zonguldak'ta taş kömürü yatakları oluşmuştur
E) Linyit, tuz, petrol, borasit yatakları oluşmuştur.

5.

- Linyit yatakları oluşmuştur.
- Kuzey ve Güney Anadolu dağları oluşmuştur.
- Kuzey Anadolu fay kuşağı oluşmuştur.
- Sıcak ve nemli iklime bağlı bitki toplulukları oluşmuştur.

Yukarıda verilen olayların gerçekleştiği jeolojik zaman aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. zaman B) İlkel zaman C) II. zaman
D) Tersiyer E) Kuvaterner

6. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin II. Jeolojik Zaman (Mesozoyik) dönemine ait bir özelliktir?**

A) Anadolu'da geniş kara alanlarının oluşması ve büyük dağ oluşumlarının gerçekleşmesi
B) Tetis Denizi'nin Türkiye alanını kaplaması ve kalın tortul tabakaların birikmesi
C) Kıtasal buzulların Türkiye'nin büyük kısmını örtmesi
D) Türkiye'de günümüzdeki dağ sistemlerinin tamamen şekillenmesi
E) Kıta oluşum sürecinin tamamlanması ve yer kabuğunun sertleşmesi

1. A 2. B 3. E 4. D 5. D 6. B

7. Jeolojik zamanlar, Türkiye'nin yer şekillerinin ve yer altı kaynaklarının oluşum sürecini anlamada önemli bir yer tutar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi jeolojik zamanların incelenmesinin sağladığı yararlardan biri <u>değildir</u>?

A) Türkiye'de dağ ve ova oluşum süreçlerinin anlaşılmasını sağlaması

B) Maden ve enerji kaynaklarının hangi dönemlerde oluştuğunu göstermesi

C) Depremlerin neden ve sonuçlarını açıklamaya yardımcı olması

D) Bitki örtüsü dağılışının iklimle ilişkisini belirlemesi

E) Tektonik hareketlerin hangi dönemlerde etkili olduğunu ortaya koyması

8. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de I. Jeolojik Zaman (Paleozoyik) döneminde gerçekleşen olaylardan biridir?**

A) Linyit yataklarının oluşması

B) Yeni kıta çekirdeklerininin (masifler) oluşması

C) Anadolu'nun bütünüyle yükselmesi

D) Türkiye'de ilk insan yerleşmelerinin görülmesi

E) Kıta ve denizlerin bugünkü şeklini alması

9. Krom ve bakır yatakları, ----- Tetis okyanusunun tabanında gelişen deniz altı volkanizması ve ofiyolit kuşakları sayesinde oluşmuştur. Bugün Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu'sunda görülen bu madenler, sonraki dağ oluşumlarıyla yeryüzüne çıkmıştır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdaki jeolojik zamanlardan hangisi getirilmelidir?

A) Prekambriyen B) 1. Jeolojik Zaman

C) 2. Jeolojik Zaman D) Tersiyer

E) Kuvaterner

10. Aşağıda Türkiye'de jeolojik zamanlar içerisinde meydana gelen coğrafi olaylarla ilgili bir şema verilmiştir.

Bu şemadaki coğrafi olayların oluştuğu zamanlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Prekambriyen B) Paleozoyik

C) Mesozoyik D) Tersiyer

E) Kuvaterner

11. Türkiye'de "masif araziler", çevresindeki genç birimlere göre daha sert ve dayanıklı jeolojik alanlardır.

Aşağıdakilerden hangisi masif arazilerin özelliklerinden biri değildir?

A) Genellikle Paleozoyik veya daha yaşlı kayaçlardan oluşması

B) Uzun jeolojik dönemler boyunca büyük ölçüde stabilize kalması

C) Şiddetli volkanizma ve sık deprem faaliyetlerinin görülmesi

D) Metamorfik ve magmatik kayaçlardan meydana gelmesi

E) Çevresindeki genç arazilere göre daha sert yapılı olması

12. Anadolu'da I. zamanda oluşmuş arazilere masif denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu araziler arasında <u>sayılamaz</u>?

A) Menteşe-Saruhan B) Kırşehir

C) Kaçkar Dağları D) Daday-Devrekani

E) Yıldız Dağları

edu kariyer

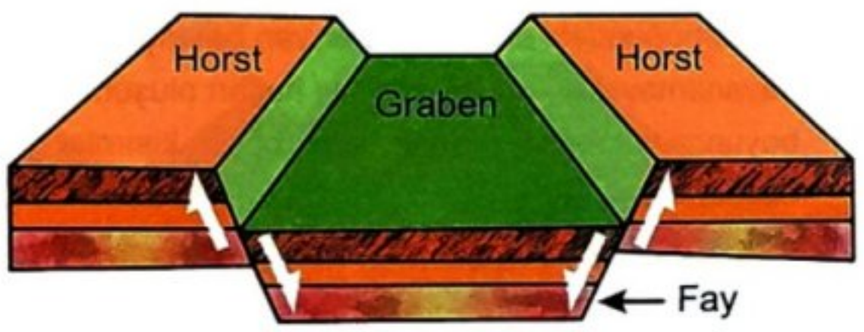
7. D 8. B 9. C 10. A 11. C 12. C

1. Yeryuvarlağının iç kısmından enerji alan, levha hareketleri ve yeryüzü şekillerinin oluşumunda etkili olan güçlere iç kuvvetler denir.

Aşağıdakilerden hangisi iç kuvvetleri oluşturan <u>temel kaynaktır</u>?

A) Güneş'ten gelen enerjinin yeryüzünü ısıtması
B) Mantonun derinliklerindeki konveksiyonel akımlar
C) Atmosferdeki sıcaklık farkları
D) Akarsuların aşındırma ve biriktirme faaliyetleri
E) Rüzgârların yeryüzündeki şekillendirici etkisi

2. Yanlardan sıkıştırılan tortul tabakalar sert bir yapıdaysa kırılma gerçekleşir. Kırılmayla yükselen kısımlara horst, çöken kısımlara graben denir.

Aşağıdaki ovalardan hangisi görselde de belirtilen grabenlere örnektir?

A) Göksu Ovası
B) Çukurova
C) Erzurum Ovası
D) Küçük Menderes Ovası
E) Bafra Ovası

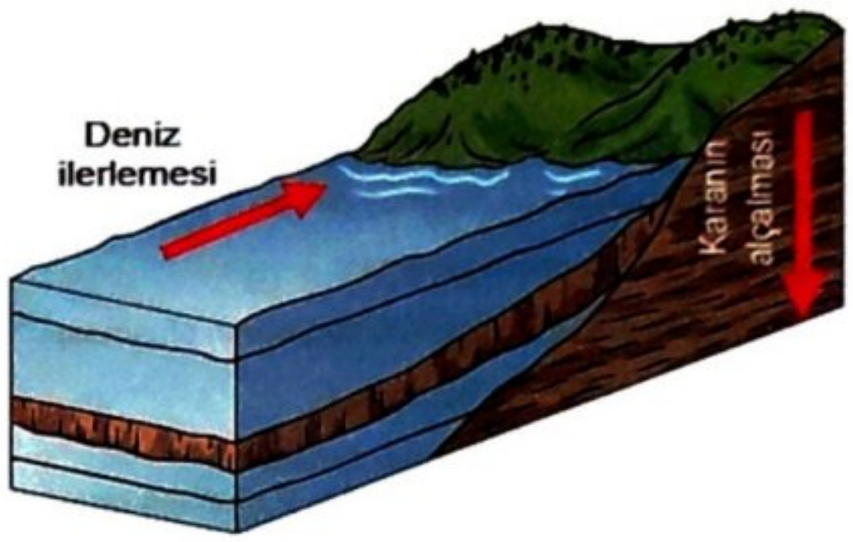
3. Türkiye'deki yer şekillerinin büyük bir bölümü Senozoyikte oluşmuştur.

- Anadolu'nun toptan yükselmesi
- Ege ve Marmara denizlerinin oluşması

Bu olaylar aşağıdaki kuvvetlerden hangisine bağlı olarak oluşmuştur?

A) Epirojenez (Kıta oluşumu)
B) Orojenez (Dağ oluşumu)
C) Akarsular
D) Volkanizma
E) Depremler

4. Aşağıdaki görselde kara kütlesinin ağırlaşıp alçalması ve karaya doğru denizin ilerlemesi şeklinde gerçekleşen transgresyon olayı gösterilmiştir.

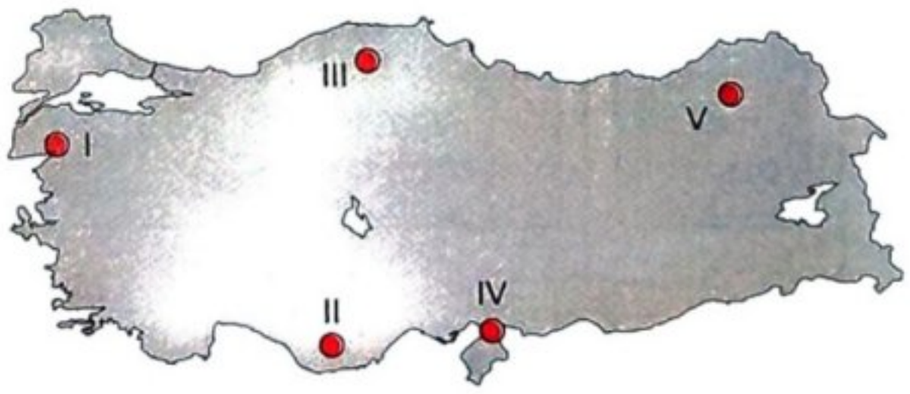
Bu olaya neden olan karaların alçalmasında

I. iklim değişikliği sonucu buzul oluşumu,
II. volkanik patlamalarla materyal birikimi,
III. dış kuvvetlerle taşınan malzeme birikimi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde yer alan dağlar kırıklı dağlara örnek gösterilebilir?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve V
D) III ve IV
E) IV ve V

1. B 2. D 3. A 4. E 5. B

6. Yer kabuğunun yer yer bir bütün hâlinde yükselme ve alçalmaya uğramasına epirojenez denir. Türkiye 3. jeolojik zaman sonu, 4. jeolojik zaman başında epirojenik hareketlerin etkisinde kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de epirojenik hareketlerin görüldüğünün kanıtıdır?

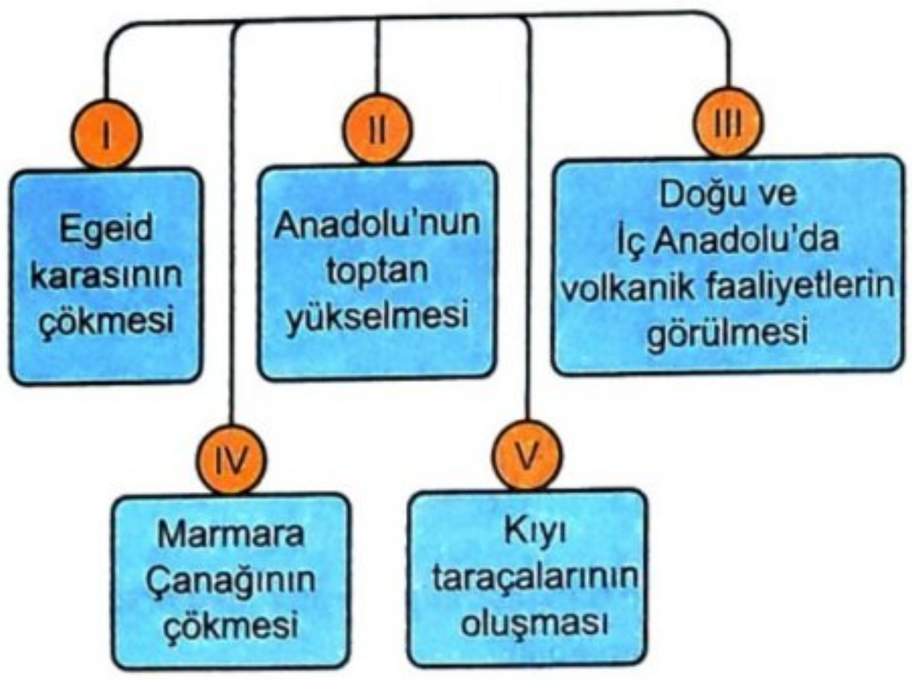
A) Delta ovalarının oluşmuş olması
B) Kıyı taraçalarının oluşması
C) Toros ve Kuzey Anadolu dağlarının oluşması
D) İklim çeşitliliğinin görülmesi
E) Taş kömürü yataklarının olması

7. Dağların kıvrılma ve kırılma hareketleri sonucunda oluşmasına "orojenez" denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu oluşumla ilgili değildir?

A) Antiklinaller ve senklinallerin oluşumu
B) Ege'deki horst ve grabenlerin oluşumu
C) Toros Dağları'nın oluşumu
D) Kaz Dağları'nın oluşumu
E) Kula tüf konilerinin oluşumu

I. Aşağıdaki kavram haritasında bazı olaylar numaralandırılarak verilmiştir.

Bu olaylardan hangisi Türkiye'deki epirojenik hareketlerle ilgili değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Jeosenklinal alanlarında uzun süre biriken genç tortul tabakaların yan basınçlar sonucu kıvrılmasıyla kıvrım dağları oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kıvrım dağlarının oluşumu ile doğrudan ilişkili değildir?

A) Tortul tabakaların kalın ve esnek olması
B) Yanal basınç ve sıkışma kuvvetlerinin etkili olması
C) Kıvrılan tabakaların yükselmesiyle antiklinalin oluşması
D) Kıvrılan tabakaların çökmesiyle senklinalin oluşması
E) Sertleşmiş tabakaların kırılarak grabenleri meydana getirmesi

10. Yer kabuğundaki sert tabakalar yan basınçlara dayanamayarak kırıldığında fay hatları oluşur. Fay hatları boyunca yükselen kısımlar horst, çöken kısımlar graben olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kırık (horst) dağların görüldüğü alanlardan biridir?

A) Van Gölü Çevresi B) Ordu-Giresun kıyıları
C) Tuz Gölü Çevresi D) Batı Anadolu
E) Trakya

11. Türkiye, Alp-Himalaya orojenik kuşağı üzerinde yer aldığı için genç ve dağlık bir ülkedir.

Bu süreçte III. Jeolojik Zaman (Tersiyer)'de

I. Kuzey Anadolu Dağları,
II. Toros Dağları,
III. Doğu Anadolu'daki yükseltiler

oluşumlardan hangileri meydana gelmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

edu kariyer

6. B 7. E 8. C 9. E 10. D 11. E

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde volkanik oluşumlara rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıda Nemrut Dağı'nın tepesinde oluşan kaldera gösterilmiştir.

Buna göre Nemrut Dağını oluşturan kuvvet, aşağıdakilerden hangisinin de oluşumunda etkili olmuştur?

A) Düden Şelalesinin B) Toros Dağları'nın
C) Erciyes Dağı'nın D) Çarşamba Ovası'nın
E) Obruk Platosu'nun

3. Anadolu'da günümüzde aktif volkan bulunmasa da özellikle Senozoyik'te oluşan volkanik şekiller yönünden zengindir.

Bu şekiller arasında

I. Kula volkanları,
II. Meke Maarı,
III. Cennet Cehennem Obrukları,
IV. Nemrut Krateri

oluşumlardan hangileri yer <u>almaz</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

4. Kalkan volkanlar, oldukça akışkan bazaltik lavların geniş alanlara yayılıp tabakalar hâlinde birikmesiyle oluşan, geniş tabanlı ve basık şekilli volkanlardır.

Bu volkan tipine Türkiye'de aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

A) Nemrut Dağı B) Erciyes Dağı
C) Karacadağ D) Ağrı Dağı
E) Süphan Dağı

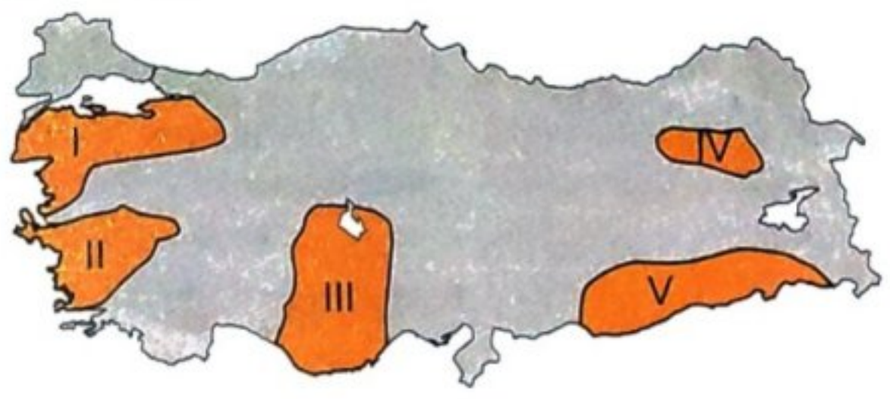
5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki volkanik dağlar gösterilmiştir.

Bu dağlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Bölgelere göre dengeli dağılmamışlardır.
B) Tamamı sönmüş volkanlardır.
C) I. zamanda oluşmuşlardır.
D) Fay hatları boyunca sıralanmışlardır.
E) Doğu ve İç Anadolu'da yoğunlaşmışlardır.

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangilerinin tektonik depremlerden <u>daha fazla</u> etkilenmesi beklenir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) I, II ve IV E) II, III ve V

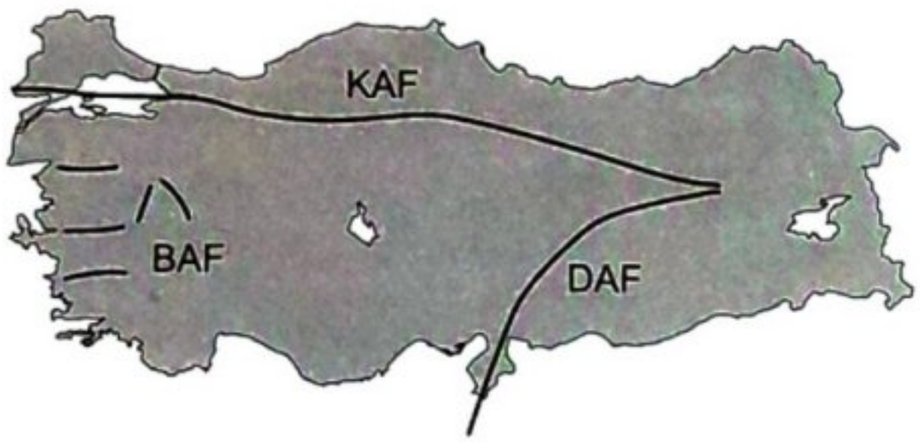
1.	B	2.	C	3.	B	4.	C	5.	C	6.	D

7. Akışkanlığı az olan lavların ve piroklastik malzemelerin tabakalar hâlinde birikmesiyle oluşan, geniş tabanlı, dik yamaçlı ve yüksek konilere sahip volkanlara tabakalı (strato) volkan denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tabakalı (strato) volkanlara örnek gösterilebilir?

A) Bolkar Dağı B) Kaçkar Dağı C) Bozdağ
D) Ağrı Dağı E) Karacadağ

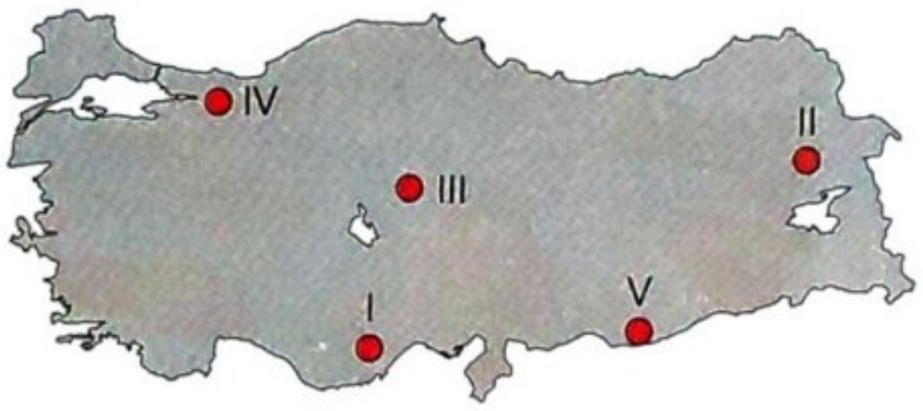
8. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki önemli fay hatları gösterilmiştir.

Bu fay hatları dikkate alındığında aşağıdaki illerin hangisinde deprem görülme olasılığının <u>daha fazla</u> olduğu söylenebilir?

A) İzmit B) Antalya C) Ankara
D) Rize E) Konya

9. Türkiye'de en sık görülen depremler tektonik depremlerdir. Bunun dışında karstik arazilerde ve maden ocaklarında zaman zaman çökme (göçme) depremleri de meydana gelebilmektedir.

Buna göre, haritada numaralandırılmış alanlardan hangisinde karstik arazilerden kaynaklı çökme depremlerinin görülme olasılığı <u>daha fazladır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıda bazı kentler verilmiştir.

I. Mardin
II. İzmir
III. Erzincan
IV. Rize

Bu kentlerin konumları dikkate alındığında hangilerinde yıkıcı deprem olma olasılığı <u>daha yüksektir</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Türkiye, jeolojik olarak genç ve hareketli bir ülke olduğu için tektonik olayların etkisiyle birçok yer şekli oluşmuştur. Bu hareketler; dağların yükselmesine, volkanik arazilerin ve fay hatları boyunca sıcak su kaynaklarının oluşmasına, maden çeşitliliğinin artmasına ve depremlerin yaygınlaşmasına neden olmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki tektonik hareketlerin sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?

A) Fay hatları boyunca kaplıcaların ve jeotermal enerji alanlarının oluşması
B) Volkanik dağların ve lav platolarının ortaya çıkması
C) Akarsuların denge profiline ulaşmakta zorlanması
D) Yer şekillerinin sadeleşmesi ve engebesiz alanların yaygınlaşması
E) Kıyı ve akarsu taraçalarının oluşması

12. Depremler, genellikle levha sınırlarında veya aktif fay hatları boyunca meydana gelir. Bu alanlarda volkanik faaliyetler, sıcak su kaynakları ve çöküntü ovaları yaygın olarak görülür. Ayrıca fay hatları boyunca gelişen verimli alüvyal ovalar, deprem riski taşımasına rağmen önemli tarım alanları oluşturur.

Buna göre, deprem sahalarıyla paralellik gösteren unsurlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>bulunmaz</u>?

A) Fay hatları B) Jeotermal kaynaklar
C) Çöküntü ovaları D) Orojenez kuşakları
E) Karstik araziler

edu kariyer

7. D 8. A 9. A 10. C 11. D 12. E

1. Yakın jeolojik dönemde yaşanan tektonik hareketler, Türkiye'nin yer şekillerinin ve doğal özelliklerinin oluşmasında etkili olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tektonik hareketlerin sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?

A) Depremlerin yaygın olması
B) Akarsuların denge profiline ulaşamaması
C) Sıcak su kaynaklarının ve kaplıcaların fazla olması
D) Kıyı taraçalarının oluşması
E) Bitki türü çeşitliliğinin artması

2. Türkiye'de deprem sahaları genellikle fay hatlarıyla paralellik gösterir. Bu bölgelerde bazı doğal ve beşerî özellikler de deprem kuşaklarıyla örtüşmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi deprem sahalarıyla doğrudan paralellik gösteren özelliklerden biri <u>değildir</u>?

A) Jeotermal kaynakların yoğun olması
B) Volkanik faaliyetlerin sık görülmesi
C) Çöküntü ovalarının ve verimli tarım alanlarının yaygın olması
D) Kıyı şeridinde masif arazilerin bulunması
E) Orojenez (dağ oluşumu) kuşaklarının uzanması

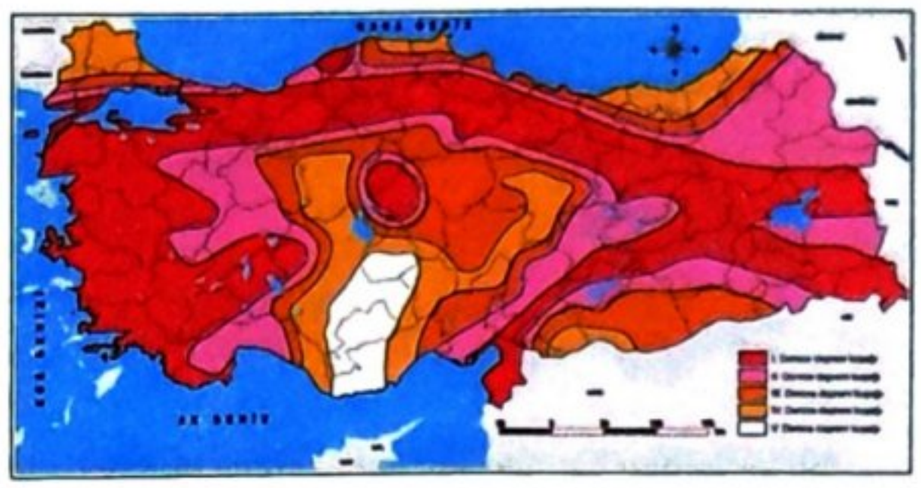
3. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki ana fay kuşakları (KAF, DAF ve BAF) gösterilmiştir.

Fay kuşakları dikkate alındığında Türkiye'de kırıklı yapıya sahip arazinin geniş yer kaplamasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'nin orta kuşakta bulunması
B) Türkiye'nin yarımada olması
C) Türkiye'nin II. jeolojik dönemde peneplenleşme sürecinden geçmesi
D) Anadolu'nun Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması
E) Türkiye'nin genç bir araziye sahip olması

4. Aşağıdaki haritada I. derece deprem bölgeleri kırmızı renkte gösterilmiştir.

Bu bölgelerde aşağıdaki olaylardan hangisinin görülme olasılığı yüksektir?

A) Kaplıca ve ılıcaların
B) Önemli sanayi tesislerinin
C) Taş kömürü yataklarının
D) Karstik şekillerin
E) Tüflü yapıların

5. **Aşağıdakilerden hangisi volkanik faaliyetler sonucunda <u>oluşmamıştır</u>?**

A) Erciyes Dağı
B) Meke Tuzlası
C) Nemrut Kalderası
D) Karacadağ
E) Kapıdağ Yarımadası

6. Kuzey Anadolu Fay Hattı, doğuda Bingöl'ün Karlıova ilçesi yakınlarından başlar, batıda ise Marmara Denizi'ni geçerek Saros Körfezi'ne kadar uzanır. Yaklaşık 1200 kilometre uzunluğundadır.

Bu fay hattının özellikleriyle ilgili

I. Sağ yanal doğrultulu atımlı bir faydır.
II. Türkiye'nin en uzun ve en tehlikeli fay hatlıdır.
III. Doğu Anadolu Fay Hattı ile aynı yönde uzanır.

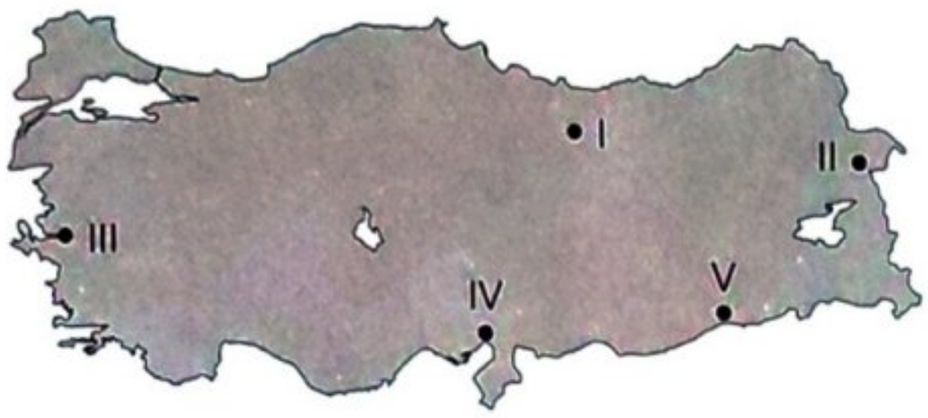
yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. E 2. D 3. E 4. A 5. E 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisi sağ yanal atımlı bir fay hattı üzerinde yer almaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıda gösterilen şekil, volkanik alanlarda meydana gelen gaz patlama çukurluklarıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu oluşuma örnek gösterilebilir?

A) Meke Tuzlası B) Elmalı Polyesi
C) Kızılören Obruğu D) Ağrı Dağı
E) Van Gölü

9. **Türkiye'nin linyit yönünden zengin, taş kömürü yatakları bakımından fakir olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

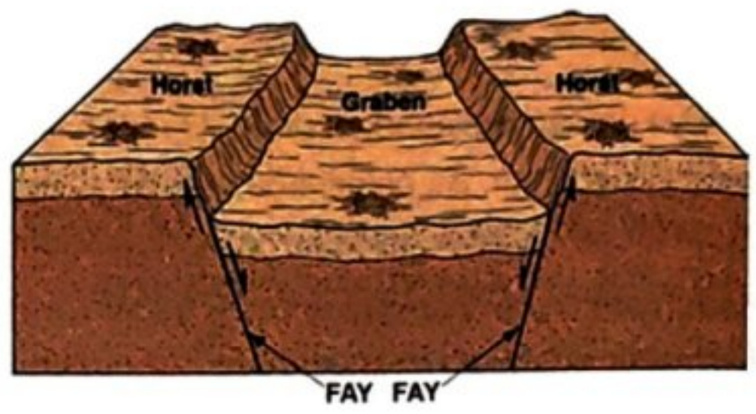
A) Türkiye'nin bitki örtüsünce fakir olmasıyla
B) III. zaman arazilerinin çokluğu, I. zaman arazilerinin azlığıyla
C) Türkiye'nin eski bir kıta çekirdeği olmasıyla
D) Masif arazilerin geniş yer kaplamasıyla
E) I. zaman arazilerinin çok, III. zaman arazilerinin az oluşuyla

10. Orojenez sırasında tortul tabakalar kıvrılmayacak kadar sert ise kırılırlar. Bu olay sonucunda yükselen kısma horst denir.

Aşağıdaki dağlardan hangisi horst özelliği <u>göstermez</u>?

A) Madra Dağı B) Aydın Dağı
C) Ilgaz Dağı D) Yunt Dağı
E) Bozdağlar

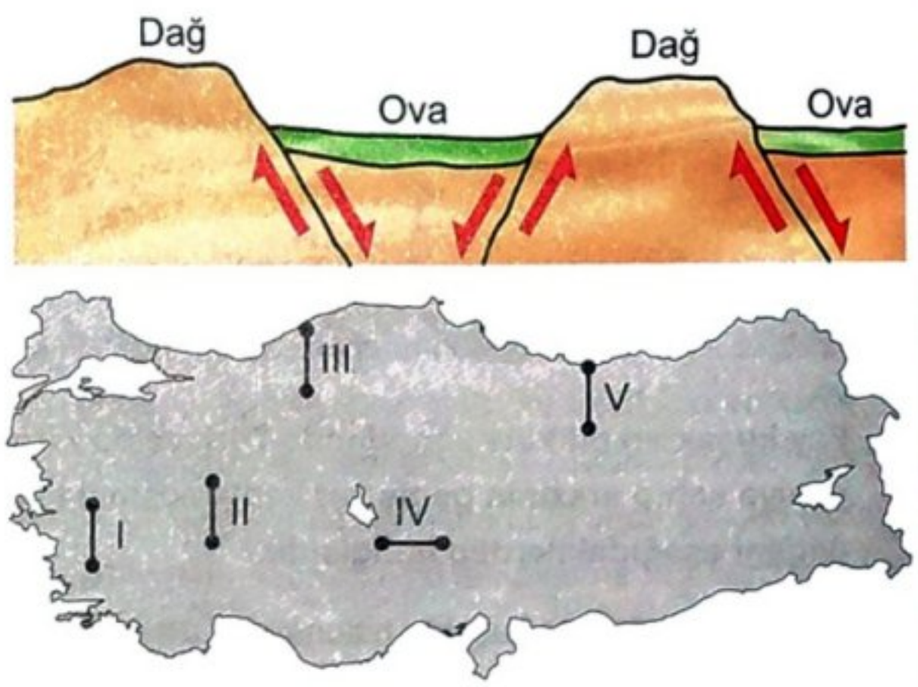
11. Aşağıdaki görselde sert tabakaların sıkışması sonucu kırılmasıyla oluşan horst graben gösterilmiştir.

Türkiye'de bu oluşumlara gösterilecek örnekler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Horst	Graben
A)	Kaz	Bozdağ
B)	Gediz	Aydın Dağı
C)	Büyük Menderes	Amanos
D)	Yunt Dağı	Gediz
E)	Küçük Menderes	Bakırçay

12.

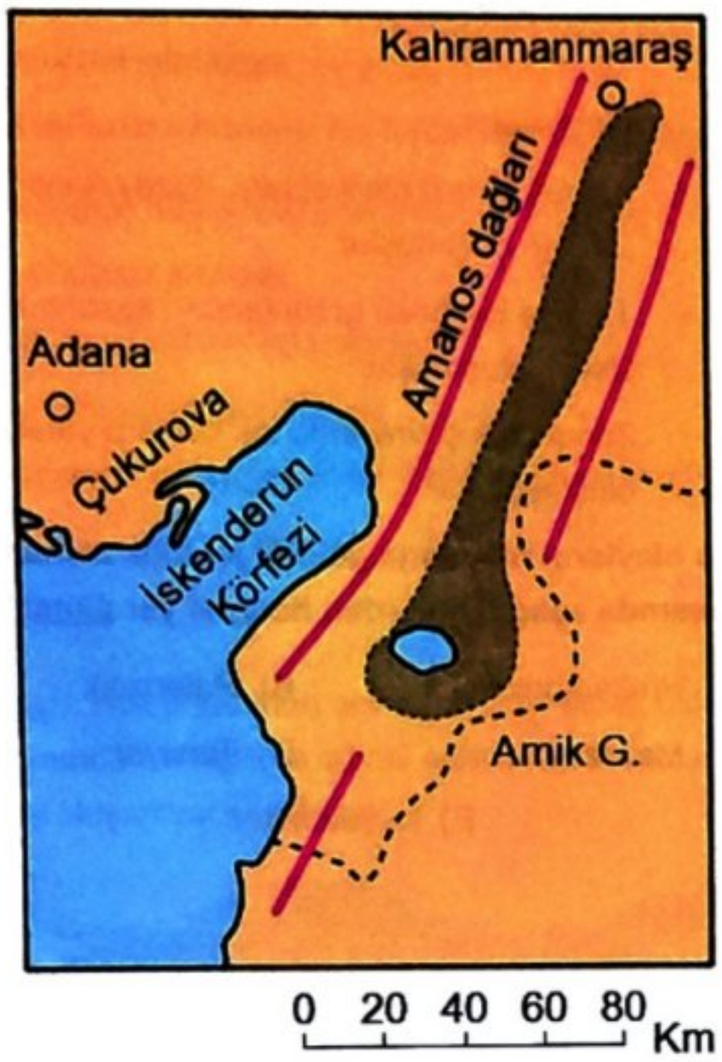

Yukarıdaki yeryüzü kesiti, haritadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7.	A	8.	A	9.	B	10.	C	11.	D	12.	A

1. Aşağıdaki görselde bazı yüzey şekilleri gösterilmiştir.

Görseldeki Amanos Dağları ve Hatay-Maraş Grabeninin oluşumu aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

A) Deprem (Seizma) B) Orojenez
C) Volkanizma D) Transgresyon
E) Epirojenez

2. Volkan konilerinin tepe kısmında, volkanik malzemenin yeryüzüne çıktığı huni biçimindeki çukurlara krater denir. Zamanla bu kraterler, şiddetli patlamalar ya da çökmeler sonucu genişleyerek kaldera adını alır. Kalderaların su ile dolması ise göl oluşumuna neden olur.

Krater oluşumu Kalderanın oluşumu

Buna göre aşağıdaki illerin hangisinde bu şekilde oluşmuş göllere rastlanır?

A) Samsun B) Mardin C) Manisa
D) Bitlis E) Konya

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

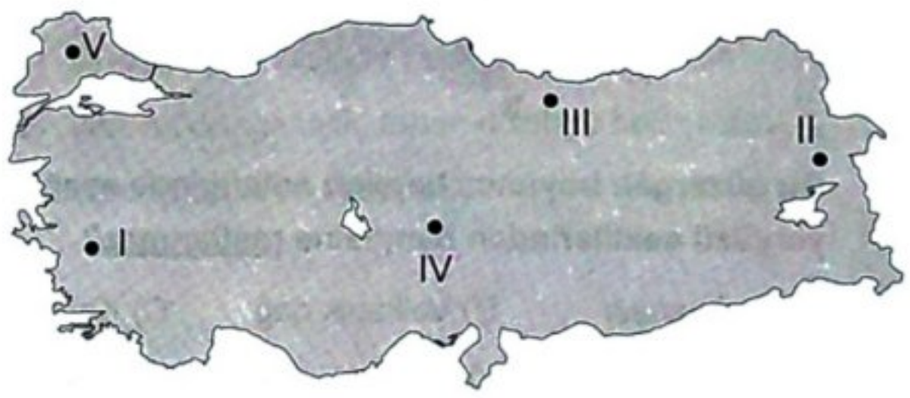

Bu alanların hangilerinde tektonik deprem görülme olasılığı daha yüksektir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. Volkanik bölgelerde tüf, kil ve miller arasında sert kayalar bulunur. Sel karakterli akarsuların etkisiyle, yamaçlarda yüzeysel aşınma gerçekleşir. Dirençli kayalar zor aşınırken yumuşak olan tüfler daha hızlı aşınır.

Buna göre oluşum şekli ve nedeni belirtilen peri bacaları haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde yaygın olarak görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda bazı levhalar verilmiştir:

I. Avrasya Levhası
II. Arap Levhası
III. Nazka Levhası
IV. Pasifik Levhası

Bu levhalardan hangileri Türkiye'nin yer şekillerinin oluşumunda etkili olan levhalar arasında yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. B 2. D 3. A 4. D 5. A

VİDEO ÇÖZÜM

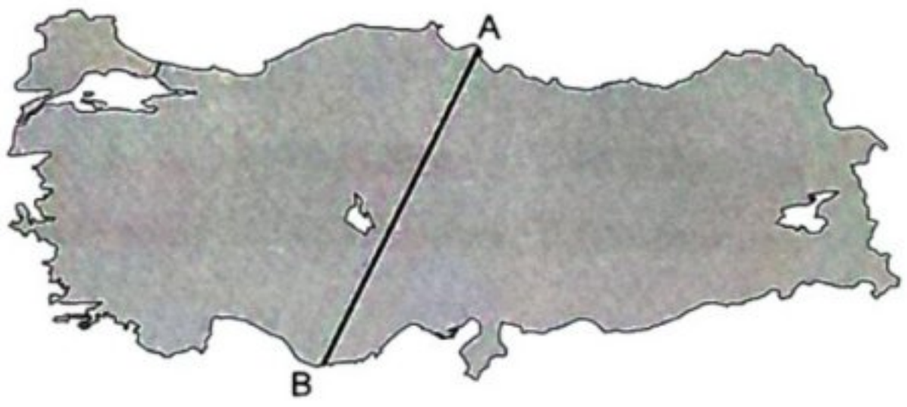
6. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerin hangisinde depreme karşı tedbir alınması diğerlerinden <u>daha az</u> önemlidir?

A) Adapazarı B) İzmir C) Van
D) Erzincan E) Konya

7. Aşağıdaki haritada A-B güzergahı gösterilmiştir.

Bu güzergâh boyunca hareket edildiğinde aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisine <u>rastlanmaz</u>?

A) Peri bacası B) Volkanik dağ C) Kaplıca
D) Kırıklı dağ E) Kıvrımlı dağ

8. Türkiye deprem bölgeleri haritası incelendiğinde deprem tehlikesinin fazla olduğu yerler çoğunluktadır.

Bu durumun görülmesinde,

I. çevresinde denizlerin bulunması,
II. ortalama yükseltisinin fazla olması,
III. 3. zamanda meydana gelen arazilerin çok olması,
IV. levha sınırlarına yakın konumda bulunması

unsurlarından hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

9. Aşağıda Türkiye'nin farklı jeolojik dönemlerine ait bazı olaylar verilmiştir.

- Tetis Denizi geniş yer kaplamış, jeosenklinaller oluşmuştur.
- Alp Orojenezi etkili olmuş, Kuzey Anadolu ve Toros Dağları oluşmuştur.
- Türkiye bugünkü görünümünü kazanmış, Ege Denizi oluşmuştur.
- Zonguldak çevresinde taş kömürü yatakları oluşmuştur.

Bu olayların meydana geldiği jeolojik zamanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

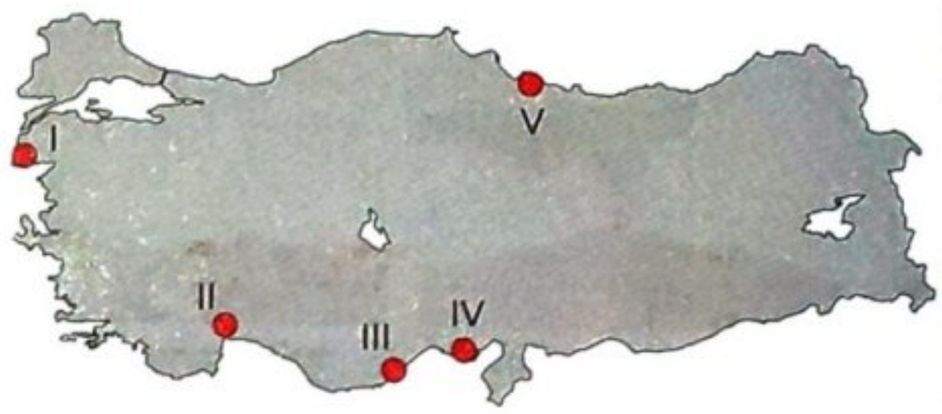
A) Prekambriyen B) Paleozoik
C) Mezozoik D) Tersiyer
E) Kuvaterner

10. Graben, yer kabuğundaki kırılmalar sonucu iki fay arasında çöken kısımdır. Tektonik hareketlerle oluşur ve genellikle verimli alüvyal ovalar şeklinde görülür. Türkiye'de grabenler çoğunlukla Ege Bölgesi'nde yaygındır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi graben özelliği gösterir?

A) Gediz Ovası B) Nurhak Dağları
C) Erciyes Volkanı D) Tuz Gölü Platosu
E) Ilgaz Dağları

11. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde epirojenik hareketlere bağlı olarak günümüzde hâlâ çökmeler devam etmektedir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

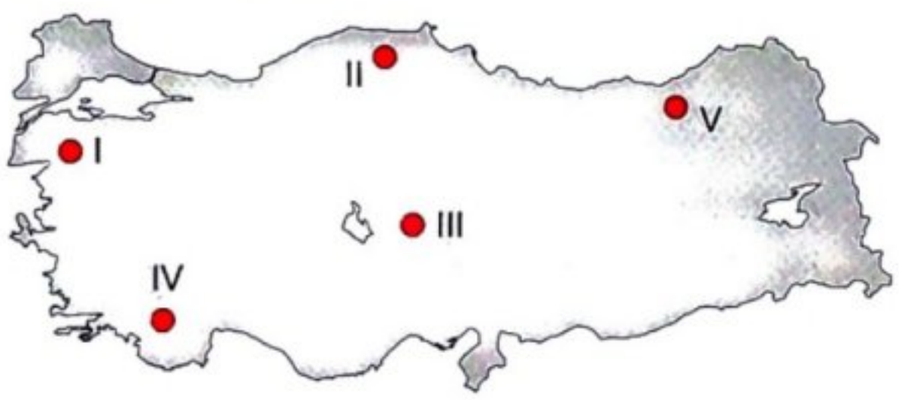
6. E 7. D 8. E 9. A 10. A 11. B

1. Akarsular; yataklarını aşındırarak, taşıdıkları malzemelerle yeryüzü şekillerini değiştirir. Bir akarsuyun aşındırma gücü çeşitli faktörlere bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu faktörlerden biri değildir?

A) Akarsuyun debisinin fazla olması
B) Akış hızının artması
C) Yatağın eğiminin fazla olması
D) Bitki örtüsünün gür olması
E) Kayaçların kolay aşınabilir yapıda olması

2. Kırgıbayır, bitki örtüsünün seyrek, iklimin kurak olduğu; kil bakımından zengin ve eğimli arazilerde sel sularının etkisiyle oluşan yer şekilleridir.

Bu yer şekillerine haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yaygın olarak rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Çevresine göre yüksek, düz veya hafif dalgalı geniş alanların akarsular tarafından derin vadilerle yarılarak parçalanmasıyla oluşan yüzey şeklidir.

Hakkında bazı bilgiler verilen görseldeki yeryüzü şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Plato B) Peneplen C) Menderes
D) Irmak adası E) Dev kazanı

4. Volkanik arazilerde, tüf ve kil gibi kolay aşınan kayaçların sel suları, yağmur ve rüzgâr tarafından şekillendirilmesiyle peribacaları oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi peribacalarının oluşumunda etkili faktörlerden biri değildir?

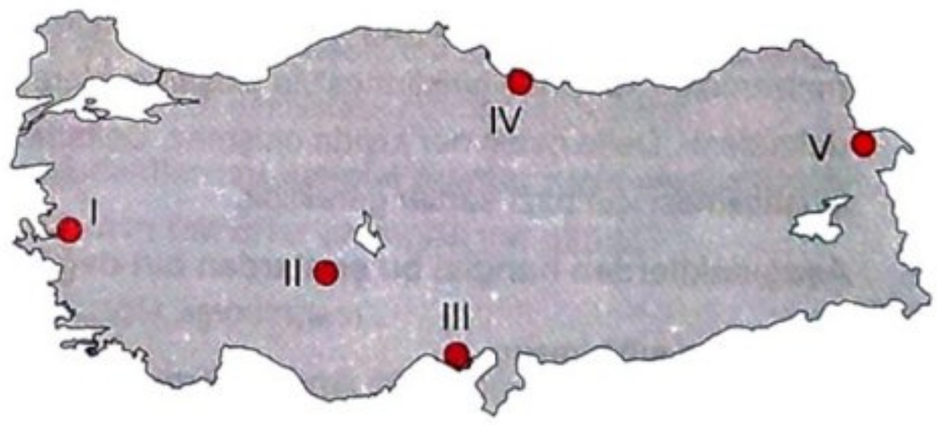
A) Volkanik yapı
B) Tüflü arazi
C) Sağanak yağışlar
D) Kurak ve yarı kurak iklim
E) Gür ve sık bitki örtüsü koşulları

5. Çentik vadiler, akarsuların yataklarını daha çok derine doğru aşındırması sonucu oluşan, "V" harfine benzeyen dar ve derin vadilerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi çentik vadilerin özelliklerinden biri değildir?

A) Genellikle genç akarsu vadileridir.
B) Derine aşındırma baskındır.
C) Akarsu eğimi fazladır ve akış hızı yüksektir.
D) Vadi tabanı geniştir, taban düzlüğü belirgindir.
E) Yamaçlar dik ve simetriktir.

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

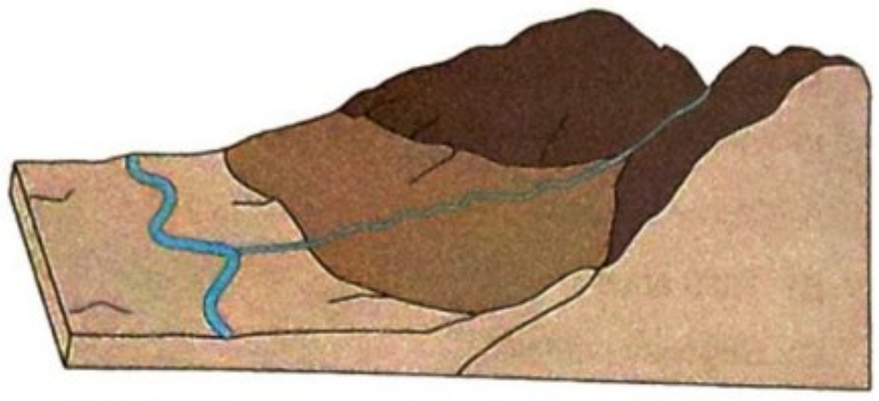

Bu alanların hangilerinde delta ovalarına rastlanmaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

1. D 2. C 3. A 4. E 5. D 6. C

7. Aşağıdaki blok diyagramda Aydın Dağları'nın eteğinde oluşan birikinti konileri gösterilmiştir.

Bu şekillerin oluşmasında

I. yatak eğiminin azalması,

II. akış hızının artması,

III. arazinin karstik yapıda olması

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I ve III

8. Dağ eteği ovası, birikinti konilerinin ve yelpazelerinin dağ eteklerinde birleşip büyümesiyle oluşurlar.

Bu tür ovalara haritadaki numaralanmış illerin hangilerinde rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

9. Akarsuyun denize döküldüğü yerlerde içinde taşıdığı malzemeleri su içinde biriktirmesiyle oluşan ovalara delta denir. Delta ovası her kıyıda oluşmaz. Deltanın oluşabilmesi için bazı şartlar gereklidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu şartlardan biri değildir?

A) Kıyının sığ olması

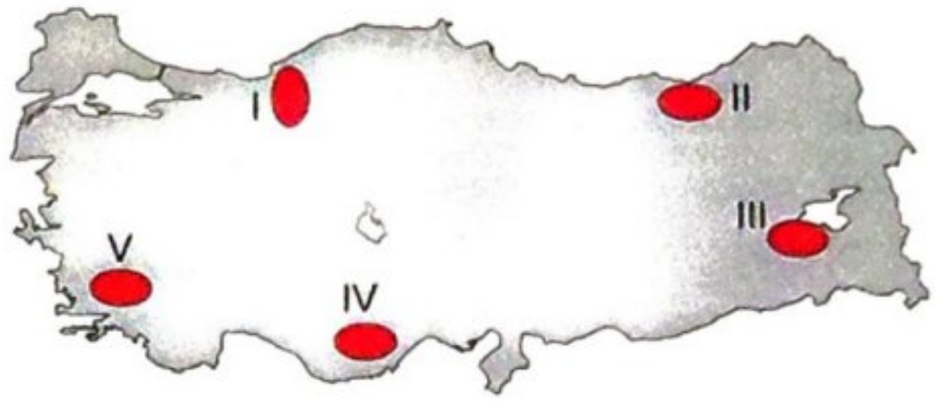
B) Dalga aşındırmasının az olması

C) Gel-git genliğinin düşük olması

D) Kıta sahanlığının dar olması

E) Akarsuyun bol alüvyon taşıması

10. Akarsular eğimin az olduğu yerlerde önüne çıkan engelleri açamayarak yön değiştirir, büklümler oluşturur ve menderes şekli ortaya çıkar. Bu şekillere Türkiye'nin birçok yerinde rastlanır.

Buna göre haritada numaralanmış alanların hangisinde menderesler yaygın görüldüğü söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Akarsuların yataklarını önce derine aşındırıp, daha sonra taşkınlarla yanlara doğru aşındırması sonucunda oluşan, vadi yamaçlarında basamak şeklinde görülen düzlüklere taraça (seki) denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi taraçaların oluşumunda etkili olan faktörlerden biri <u>değildir</u>?

A) Akarsu rejimindeki değişiklikler

B) Epirojenik hareketler

C) İklim değişiklikleri

D) Volkanik faaliyetler

E) Akarsuyun aşındırma gücü

12. Türkiye yarı nemli bir iklime sahip olduğu için akarsular bakımından zengindir. Bu nedenle ülkemizde selinti sularının ve akarsuların oluşturduğu yer şekillerine yaygın olarak rastlanır.

Aşağıdaki yer şekillerinden hangileri bu tür yer şekillerine örnek gösterilebilir?

A) Plato-Dev kazanı

B) Kırgıbayır-Peri bacası

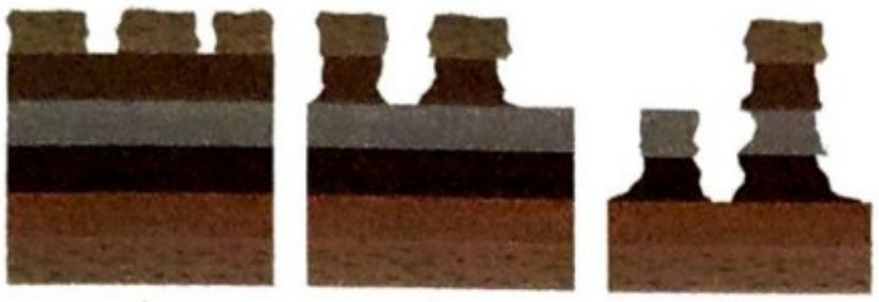
C) Vadi-Menderes

D) Birikinti konisi-Peneplen

E) Irmak adası-Delta

edu kariyer

7. A 8. D 9. D 10. E 11. D 12. B

1.

1 2 3

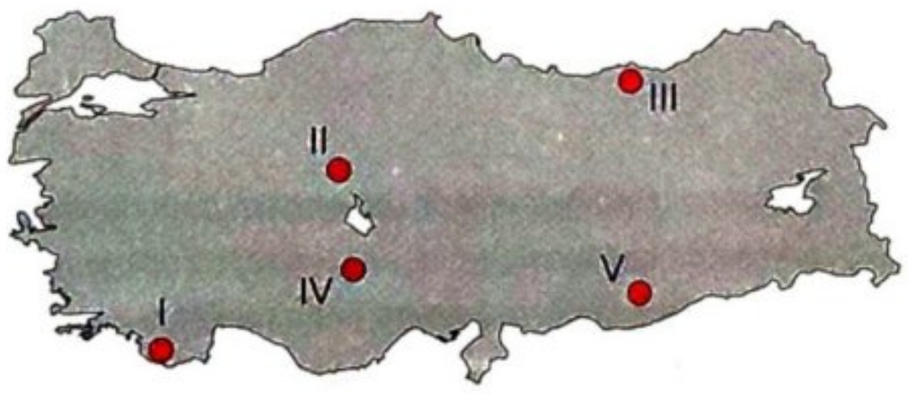
Yukarıdaki görsellerde, aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşum aşamaları gösterilmiştir?

A) Mantar kayanın B) Barkanın
C) Hörgüç kayanın D) Şahit kayanın
E) Travertenin

2. **Aşağıdaki bölge çiftlerinin hangisinde rüzgârın şekillendirici etkisi daha <u>azdır</u>?**

A) Karadeniz ve Akdeniz
B) İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu
C) Marmara ve İç Anadolu
D) Ege ve Güneydoğu Anadolu
E) Doğu Anadolu ve Marmara

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde rüzgârların doğrudan şekillendirici etkisi diğerlerine göre <u>daha azdır</u>?

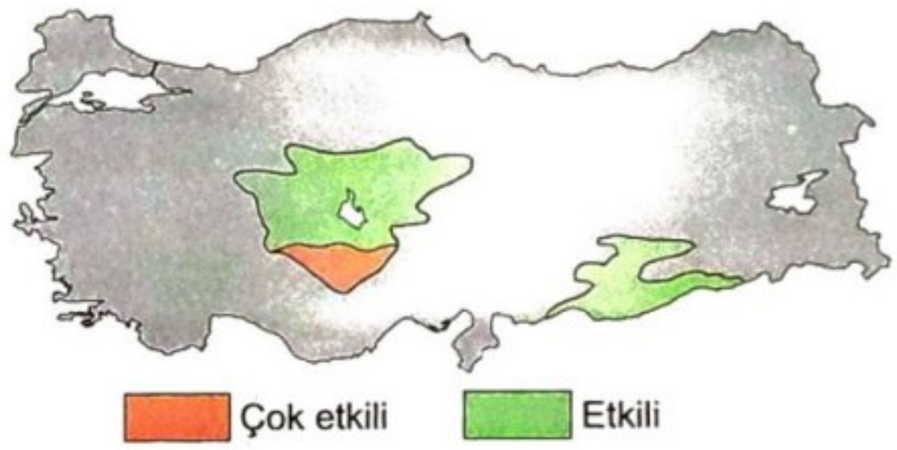
A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

4. Rüzgârların aşındırma ve biriktirme etkilerinin görüldüğü yerler kurak ve yarı kurak, bitki örtüsünden yoksun arazilerdir.

Buna göre aşağıdaki illerin hangisinde rüzgârların aşındırma ve biriktirme etkisi <u>daha çok</u> olur?

A) Kocaeli B) Rize C) İzmir
D) Kars E) Konya

5. Aşağıdaki haritada rüzgârın şekillendirici etkisinin belirgin olduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bitki örtüsü cılızdır.
B) Mantar kaya, kumul gibi yüzey şekillerine rastlanabilir.
C) Yağış rejimi düzensizdir.
D) Arazi gevşek yapılıdır.
E) Kimyasal çözülme etkilidir.

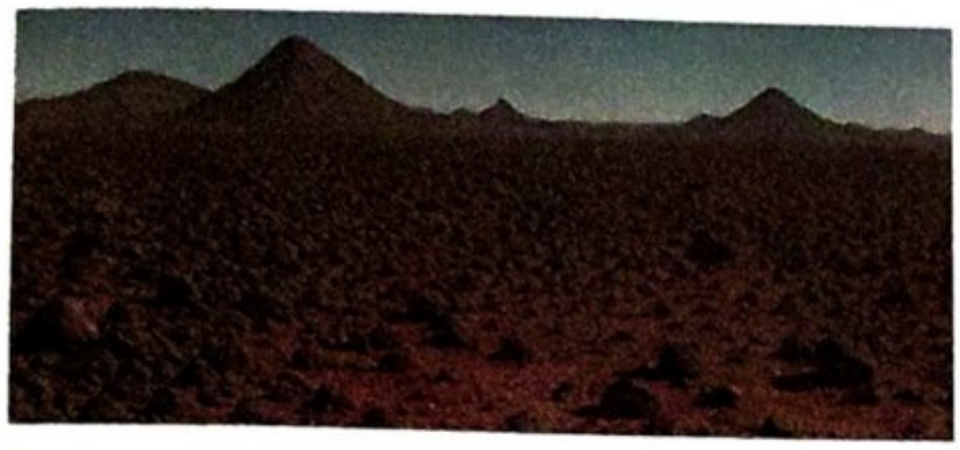
6. Rüzgârın taşıdığı kum ve küçük taşların kaya yüzeylerine çarpması sonucu, kayaçların alt kısımlarının daha fazla aşınmasıyla oluşan, üst kısmı geniş alt kısmı dar görünümlü yer şekillerine mantar kaya denir.

Aşağıdakilerden hangisi mantar kaya oluşumunda etkili olan faktörler arasında yer <u>almaz</u>?

A) Rüzgâr aşındırması
B) Kurak ve yarı kurak iklim koşulları
C) Bitki örtüsünün seyrek olması
D) Akarsuların taşıma gücü
E) Kum ve küçük taşların sürüklenmesi

1. D 2. A 3. B 4. E 5. E 6. D

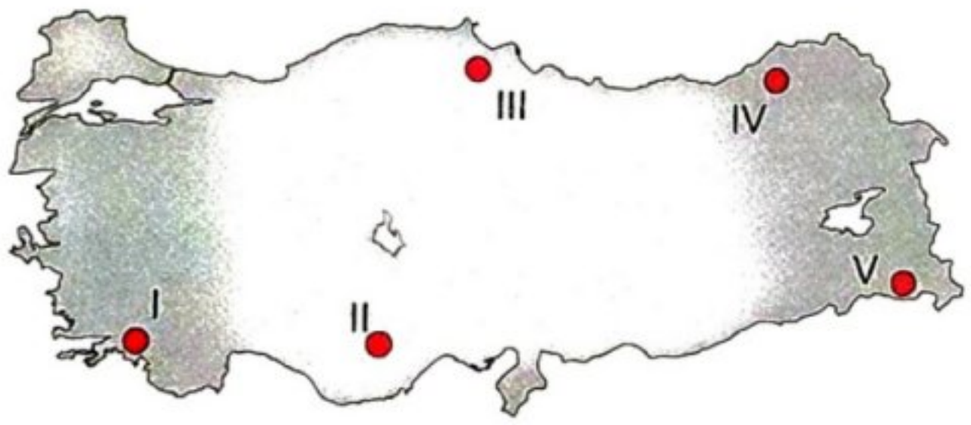
7. Rüzgârın ince malzemeleri (kum, toz) zamanla süpürüp uzaklaştırması sonucu yüzeyde yalnızca iri çakıl ve taş parçalarının kaldığı çıplak, sert zeminli çöl yüzeyleridir.

Hakkında bazı bilgiler verilen görseldeki yeryüzü şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hamada B) Tafoni C) Yardang D) Mantar kaya E) Şahit kaya

8. Yardang rüzgârın yatay tabakalarda yaptığı aşındırma ile rüzgâra paralel yönde uzanan oluklar ve bunlar arasındaki sırtlar şeklinde oluşan yer şekilleridir.

Bu yer şekillerinin haritadaki numaralanmış alanların hangisinde görülme olasılığı daha yüksektir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Kıyı ve kurak-yarı kurak alanlarda, rüzgârın taşıdığı kum ve tuzun ıslanma-kuruma ile tuz kristallenmesi süreciyle birlikte etkisi sonucu, kumtaşı ve granit yüzeylerinde gelişen petek biçimli oyuklara ------ denir.

Parçada boş bırakılan yere getirilmesi gereken yer şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hamada B) Yardang C) Tafoni D) Mantar kaya E) Şahit kaya

10. İç bölgelerde karasal iklimin etkisiyle bitki örtüsünün seyrek, fiziksel çözülmenin fazla olması rüzgâr aşındırmasını artırır. Bu nedenle buralarda çeşitli rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekilleri görülür.

Buna göre Türkiye'de bu yer şekillerine aşağıdaki alanlardan hangisinde rastlanmaz?

A) Tuz Gölü çevresi
B) Konya–Karapınar
C) Teke Platosu
D) Iğdır Ovası
E) Urfa–Mardin

11. Coğrafya dersinde rüzgârların oluşturduğu yer şekilleri hakkında sunum yapan **Deniz**, "Kurak ve yarı kurak bölgelerde rüzgârların oluşturduğu aşındırma ve biriktirme şekilleri görülür. Aşındırma şekillerinin başlıcaları hörgüç kaya, yardang, tafoni ve barkandır." demiştir. Öğretmeni ise Deniz'in bazı şekillerde hata yaptığını söylemiştir.

Buna göre Deniz'in aşağıdaki şekillerden hangilerinde yanlışlık yaptığı söylenebilir?

A) Hörgüç kaya ve Barkan
B) Yardang ve Tafoni
C) Tafoni ve Barkan
D) Hörgüç kaya ve Tafoni
E) Yardang ve Barkan

12. Rüzgârın taşıdığı kumların, bir engelin önünde veya arkasında birikmesiyle oluşan kum tepelerine kumul denir. Türkiye'de kumullara bazı yerlerde rastlanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yerlerden biri değildir?

A) Konya–Karapınar
B) Erzurum çevresi
C) Bafra Deltası
D) Çukurova Deltası
E) Kilyos–Şile kıyıları

edu kariyer

7. A 8. B 9. C 10. C 11. A 12. B

1. Fiyort, buzul aşındırmasıyla oluşmuş derin vadilerin buzul erimesi sonucu deniz sularıyla dolmasıyla ortaya çıkan dar, uzun, derin ve dik yamaçlı kıyı tipidir. Bu kıyı tipine Türkiye'de rastlanmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenidir?

A) Türkiye'nin orta kuşakta yer alması
B) Türkiye'de deniz seviyesinin fazla değişmemesi
C) Dağların kıyılara paralel uzanması
D) Akarsu vadilerinin fazla ve geniş tabanlı olması
E) Kıyılarda delta birikiminin yaygın olması

2. Aşağıda bazı bölgelerdeki buzul ve buzul şekillerinin görüldüğü dağlar verilmiştir.

Doğu Anadolu: Ağrı, Süphan, Bingöl
Akdeniz: Aladağlar, Bolkar
Karadeniz: Yalnızçam, Mescit, Kaçkar
İç Anadolu: Erciyes
Marmara: Uludağ

Bu dağlarda buzul ve buzul şekillerinin oluşmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıyıya yakın olup fazla yağış alması
B) Kırıklı yapıya sahip olması
C) Yükseltilerinin fazla olması
D) Volkanik kökenli olması
E) Yaz yağışlarının etkisinde kalması

3. Coğrafya öğretmeni Ahmet Bey, öğrencileriyle birlikte günümüzde Türkiye'de hâlen buzulların bulunduğu alanları gözlemlemek için bir araştırma gezisi planlamaktadır.

Buna göre Ahmet Bey'in aşağıdaki dağlardan hangisini araştırma alanı olarak <u>seçemez</u>?

A) Erciyes Dağı
B) Yunt Dağı
C) Cilo Dağı
D) Ağrı Dağı
E) Süphan Dağı

4. Aşağıdaki görsellerde Türkiye'de oluşan iki farklı yer şekli gösterilmiştir.

I

II

Bu yer şekillerinin isimleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

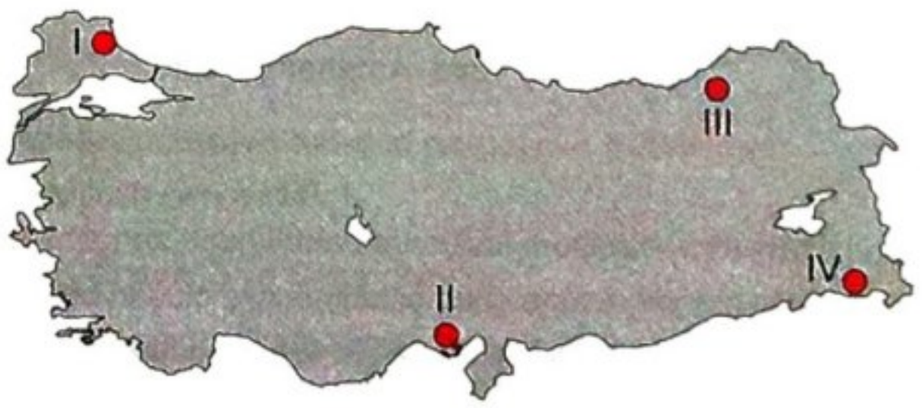
	I	II
A)	Fiyort	Yardang
B)	Buzul vadisi	Barkan
C)	Barkan	Buzul vadisi
D)	Hörgüç kaya	Tafoni
E)	Şahit tepe	Drumlin

5. Türkiye'de buzul şekilleri genellikle 2200 metreden daha yüksek dağlarda görülürken, kıyı bölgelerinde buzul şekillerine rastlanmaz.

Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıyı bölgelerinde sıcaklığın yüksek olması
B) Kıyılarda bitki örtüsünün gür olması
C) İç kesimlerde kar yağışlarının az olması
D) Türkiye'nin orta kuşakta yer alması
E) Kıyılarda eğimin az olması

6. Sirk buzulu, dağların yüksek kesimlerinde, kar sınırının üzerinde, çanak biçimindeki çukurlarda oluşan buzul tipidir. Sirkler, buzul eridiğinde genellikle küçük göllerle (sirk gölü, buzul gölü) dolabilir.

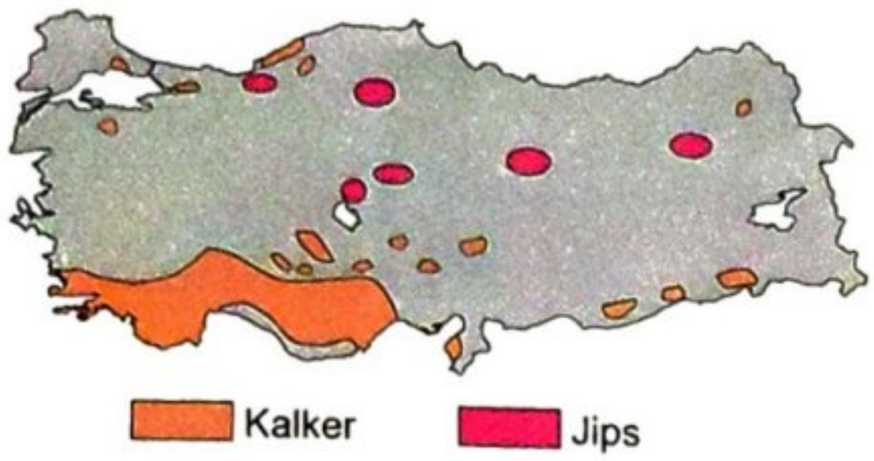

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde bu tür göllere rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. A 2. C 3. B 4. B 5. D 6. E

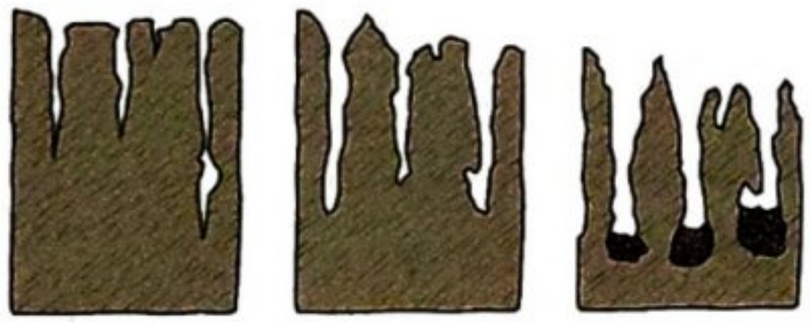
7. Aşağıdaki haritada Türkiye'de kalker ve jips üzerinde oluşan karstik araziler gösterilmiştir.

Bu arazilerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?

A) Verimli tarım alanlarının varlığı
B) Volkanik toprakların yaygınlığı
C) Fiziksel ufalanmanın etkili olması
D) Göçme depremlerinin görülmesi
E) Sıcaksu kaynakları bakımından zengin olmaları

8. Kalkerli yamaçlarda sellenme sularının aşındırması sonunda oluşan görseldeki gibi küçük oluklara lapya denir.

Bu oluşumların <u>en yaygın</u> olduğu yöre aşağıdakilerden hangisidir?

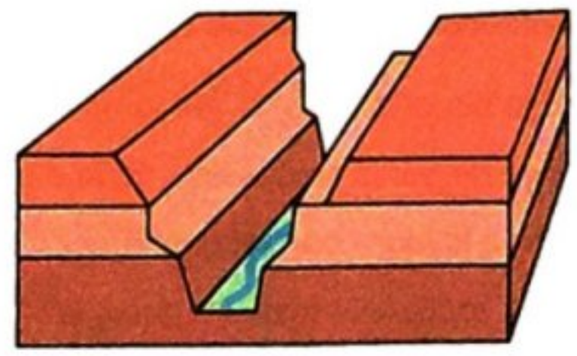
A) Ürgüp Yöresi
B) Batı Toroslar
C) Adana yöresi
D) Kastamonu - Ilgaz yöresi
E) Kars - Ardahan yöresi

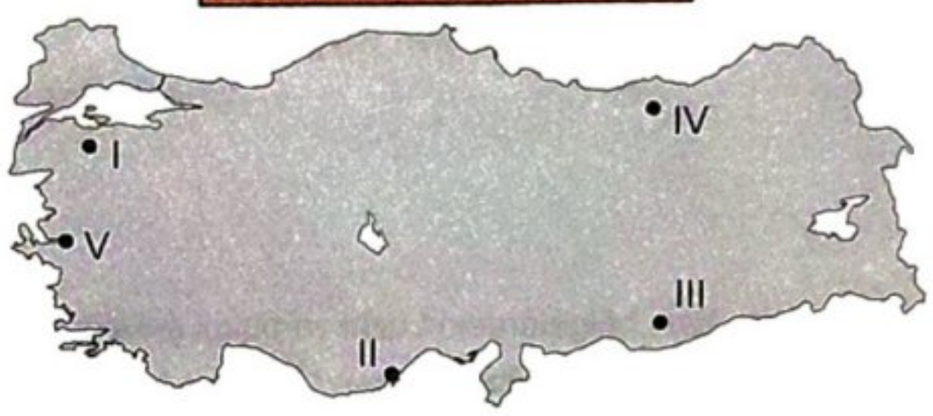
9. Traverten, kalsiyum karbonat bakımından zengin yer altı sularının yeryüzüne çıkıp çökelmesiyle oluşan beyaz, basamaklı kayaçlardır. Travertenlere Türkiye'nin farklı illerinde rastlanır.

Aşağıdakilerden hangisi bu illerden biridir?

A) Konya
B) Denizli
C) Sinop
D) Kırklareli
E) Samsun

10. Aşağıdaki şekilde gösterilen kanyon vadiler kalkerli araziden geçen akarsuların kayaları hızla çözmesiyle oluşur. Bu süreçte kayalar derinlere doğru oyulur, dar, derin ve yamaçları dik olan vadiler meydana gelir.

Haritadaki numaralanmış yerlerin kayaç yapıları dikkate alınırsa hangisinde bu tip vadilerin oluşması beklenir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

11. Yer altına sızan suların, kireç taşı (kalker), dolomit veya jips gibi kolay çözünebilen kayaçları kimyasal yolla çözerek oluşturduğu yer altı boşluklarına mağara denir.

Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisinde karstik mağaralara rastlanması <u>beklenmez</u>?

A) Zonguldak
B) Burdur
C) Samsun
D) Gümüşhane
E) Antalya

12. Jips (alçıtaşı), suda kolay çözünebilen bir kayaç türüdür. Bu nedenle jipsli arazilerde suların etkisiyle obruk, dolin ve mağara gibi karstik şekiller oluşabilir. Türkiye'de özellikle İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaygındır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi jips üzerinde oluşan karstik şekillerin görüldüğü illerden biri <u>değildir</u>?

A) Sivas
B) Çankırı
C) Sivas
D) Kayseri
E) Trabzon

edu kariyer

7. D 8. B 9. B 10. B 11. A 12. E

1. Dalgaların kıyıdaki sığ kesimlerde yaptığı biriktirmeler sonucu;

- Lagün
- Kıyı seti
- Kıyı oku
- Kıyı kordonu ve tombolo

gibi şekiller oluşur.

Bu tür şekillere aşağıdakilerden hangisi örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Kapıdağı Yarımadası
B) Büyük Çekmece Gölü
C) Fethiye Ölüdeniz
D) Sinop Yarımadası
E) Cide kıyıları

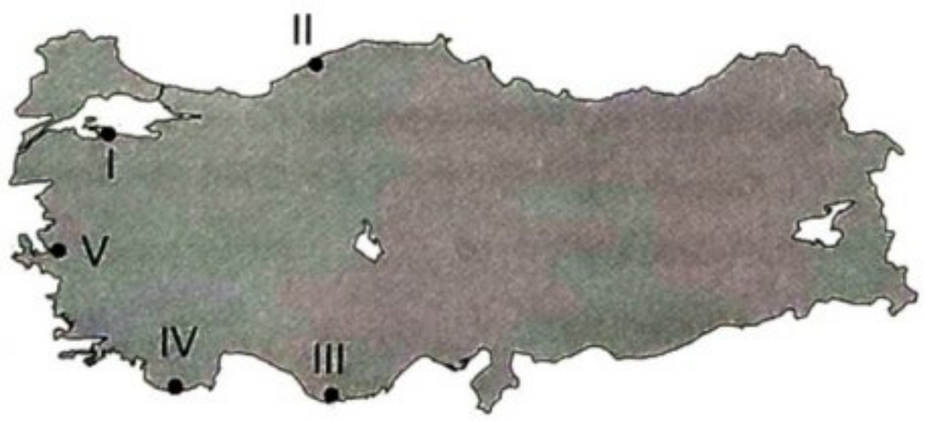
2. Aşağıdaki haritada bazı kıyı bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde dalgaların aşındırıcı etkisinin <u>daha fazla</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

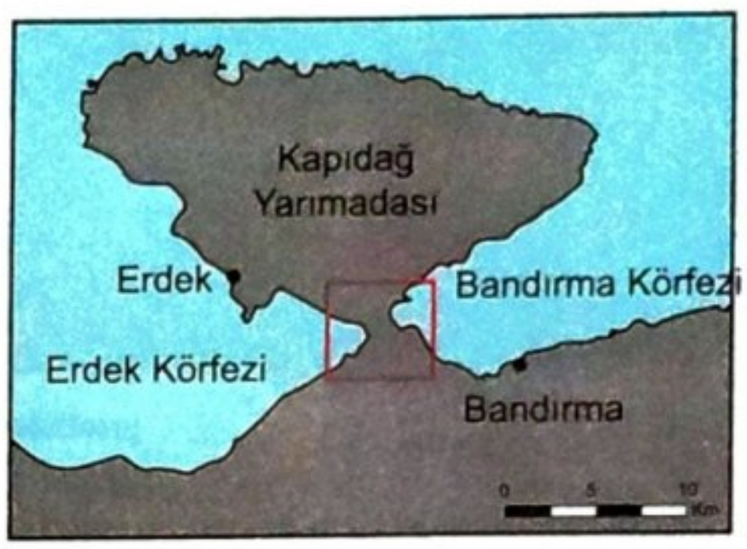
3.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde tombolo oluşumuna ait örnek vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

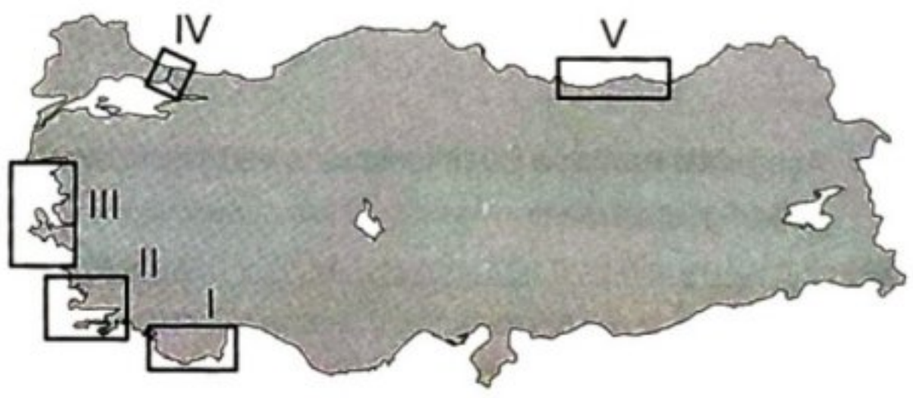
4. Eski bir ada olan Kapıdağ Yarımadası dalgaların kıyı kesimlerinde biriktirme yapmasıyla kıyı kordonları tarafından karaya bağlanmıştır.

Bu bağlantıyı sağlayan ve haritada çerçeve içinde gösterilen kesime ne ad verilmektedir?

A) Lagün B) Kıyı sekisi C) Tombolo
D) Drumlin E) Falez

5. Aşağıdaki haritada bazı kıyı bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgedeki kıyı tipleri aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

A) I → Dalmaçya B) II → Ria
C) III → Enine D) IV → Ria
E) V → Limanlı

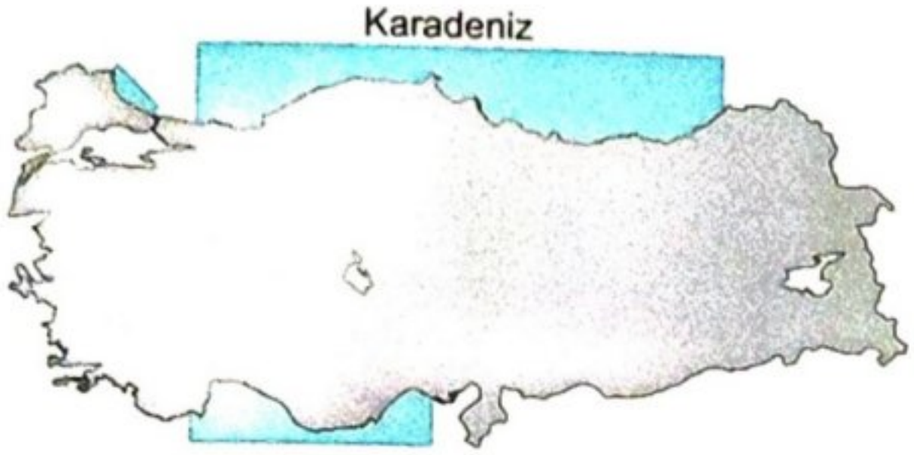
6. **Aşağıdakilerden hangisi dalgaların biriktirme şekillerinden biridir?**

A) Çarşamba ve Bafra deltaları
B) Kapıdağ Yarımadası'nı karaya bağlayan tombolo
C) İstanbul Boğazı kıyıları
D) Bafa Gölü'nün kıyıdan iç kesimlerde kalmasına yol açan biriktirme
E) Karadeniz'deki falezli kıyılar

edu kariyer

1. E 2. A 3. A 4. C 5. E 6. B

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki boyuna kıyıların görüldüğü alanlar gösterilmiştir.

Bu alanların özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Dağlar kıyıya paralel uzanır.
B) Kıta sahanlığı dardır.
C) Dalga aşındırma şekilleri yaygındır.
D) Koy, körfez sayısı azdır.
E) Çok sayıda doğal liman vardır.

8. Aşağıdaki haritada Büyükçekmece ve Küçükçekmece gölleri gösterilmiştir.

Bu göllerin önceleri koy iken göl hâline dönüşmelerindeki <u>temel etmen</u> aşağıdakilerden hangisidir?

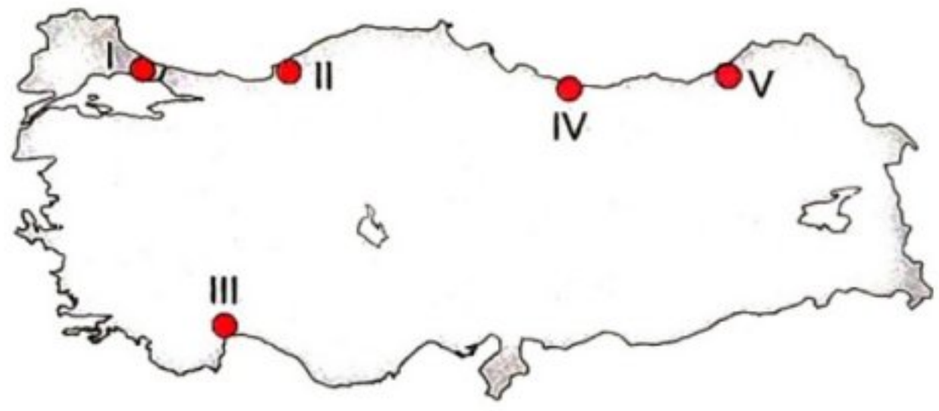
A) Dalga biriktirmeleri sonucu eski koyların kapanması
B) Akarsu biriktirmesi sonucu eski koyların kapanması
C) Tektonik hareketlerle koyların önünün kapanması
D) Epirojenik hareketlerle koyların sular altında kalması
E) Gelgit biriktirmesiyle koyların kapanması

9. Dağların kıyıya dik uzandığı yerlerde oluşan, girinti–çıkıntının fazla olduğu, ulaşımın kolaylaştığı ve kıta sahanlığının geniş olduğu kıyı tipine enine kıyı denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi enine kıyı özelliği taşıyan bir bölgedir?

A) Antalya Körfezi
B) Sinop–İnebolu arası
C) Datça–Fethiye arası
D) İzmir–Çeşme arası
E) Hatay–Samandağ arası

10. Lagün, kıyı boyunca uzanan kıyı okunun veya kıyı kordonunun koy ya da körfez önünü kapatmasıyla denizden ayrılan sığ göldür.

Bu göllere haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıda bazı kıyı tipleri verilmiştir.

I. Kalanklı kıyı
II. Fiyortlu kıyı
III. Mercanlı kıyı
IV. Dalmaçyalı kıyı

Bu kıyı tiplerinden hangileri Türkiye'de görülür?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. E 8. A 9. D 10. A 11. B

1. Türkiye'de yüzey şekilleri çeşitlilik göstermektedir. Akarsuların oluşturduğu, vadi, peribacası delta, peneplen, rüzgarların etkisiyle oluşan mantar kaya, kumul, buzulların birikim şekli morenler ile karstik şekiller, kıyı şekilleri tümü birden görülmektedir.

Yüzey şekillerinin bu şekilde çeşitlilik göstermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) 36° ve 42° kuzey paralelleri arasında bulunması
B) İklimin çeşitli olması, yükselti ve eğimin fazla olması
C) Yakın bir jeolojik dönemde arazinin şekillenmesi
D) Yarımada olması
E) Bitki türlerinin farklı olması

2. Türkiye'de örtü buzulları görülmez.

Bu durum

I. enlem,
II. denizellik,
III. yükselti

etkenlerinden hangileriyle <u>açıklanamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Eriyebilen kayaların bulunduğu arazilerde yamaçların sel sularının etkisi ile aşınması sonucunda oluşan keskin sırtlı dik küçük çukurluklara "lapya" denir.

Türkiye'de bu oluşumlar aşağıdaki yörelerin hangisinde <u>daha çok</u> görülmektedir?

A) Çatalca Yöresi B) Gediz Yöresi
C) Teke Yöresi D) Harran Ovası
E) Van Yöresi

4. Aşağıda görselde kıyılarda oluşan falezler gösterilmiştir.

Bu şekillere;

I. Batı Karadeniz,
II. Antalya Körfezi çevresi,
III. Edremit-Çeşme arası

kıyılarının hangilerinde <u>daha çok</u> rastlanır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. I. Kıyıya paralel uzanan dağ sıralarının alçak kesimlerinin deniz yükselmesiyle sular altında kalması, yüksek kesimlerinin ada olarak kalmasıyla oluşur. Bu adalar ve aralarındaki kanallardan meydana gelen girintili-çıkıntılı kıyı tipidir. Finike-Kaş arasında görülür.

II. Karstik vadilerin deniz tarafından basılması ve dalga aşındırmasının etkisiyle gelişen, dik falezlerle çevrili dar koyların yer aldığı kıyı tipidir. Mersin-Silifke arasındaki kıyılarda görülür.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu kıyı tipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Dalmaçya	Kalanklı
B)	Ria	Limanlı
C)	Enine	Boyuna
D)	Dalmaçya	Mercanlı
E)	Limanlı	Ria

edu kariyer

1. B 2. B 3. C 4. D 5. A

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

6. Aşağıda bir yer şekli gösterilmiştir.

Bu yer şekli ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Volkanik arazide sel sularının aşındırmasıyla oluşmuştur.

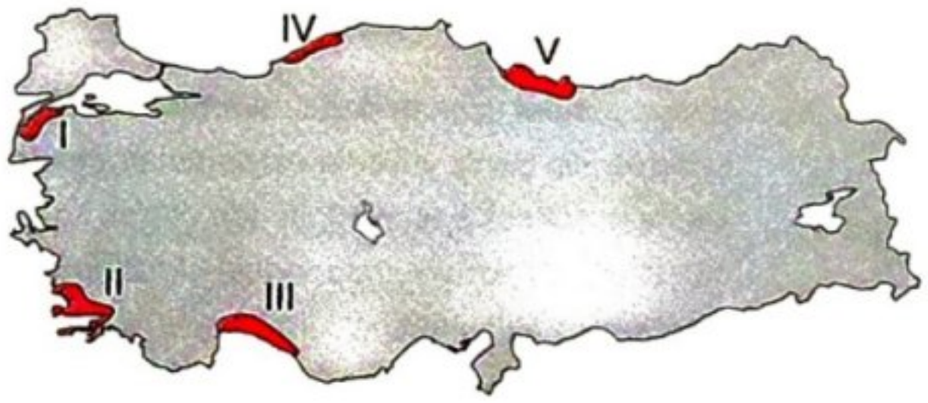
B) Ürgüp-Göreme çevresinde yaygındır.

C) Bitki örtüsünden yoksun, kurak bölgelerde oluşur.

D) Oluşumunda hem iç hem de dış kuvvetlerin etkisi vardır.

E) Oluşumunda rüzgârın doğrudan etkisi olmuştur.

7. Dalga ve akıntıların taşıdığı materyalleri kıyıda biriktirmesiyle kumsallar (plaj) oluşmaktadır.

Kumsallara haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde en fazla rastlanır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV

D) II ve V E) III ve V

8. I. Ergene Havzası

II. Teke Yarımadası

III. Göller Yöresi

IV. Tuz gölü çevresi

Yukarıdakilerden hangileri karstik şekillerin görüldüğü yerler arasında bulunmaz?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

9. Karstik şekiller, suda kolay çözünebilen kayaçların kimyasal çözünmesiyle oluşan yer şekilleridir. Bu süreç hem yer altında (mağara, obruk) hem de yer üzerinde (lapya, dolin, uvala) çeşitli şekillerin oluşmasına neden olur.

Bu tür şekillerin oluşumuna katkıda bulunan kayaçlar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Bazalt – Granit – Andezit

B) Kireçtaşı – Jips – Kaya tuzu

C) Şist – Mermer – Kuvarsit

D) Kumtaşı – Kiltaşı – Konglomera

E) Volkanik tüf – Bazalt – Gabro

10. Aşağıda bir falezin (yalıyar) oluşum aşamaları gösterilmiştir.

Bu şekillerin oluşumunda

- dağların kıyıya paralel uzanması,
- kıyı derinliğinin fazla olması,
- dalgaların aşındırma gücünün fazla olması

etkilidir.

Buna göre göre aşağıdaki kıyı bölgelerinin hangisinde falez oluşumuna daha çok rastlanır?

A) Zonguldak - Sinop arası

B) Çeşme - Edremit arası

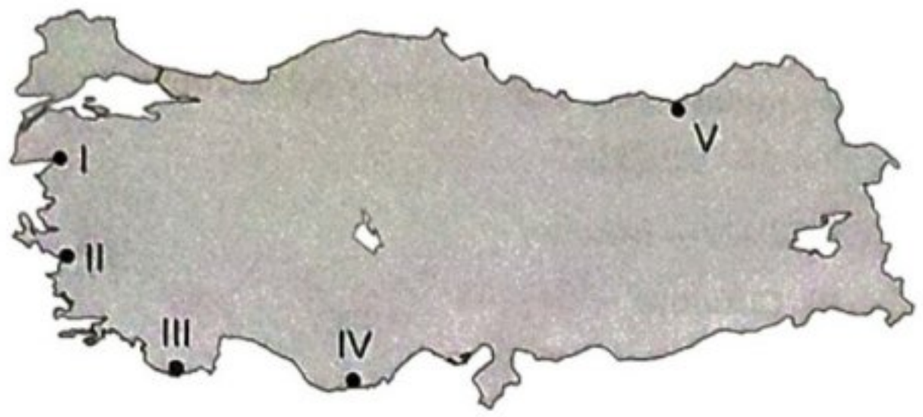
C) Bodrum - Çeşme arası

D) Çukurova kıyıları

E) Bandırma - Gemlik arası

6. E 7. B 8. B 9. B 10. A

1. Kıyı çizgisinden itibaren 200 m derinliğe kadar olan kesime kıta sahanlığı (şelf alanı) denir. Kıta sahanlıkları denizlerin ekonomik yönden en fazla kullanılan kısımlarıdır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerden hangilerinin bulunduğu bölgede kıta sahanlığı (şelf alanı) <u>daha geniştir</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve IV

2.

Yukarıdaki haritada gösterilen kıyı tipinin oluşumunda aşağıdakilerden hangisi etkili <u>olmamıştır</u>?

A) Akarsu aşındırması
B) Denizin yükselmesi
C) Karanın çökmesi
D) Gelgit olayı
E) Arazinin peneplenleşmesi

3. Aşağıda bir yöreye ait bazı özellikler verilmiştir.

- Bitki örtüsünden yoksundur.
- Sağanak yağışlar görülür.
- Yağış rejimi düzensizdir.
- Sıcaklık farkı yüksektir.
- Kırgıbayır oluşumları görülür.

Özellikleri verilen bu yöre aşağıdaki illerin hangisinde yer alır?

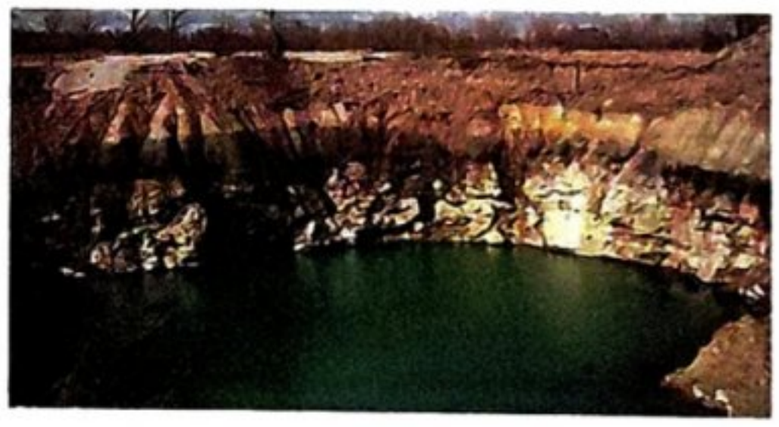
A) Rize B) Antalya C) Ankara
D) Bolu E) Bartın

4. Akarsu yüksek dağ sıralarını enine yararak dik yamaçlı ve derin vadi oluşturur. Bu vadiye boğaz ya da yarma vadi denir.

Aşağıdaki akarsulardan hangisi bu tip vadi <u>oluşturmaz</u>?

A) Yeşilırmak Nehri
B) Gediz Nehri
C) Seyhan Nehri
D) Göksu Nehri
E) Kızılırmak Nehri

5. Aşağıda karstik bölgelerde geniş ve derin erime çukurlarından oluşan bir obruk gösterilmiştir.

Bu şekiller hangi yörede <u>daha yaygın</u> olarak görülür?

A) Denizli Yöresi
B) Tuz Gölü'nün güneyi
C) Kars Platosu
D) Çarşamba Ovası
E) Çoruh-Kelkit Oluğu

6. **Su içinde kimyasal yolla çözünebilen minerallerin, suyun buharlaşması sonucunda çökelmesiyle oluşan travertenler aşağıdaki yörelerden hangilerinde görülür?**

A) Hatay – Mersin
B) Pamukkale – Antalya
C) Alanya – Anamur
D) Kütahya – Bilecik
E) Ordu – Giresun

edu kariyer

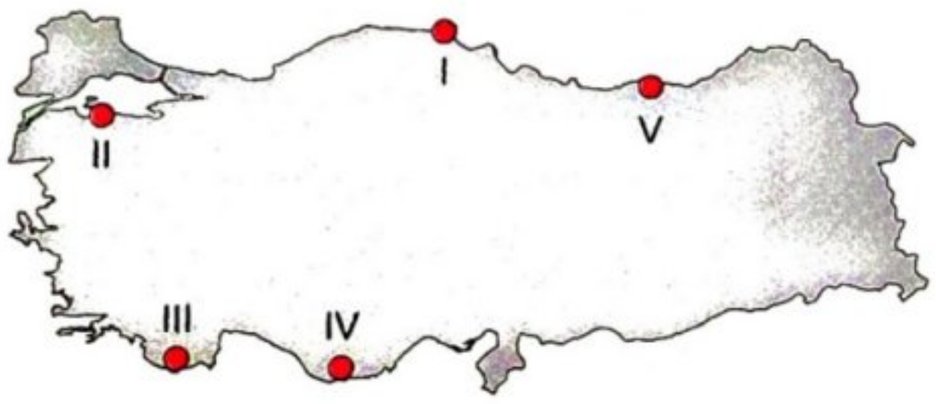
1. A 2. D 3. C 4. B 5. B 6. B

7. Türkiye'nin mutlak ve göreceli konum özelliklerinden dolayı bazı kıyı tipleri görülmez.

Bu kıyı tipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Göreceli Konum	Mutlak Konum
A)	Ria ve Haliçli	Fiyort ve Dalmaçya
B)	Haliçli ve Watt	Skayer ve Fiyort
C)	Boyuna ve Enine	Limanlı ve Skayer
D)	Kalanklı ve Watt	Ria ve Enine
E)	Fiyort ve Dalmaçya	Boyuna ve Kalanklı

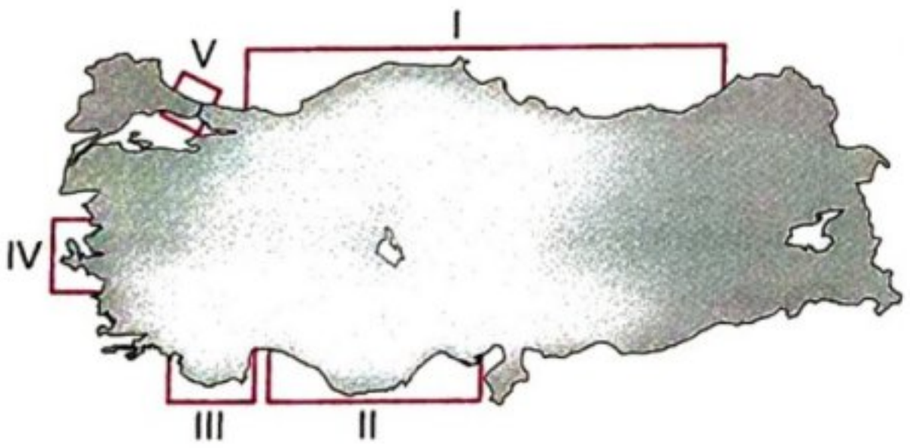
8. Tombolo dalga ve kıyı akıntılarının taşıdığı kum, çakıl gibi malzemelerin birikmesiyle oluşan kıyı okunun, bir adayı karaya bağlaması sonucu meydana gelen doğal settir.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde bu şekillere rastlanır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

9. Aşağıdaki haritada Türkiye'de görülen bazı kıyı tiplerinin bulunduğu yerler verilmiştir.

Bu yerlerde görülen kıyı tiplerinden hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Boyuna B) II → Liman
C) III → Dalmaçya D) IV → Enine
E) V → Ria

10. Türkiye'de görülen akarsu biriktirme şekillerinden biri de deltalardır. Kıyılarda gelgit genliği az olduğu için akarsular, taşıdıkları malzemeleri denize döküldükleri yerde biriktirir ve denizin bir kısmı zamanla kara hâline gelir.

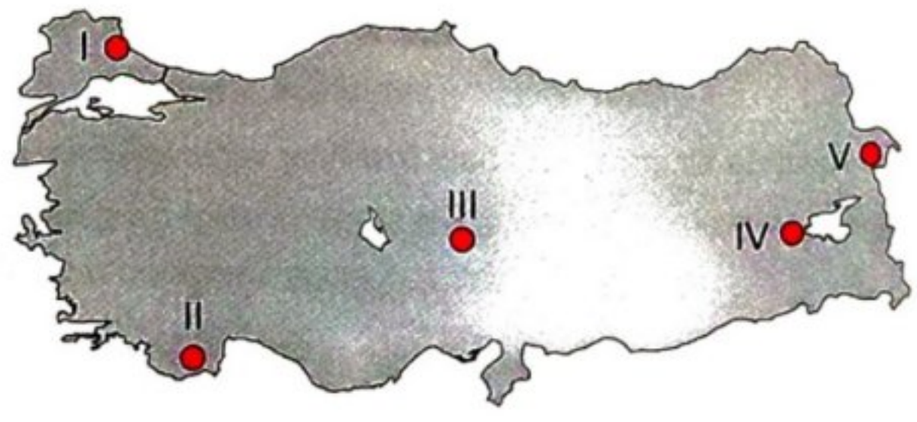
Aşağıdaki delta ovası–akarsu eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Dikili → Bakırçay
B) Çukurova → Seyhan
C) Çarşamba → Kızılırmak
D) Silifke → Göksu
E) Balat → Büyük menderes

11. **Türkiye'deki karstik şekillerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Lapyalar, Orta Torosların yamaçlarında yaygındır.
B) Düdenler, Batı Toroslar 'da ve İç Anadolu'da görülür.
C) Dolinler, Toroslar 'da yaygın olarak bulunur.
D) Uvalalar, Mut çevresi ve Göller Yöresinde görülür.
E) Polyeler, daha çok Marmara ve Ege Bölgeleri'nde yaygındır.

12. Dağ zirvelerinin tepe kısmını takke gibi örten küçük buz kütlelerine takke buzulu denir.

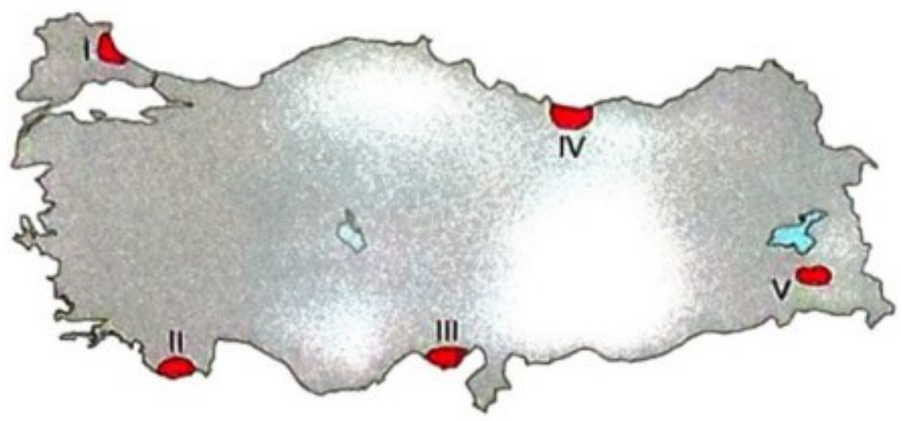

Bu buzul türüne haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bulunan dağda rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. B 8. A 9. B 10. C 11. E 12. E

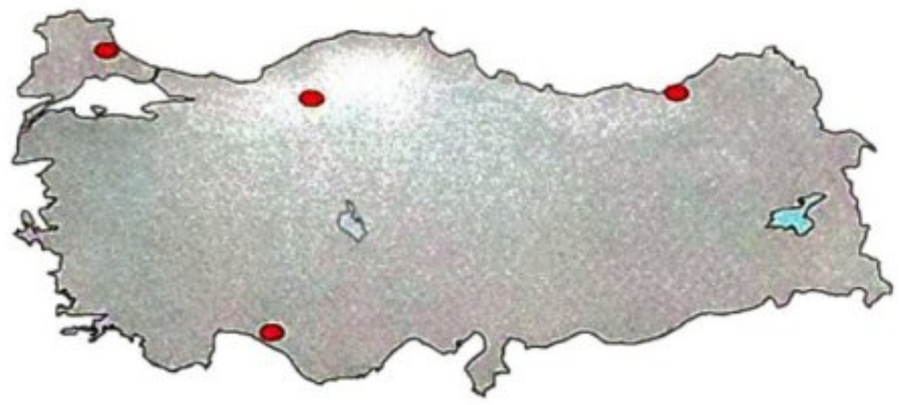
1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde dağlık bölgelere <u>rastlanmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

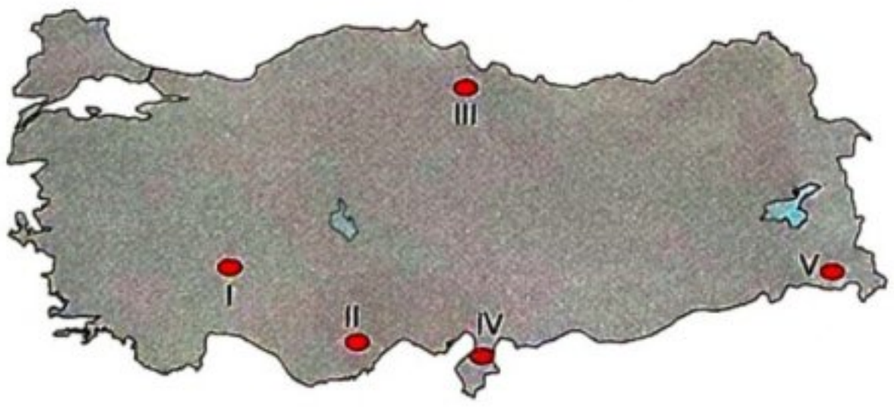
2. Aşağıdaki haritada bazı dağların bulunduğu alanlar koyu renkle gösterilmiştir.

Bu alanlardaki dağlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Yıldız B) Köroğlu C) Kaçkar
D) Menteşe E) Geyik

3. Aşağıdaki haritada bazı dağların bulunduğu alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardaki dağlardan hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I → Sultan B) II → Kaz
C) III → Canik D) IV → Amanos
E) V → Cilo

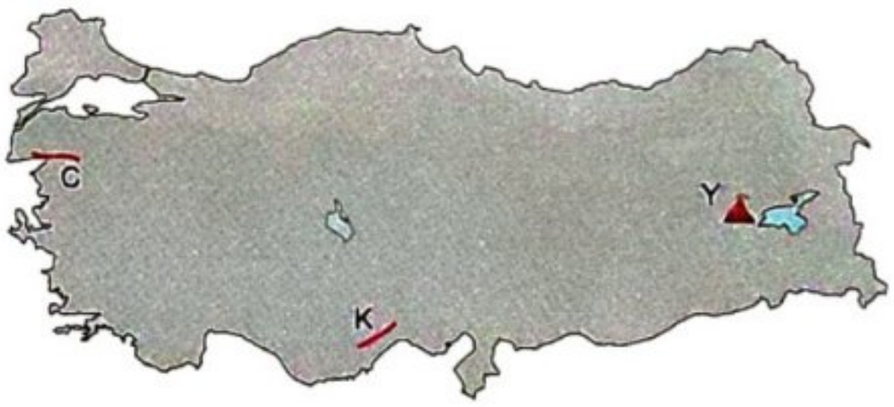
4. Aşağıdaki haritada bazı volkanik dağların bulunduğu alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu dağlardan hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ Kula B) II→ Süphan
C) III→ Erciyes D) IV→ Nemrut
E) V→ Ağrı

5. Aşağıdaki haritada bazı dağlar C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

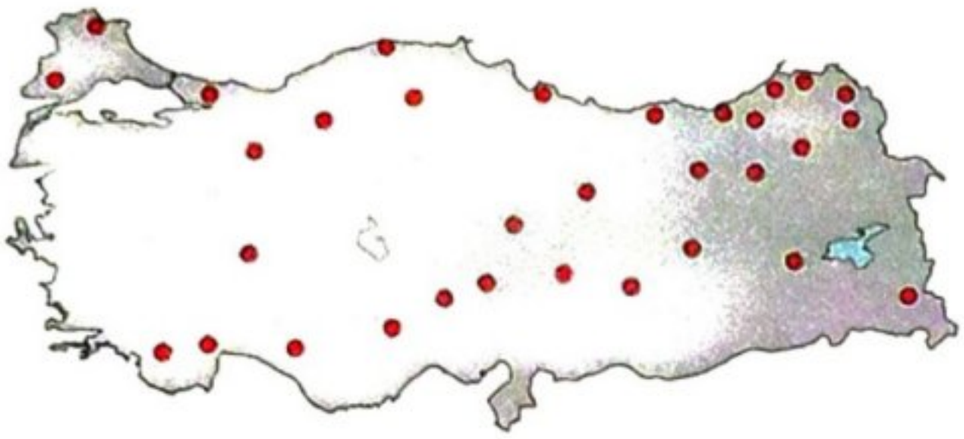
Bu dağların isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Kaz	Bolkar	Nemrut
B)	Yunt	Geyik	Süphan
C)	Madra	Tahtalı	Ağrı
D)	Boz	Sultan	Nemrut
E)	Menteşe	Binboğa	Melendiz

1. C 2. D 3. B 4. B 5. A

VİDEO ÇÖZÜM

6. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki kıvrımlı dağların bulunduğu yerler gösterilmiştir.

Bu dağlarla ilgili

I. Kıtasal levhaların çarpışmasıyla oluşmuşlardır.
II. Oluşumlarında dış kuvvetlerin etkisi fazladır.
III. Genelde doğu batı yönünde uzanırlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

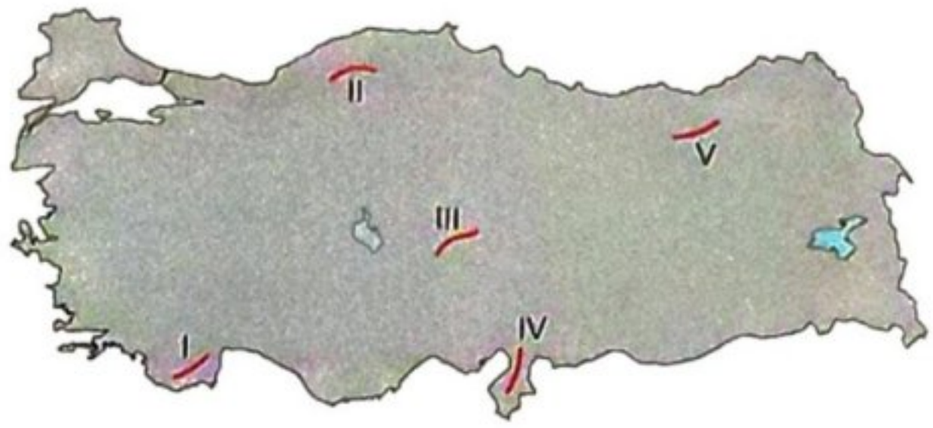
7. Aşağıdaki haritada bazı dağların bulunduğu yerler gösterilmiştir.

Bu dağların oluşum kökenleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Samanlı	Aydın	Karacadağ
A)	Kırılma	Kıvrılma	Volkanik
B)	Volkanik	Kırılma	Kıvrılma
C)	Kıvrılma	Volkanik	Kırılma
D)	Kıvrılma	Kırılma	Volkanik
E)	Volkanik	Kıvrılma	Kırılma

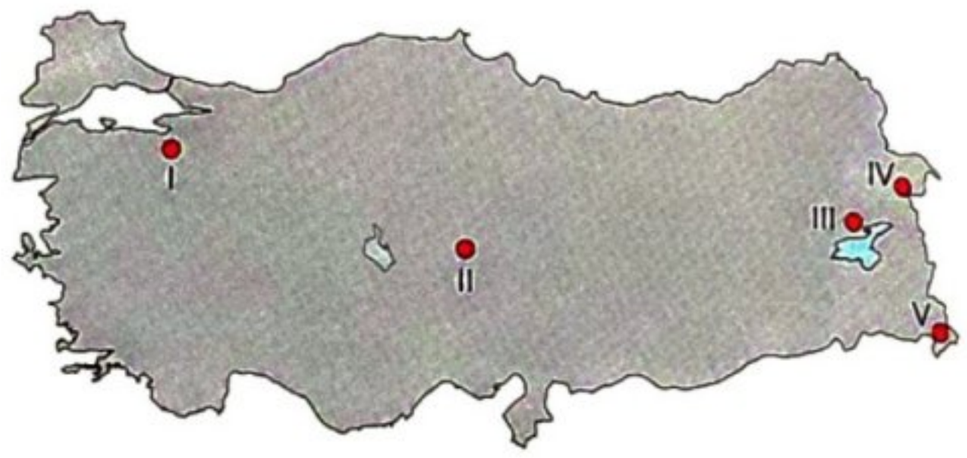
8. Aşağıdaki haritada bazı dağlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu dağlardan hangisinin oluşumunda kıvrılmanın etkili olduğu söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

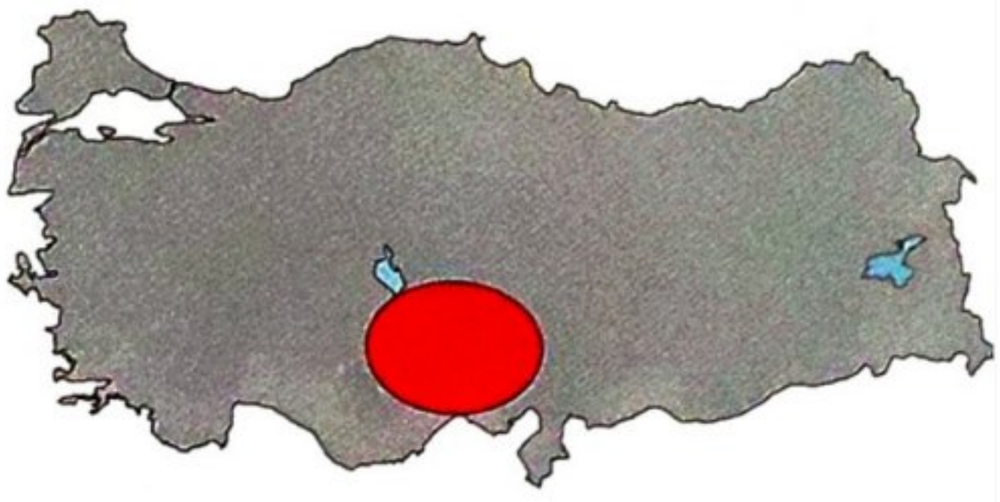
9. Aşağıdaki haritada bazı dağlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu dağlardan hangileri yükselti bakımından Türkiye'de ilk iki sırada yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

10. Aşağıdaki haritada bir alan boyanarak kırmızı renkle gösterilmiştir.

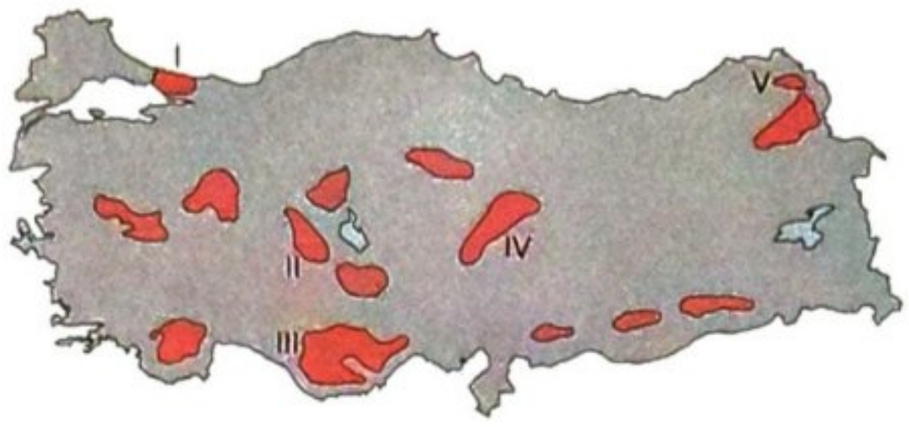

Bu alanda yer alan dağlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Aladağlar B) Hasan Dağı
C) Karacadağ D) Melendiz Dağı
E) Canik Dağları

edu kariyer

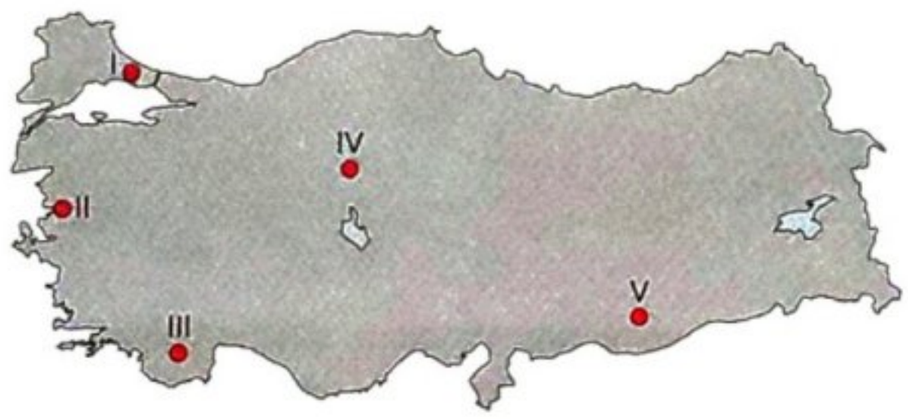
1. Aşağıdaki haritada bazı platolar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu platolardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Kocaeli
B) II→ Cihanbeyli
C) III→ Teke
D) IV→ Uzunyayla
E) V→ Ardahan

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde herhangi bir platoya rastlanmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

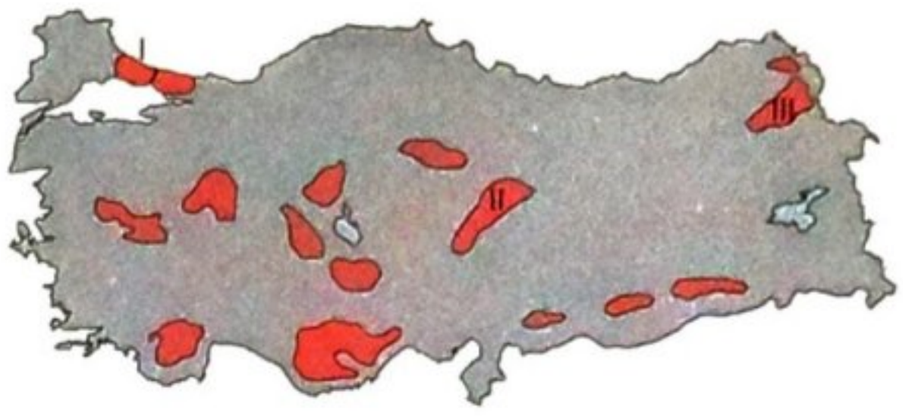
3. Aşağıdaki haritada bazı platolar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu platoların hangisinde lapya, dolin, uvala ve obruk gibi karstik şekillere rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

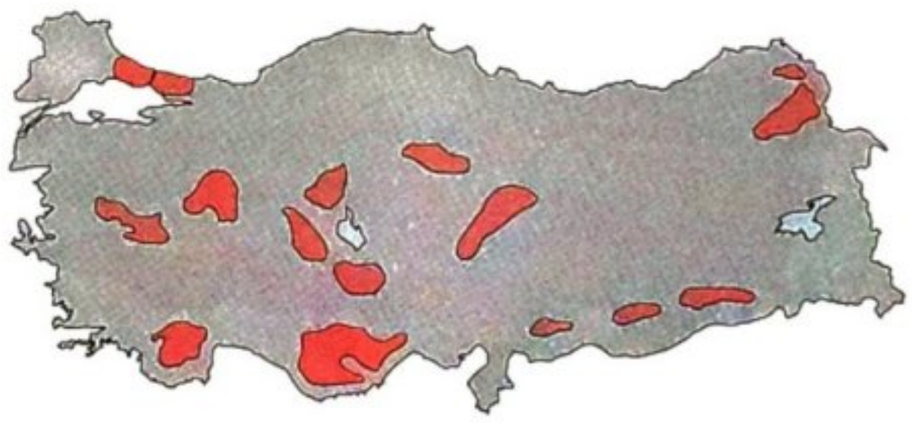
4. Aşağıdaki haritada üç plato numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu platolar oluşum kökenlerine göre aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Tabaka düzlüğü	Lav	Aşınım
B)	Tabaka düzlüğü	Aşınım	Lav
C)	Lav	Tabaka düzlüğü	Aşınım
D)	Aşınım	Tabaka düzlüğü	Lav
E)	Aşınım	Lav	Tabaka düzlüğü

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki önemli platolar gösterilmiştir.

Bu platolarla ilgili

I. Akarsular tarafından yarılmış yüksek düzlüklerdir.

II. Anadolu'nun toptan yükselmesine bağlı olarak geniş yer kaplarlar.

III. Hepsi lav platosu özelliği taşırlar.

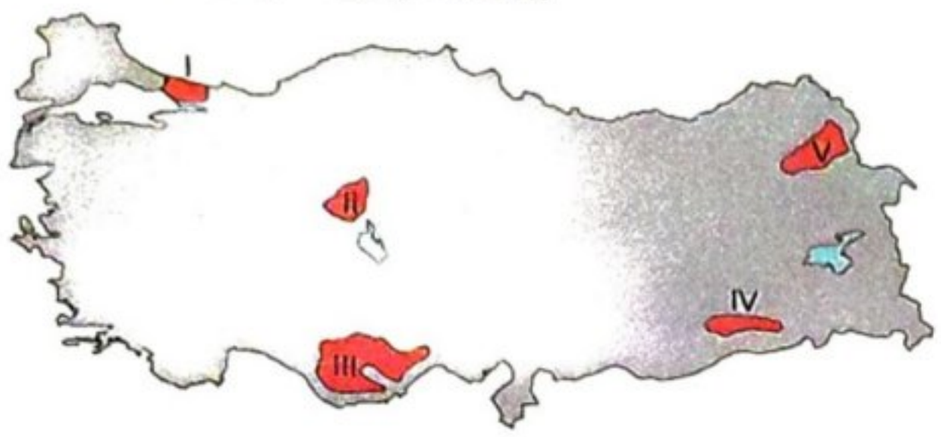
ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. C 2. B 3. C 4. D 5. C

VİDEO ÇÖZÜM

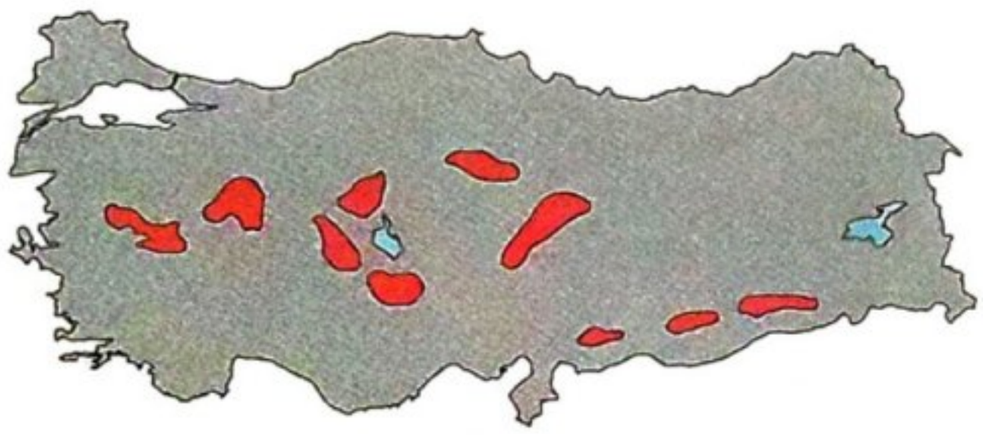
6.
- Yükseltisi azdır.
- Sanayi faaliyetleri fazladır.
- Nüfus yoğunluğu yüksektir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen platoya haritadaki numaralanmış alanların hangisinde rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

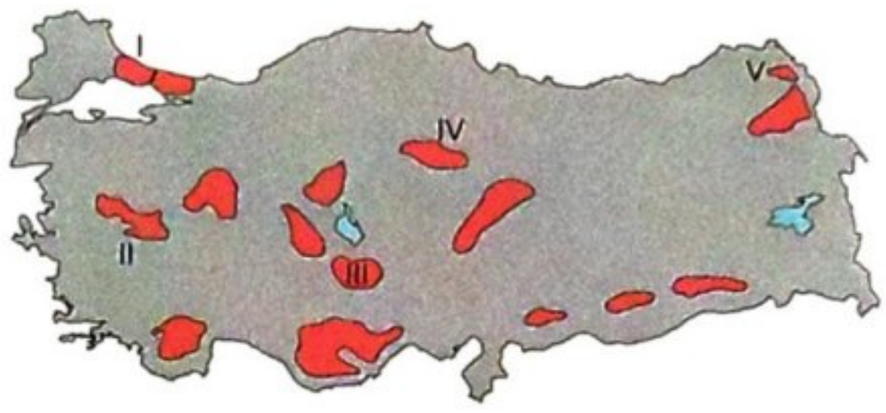
7. Aşağıdaki haritada bazı platolar gösterilmiştir.

Bu platoların ortak özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Tabaka uzanışı yatay duruşlu olan tortulların akarsular tarafından yarılmasıyla oluşurlar.
B) Üzerlerinde bozkır bitki örtüsü görülür.
C) Küçükbaş hayvancılık yaygındır.
D) Tahıl üretimi yoğun olarak yapılır.
E) Sanayi faaliyetleri yoğundur.

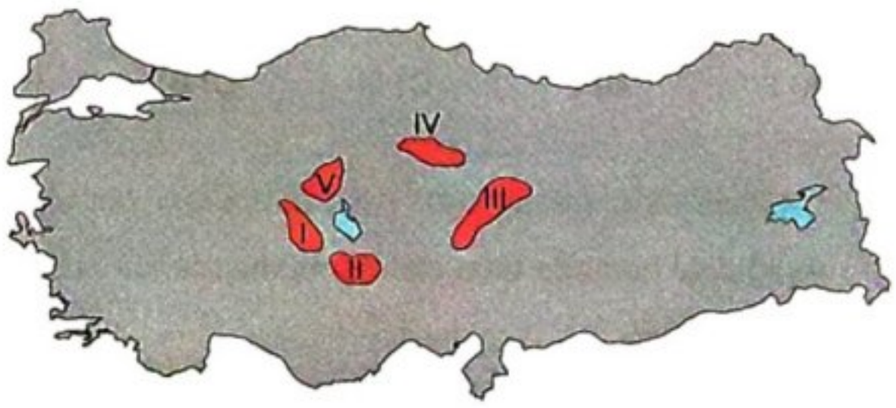
8. Aşağıdaki haritada bazı platolar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu platolarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) I, aşınım platosudur ve yükseltisi en azdır.
B) II, tabaka düzlüğü platosudur ve tahıl tarımı yaygındır.
C) III, karstik platodur ve kıl keçisi yetiştiriciliği yaygındır.
D) IV, tabaka düzlüğü platosudur ve bozkır bitki örtüsü görülür.
E) V, lav platosudur ve büyükbaş hayvancılık yaygındır.

9. Aşağıdaki haritada Orta Anadolu'da oluşmuş bazı platolar numaralandırılarak gösterilmiştir.

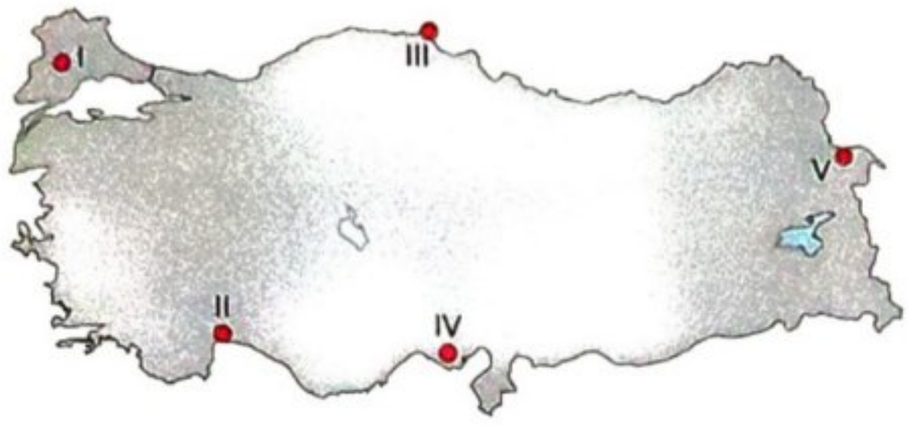

Bu platolardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Yazılıkaya B) II→ Obruk
C) III→ Uzun yayla D) IV→ Bozok
E) V→ Haymana

6. A 7. E 8. C 9. A

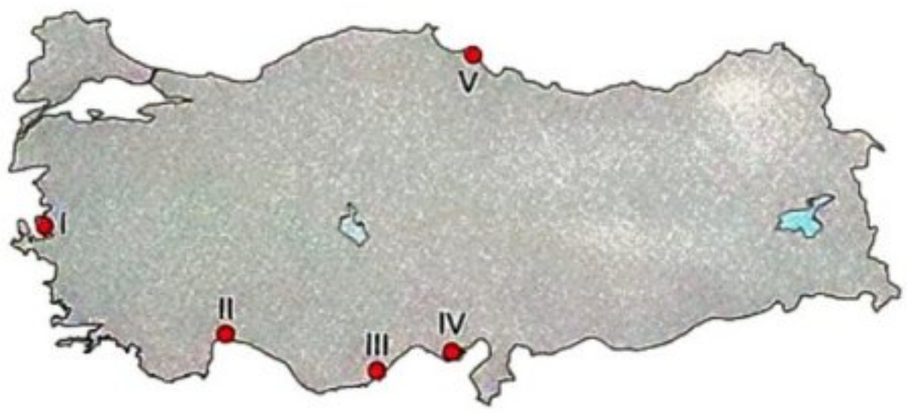
1. Aşağıdaki haritada bazı ovaların yer aldığı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardaki ovalardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Ergene
B) II → Antalya
C) III → Bafra
D) IV → Çukurova
E) V → Iğdır

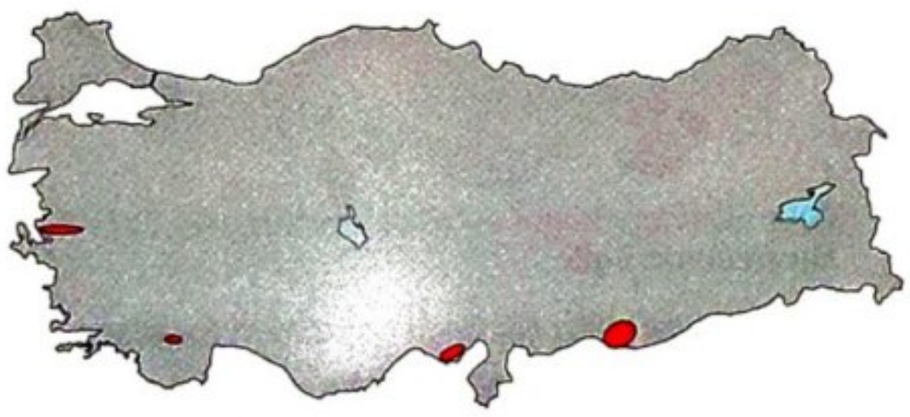
2.

Yukarıdaki haritada numaralandırılan ovalardan hangisinin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki haritada bazı ovaların bulunduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu ovalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Gediz Ovası
B) Korkuteli Ovası
C) Çukurova
D) Altınbaşak Ovası
E) Pasinler Ovası

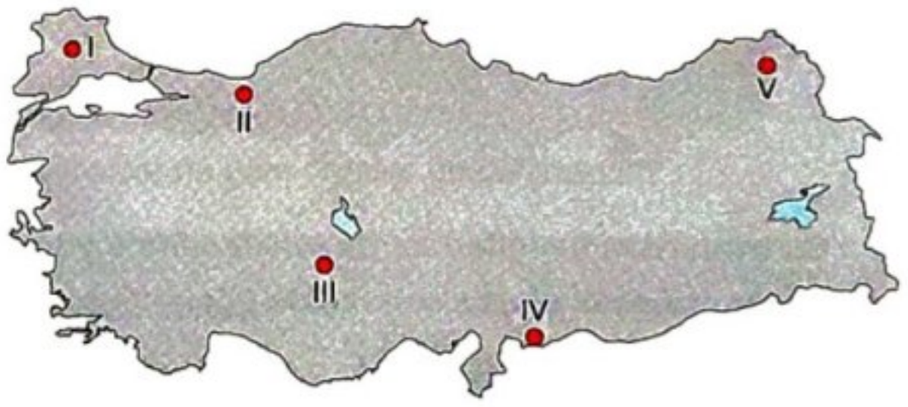
4. Aşağıdaki haritada bazı ovaların yer aldığı alanlar boyanarak kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu ovaların ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Akarsuların biriktirme yapmasıyla oluşmaları
B) Delta ovası özelliği taşımaları
C) Verimli tarım alanları olmaları
D) Türkiye'nin önemli tahıl yetiştirme alanları olmaları
E) Yaygın olarak alüvyal toprakların görüldüğü alanlar olmaları

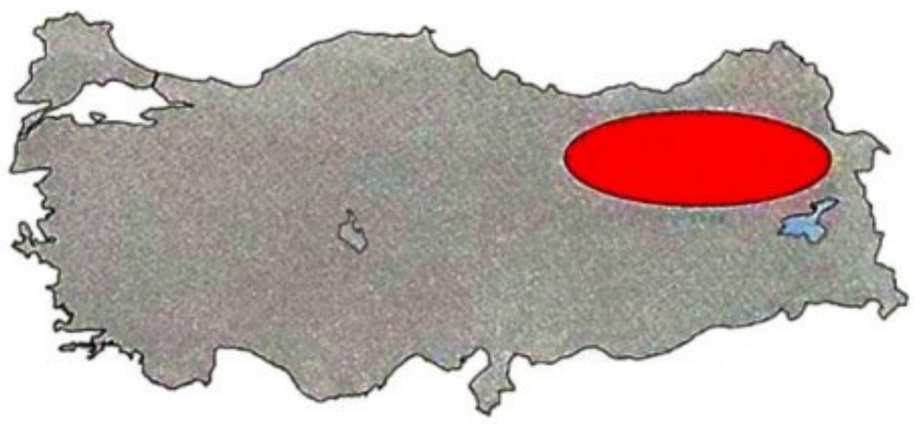
5. Türkiye'deki ovalardan bazıları Senozoik'in Tersiyer Dönemi'ndeki göl tabanlarında oluşmuştur.

Bu tür ovalara haritadaki numaralanmış alanların hangisinde rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Haritadaki kırmızı renkte gösterilen bölgede yer alan ovalar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Amik
B) Erzincan
C) Pasinler
D) Tercan
E) Erzurum

1. C 2. B 3. E 4. D 5. C 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

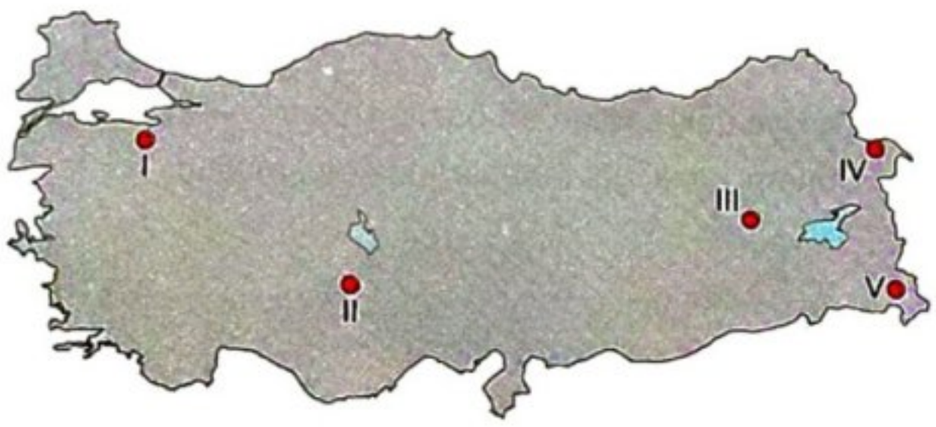
7. Aşağıdaki haritada bazı ovalar gösterilmiştir.

Bu ovalardan hangisi oluşum yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) Merzifon Ovası B) Konya Ovası
C) Erzincan Ovası D) Muş Ovası
E) Amik Ovası

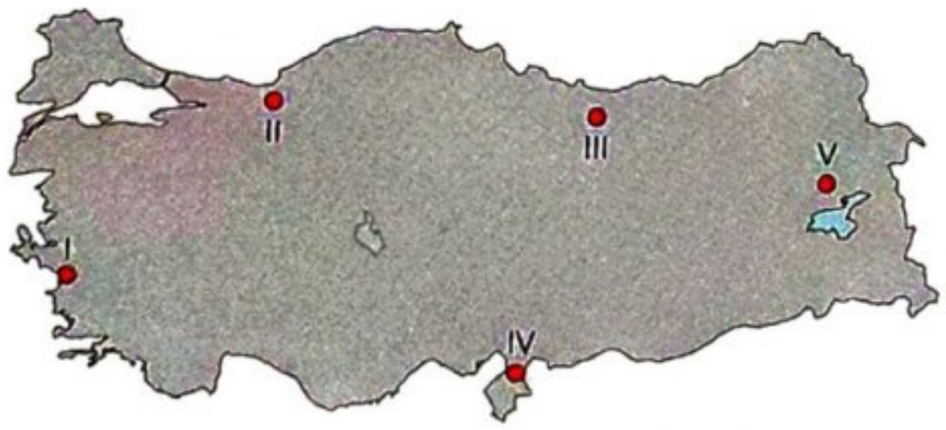
8. Aşağıdaki haritada bazı ovaların bulunduğu alanlar gösterilmiştir.

Bu ovalardan hangileri harita renklendirme yöntemiyle tekrar çizilecek olursa sarı renkle gösterilmez?

A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

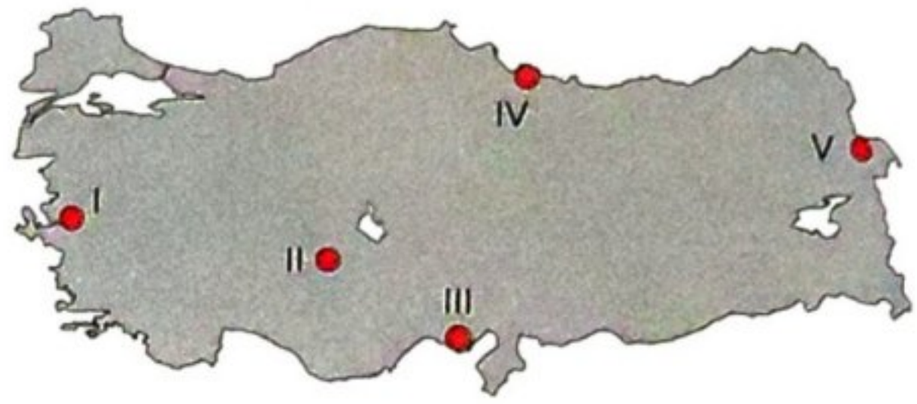
9. Türkiye'deki ovalardan bazıları da volkanik olaylar sonucu çevreye yayılan lavların oluşturduğu düzlüklerin alüvyonlarla kaplanması sonucu oluşmuştur.

Bu tür ovalara haritadaki numaralanmış alanların hangisinde rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

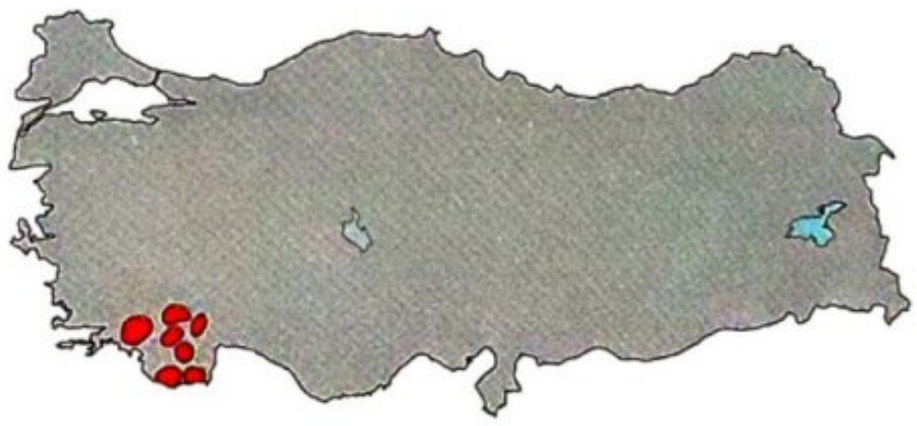
10. Aşağıdaki haritada bazı ovaların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki ovalardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Gediz
B) II→ Konya
C) III→ Çukurova
D) IV→ Bafra
E) V→ Iğdır

11. Aşağıdaki haritada bazı ovalar gösterilmiştir.

Bu ovalarla ilgili

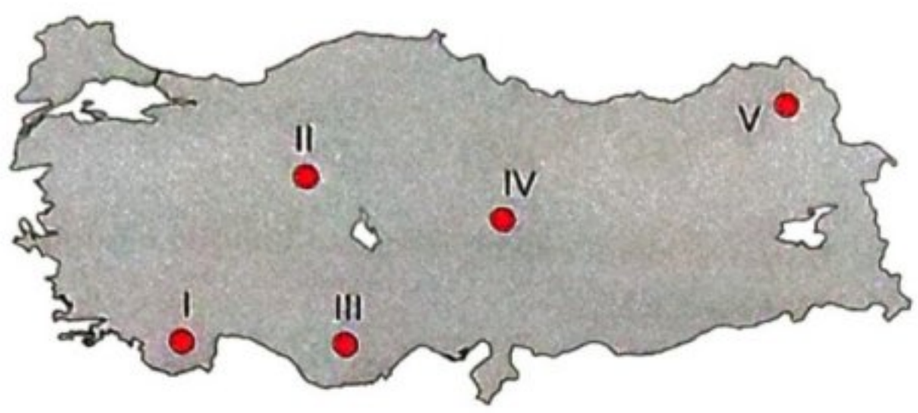
I. Suda kolay çözünen kayaçların meydana getirdiği çanaklarda oluşmuşlardır.
II. Türkiye'nin en verimli tarım alanlarındandır.
III. Zeytin üretimi yaygın olarak yapılır.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. B 8. B 9. E 10. D 11. A

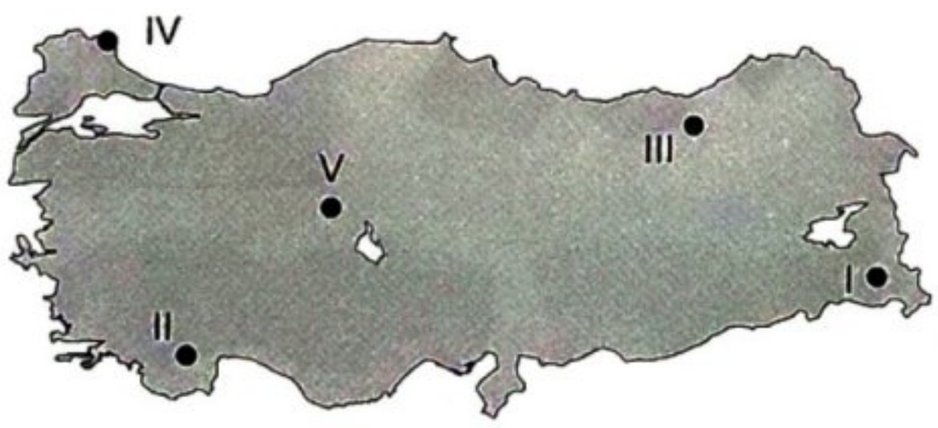
1. Haymana Platosu, İç Anadolu Bölgesi'nin kuzeybatısında yer alan, geniş düzlüklerin ve hafif dalgalı yüzeylerin görüldüğü bir platodur. Yüzey şekillerinin sade olması, tarımsal faaliyetlerin gelişmesini kolaylaştırmıştır. Bu plato, aynı zamanda çevresindeki ovalara göre daha yüksek konumda bulunur.

Yukarıda özellikleri verilen plato, haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde yer almaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde sarp ve kayalık alanlar <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye'nin Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında dağlar kıyıya paralel uzanır. Kıyıdan hemen başlayan dağlar yüksek ve engebelidir.

Dağların bu özelliği aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkili <u>değildir</u>?

A) Kıyıdan gelen nemli hava kütlelerinin iç kesimlere ulaşmasının güç olması
B) Kıyıdan içeriye doğru büyüyen kentlerin kurulmasının güç olması
C) Kıyı ile iç kesimler arasındaki ulaşımın zor olması
D) Kıyı kesimlerde doğal liman sayısının fazla olması
E) Kıyı kesiminde düzlük alanların sınırlı olması

4. Aşağıdaki tabloda Türkiye arazisinin yükselti basamaklarına göre dağılışı gösterilmiştir.

Yükselti Basamağı	Alan (km^2)	Toplam Alana Oranı (%)
0 - 500 metre	142,550	17,5
500 - 1000 metre	219,936	27,5
1000 - 1500 metre	244,373	30,0
1500 - 2000 metre	126,260	15,0
2000+ metre	81,459	10,0

Tabloya göre Türkiye arazisinin genel durumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kıyı düzlükleri geniş yer kaplar.
B) Yükselti batıdan doğuya gidildikçe artar.
C) Türkiye arazisinin ortalama yükseltisi 1000 metrenin üzerindedir.
D) Dağlar kıyıya paralel uzanır.
E) Türkiye arazisi birinci jeolojik zamanda oluşmuştur.

edu kariyer

1. B 2. E 3. D 4. C

VİDEO ÇÖZÜM

5. Karadeniz Bölgesi'nde dağlar kıyıya paralel uzandığından kıyı ile iç kesimler arasında belirgin farklılıklar ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu farklılıklardan biri <u>değildir</u>?

A) Yıllık yağış miktarı
B) Yıllık sıcaklık farkı
C) Doğal bitki örtüsünün sıklığı
D) Yerleşme tipleri
E) Yaşanılan mevsim

6. Türkiye'de etkinlikleri günümüzde de süren aktif volkan yoktur. Ancak 3. zaman içinde ve 4. zaman başlarında püskürmüş, günümüzde sönmüş volkanlar bulunur. Bu volkanik alanların başında Doğu Anadolu Bölgesi gelir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bölgedeki volkanlardan biri <u>değildir</u>?

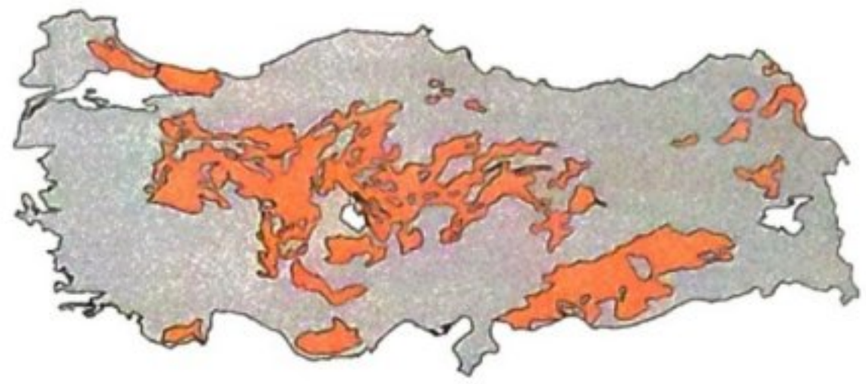
A) Erciyes B) Nemrut C) Ağrı
D) Tendürek E) Süphan

7. Türkiye'deki ovaların oluşumunda en fazla tektonizma et kili olmuştur. Orojenik hareketler sırasında çöken kısımlarda ortaya çıkan ovalar kırıklı yapılara da sahip olabilir.

Aşağıdaki ovalardan hangisi tektonik ovaya örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Bolu Ovası B) Çarşamba Ovası
C) Konya Ovası D) Muş Ovası
E) Büyük Menderes Ovası

8. Aşağıdaki haritada bir yer şeklinin Türkiye'de görülüğü alanların dağılışı gösterilmiştir.

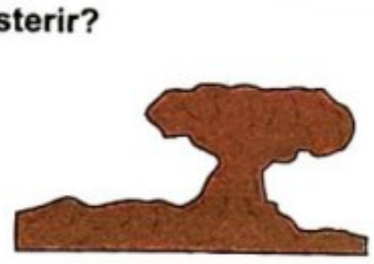
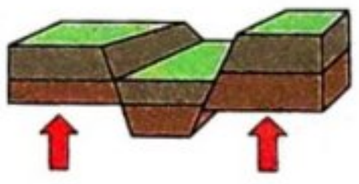

Bu yer şeklinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Plato B) Tektonik ova
C) Kanyon vadi D) Kırıklı dağ
E) Volkanik çukur

9. Türkiye'de en geniş yer kaplayan yüzey şekli dağlardır. Kuzeyde Kuzey Anadolu Dağları, güneyde ise Toros Dağları yer alır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dağların oluşumunu gösterir?

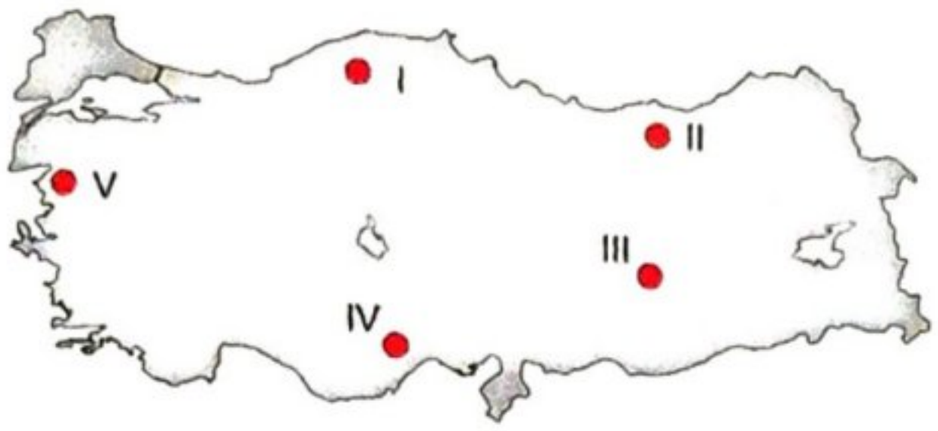
A)
B)
C)
D)
E)

10. **Aşağıdakilerden hangisi Doğu Anadolu Bölgesi'nin dağlık ve yüksek olmasının sonuçların arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Buzul izlerine rastlanması
B) Tarım ürünlerinin geç olgunlaşması
C) Yer altı zenginliğinin fazla olması
D) Kış mevsiminin etkisinin çok uzun sürmesi
E) Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olması

5. E 6. A 7. B 8. A 9. C 10. C

1. Türkiye'deki dağlar kıvrım, kırık ve volkanik dağlardan oluşmaktadır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanlardaki dağlardan hangisi kırıklı dağlara örnek gösterilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bir bölge kırmızı renkte gösterilmiştir.

Bu bölgede aşağıdaki yer şekillerinden hangisi yoktur?

A) Nemrut Dağı B) Ağrı Dağı
C) Ardahan Platosu D) Tendürek Dağı
E) Iğdır Ovası

3.

Yukarıda kesitleri gösterilen A ve B oluşumları için sırasıyla aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

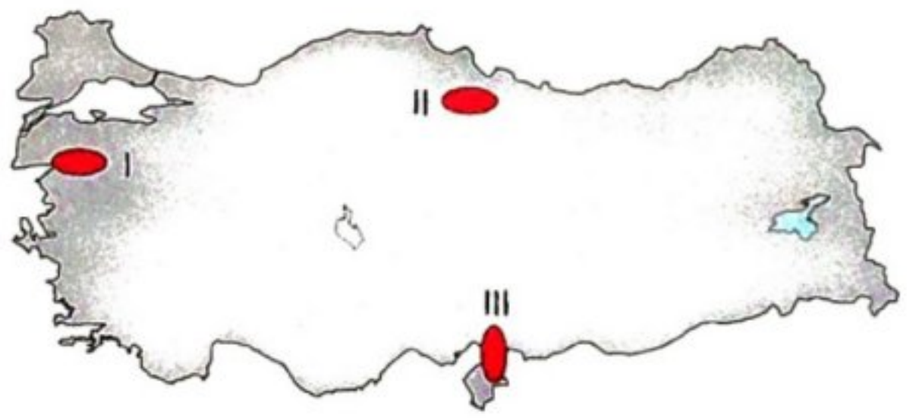
	A	B
A)	Bozdağ	Çukurova
B)	Çarşamba Ovası	Canik Dağları
C)	Ilgaz Dağları	Gediz Ovası
D)	Amik Ovası	Erciyes Dağı
E)	Bakırçay Ovası	Madra Dağı

4. I. Kuzeyinden güneyine doğru gidildikçe sıcaklık ortalamalarının artması
II. Bitki örtüsünün kısa mesafelerde değişiklik göstermesi
III. Gerçek sıcaklık ile indirgenmiş sıcaklık ortalamalarının farklılık göstermesi
IV. Gece-gündüz süre farkının yıl içinde belirgin yaşanması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Türkiye'nin engebeli ve yüksek olmasıyla ilgilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada bazı dağların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu dağların adları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kaz	Canik	Amanos
B)	Kaz	Amanos	Canik
C)	Canik	Amanos	Kaz
D)	Amanos	Kaz	Canik
E)	Amanos	Canik	Kaz

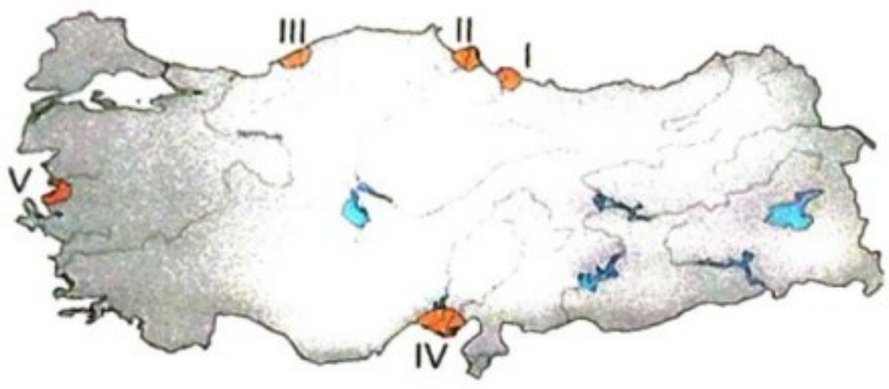
6. I. Altınbaşak Ovası (Harran)
II. Suruç Ovası
III. Gaziantep Platosu
IV. Muş Ovası

Yukarıda verilen yerlerden hangileri Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sınırları içinde yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız IV
D) I ve III E) II ve IV

1. E 2. A 3. C 4. C 5. A 6. C

7. Aşağıdaki haritada bazı delta ovaları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu deltalarla ilgili yapılan eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I → Çarşamba
B) II → Bafra
C) III → Göksu
D) IV → Çukurova
E) V → Gediz

8. Antalya ve Mersin körfezleri arasında yer alan yarımadaya Taşeli Yarımadası ve üzerindeki platoya da Taşeli Platosu denir. Taşeli Platosu göller yöresinde olmasına karşın göl bakımından zengin değildir.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanda göl oluşumunun az olmasının <u>temel nedenidir</u>?

A) Taşeli Platosu'nun ortalama yükseltisinin fazla olması
B) Platonun kırıklı yapıda olması
C) Karstik yapıda olduğundan suların yeraltında bulunması
D) Denizle bağlantısının olması
E) Dağların kıyıya paralel uzanması nedeniyle iç kesimlerde yağışların azalması

9. Orojenik hareketler sırasında jeosenklinallerde biriken tortullar yan basınçlara uğrayınca esneyerek kıvrılır ve kıvrım dağlarını oluşturur.

Buna göre haritada gösterilen dağlardan hangisi kıvrım dağlarına örnek gösterilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Meke Maarı
II. Obruk Platosu
III. Melendiz Dağı
IV. Konya Ovası

Yukarıdaki yer şekillerinden hangilerinin oluşumunda volkanizmanın etkisi <u>yoktur</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki dağlardan bazıları gösterilmiştir.

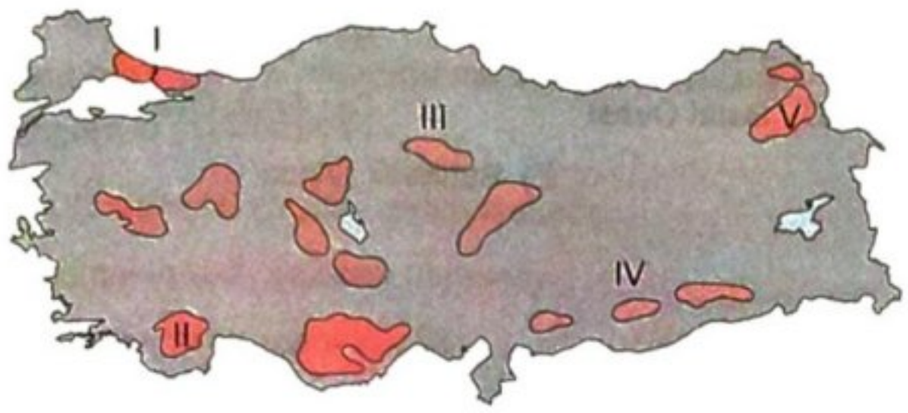

Bu dağlardan hangisinin oluşum şekli diğerlerinden farklıdır?

A) Bey Dağları B) Erciyes Dağı C) Ağrı Dağı
D) Karacadağ E) Melendiz Dağı

7. C 8. C 9. C 10. D 11. A

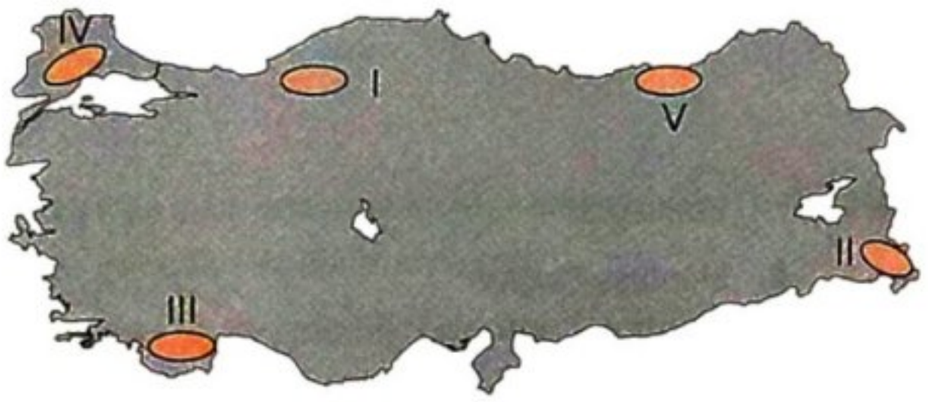
1. Aşağıdaki haritada bazı platolar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu platolardan hangisinin oluşum türü aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Aşınım
B) II→ Karstik
C) III→ Tabaka düzlüğü
D) IV→ Aşınım
E) V→ Lav

2. Türkiye'de çeşitli şekillerde oluşmuş ovalar vardır. Bunlardan biri de kireç taşının çözünmesi ile oluşan büyük çukurların içinde yer alan karstik ovalardır.

Bu ovalara haritadaki numaralanmış alanların hangisinde rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İç Anadolu Bölgesi yükselti ortalaması 1000 m'ye yakın ova ve platolarla kaplıdır.

Bölgede düzlüklerin geniş yer kaplaması

I. ekili-dikili alanların oranının yüksek olması,
II. deprem görülme olasılığının az olması,
III. tarımda makine kullanımının yaygın olması,
IV. ulaşım koşullarının uygun olması

durumlarından hangileri üzerinde belirleyici <u>olmamıştır</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

4. Menteşe Yöresi ve Taşeli Platosu Türkiye'nin en çok yağış alan yerleri arasında bulunur. Ancak bu yörelerde tarım toprakları az ve nüfus seyrektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun <u>temel nedenidir</u>?

A) Önemli yollara sapa kalması
B) Yıllık yağış miktarının az olması
C) Yoğun orman alanlarıyla kaplı olması
D) Dağların doğu-batı yönlü uzanması
E) Arazinin engebeli ve karstik yapıda olması

5. Türkiye yüksek ve engebeli bir ülkedir. Doğu Anadolu, Karadeniz ve Akdeniz bölgeleri başta olmak üzere eğim fazlalığı dikkat çekicidir. Bu durum ekonomik faaliyetleri olumlu ya da olumsuz yönde etkiler.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun <u>olumsuz etkileri</u> arasında sayılabilir?

A) Akarsuların yüksek enerji potansiyeline sahip olması
B) Engebeli ve karlı alanlarda kayak turizminin gelişmesi
C) Kıyılarda delta oluşumunun sınırlı kalması
D) Yatak eğiminin fazla olduğu akarsularda rafting sporunun yapılabilmesi
E) Heyelan ve erozyonun artarak tarım alanlarının zarar görmesi

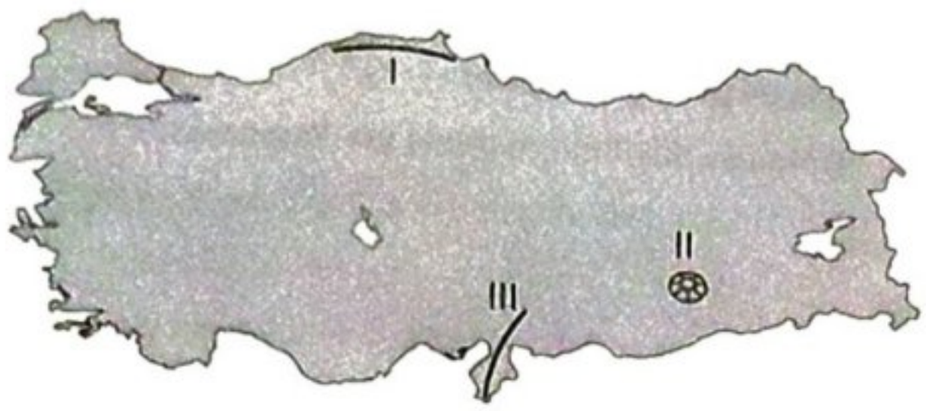
edu kariyer

1. D 2. C 3. A 4. E 5. E

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

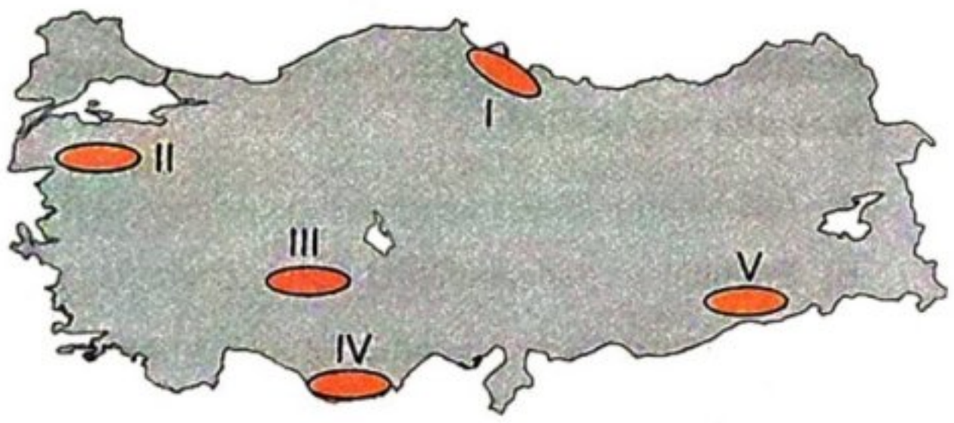
6.

Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen yer şekilleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yıldız Dağları	Bingöl Dağları	Bolkar Dağları
B)	Küre Dağları	Karacadağ	Nur Dağları
C)	Canik Dağları	Erciyes Dağı	Aladağlar
D)	Biga Dağları	Karadağ	Sultan Dağı
E)	Aydın Dağları	Melendiz Dağı	Cilo Dağı

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde plato arazisi yer <u>almaz</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

8. **Aşağıdaki ovalardan hangisi yerkabuğunun çökmesi ile <u>oluşmamıştır</u>?**

A) Adapazarı Ovası B) Iğdır Ovası
C) Balat Ovası D) Amik Ovası
E) Balıkesir Ovası

9. Türkiye'nin büyük bir kısmında ova ve platoların yükseltisi 500 m'den fazladır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

A) Neojen'de (III. zaman) orojenezin etkisinde kalmasıyla
B) Mesozoikte (II. zaman) peneplenleşme sürecinden geçip, Kuvarterner'de toptan yükselmeye uğramasıyla
C) Akarsu ve rüzgârların aşındırma-biriktirme etkilerinin fazla olmasıyla
D) Senozoyik'te Egeid karasının çökmesiyle
E) Akarsuların denge profiline ulaşmış olmasıyla

10. I. Bozdağlar
II. Menteşe Dağları
III. Yunt Dağı
IV. Canik Dağları
V. Geyik Dağı

Yukarıda verilen dağlardan hangileri Batı Anadolu'da yer <u>almaz</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

6. B 7. A 8. C 9. B 10. E

1. Güneş'ten gelen enerji, Dünya yüzeyine ulaştığında burada ısıya dönüşür ve daha sonra yeryüzünden atmosfere yansıyarak havanın ısınmasını sağlar.

Buna göre Dünya'nın ısınması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Güneş'ten doğrudan gelen ışınlarla
B) Atmosferdeki gazların hareketiyle
C) Yerden yansıyan ışınlarla
D) Bulutların güneş ışınlarını yansıtmasıyla
E) Güneş rüzgârlarının etkisiyle

2. Aşağıdaki haritada bazı kentlerin Ocak ayı sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Bu kentlerde belirtilen ayda sıcaklık ortalamalarının farklı olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi <u>en azdır</u>?

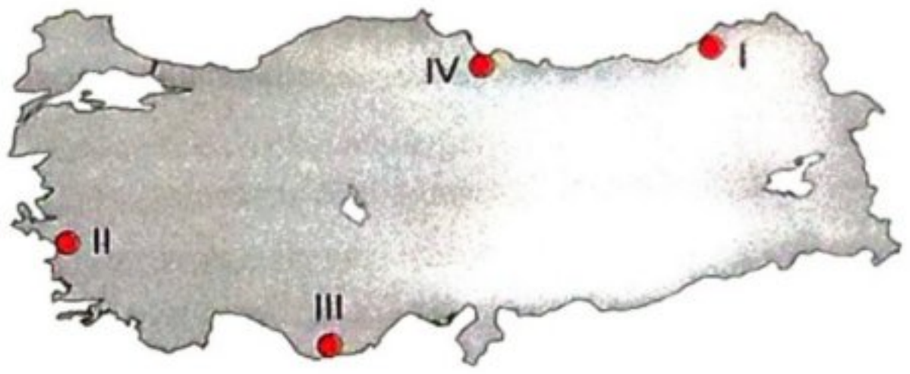
A) Mutlak nem miktarının
B) Karasallık derecesinin
C) Bakının
D) Yükseltinin
E) Yağış türünün

3. Türkiye'de yıllık ortalama sıcaklıkların en yüksek olduğu yerler genellikle Akdeniz kıyılarıdır

Bu durum aşağıdaki faktörlerden hangisiyle <u>açıklanamaz</u>?

A) Güney enlemlerde yer almalarıyla
B) Kış mevsiminde denizellik etkisinin ılımanlaştırıcı olmasıyla
C) Alçak ve geniş kıyı ovalarının bulunmasıyla
D) Toros Dağları'nın kıyıya paralel uzanmasıyla
E) Yükseltilerin fazla olmasıyla

4. Türkiye'de yer şekillerinin uzanışı, deniz etkisinin iç kesimlere sokulup sokulmamasında önemli rol oynar.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde deniz etkisinin iç kesimlere <u>en fazla</u> ulaştığı söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

5. Türkiye'de yıllık sıcaklık farkının en az olduğu yerlerden biri Doğu Karadeniz kıyılarıdır.

Bu durum üzerinde

I. dağların doğu-batı yönünde uzanışı,
II. bağıl nemin yüksek olması,
III. denizellik etkileri,
IV. genç engebeli arazi yapısı,
V. fönlü günlerin fazla olması

etmenlerinden hangileri etkili <u>değildir</u>?

A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

6. **Aşağıda verilen Türkiye'de sıcaklıkların değişimi ve bu değişime neden olan faktör eşleştirmelerinden hangisinde hata yapılmıştır?**

A) Sıcaklıkların güneyden kuzeye doğru azalması → Enlem
B) Sıcaklıkların batıdan doğuya doğru azalması → Yükselti
C) En yüksek sıcaklık ortalamalarının Akdeniz'de görülmesi → Enlem
D) Güneydoğu Anadolu'da yazın sıcaklığın çok yükselmesi → Yüksek basınç
E) İç kesimlerden, kıyılara doğru sıcaklık farklarının azalması → Karasallık denizellik

edu kariyer

1. C 2. E 3. E 4. D 5. B 6. D

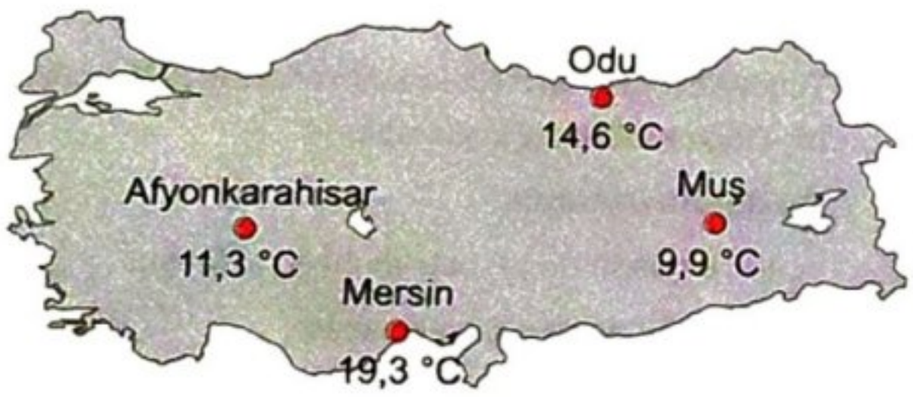
VİDEO ÇÖZÜM

7. Anamur'da Ocak ayı sıcaklık ortalaması 11 °C iken Tekirdağ'da 5 °C'dir.

Anamur'un Tekirdağ'a göre kışın daha sıcak olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Işınların geliş açısının büyük olmasının
B) Işınların tutulma oranının az olmasının
C) Dağa güneyde yer almasının
D) Dağların uzanış doğrultusunun
E) Yükseltisinin fazla olmasının

8. Türkiye'de sıcaklığın dağılışını belirleyen başlıca faktörler; enlem, karasallık-denizellik, yükselti, hava kütleleri ve yer şekilleridir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde kentler arasındaki sıcaklık farkına neden olan faktör yanlış verilmiştir?

	Kentler	Faktör
A)	Afyonkarahisar-Mersin	Karasallık ve yükselti
B)	Mersin-Ordu	Enlem
C)	Ordu-Muş	Karasallık ve yükselti
D)	Muş-Afyonkarahisar	Yükselti
E)	Afyonkarahisar-Ordu	Enlem

9. **Aşağıdakilerden hangisi yükseltinin sıcaklığa etkisine örnek gösterilebilir?**

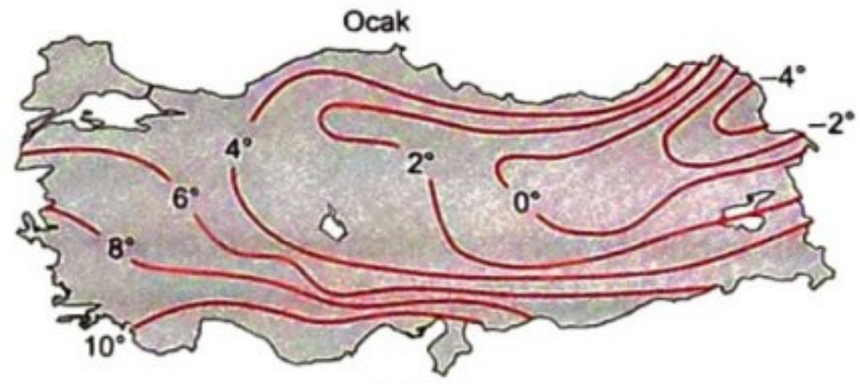
A) Antalya'nın yıllık sıcaklığının 18,6 °C, Çanakkale'nin 15,1 °C olması
B) Kışın en yüksek sıcaklıkların Akdeniz kıyılarında görülmesi
C) İzmir'in yıllık sıcaklık ortalamasının Van'dan yüksek olması
D) Yazın buharlaşmanın Güneydoğu'da daha fazla olması
E) Zonguldak'ta gece gündüz sıcaklık farkının Bolu'dan az olması

10. Türkiye'de yıllık ortalama sıcaklıkların en yüksek olduğu dönem temmuz ayıdır.

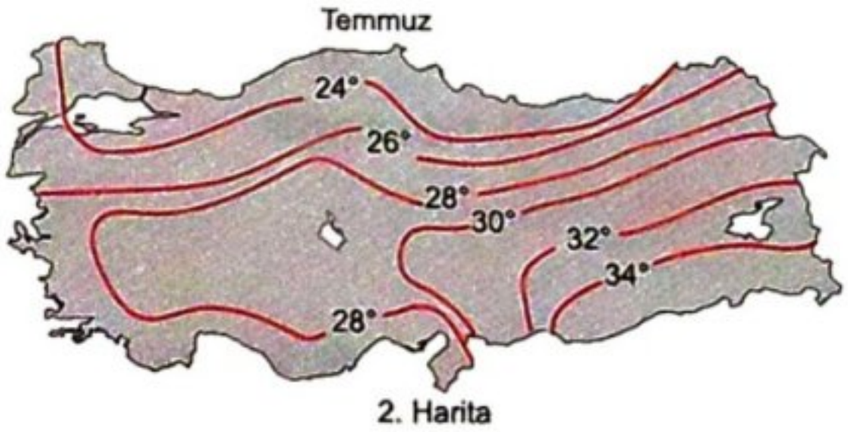
Bu ayda sıcaklıkların <u>en fazla</u> Güneydoğu Anadolu'da görülmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili <u>değildir</u>?

A) Basra Alçak Basıncının etkisiyle sıcak hava akımlarının yönelmesi
B) Güneyden gelen sıcak rüzgârların etkili olması
C) Bölgenin daha güneyde yer alması
D) Toros Dağları'nın deniz serinliğini iç kesimlere geçirmemesi
E) Karadeniz üzerinden gelen serin rüzgârların etkili olması

11. Aşağıdaki haritalarda Türkiye'nin ocak ve temmuz ayı indirgenmiş sıcaklıkları belirtilmiştir.

1. Harita

2. Harita

Haritalara göre ocak ayında en düşük sıcaklığın kuzeydoğuda, temmuz ayında ise en yüksek sıcaklığın Güneydoğu'da görülmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi <u>olmamıştır</u>?

A) Denize uzaklığın
B) Karasallığın
C) Enlemin
D) Yükseltinin
E) Nem oranının

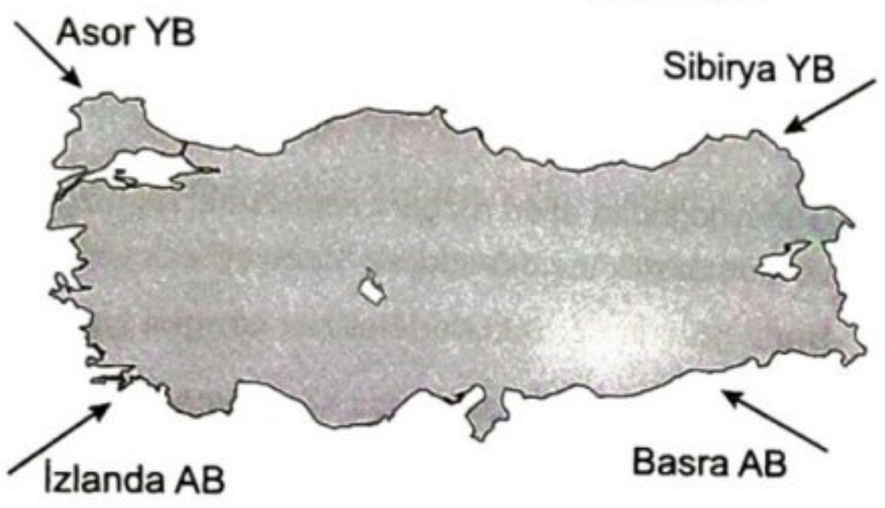
7. E 8. E 9. C 10. E 11. D

1.
- Yaz mevsiminde etkili olur.
- Türkiye'ye güney ve güneydoğudan sokulur.
- Sıcaklığın artmasına ve yazların daha kurak geçmesine neden olur.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu basınç merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Basra AB B) Basra YB C) Sibirya YB
D) İzlanda AB E) Asor YB

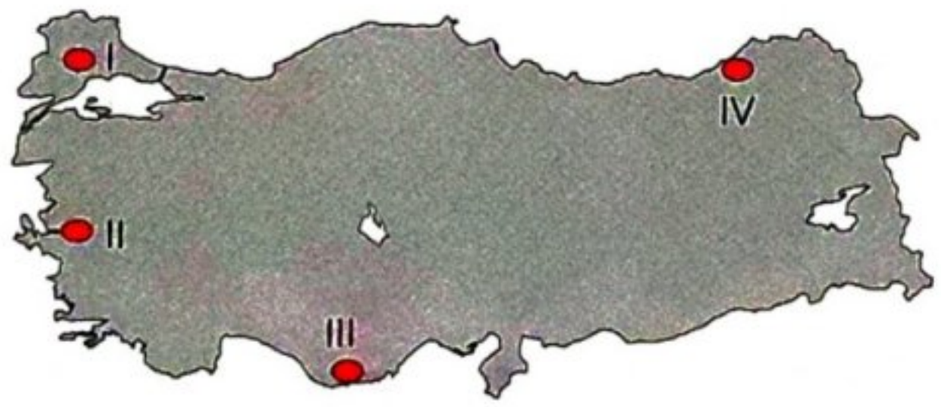
2. Aşağıdaki haritada Türkiye'yi etkileyen basınç merkezleri gösterilmiş ancak ikisinin yerinde hata yapılmıştır.

Bu hatanın düzeltilebilmesi için hangi basınç merkezlerinin yerleri değiştirilmelidir?

A) Asor YB ve Sibirya YB
B) İzlanda AB ve Sibirya YB
C) Basra AB ve Asor YB
D) İzlanda AB ve Asor YB
E) Sibirya YB ve İzlanda AB

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde fön rüzgârlarına rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıda Türkiye'de etkili olan bazı yerel rüzgarlarla ilgili özelikler verilmiştir.

C. Güneyden esen bu rüzgâr, Akdeniz kıyılarında sıcak ve nemli, iç kesimlerde ise sıcak ve kurudur.

K. Genellikle kuru olan bu rüzgârlar, Balkanlar'dan doğarak Ege Denizi'ne doğru eser ve hava sıcaklığını düşürür.

Y. Kuzeydoğudan esen bu rüzgâr, kışın soğuk ve kuru olup sıcaklığı düşürerek kar yağışlarına neden olur.

Özellikleri verilen bu rüzgârların isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Kıble	Etezyen	Poyraz
B)	Yıldız	Lodos	Karayel
C)	Fön	Gündoğusu	Samyeli
D)	Keşişleme	Yıldız	İmbat
E)	Etezyen	Poyraz	Lodos

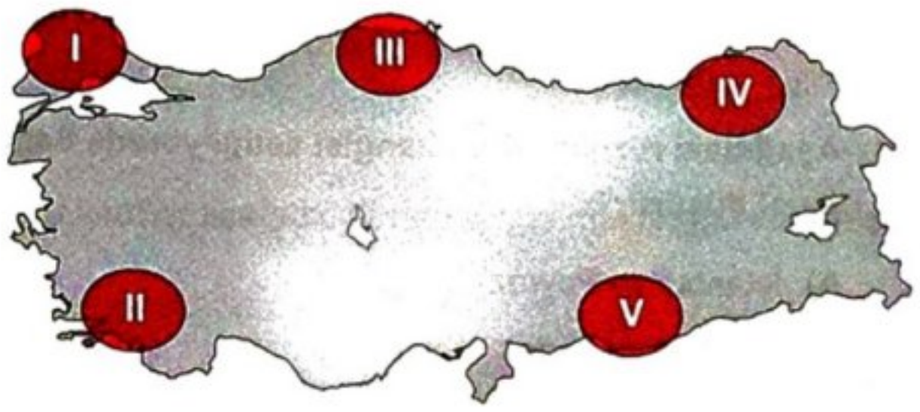
5. Aşağıda Türkiye'de etkili olan bazı rüzgârlarla ilgili açıklamalar verilmiştir.

- Kuzeyden gelen, soğuk ve yağış getiren rüzgârdır.
- Kuzeydoğudan gelir. Soğuk, kuru ve kar yağışlıdır.
- Sıcak ve nemlidir. Kışın kar erimelerine neden olur.
- Güneydoğudan gelir ve sıcak, kurutucu etki yapar.

Açıklamaları verilen bu rüzgârlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Yıldız B) Poyraz C) Kıble
D) Lodos E) Samyeli

6. Batı rüzgarları Akdeniz'de oluşan siklonları Türkiye'ye taşır ve kış ile geçiş mevsimlerinde başlıca yağış kaynağını oluşturur. Yazın etkisi zayıflar.

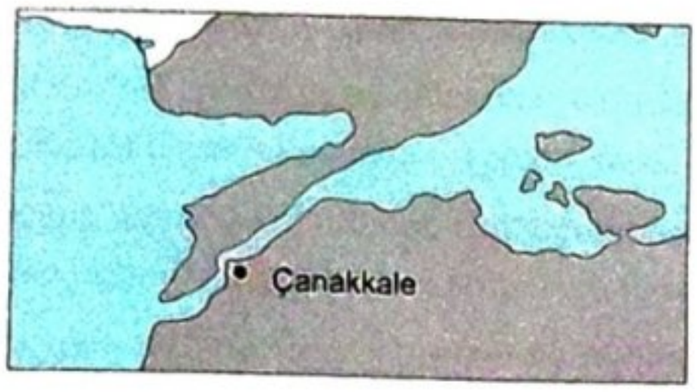
Buna göre batı rüzgârları haritadaki numaralanmış alanların hangisinde <u>daha fazla</u> etkili olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. A 2. D 3. E 4. A 5. C 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

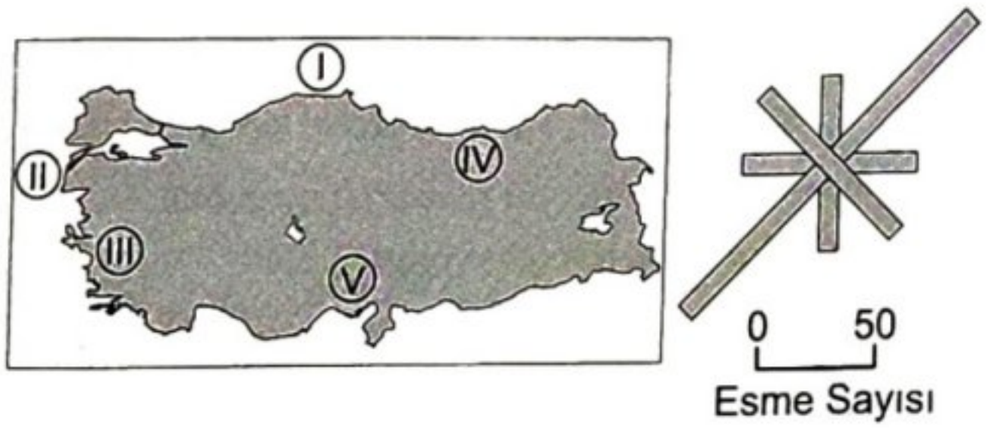
7. Dağ sıraları, vadiler ve boğazlar, rüzgârların yönüne etki eder. Rüzgârlar daha çok bu yer şekillerinin doğrultusunda eserler.

Buna göre, Çanakkale'ye yıl içinde rüzgârların daha çok hangi yönden esmesi beklenir?

A) Doğu ve batı
B) Kuzey-güney
C) Kuzeybatı-güneydoğu
D) Güneybatı-kuzeydoğu
E) Güneydoğu-kuzey

8. Aşağıdaki şekilde bir merkezin rüzgâr frekans gülü verilmiştir.

Bu rüzgâr frekans gülünün haritadaki numaralanmış alanların hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Aşağıdaki rüzgârlardan hangisi estiği yörede bağıl nemi düşürür?

A) İstanbul'da Poyraz
B) Trabzon'da Lodos
C) Sinop'ta Yıldız
D) Antalya'da Poyraz
E) Antakya'da Karayel

10. Alçak basınç, havanın ısınarak genleşmesi ve yükselmesi sonucunda oluşan, çevresine göre basıncın düşük olduğu alanlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi alçak basınç alanlarının özellikleri arasında yer almaz?

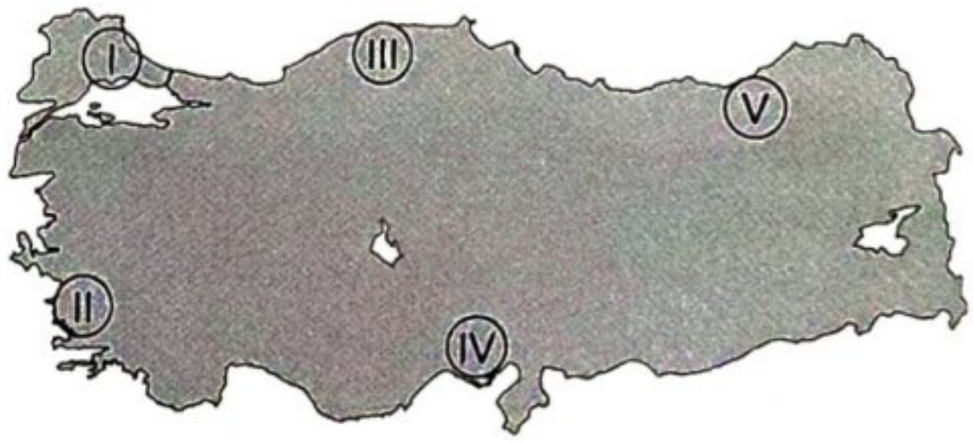
A) Dikey hava hareketi yükselici yöndedir.
B) Ayaz olma ihtimali azdır.
C) Bulutlanma ve yağış görülme olasılığı fazladır.
D) Yatay hava hareketi çevreden merkeze doğrudur.
E) Hava hareketleri sonucunda sıcaklık sürekli artar.

11. Güneydoğudan esen rüzgâra keşişleme, bu rüzgâr sıcak ve kuru özellik taşıdığında ise "samyeli" adı verilir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Her samyeli aynı zamanda keşişlemedir.
B) Her keşişleme samyeli değildir.
C) Samyeli yaz aylarında sıcak ve kuru özellik gösterir.
D) Keşişleme yalnızca rüzgârın yönünü ifade eder.
E) Samyeli kışın soğuk ve nemli eser.

12. Deniz meltemleri, gündüz saatlerinde karaların denizlere göre daha hızlı ısınması sonucu denizden karaya doğru esen rüzgârlardır. Bu rüzgârlara Ege'de bazı yerlerde "imbat" adı verilir.

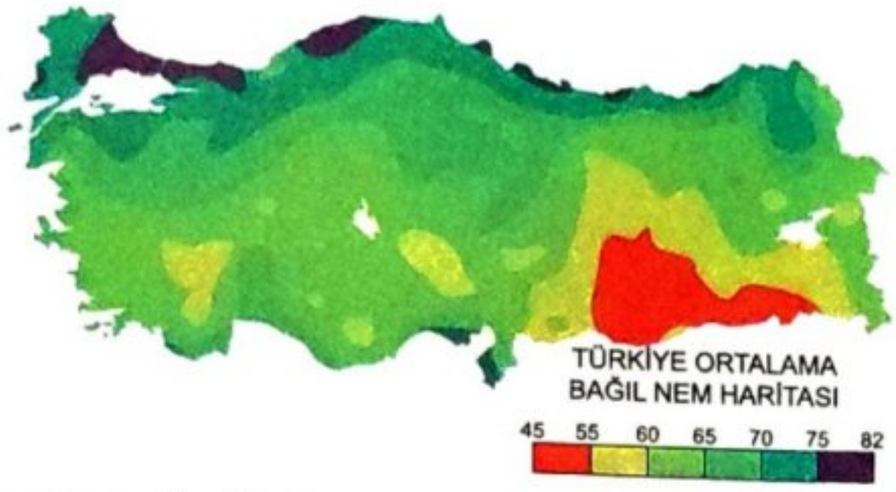

Buna göre haritadaki numaralanmış alanlardan hangisinde imbat rüzgârları görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. D 8. B 9. B 10. E 11. E 12. B

1. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki ortalama bağıl nem dağılışı gösterilmiştir.

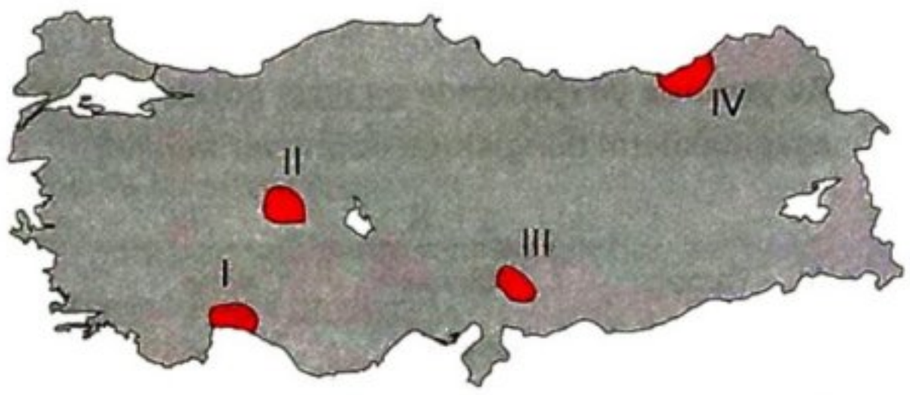
Haritaya göre Türkiye'deki bağıl nemle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) En yüksek bağıl nem Karadeniz kıyılarında görülür.
B) İç bölgelerde bağıl nem oranı düşüktür.
C) Nem oranı batıdan doğuya doğru düzenli artar.
D) Akdeniz kıyılarında bağıl nem oranı yüksektir.
E) Bağıl nem en düşük Güneydoğu Anadolu'dadır.

2. **Aşağıdakilerden hangisi bağıl nem oranının yüksek olduğu bölgelerin özellikleri arasında yer alır?**

A) Bitki örtüsünün seyrek, güneşli gün sayısının fazla olması
B) Bulutluluk oranının yüksek, kimyasal çözülmenin fazla olması
C) Yağış olasılığının düşük, havanın kuru olması
D) Buharlaşmanın fazla, hava sıcaklığının yüksek olması
E) Toprak neminin az, rüzgâr hızının fazla olması

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde yıllık ortalama yağış miktarı <u>daha fazladır</u>?

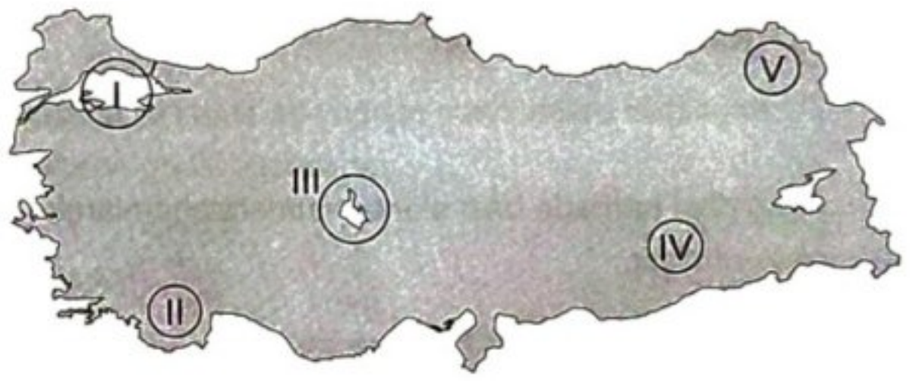
A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Türkiye'de en az yağış alan yerler Tuz Gölü çevresi ve Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki alçak ovalardır.

Bu yerlerde yağışın az olmasında aşağıdakilerden hangisi etkili <u>değildir</u>?

A) Denizden uzak olmaları
B) Dağlarla çevrili olmaları
C) Çevrelerine göre az yükseltiye sahip olmaları
D) Cılız bitki örtüsüne sahip olmaları
E) Nemli hava kütlelerine kapalı olmaları

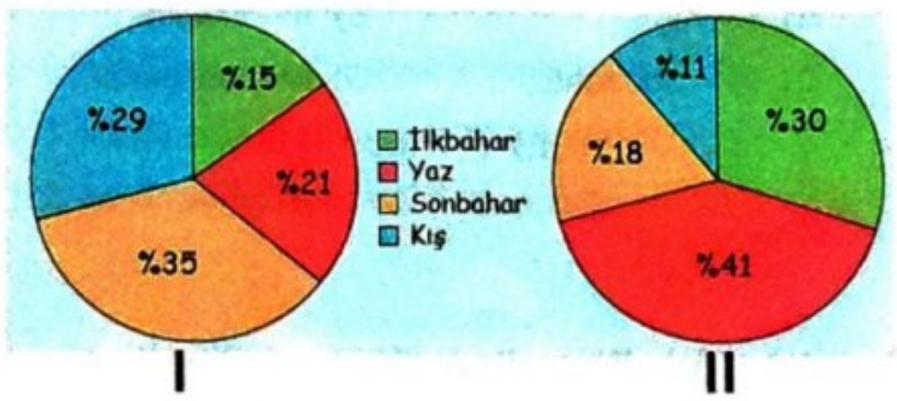
5. Atmosferin yeryüzüne yakın kısımlarındaki su buharının, soğuyup yoğuşarak asılı su damlacıkları hâline dönüşmesiyle sis oluşur.

Haritada numaralanmış alanların hangisinde sis olayının <u>en fazla</u> görüldüğü söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki grafiklerde iki kente ait yağışın mevsimlere göre dağılışı gösterilmiştir.

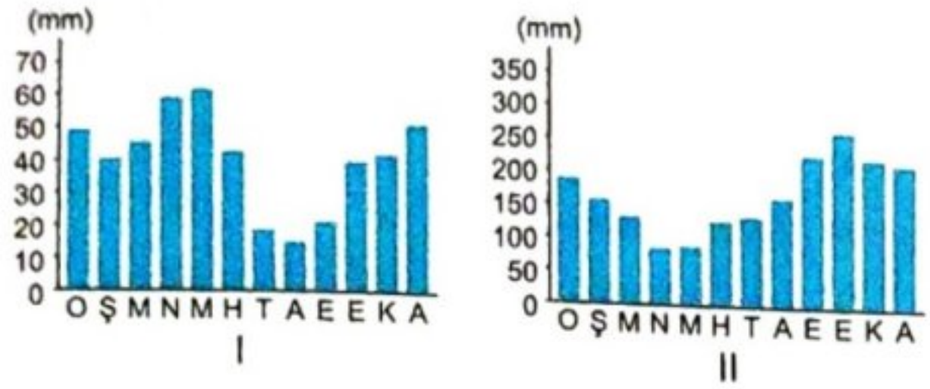

Bu kentler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Rize	Kars
B)	Antalya	Mardin
C)	Ordu	Amasya
D)	İstanbul	Konya
E)	İzmir	Iğdır

1. C 2. B 3. B 4. D 5. A 6. A

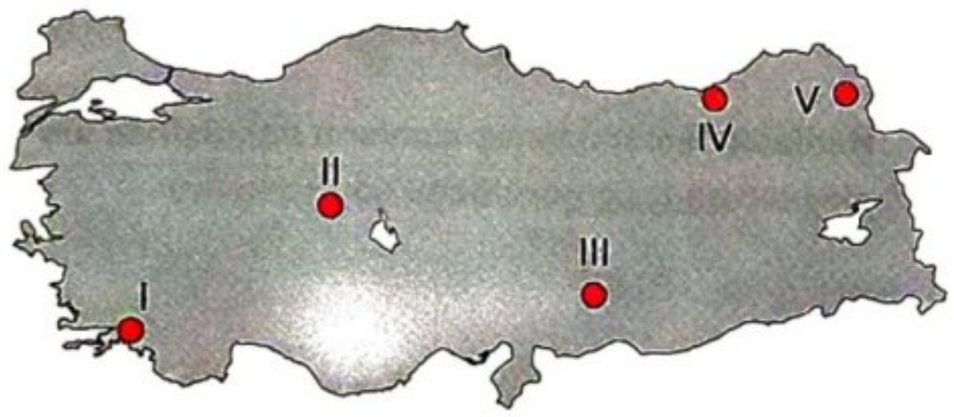
7. Aşağıda iki kente ait aylık ortalama yağış dağılış grafiği gösterilmiştir.

Bu kentler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Kayseri	Kars
B)	Osmaniye	Kilis
C)	Manisa	Erzincan
D)	Ankara	Rize
E)	Kırklareli	Bayburt

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

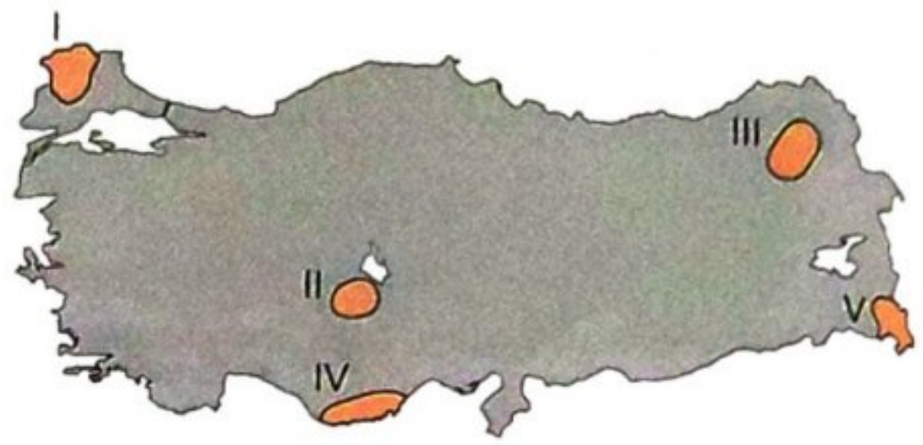
Bu alanların hangisinde yağışın <u>en fazla</u> düştüğü mevsim aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Kış
B) II→ İlkbahar
C) III→ Sonbahar
D) IV→ sonbahar
E) V→ Yaz

9. **İç Anadolu Bölgesi'nde ilkbaharda** "Kırkikindi Yağmurları" **denilen sağanak yağışların oluşması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

A) Isınan havanın yükselerek soğumasıyla
B) Kuzeyden gelen nem yüklü hava kütleleriyle
C) Batıdan gelen gezici siklonların etkisiyle
D) Sibirya yüksek basıncının etkisinin kalkmasıyla
E) Nemli havanın dağ yamaçlarında yükselmesiyle

10. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmişti.

Bu bölgelerin hangisinde yıllık yağış miktarı en <u>azdır</u>?

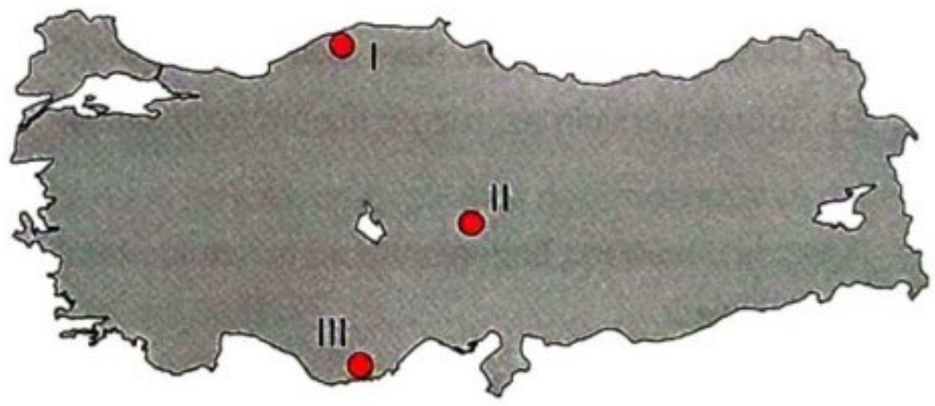
A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Akdeniz kıyılarında kış yağışları genelde yağmur şeklinde iken, Doğu Anadolu Bölgesi'nde kar şeklindedir.

Bu farklılığa yol açan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Yükselti
B) Karasallık
C) Yağış rejimi
D) Enlem
E) Denize göre konum

12. Aşağıdaki haritada üç farklı yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yıl içerisinde <u>en fazla</u> görülen yağış şekli aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yamaç	Yükselim	Cephe
B)	Yamaç	Cephe	Yükselim
C)	Yükselim	Cephe	Yamaç
D)	Yükselim	Yamaç	Cephe
E)	Cephe	Yamaç	Yükselim

7. D 8. C 9. A 10. B 11. C 12. A

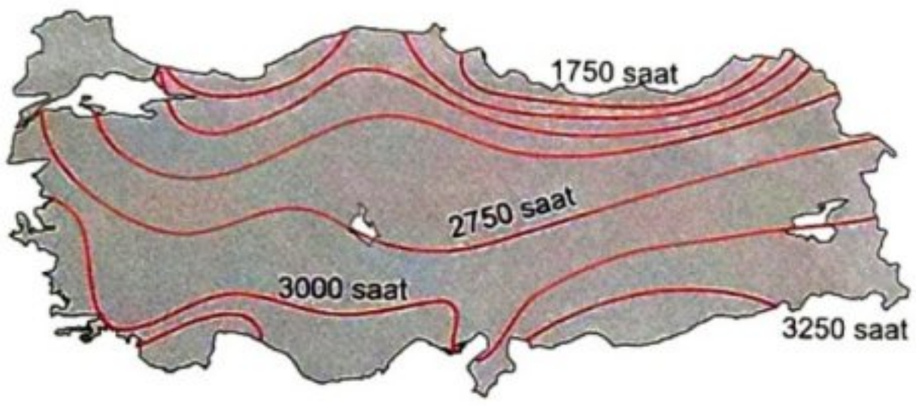
1. Aşağıdaki haritada bazı kentler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu kentlerin hangisinde <u>en fazla</u> yağış kış mevsiminde düşer?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki harita Türkiye'de yıllık güneşlenme süresini göstermektedir.

Haritaya göre güneşlenme süresinin farklılık göstermesinde etkili olan faktörler aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Enlem – Nem miktarı
B) Yükselti – Nemlilik
C) Denizellik – Karasallık
D) Yer şekilleri – Bitki örtüsü
E) Boylam – Yükselti

3. Kuraklık yağış azlığı yanında buharlaşmanın şiddetli olması ile de ortaya çıkar.

Buna göre aşağıda verilen yerlerden hangisi kurak bölgeler arasında <u>sayılamaz</u>?

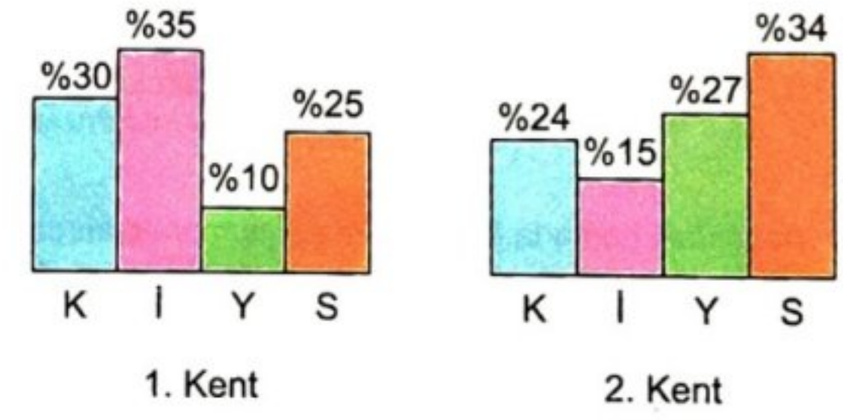
A) Tuz gölünün güneyi
B) Güneydoğu Anadolu'nun güneyi
C) Iğdır Ovası
D) Zonguldak çevresi
E) Malatya Ovası

4. Karadeniz Bölgesi Türkiye'de en çok yağış alan bölgesidir. Rize'de 2357 mm, Zonguldak'ta 1245 mm, Giresun'da 1035 mm, Samsun'da 980 mm yağış düşerken Bolu'da 535 mm, Kastamonu'da 488 mm, Amasya'da 380 mm yağış görülmektedir.

Buna göre Karadeniz'de kentler arasında yağış miktarındaki farklılığın <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hava kütlelerinin özellikleri
B) Enlem farkı
C) Karasallık derecesi
D) Dağların kıyıya uzanışı ve yükseltisi
E) Doğal bitki örtüsünün yoğunluğu

5. Aşağıda iki kente ait yağışın mevsimlere dağılışını gösteren grafik verilmiştir.

1. Kent 2. Kent

Grafiklere göre bu kentlerle ilgili aşağıdakilerden hangisini <u>söylenemez</u>?

A) 2. kentin yaz ve sonbahar yağışları daha fazladır.
B) 1. kentin yaz mevsiminde cephesel yağışlar görülür.
C) 2. kentin en yağışlı mevsimi sonbahardır.
D) 1. kentin en yağışlı mevsimi ilkbahardır.
E) 2. kentin yağış rejimi daha düzenlidir.

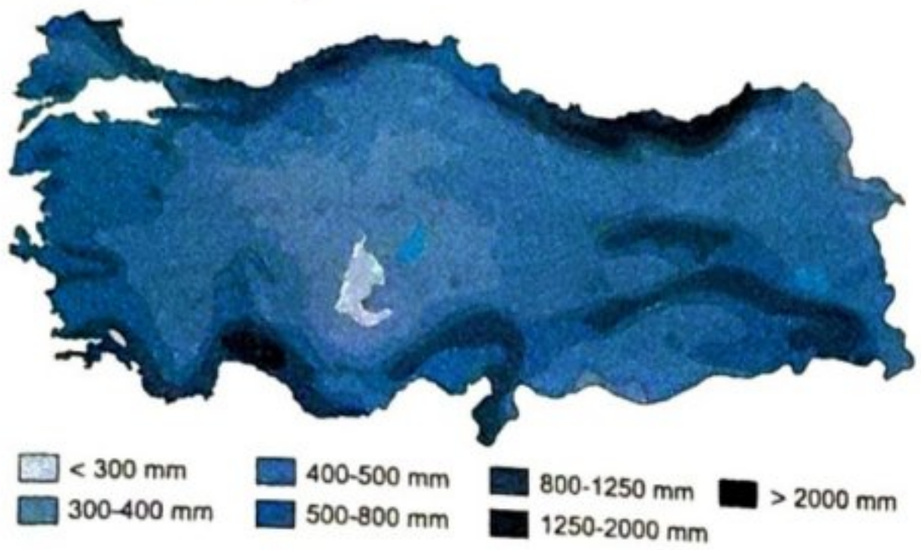
6. Nem oranının fazla olduğu yerlerde günlük ve yıllık sıcaklık farkları azdır.

Buna göre aşağıdaki yörelerin hangisinde günlük sıcaklık farkının <u>daha fazla</u> olduğu söylenebilir?

A) Rize yöresi B) Gümüşhane Yöresi
C) Bandırma Yöresi D) Aydın Yöresi
E) Mersin Yöresi

1. C 2. A 3. D 4. D 5. B 6. B

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'de yıllık yağış miktarının dağılışı gösterilmiştir.

Haritaya göre yağış miktarının dağılışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Dağların denize paralel uzandığı yerlerde yağış miktarı daha fazladır.

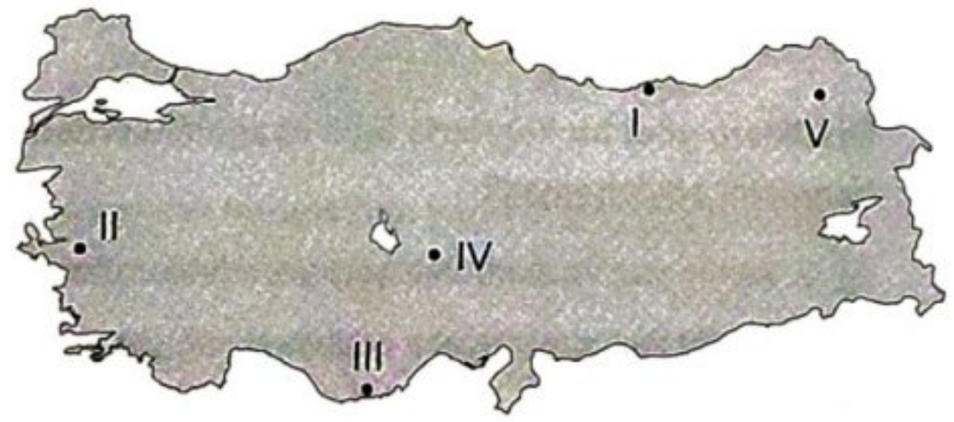
B) İç ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri en az yağış alan bölgelerdir.

C) Yağış miktarının dağılışında enlem etkisi belirgindir.

D) Ege Bölgesi'nin güneyinde yağış miktarı daha fazladır.

E) Kıyı bölgelerinde yağış miktarı iç kesimlerden fazladır.

8. Aşağıdaki haritada bazı merkezler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu merkezlerin nemlerinin sabit olduğu düşünülürse, hangisinde bağıl nem oranının <u>daha yüksek</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye'de klasik tropikal kasırgalar görülmez.

Bunun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'nin orta enlemlerde yer alması

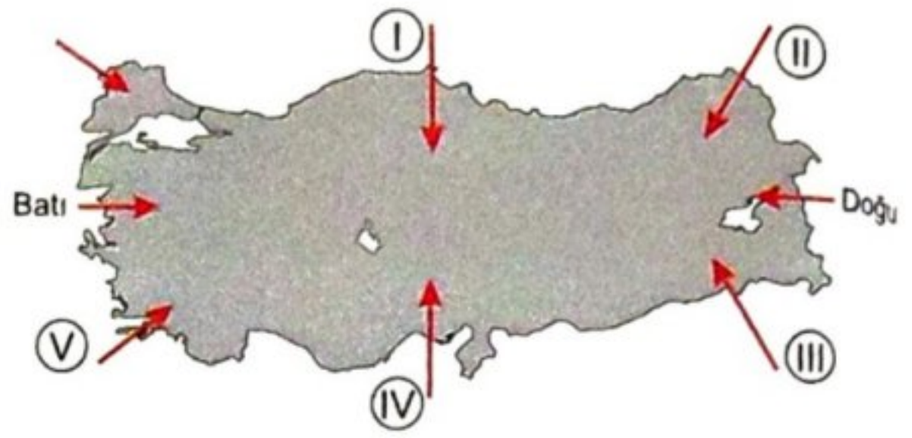
B) Yükseltinin fazla olması

C) Basra Alçak Basıncının etkili olması

D) Karasallığın fazla olması

E) Havanın nem oranının düşük olması

10. Aşağıdaki haritada Türkiye'de etkili olan bazı rüzgârlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

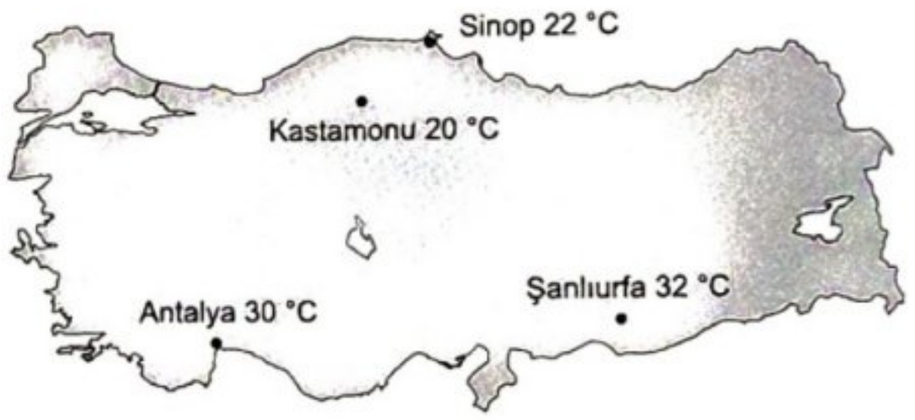

Bu rüzgârlardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Karayel B) II→ Poyraz C) III→ Samyeli

D) IV→ Kıble E) V→ Lodos

11. Aşağıdaki haritada bazı şehirlerin temmuz ayı ortalama sıcaklık değerleri verilmiştir.

Haritaya göre

I: Şanlıurfa'nın Antalya'dan sıcak olması

II: Sinop'un Kastamonu'dan sıcak olması

aşağıdaki etmenlerden hangisine bağlıdır?

	I	II
A)	Enlem	Karasallık
B)	Yükselti	Denizellik
C)	Enlem	Denizellik
D)	Karasallık	Denizellik
E)	Denizellik	Enlem

12. Sıcaklığın 0 °C'nin altına düştüğü günler donlu gün olarak adlandırılır. Türkiye'de don olayının görülme süresi ve başlangıcı bölgelere göre farklılık gösterir.

Buna göre Türkiye'de don olayının ilk başladığı merkez aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kars B) Artvin C) Malatya

D) Uşak E) Şırnak

7. C 8. E 9. A 10. A 11. D 12. A

1. I. Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
II. Aynı anda birden fazla iklim özelliklerinin görülmesi
III. Batıdan doğuya doğru gidildikçe sıcaklığın düşmesi
IV. Kuzeyden esen rüzgarların sıcaklığı düşürmesi

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin mutlak konumunun iklim üzerindeki etkileri arasında yer <u>almaz</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Kışın Asya Kıtası'ndan gelen soğuk hava kütleleri Türkiye'de sıcaklıkları düşürürken, yazın Arabistan ve Afrika'dan gelen hava kütleleri sıcaklıkları artırmaktadır.

Bu durum aşağıdaki faktörlerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Enlem
B) Yükselti
C) Kara kütlelerinin etkisi
D) Bakı farkı
E) Denizellik

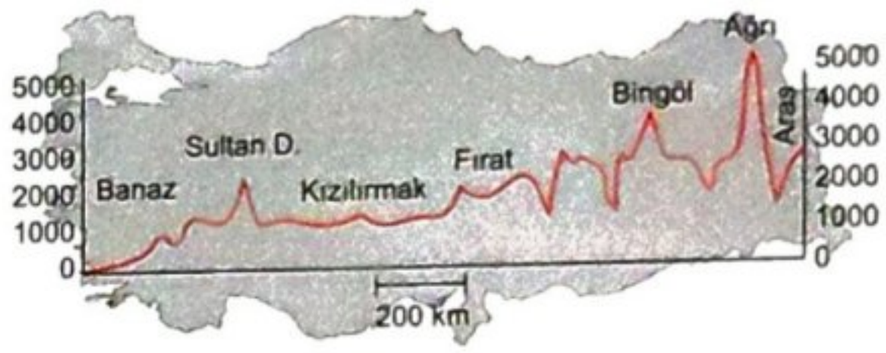
3. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

Bu kentlerin hangi ikisi arasındaki sıcaklık farklılığı <u>daha çok</u> yükseltinin etkisinden kaynaklanır?

A) Ankara ve Kars B) Ankara ve Bartın
C) Adana ve Ankara D) Adana ve Diyarbakır
E) Bartın ve Diyarbakır

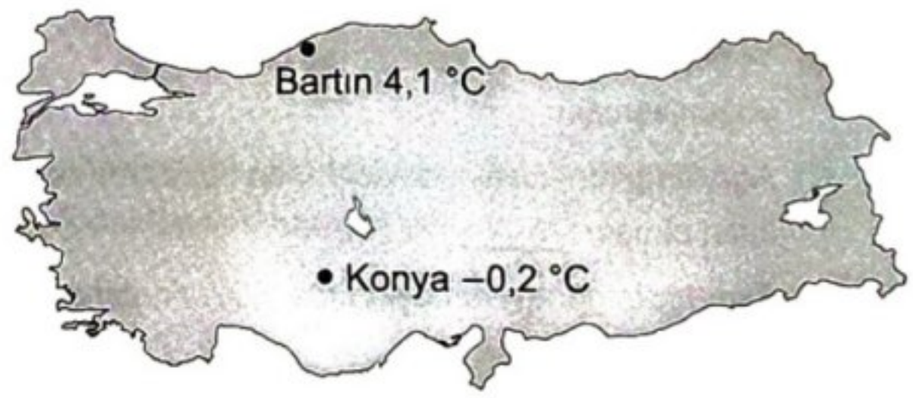
4. Aşağıdaki haritada görüldüğü gibi Türkiye'de yükselti batıdan doğuya doğru gidildikçe artmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu <u>değildir</u>?

A) Sıcaklıkların düşmesi
B) Bitkilerin olgunlaşma süresinin uzaması
C) Sıcaklık farklarının artması
D) Aydınlanma süresinin kısalması
E) Karın yerde kalma süresinin uzaması

5. Aşağıdaki haritada Bartın ve Konya'nın kış sıcaklık ortalamaları verilmiştir.

Bu iki kentin sıcaklık ortalamalarının farklı olması sıcaklık dağılışının aşağıda verilen etmenlerden hangisine <u>ters düştüğü</u> söylenebilir?

A) Yükselti B) Karasallık C) Denizellik
D) Bakı E) Enlem

6. Konya'da en düşük sıcaklık ocak ayında ölçülürken Antalya'da şubat ayında ölçülür.

Bu farklılığa yol açan etmen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprak türü B) Hâkim rüzgar yönü
C) Bitki örtüsü D) Nemlilik düzeyi
E) Enlem değeri

1. C 2. C 3. A 4. D 5. E 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada Antalya ve Şanlıurfa'da 21 Aralık tarihinde saat 14.00'te ölçülen sıcaklık değerleri verilmiştir.

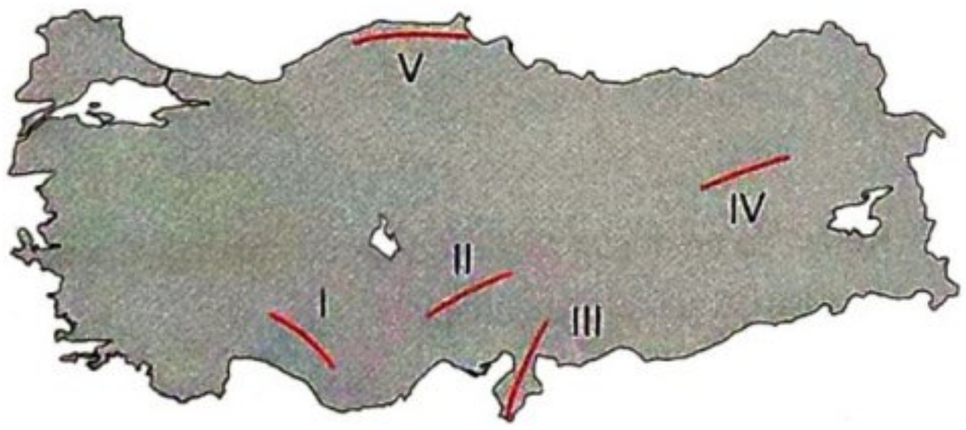
Bu kentlerdeki sıcaklıklarının farklı olması aşağıdaki etmenlerden hangisi ile açıklanamaz?

A) Enlem
B) Karasallık
C) Denizellik
D) Basınç Merkezleri
E) Yükselti

8. **Türkiye'de görülen aşağıdaki olaylardan hangisinde bakının sıcaklığa etkisinden söz edilemez?**

A) Karadeniz'de güney yamaçlarda yağışın daha az olması
B) Yerleşmelerin daha çok güney yamaçlarda yoğunlaşması
C) Ağrı Dağı'nın kuzey yamaçlarında buzulların daha kalın olması
D) Akdeniz'in güney yamaçlarında bitkilerin daha erken olgunlaşması
E) Karadeniz'de dağların güney yamaçlarında karların daha erken erimesi

9. Aşağıdaki haritada bazı dağların bulunduğu alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

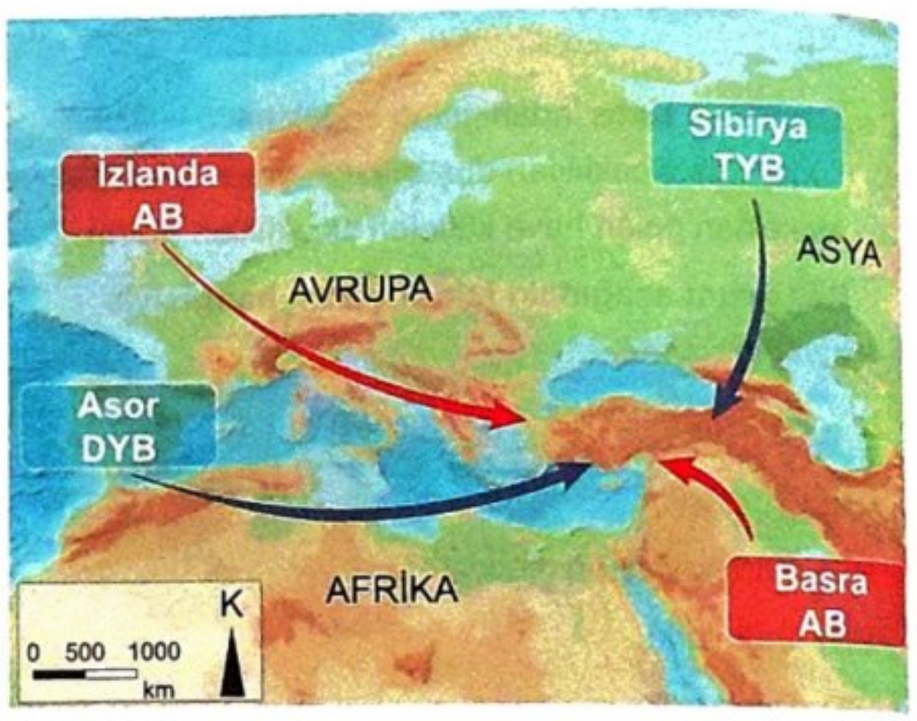
Türkiye'nin tamamını etkileyen kuzey yönlü hava kütleleri bu dağların hangisinde daha fazla yağış oluşturur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Türkiye'de deniz etkisinin iç kesimlere ulaşamadığı bölgelerde karasal iklimin görülmesinde aşağıdaki faktörlerden hangisi daha fazla etkilidir?**

A) Enlem
B) Yükselti
C) Dağların uzanış yönü
D) Kara ve denizlerin farklı ısınma özelliği
E) Basınç merkezlerinin konumu

11. Aşağıdaki haritada Türkiye'yi etkileyen basınç merkezleri gösterilmiştir.

Bu basınç merkezlerinden hangilerinin etkisi daha çok kış mevsiminde görülür?

A) İzlanda ve Basra
B) Sibirya ve İzlanda
C) Asor ve Basra
D) Basra ve Sibirya
E) Asor ve Sibirya

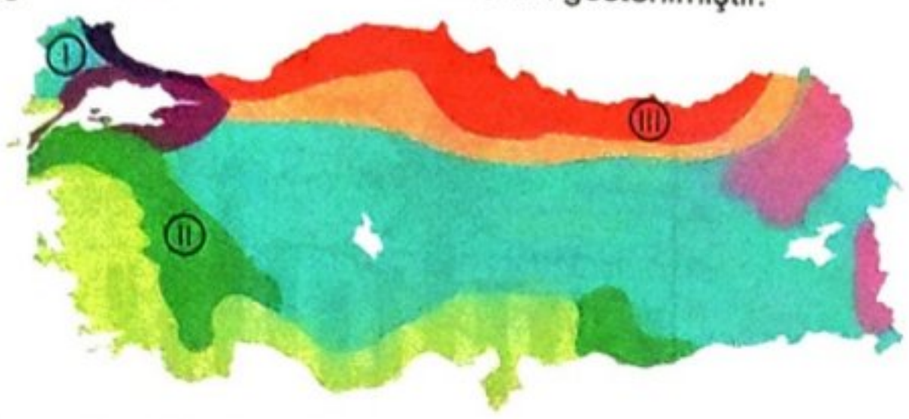
12. Türkiye 26°- 45° doğu meridyenleri ve 36°- 42° kuzey paralelleri arasında yer alır. Bu değerler Türkiye'nin matematik (mutlak) konumunu gösterir.

Bu durum aşağıdaki özelliklerden hangisinin görülmesinde doğrudan etkilidir?

A) Yükseltinin batıdan doğuya artması
B) Dört mevsimin belirgin olarak yaşanması
C) Karasallığın batıdan doğuya artması
D) Kıyı ve iç kesimler arasında sıcaklık farkının bulunması
E) Yer şekillerinin engebeli olması

7. A 8. A 9. E 10. C 11. B 12. B

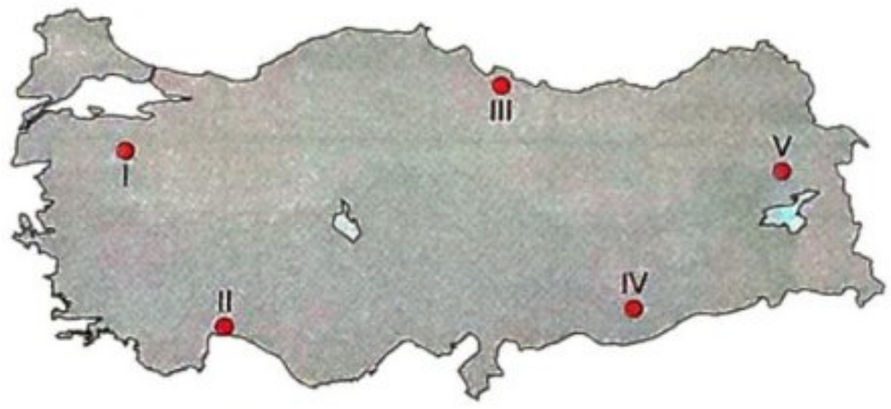
1. Aşağıdaki haritada Türkiye'de üç farklı iklim tipinin görüldüğü yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu iklim tipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ilıman karasal	Akdeniz karasal	Karadeniz
B)	Ilıman karasal	Karadeniz	Akdeniz karasal
C)	Akdeniz karasal	Ilıman karasal	Karadeniz
D)	Akdeniz karasal	Karadeniz	Ilıman karasal
E)	Karadeniz	Ilıman karasal	Akdeniz karasal

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

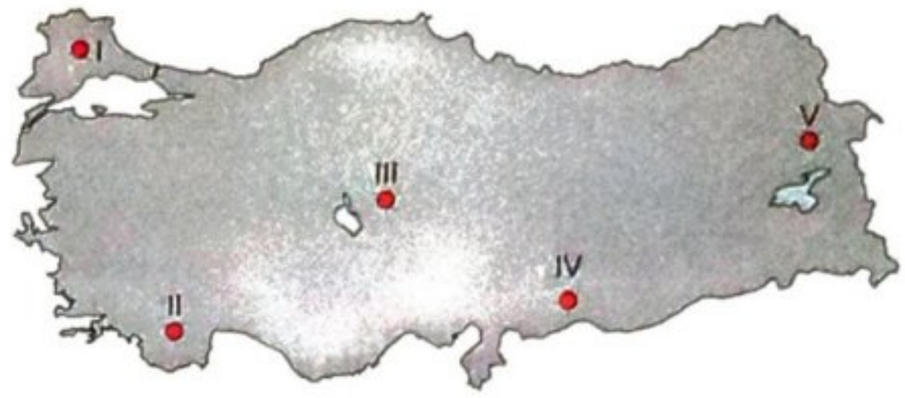
Bu alanlarda görülen iklim tiplerinden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Akdeniz Karasal Geçiş
B) II→ Akdeniz
C) III→ Karadeniz
D) IV→ Ilıman Karasal
E) V→ Sert Karasal

3. **Aşağıda verilen şehirlerden hangileri ziyaret edildiğinde Türkiye'deki iklimlerin tamamı görülmüş olur?**

A) Çorum, Zonguldak, Tekirdağ, Mardin
B) Aydın, Bartın, Bursa, Mersin
C) Hatay, Konya, Giresun, Kars
D) Tokat, Muş, Kilis, Antalya
E) İstanbul, Kayseri, Eskişehir, Rize

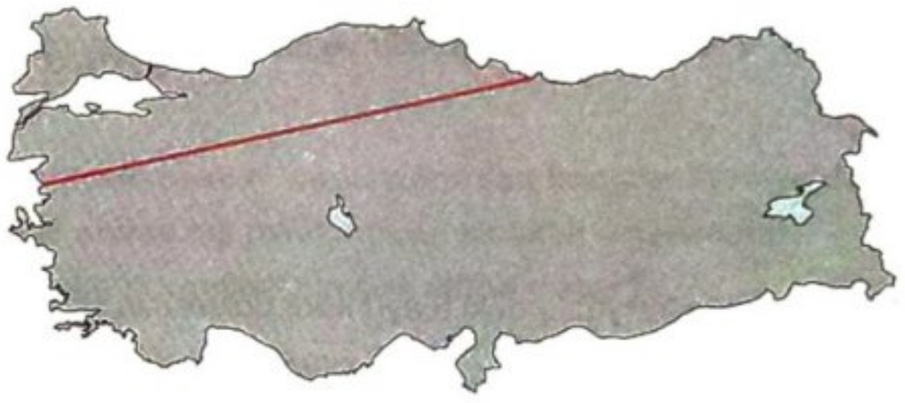
4.
- Yıllık sıcaklık ortalaması 16-18 °C civarındadır.
- Yıllık yağış miktarı 400-650 mm arasındadır.
- Yağışlar en fazla kış mevsiminde düşer.

Hakkında bazı bilgiler verilen iklim tipi haritadaki numaralanmış alanların hangisinde görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bir güzergâh gösterilmiştir.

Bu güzergahta görülen iklim tipleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Akdeniz Karasal Geçiş
B) Akdeniz
C) Sert karasal iklim
D) Karadeniz
E) Ilıman karasal

6. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

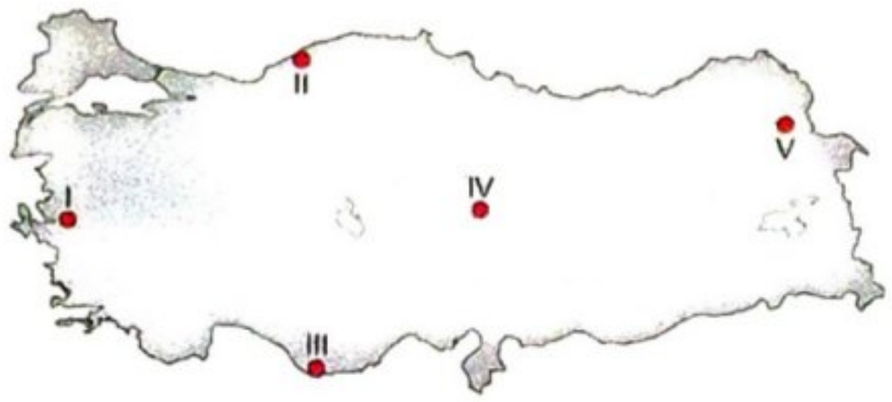
Bu illerin iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde yıllık sıcaklık ortalamasının en fazla olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. A 2. D 3. C 4. D 5. C 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin iklim özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I'de Akdeniz karasal geçiş iklimi görülür ve bitki örtüsü bozkırdır.

B) II'de Karadeniz iklimi görülür ve bitki örtüsü ormandır.

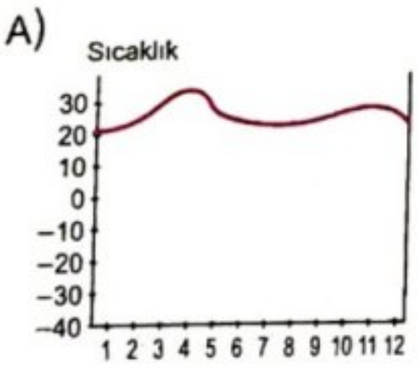
C) III'te Akdeniz iklimi görülür ve bitki örtüsü makidir.

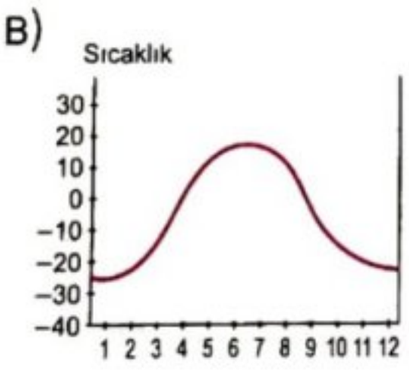
D) IV'te step ikimi görülür ve bitki örtüsü bozkırdır.

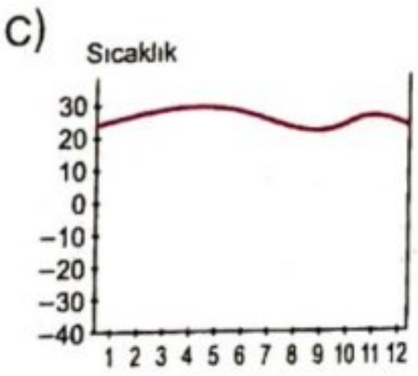
E) V'te karasal iklim görülür ve bitki örtüsü çayırdır.

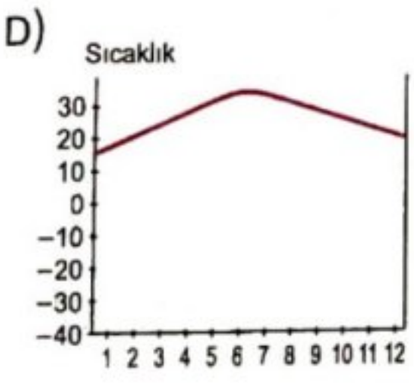
8. Aşağıda Yeryüzündeki 5 ayrı iklim bölgesinin sıcaklık grafikleri verilmiştir.

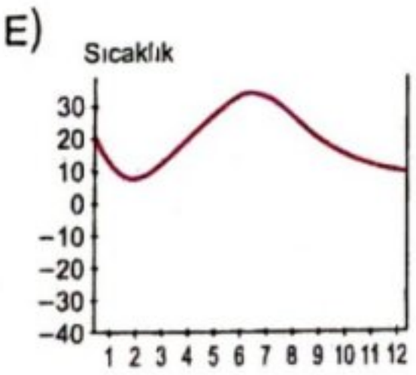
Bu iklim bölgelerinden hangisinin daha karasal olduğu söylenebilir?

A)

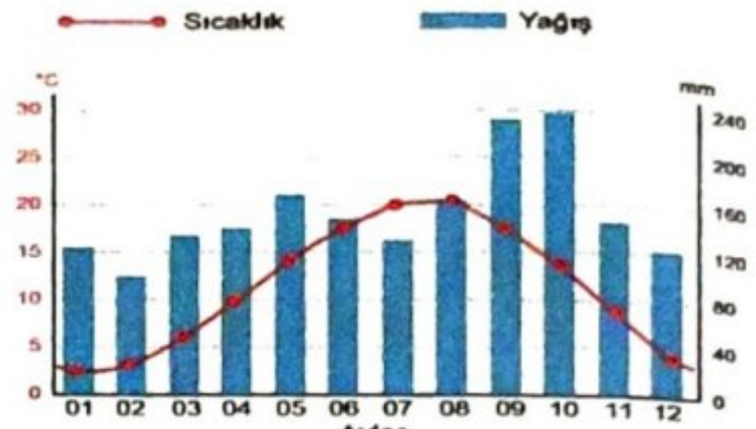
B)

C)

D)

E)

9. Aşağıda Türkiye'de görülen bir iklim tipinin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği gösterilmiştir.

Bu iklim tipinin özellikleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Her mevsimde yağış görülür.

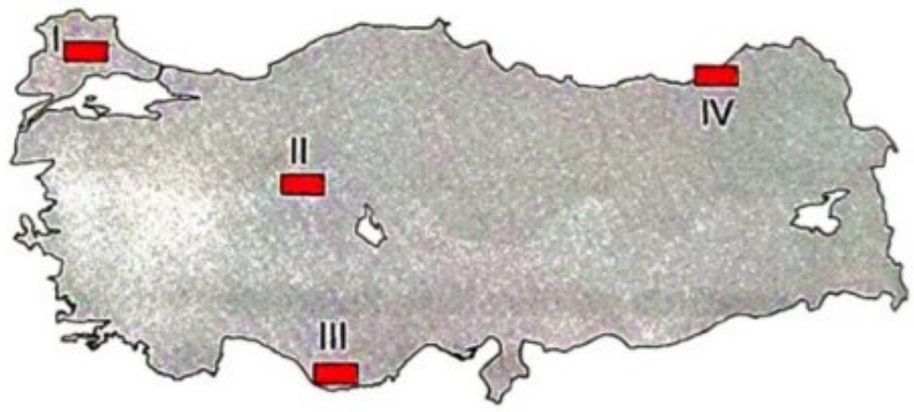
B) En fazla yağış yaz aylarında düşer.

C) Yıllık sıcaklık farkı azdır.

D) Bitki örtüsü gür ormanlardır.

E) Yağış rejimi düzenlidir.

10. Mikroklima iklim, geniş bir iklim bölgesi içinde, yer şekilleri, yükselti, su varlığı, bitki örtüsü veya rüzgâr gibi yerel faktörlerin etkisiyle ortaya çıkan küçük ölçekli farklı iklim alanlarıdır.

Bu iklim alanlarına haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerinde rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

11. Türkiye'de bazı alanlarda, çevresine göre farklı iklim özelliklerinin görülmesi mikroklima (yerel iklim) koşullarının oluştuğunu gösterir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de mikroklima alanlarından biri olan Gediz ve Büyük Menderes ovalarında yetiştirilmesine olanak sağlayan ürünlerdendir?

A) Zeytin B) Fındık C) İncir

D) Çay E) Elma

edu kariyer

7. A 8. B 9. B 10. E 11. C

1. Aşağıdaki şekilde Türkiye'de etkili olan rüzgârların esme yönleri gösterilmiştir.

Bu rüzgârlardan hangilerinin sıcaklığı yükseltmesi beklenir?

A) Keşişleme - Kıble - Lodos
B) Lodos - Poyraz - Yıldız
C) Gündoğusu - Günbatısı - Kıble
D) Karayel - Keşişleme - Poyraz
E) Yıldız - Poyraz - Lodos

2. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki beş ayrı kentin mutlak ve bağıl nem değerleri verilmiştir.

Kentler	Mutlak Nem (g)	Bağıl Nem (%)
Zonguldak	10	73
Aksaray	10	36
Adıyaman	10	48
İzmir	10	65
Rize	10	90

Tabloya göre bu kentlerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

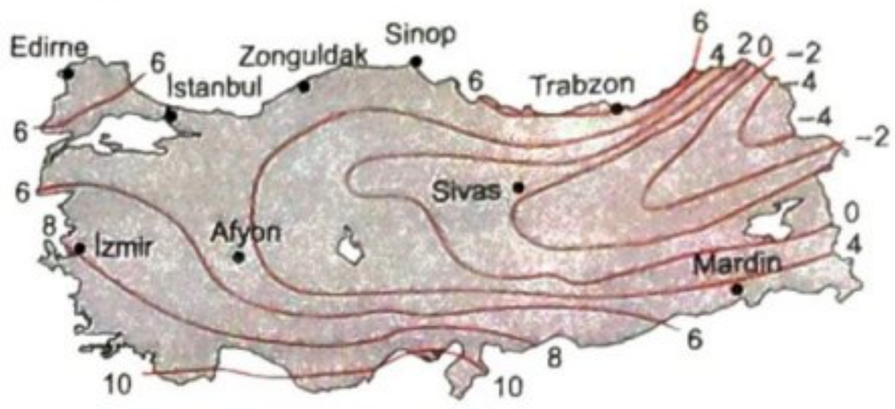
A) Adıyaman'da nem açığı %52'dir.
B) İzmir'de sıcaklık, Zonguldak'tan yüksektir.
C) Yağış olma olasılığının en az olduğu yer Aksaray'dır.
D) Nem açığı en az olan Rize'dir
E) Sıcaklığın en düşük olduğu yer Aksaray'dır.

3. Sıcaklık artıkça tarım ürünlerinin olgunlaşma süresi kısalır.

Buna göre aşağıdaki illerin hangisinde aynı tür ürünlerin olgunlaşma süresi <u>en uzundur</u>?

A) Antalya B) Rize C) Erzurum
D) Batman E) İstanbul

4. Aşağıda Türkiye'nin ocak ayı indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

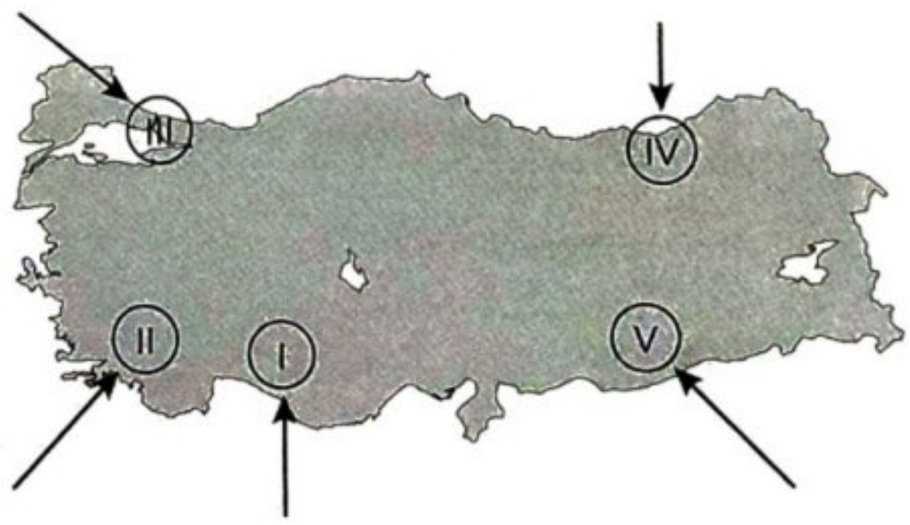
Haritaya göre en düşük sıcaklığın Kuzeydoğu Anadolu'da görülmesi aşağıdakilerden hangisiyle <u>açıklanamaz</u>?

A) Karasallık şiddetiyle
B) Denizden uzaklıkla
C) Enlem derecesiyle
D) Nem oranının azlığıyla
E) Bitki örtüsüyle

5. **Aşağıdaki basınç merkezlerinden hangisi Türkiye'de etkili olursa kış mevsiminde sıcaklık ortalamaları mevsim normallerinin çok altına düşer?**

A) Asor Yüksek basıncı
B) İzlanda Alçak basınç
C) Basra Alçak basıncı
D) Sibirya Yüksek basıncı
E) Akdeniz Alçak basıncı

6. Türkiye'nin mutlak konumuna göre rüzgârların etkileri değişir.

Buna göre haritadaki numaralanmış rüzgarlardan hangisi yaz mevsiminde sıcak ve kuru eser?

A) I B) II C) III D) IV E) V

edu kariyer

1. A 2. E 3. C 4. E 5. D 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. Kuzey Anadolu Dağları ve Toroslarda kıyı ile iç kesimler arasındaki yağış farklılığı çok belirgin olmasına rağmen bu fark Batı Anadolu Dağları'nda fazla belirgin değildir.

Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yükselti
B) Yamaç eğiminin az olması
C) Bitki örtüsü
D) Enlem
E) Dağların kıyıya uzanış yönü

8. Aşağıdaki tabloda bazı rüzgârlar ve bu rüzgârların sıcaklığa etkileri eşleştirilmiştir.

I.	Lodos	Sıcaklığı artırır.
II.	Etezyen	Sıcaklığı artırır.
III.	Poyraz	Sıcaklığı düşürür.
IV.	Karayel	Sıcaklığı düşürür.
V.	Kıble	Sıcaklığı artırır.

Bu eşleştirmelerin hangisinde <u>hata</u> yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki tabloda üç ayrı merkezin güneşlenme süreleri verilmiştir.

Kentler	Güneşlenme Süresi (Saat/Gün)
Ordu	2263
Muğla	3040
Çanakkale	2807

Bu dağılım güneşlenme süresi ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkinin bir kanıtıdır?

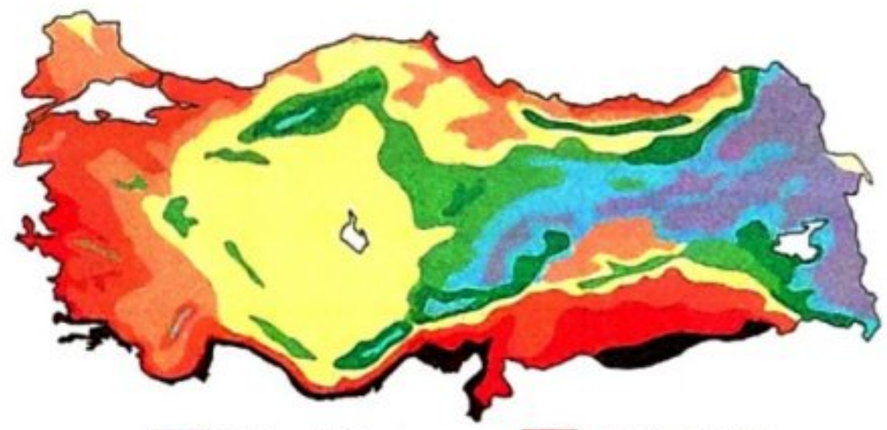
A) Yer şekillerinin B) Boylamın C) Yükseltinin
D) Nemliliğin E) Enlemin

10. Doğu Anadolu Bölgesi'nde sıcaklık ortalamasının en fazla düştüğü yer 2100 m yükseklikteki Sarıkamış (Kars) değil, 2000 m'nin altındaki Erzurum (1950 m)'dur. Sıcaklığın Erzurum'da –42 °C'ye kadar düştüğü görülmüştür. Bu durum Erzurum Çanağına soğuk hava kütlesinin çökmesi, yüksek basıncın etkili olması, havanın durgun ve gökyüzünün açık olmasıyla ilgilidir.

Buna göre en düşük sıcaklıkların Sarıkamış'ta değil de Erzurum'da ölçülmesi sıcaklık ile aşağıdakilerden hangisi arasındaki ilişkiye <u>ters</u> düşer?

A) Yükselti B) Enlem
C) Sıcaklık terselmesi D) Karasallık
E) Nemlilik düzeyi

11. Aşağıda Türkiye'nin yıllık ortalama indirgenmiş izoterm haritası verilmiştir.

Haritaya göre en düşük sıcaklık değerlerinin Kuzeydoğu Anadolu'da görülmesinde aşağıdakilerden hangisi <u>daha az</u> etkili olmuştur?

A) Basınç merkezleri B) Yükselti
C) Hava kütleleri D) Mevsim
E) Doğal bitki örtüsü

12. **Aşağıdaki şehirlerin hangisinde gerçek sıcaklıkla indirgenmiş sıcaklık arasındaki fark <u>en azdır</u>?**

A) Ardahan B) Burdur C) Samsun
D) İzmir E) Edirne

edu kariyer

7. E 8. B 9. E 10. A 11. B 12. E

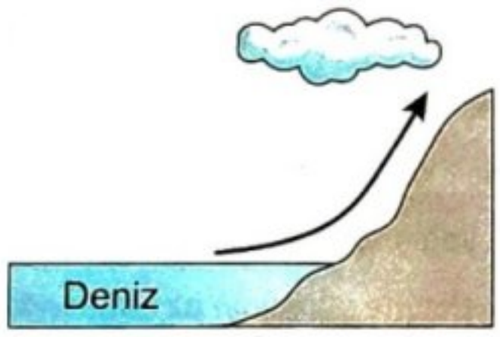
1. Aşağıdaki haritada Ocak ayında Akdeniz ve Ege Bölgesinde sıcaklığın 8 °C'nin üzerinde olduğu yerler gösterilmiştir.

Bu sıcaklıkların Ege kıyılarında daha iç kısımlarda görülmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yükselti ortalaması
B) Dağların kıyıya uzanışı
C) Yer yapısı
D) Yağış miktarı
E) Bitki örtüsü

2. Orografik yağış, denizden yükselen nemli hava kütlesinin dağ yamacı boyunca yükselip soğuması ile meydana gelir.

Görseldeki bu yağış tipi, aşağıdaki bölgelerin hangisinde yaz mevsiminde yaygın olarak görülür?

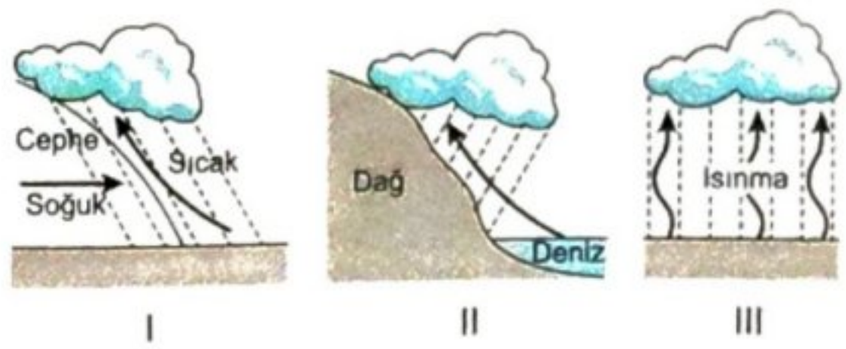
A) Karadeniz
B) Marmara
C) İç Anadolu
D) Akdeniz
E) Güneydoğu Anadolu

3. Konya ve Rize illerinin yıllık sıcaklık ortalamaları karşılaştırılırsa, Temmuz ayında Konya'da Ocak ayında ise Rize'de sıcaklıklar daha yüksektir.

Ocak ayı sıcaklıklarının Rize'de Konya'dan yüksek olması aşağıdakilerden hangisine <u>ters düşer</u>?

A) Denizelliğe
B) Karasallığa
C) Enleme
D) Nemliliğe
E) Yüz ölçümüne

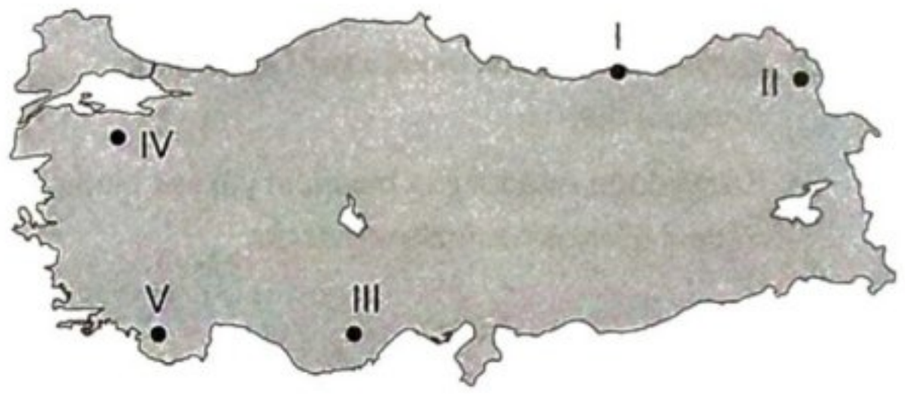
4. Aşağıda bazı yağış oluşum şekilleri gösterilmiştir.

Bu yağış türlerinden hangileri İç Anadolu Bölgesi'nde <u>daha fazla</u> görülür?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

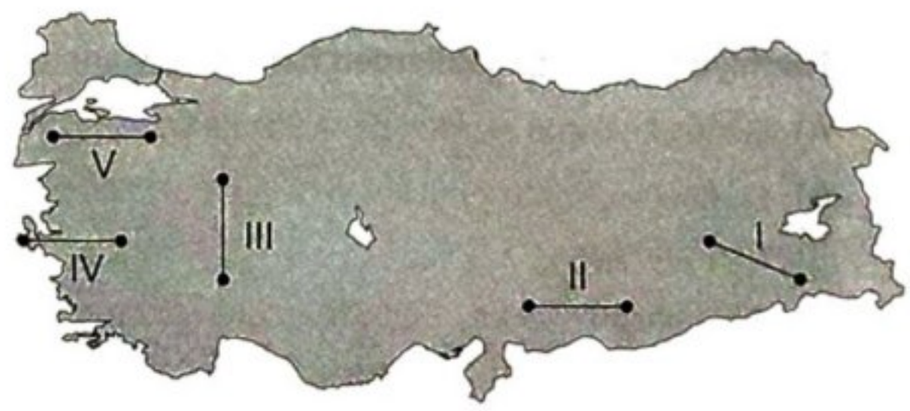
5. En sıcak ayın ortalaması ile en soğuk ayın ortalaması arasındaki farka yıllık sıcaklık farkı denir.

Yukarıdaki haritada bu farkın <u>en az ve en fazla olduğu merkezler</u> sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I ve II
B) I ve V
C) III ve V
D) IV ve III
E) IV ve II

6. Rüzgârın hızını etkileyen faktörlerden biri de yüzey şekillerinin engebe durumudur.

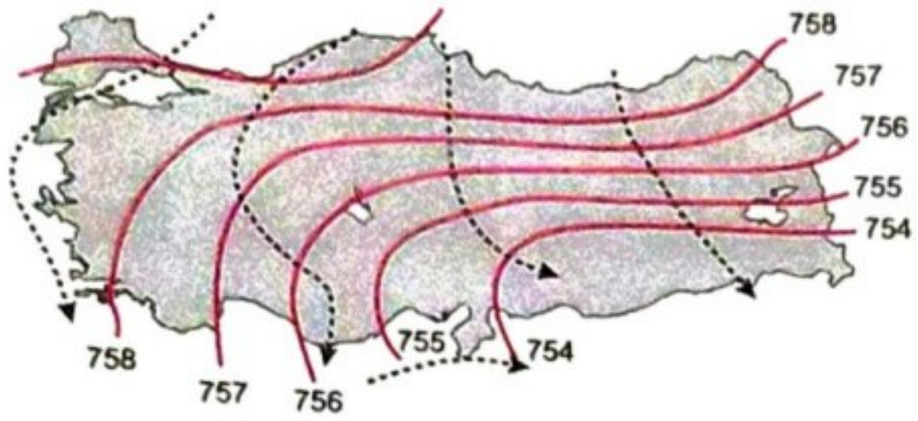
Buna göre haritadaki numaralanmış doğrultuların hangisinde rüzgârın hızının <u>daha az</u> olduğu söylenebilir? (Diğer şartlar eşit kabul edilecek.)

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

1. B 2. A 3. C 4. D 5. A 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıda Türkiye'nin Temmuz ayı izobar haritası verilmiştir.

Haritaya göre göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Rüzgâr kuzeydeki yüksek basınç alanından, güneydeki alçak basınç alanına doğru eser.

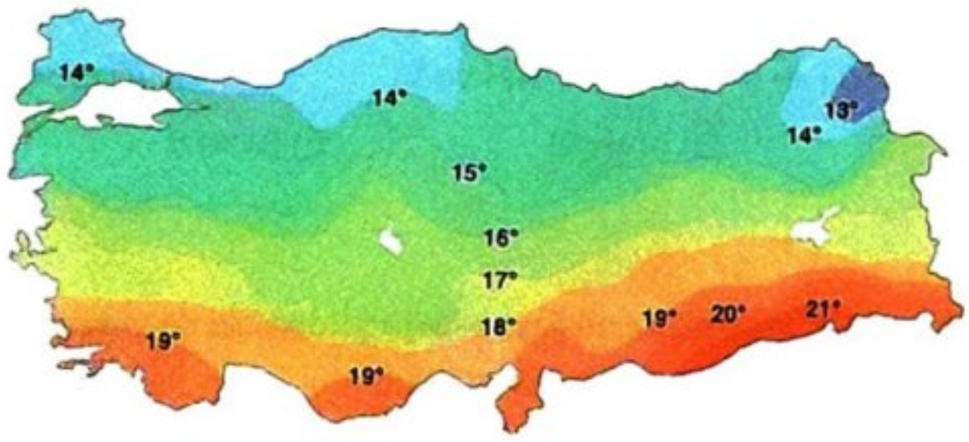
B) Genel olarak kuzeyde basınç değerleri daha yüksektir.

C) En yüksek basınç ile en düşük basınç değeri arasında 4 mb'dan fazla fark vardır.

D) Basıncın en düşük olduğu yer Güneydoğu Anadolu'dur.

E) Kuzeydoğu Anadolu'da basıncın yüksek olmasının nedeni yükseltinin fazla olmasıdır.

8. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin yıllık ortalama indirgenmiş sıcaklığın dağılışı gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Güney kıyılarda sıcaklık daha yüksektir.

B) En düşük sıcaklık ortalaması Doğu Anadolu'nun kuzeyindedir.

C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin güneyinde sıcaklık ortalaması İç Anadolu Bölgesi'nin sıcaklık ortalamasından yüksektir.

D) Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'nun sıcaklık ortalamasının farklı olmasında temel etken enlemdir.

E) Batı Anadolu'da kuzeyden güneye doğru gidildikçe sıcaklık artar.

9. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerin hangisinde temmuz ayı sıcaklık ortalaması diğerlerine göre <u>daha yüksektir</u>?

A) Antalya B) İzmir C) Bursa D) Şanlıurfa E) Samsun

10. Aşağıdaki tabloda gösterilen üç şehir aynı enlem üzerinde bulunmaktadır. Buna karşın yıllık sıcaklık ortalaması Erzurum'da daha düşüktür.

Kentler	Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)
Iğdır	11,5
Erzurum	6,0
Ankara	11,6

Erzurum'da sıcaklığın diğerlerine göre <u>daha düşük</u> olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Güneş ışınlarının gelme açısıyla

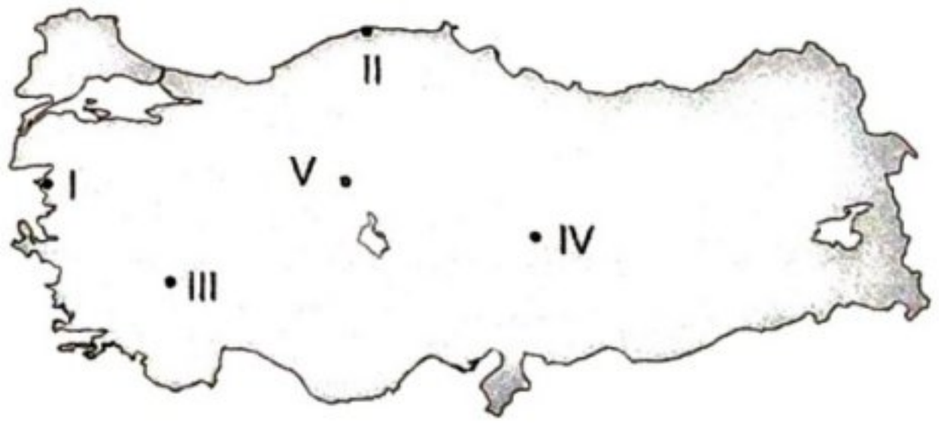
B) Yükselti ortalamasının fazla olmasıyla

C) Yıllık yağış ortalamasının fazla olmasıyla

D) Güneşlenme süresinin az olmasıyla

E) Deniz etkisine kapalı olmasıyla

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

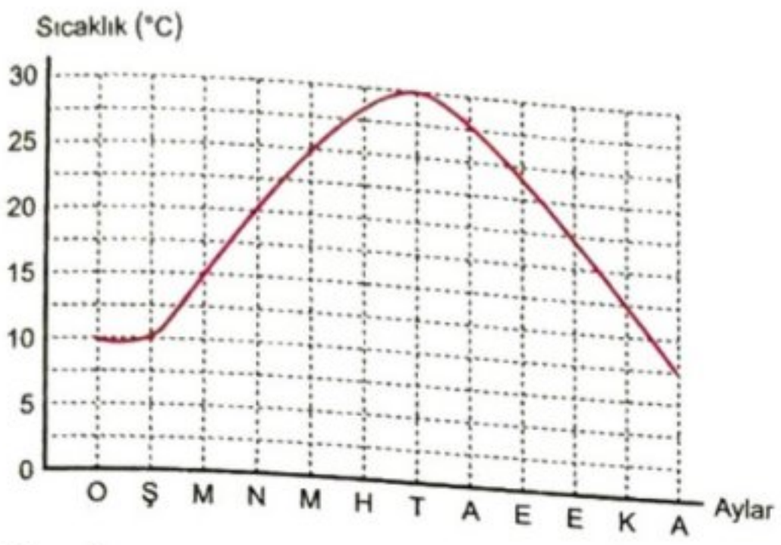

Bu yerlerin hangisinde orografik (yamaç) yağışlar <u>daha fazla</u> görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. E 8. D 9. D 10. B 11. B

1. Aşağıda Antalya'nın aylık ortalama sıcaklık grafiği gösterilmiştir.

Grafiğe göre

I. Hiçbir ayda sıcaklık ortalaması 10 °C'nin altına düşmez.

II. Yıllık sıcaklık farkı 22 °C'yi geçmez.

III. Sıcaklık 6 ay boyunca 15 °C'nin altındadır.

IV. Eylül ayı Mart ayından sıcaktır.

ifadelerinden hangileri <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda bir merkeze ait aylık ortalama sıcaklık ve yağış dağılış grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre bu merkezle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) En yağışlı mevsim kıştır.

B) En az yağış yaz mevsiminde görülür.

C) Yağışlar yılın büyük bir bölümünde kar şeklindedir.

D) Aralık ayında ortalama sıcaklık 10 °C'nin altındadır.

E) Temmuz ayı sıcaklık ortalaması 25 °C'nin üzerindedir.

3. Denizlerin etkisi altında bulunan kıyı bölgelerinde yaz-kış sıcaklık ortalamaları arasındaki fark azdır. Ancak Türkiye'nin hiçbir yerinde bu farklar 13 °C'nin altına düşmez. Örneğin, Rize'de 15,5 °C, Antalya'da 18 °C'dir. Bununla birlikte yıllık sıcaklık farkı Konya'da 24 °C, Kars'ta 30 °C, Şanlıurfa'da 28 °C'dir.

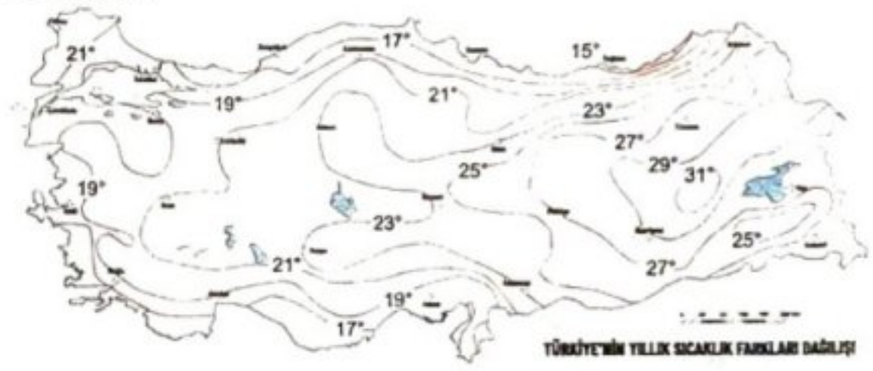
Buna göre iç kesimlerdeki kentlerde yıllık sıcaklık farkının yüksek olmasında aşağıdaki faktörlerden hangisi belirleyici olmuştur?

A) Enlem ve Yükselti B) Yükselti ve Basınç

C) Denizellik ve Enlem D) Denizellik ve Bakı

E) Karasallık ve Yükselti

4. Aşağıda Türkiye yıllık sıcaklık farkı dağılış haritası verilmiştir.

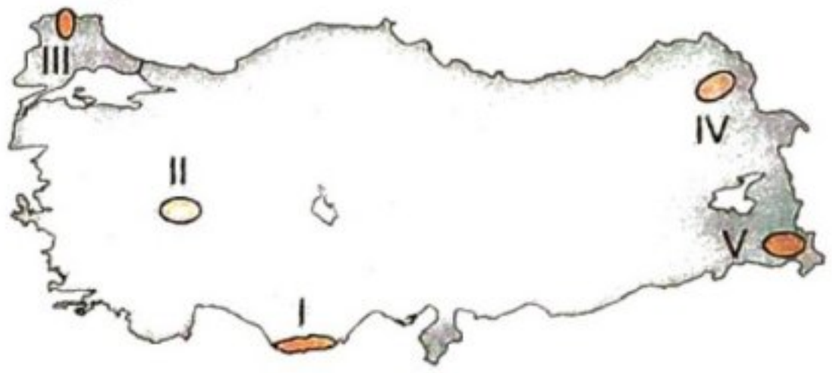
Grafiğe göre yıllık sıcaklık farkının Karadeniz kıyısında az olmasında aşağıdakilerin hangisi etkili olmuştur?

A) Nemlilik oranı B) Enlem değeri

C) Doğal bitki örtüsü D) Boylam değeri

E) Yer şekilleri

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde Ocak ayında don olayı görülme olasılığı <u>en azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

VİDEO ÇÖZÜM

6. Aşağıdaki tabloda iç bölgelerde yer alan kentlere ait iklim değerleri verilmiştir.

Gözlemevi	Yıllık ort. sıcaklık (°C)	Ocak ayı ort. sıcaklık (°C)	Temmuz ayı ort. sıcaklık (°C)	Yıllık ort. yağış (mm)
Ankara	11,8	0,3	23,1	367
Eskişehir	11,0	–0,8	21,5	374
Konya	11,5	–0,1	23,0	324
Kayseri	10,8	–1,5	22,7	366
Sivas	8,6	–3,6	19,5	411
Nevşehir	10,9	0,3	21,0	389
Yozgat	9,0	–1,8	19,2	539

Bu değerlere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) En çok yağış Sivas ve Yozgat illerinde görülürken en az yağış Konya'da görülür.

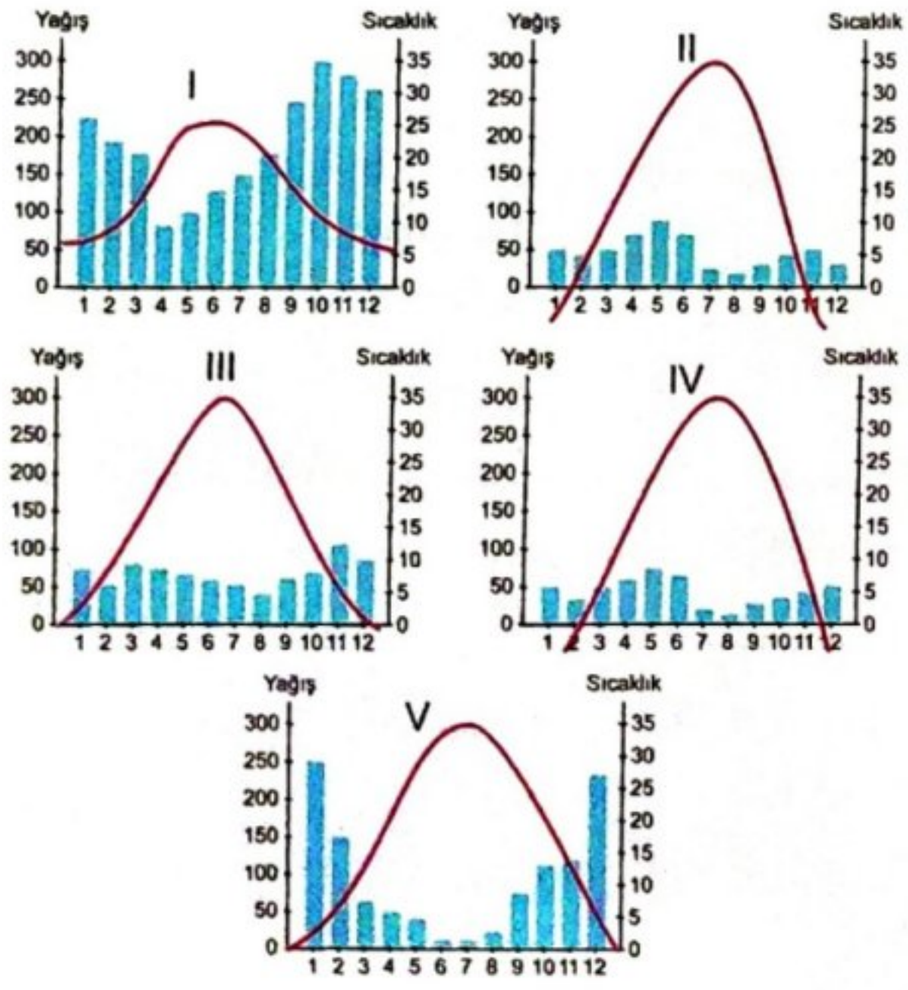
B) Yaz mevsiminde en yüksek sıcaklık değerleri Ankara'da görülür.

C) Eskişehir, Ankara, Sivas kentlerinde karasallık daha şiddetlidir.

D) Yıllık sıcaklık farkı Kayseri ve Sivas'ta daha fazladır.

E) Kış mevsiminde en fazla yağış Yozgat ve Sivas'a düşer.

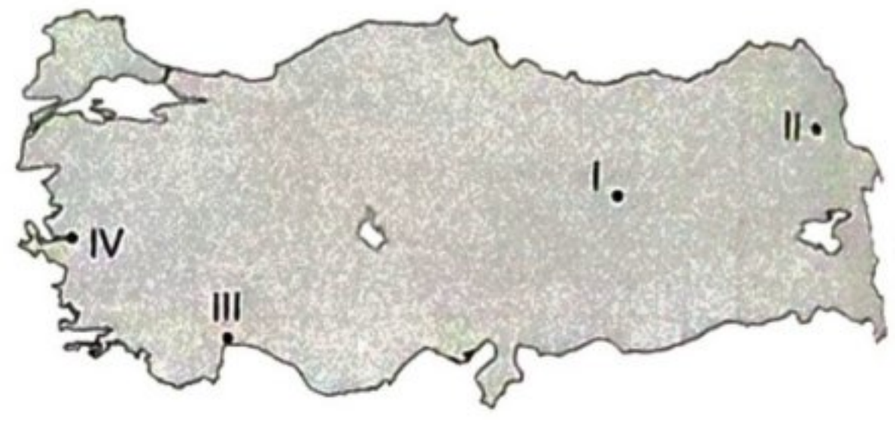
7. Aşağıda Türkiye'deki 5 farklı yörenin iklim grafikleri verilmiştir.

Bu grafiklere göre yörelerin hangisinde tarımda sulama ihtiyacının <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki haritada bazı merkezler numaralandırılarak gösterilmiştir.

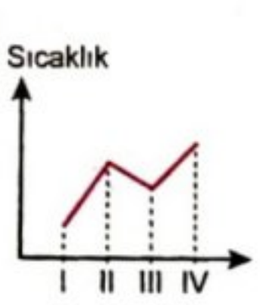

Bu merkezlerin Ocak ayında aynı gün öğle vakti ölçülen gerçek sıcaklıkları aşağıdakilerden hangisine <u>en fazla</u> benzer?

A)

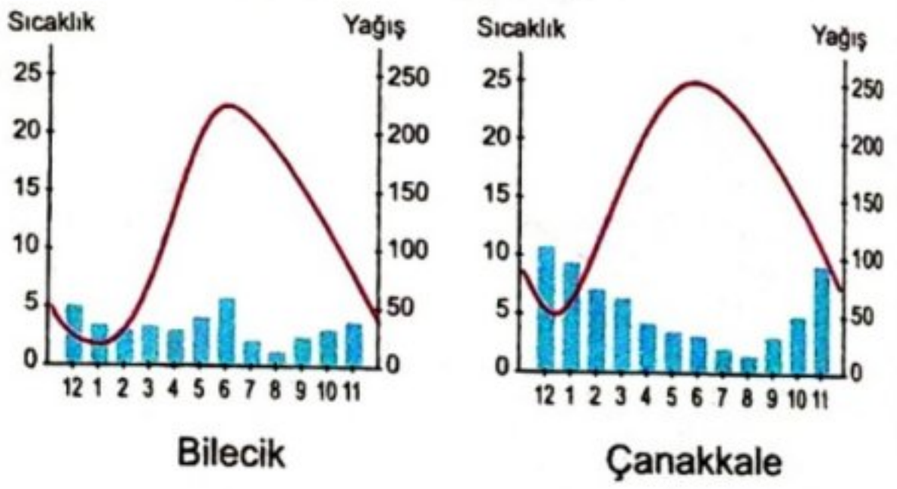

B)

C)

D)

E)

9. Aşağıda aynı bölge içinde bulunan Bilecik ve Çanakkale'ye ait aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.

Bilecik Çanakkale

Grafiklere göre Çanakkale'de yıllık yağış miktarının Bilecik'ten <u>daha fazla</u> olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanır?

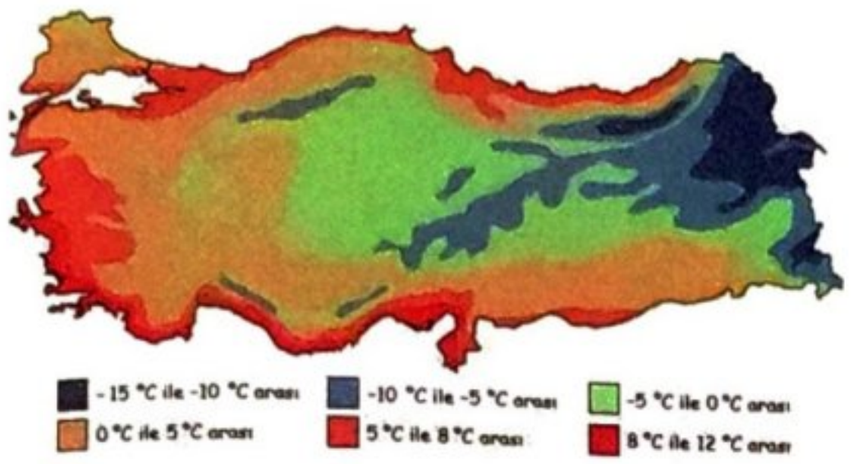
A) Karasallık B) Yükselti

C) Enlem D) Dağların uzanışı

E) Denize göre konum

6. E 7. A 8. E 9. E

1. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin ocak ayına ait ortalama sıcaklık dağılışı gösterilmiştir.

Haritadaki verilere göre Türkiye'deki ocak ayı sıcaklık dağılışıyla ilgili

I. En düşük sıcaklıklar Kuzeydoğu Anadolu'da görülür.

II. En yüksek sıcaklıklar Güney Ege ve Akdeniz kıyılarında ölçülür.

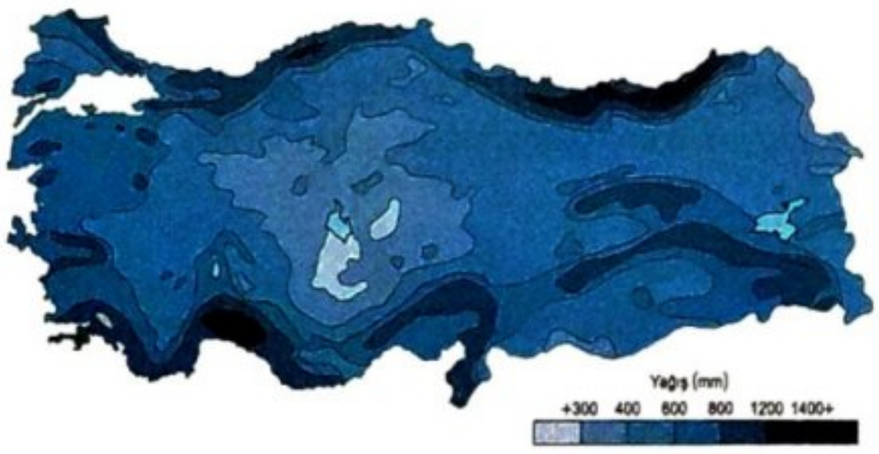
III. Bölgeler arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki yıllık yağış miktarının dağılışı gösterilmiştir. (mm olarak)

Yağış miktarının en az Tuz Gölü çevresinde olmasında

I. enlem,

II. çevresinin dağlık olması,

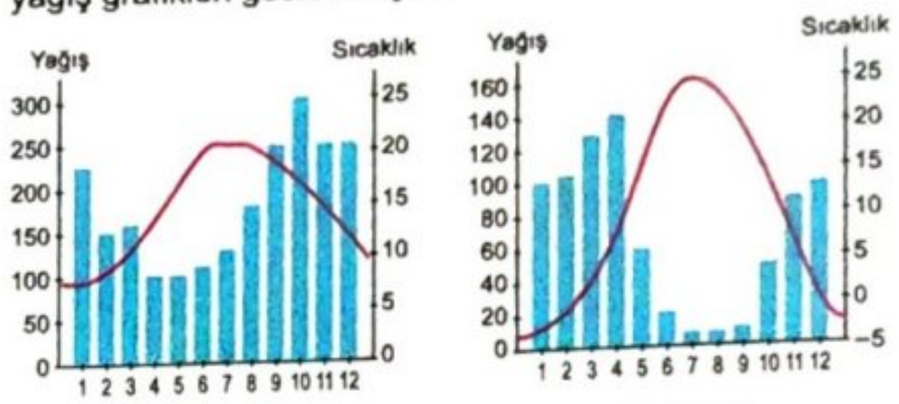
III. denize uzaklık

faktörlerinden hangileri etkili <u>olmamıştır</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıda Türkiye'deki iki kentin aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafikleri gösterilmiştir.

I. Kent II. Kent

Grafiklere göre bu kentlerle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) I. kentte kış yağışları genelde kar şeklindedir.

B) Yıllık sıcaklık farkı I. kentte daha azdır.

C) II. kentte yaz kuraklığı belirgindir

D) I. kentin yıllık yağış miktarı II. kentten fazladır.

E) Yıllık sıcaklık farkı II. kentte 25 °C'den fazladır.

4. **Bir Türkiye haritasında İzmir-Van arasında çizilecek bir hat boyunca görülebilecek iklim özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Güneşlenme süresi önce artar sonra azalır.

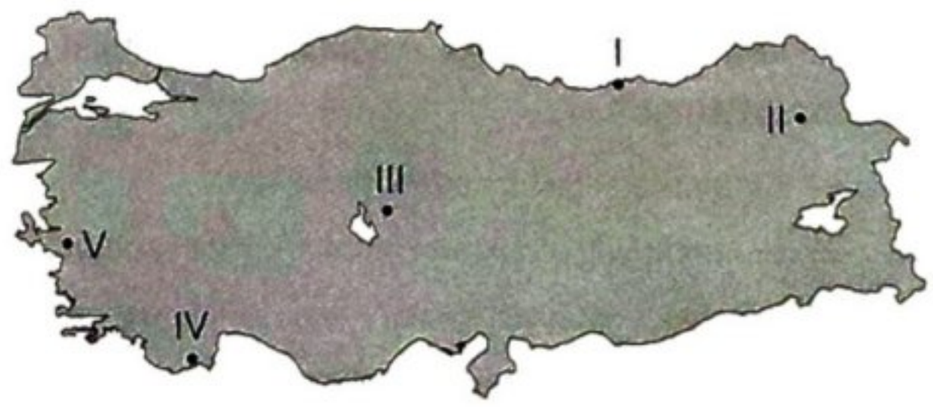
B) Karın yerde kalma süresi artar.

C) Yağış önce azalır, sonra artar.

D) Yıllık sıcaklık farkı artar.

E) Sıcaklık ortalaması azalır.

5. Aşağıdaki haritada bazı merkezler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu merkezlerden hangilerinin yağış rejimi birbirine <u>daha çok</u> benzer?

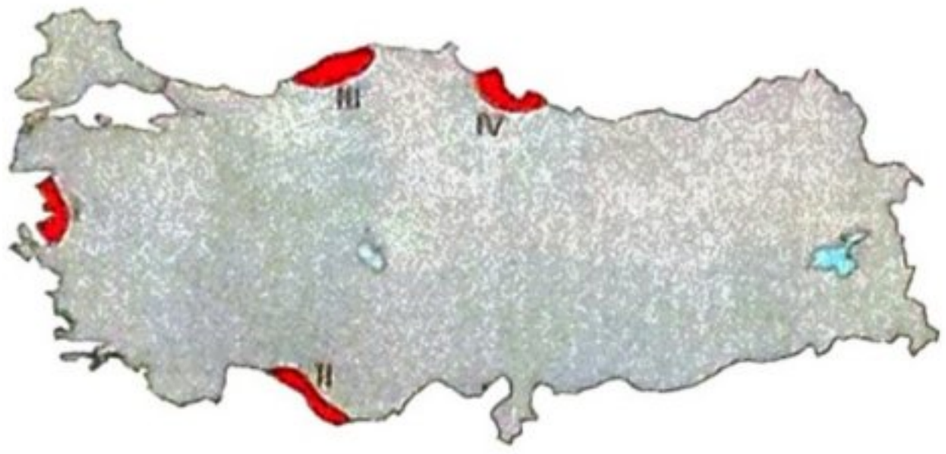
A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) IV ve V

1. E 2. A 3. A 4. A 5. E

VİDEO ÇÖZÜM

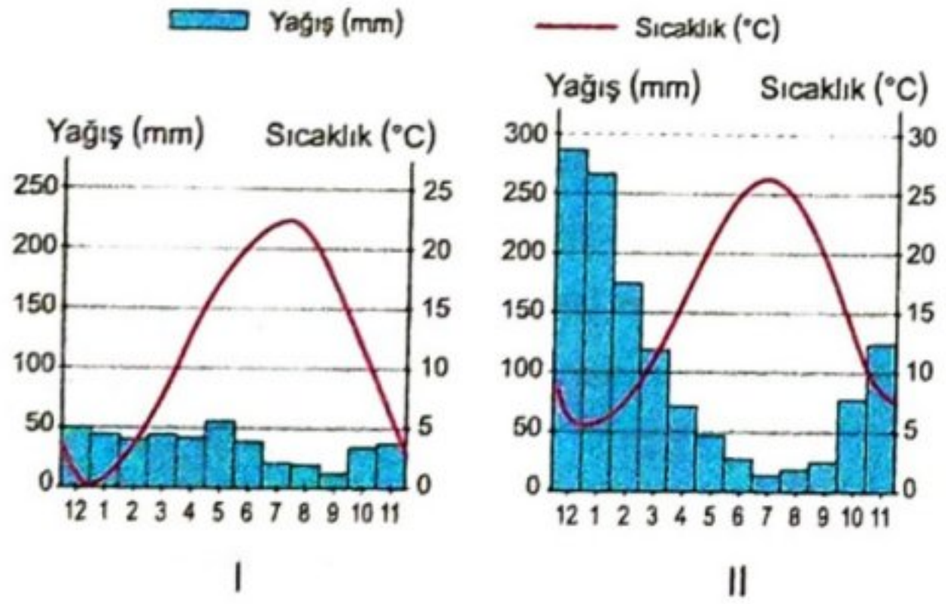
6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde deniz etkisi iç kesimlere <u>daha fazla</u> sokulabilmektedir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda Ege Bölgesi'ndeki iki kentin sıcaklık ve yağış grafikleri verilmiştir.

I II

Yalnızca grafiklerdeki bilgilerden faydalanarak bu kentlerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ortalama sıcaklık değerleri farklıdır.
B) II. kentin yağış miktarı I. kentten daha fazladır.
C) Kış ılıklığı isteyen ürünler her iki kentte de yetişebilir.
D) Kentlerin en çok yağış aldıkları ay Mayıs'tır.
E) II. kentin sıcaklık farkı 25 °C'den azdır.

8. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

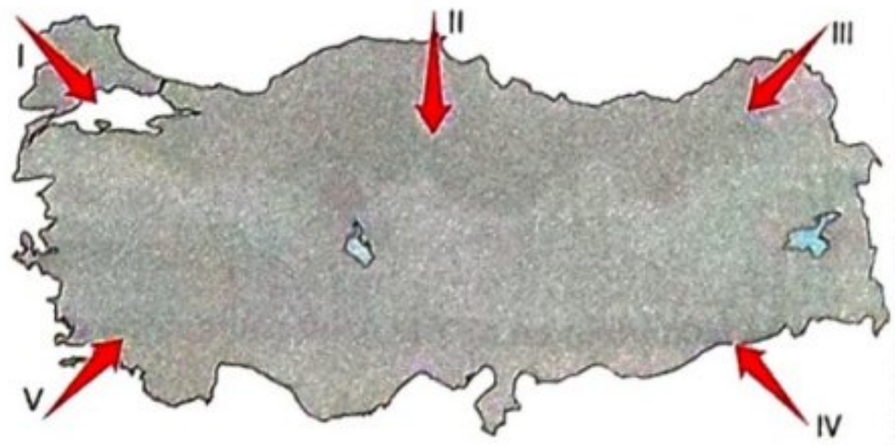
Bu bölgelerin hangisinde <u>en fazla</u> yağış sonbaharda düşer?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerden hangisi sıcaklık 0 °C'nin altında iken oluşan yoğuşma türlerinden biridir?**

A) Dolu B) Yağmur C) Sis
D) Çiy E) Bulut

10. Aşağıdaki haritada Türkiye'de etkili olan yerel rüzgârlardan bazıları numaralandırılarak gösterilmiştir.

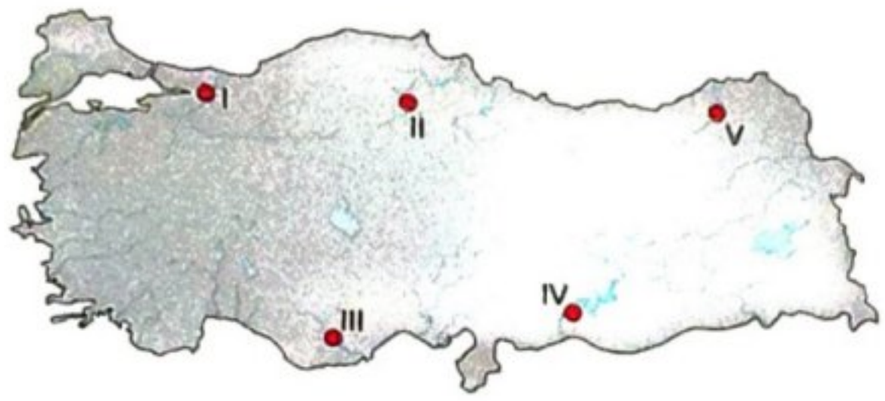

Bu rüzgârlardan hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ Keşişleme B) II→ Yıldız
C) III→ Poyraz D) IV→ Samyeli
E) V→ Lodos

6. B 7. D 8. D 9. A 10. A

1. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ Sakarya
B) II→ Yeşilırmak
C) III→ Göksu
D) IV→ Fırat
E) V→ Çoruh

2. Aşağıdaki haritada bazı akarsular işaretlenmiştir.

Bu akarsular arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Büyük Menderes
B) Seyhan
C) Yeşilırmak
D) Aras
E) Dicle

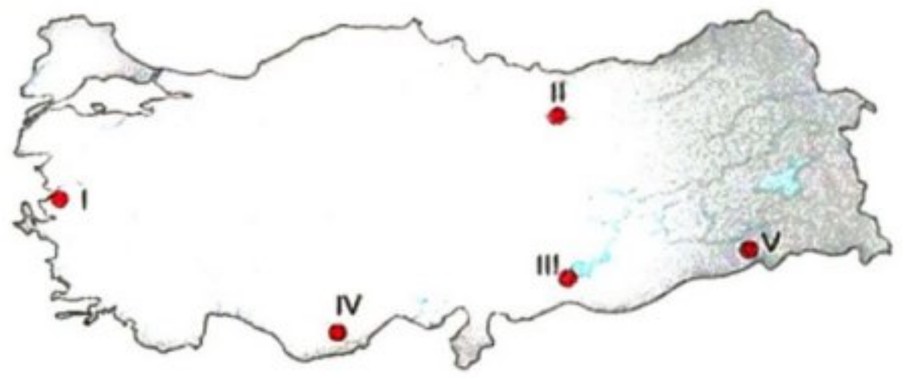
3. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangisinin akış hızının <u>daha yüksek</u> olduğu söylenebilir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

4. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangilerinin kullanımı sırasında Türkiye komşu ülkelerle sorun yaşar?

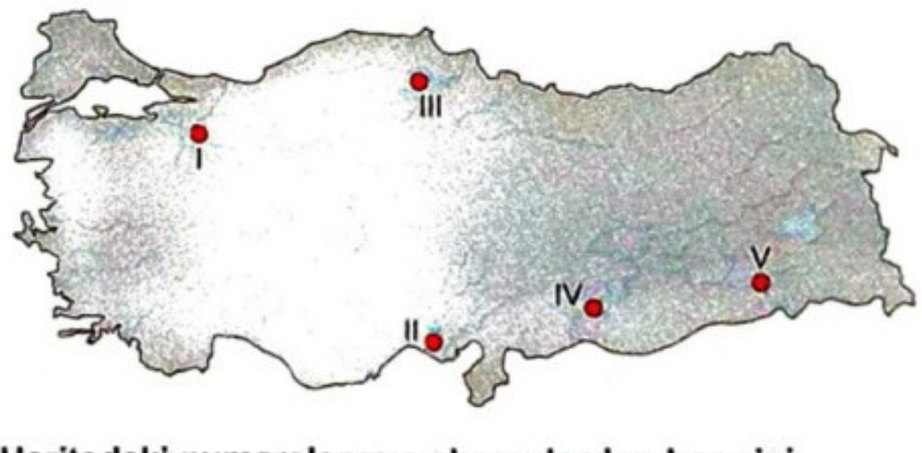
A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) II ve V
E) III ve V

5. Türkiye'nin akarsuları, ülkenin yer şekilleri, iklim koşulları ve jeolojik özellikleri nedeniyle farklı özellikler gösterir.

Buna göre Türkiye'nin akarsularıyla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Genel olarak eğimleri fazla olduğu için aşındırma güçleri yüksektir.
B) Rejimleri düzensizdir; mevsimlere göre debileri değişir.
C) Çoğu denge profiline ulaşmıştır, bu yüzden aşındırma faaliyetleri zayıftır.
D) Ulaşıma elverişli değildirler, ancak enerji potansiyelleri yüksektir.
E) Bazı akarsular açık havzaya sahipken bazıları kapalı havza özelliği gösterir.

6. Türkiye sınırları içerisindeki en uzun akarsu 1.355 km uzunluğundaki Kızılırmak'tır.

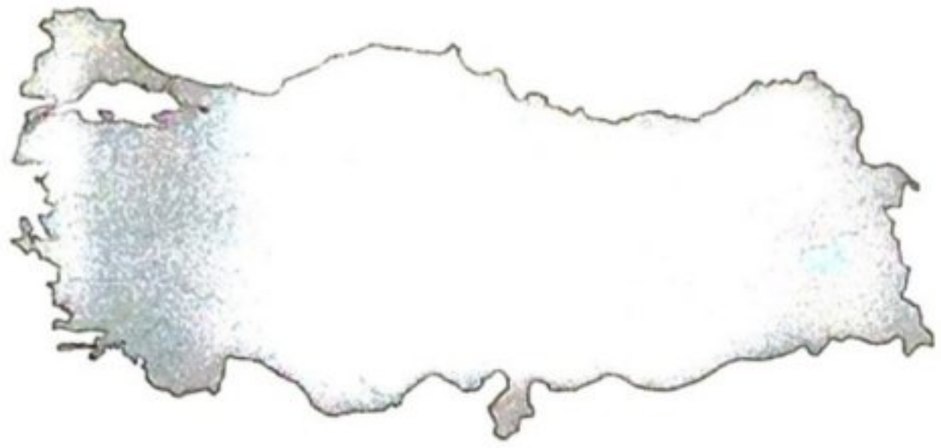

Haritadaki numaralanmış akarsulardan hangisi Kızılırmak Nehri'ni göstermektedir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

1. B 2. D 3. E 4. E 5. C 6. C

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki önemli akarsular gösterilmiştir.

Türkiye'nin akarsularıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Uzunlukları genellikle fazla değildir.

B) Ceyhan, rejimi en düzgün olan akarsudur.

C) Fırat, Dicle, Aras, Kura ve Çoruh nehirleri Türkiye sınırları dışına dökülür.

D) Akarsulardan bazıları rafting yapmaya elverişlidir.

E) Rejimleri genelde düzensizdir.

8. Türkiye'nin sınırları, bazı bölgelerde doğal unsurlar tarafından belirlenmiştir. Bu unsurlar arasında akarsular da önemli bir yer tutar.

Buna göre, aşağıdaki akarsulardan hangisi Türkiye'nin komşularından biriyle sınır oluşturan bir akarsu değildir?

A) Aras Nehri – Ermenistan

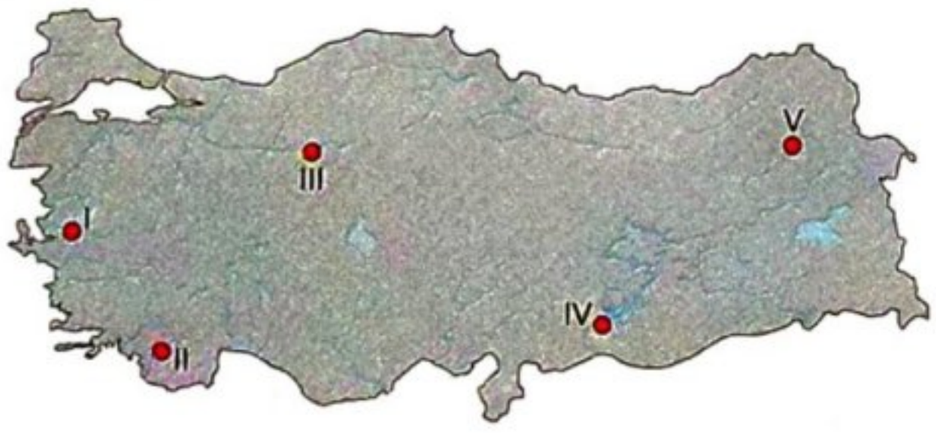
B) Meriç Nehri - Yunanistan

C) Tunca Nehri - Bulgaristan

D) Fırat Nehri - İran

E) Asi Nehri - Suriye

9. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

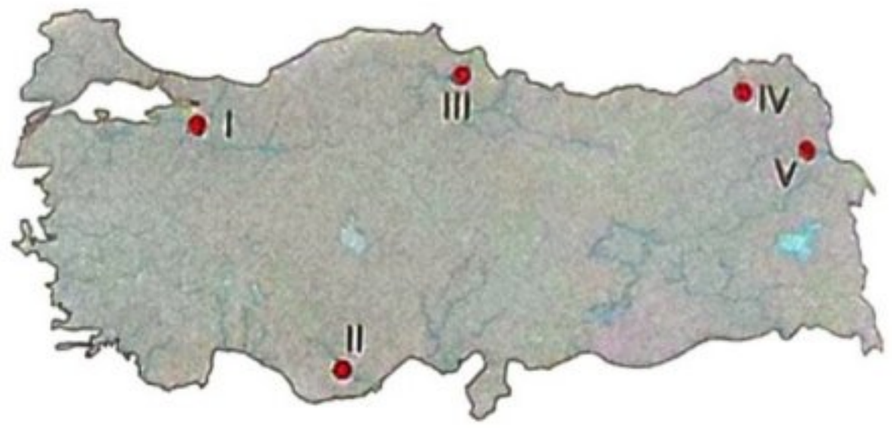
Bu akarsulardan hangisinin yer aldığı havza aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Ege B) II→ Akdeniz

C) III→ İç Anadolu D) IV→ Basra Körfezi

E) V→ Hazar Gölü

10. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangisi kapalı havza özelliği gösterir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki haritada bazı akarsular C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu akarsuların isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Sakarya	Gediz	Dicle
B)	Gediz	Fırat	Çoruh
C)	Manavgat	Meriç	Ceyhan
D)	Filyos	Dalaman	Kura
E)	Dicle	Yeşilırmak	Fırat

12.

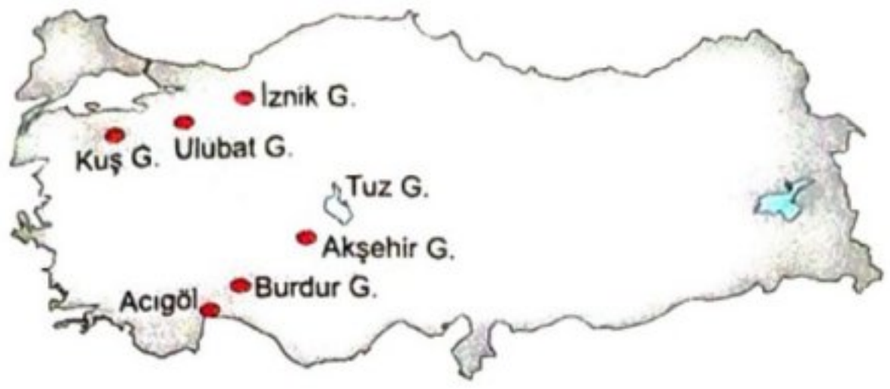

Haritadaki numaralanmış akarsulardan hangisinin denize döküldüğü yerde delta yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. B 8. D 9. C 10. E 11. A 12. B

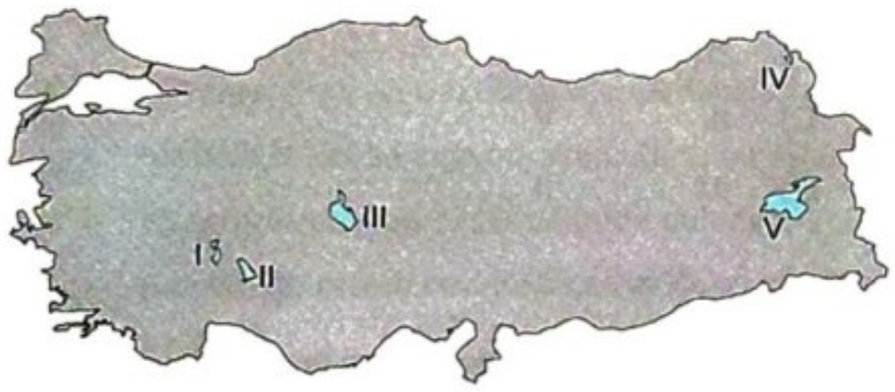
1. Aşağıdaki haritada bazı göller gösterilmiştir.

Bu göller aşağıdaki göl türlerinden hangisine dahildir?

A) Tektonik B) Karstik C) Buzul
D) Volkanik E) Set

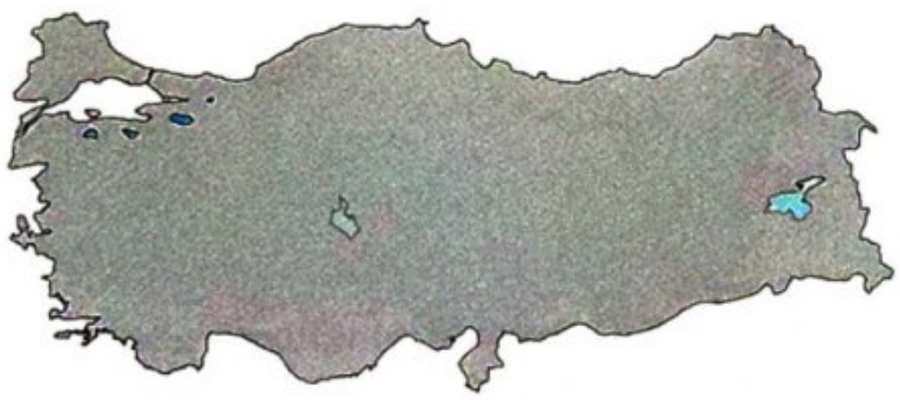
2. Aşağıdaki haritada bazı göller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu göllerden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Eğirdir B) II→ Burdur
C) III→ Tuz D) IV→ Çıldır
E) V→ Van

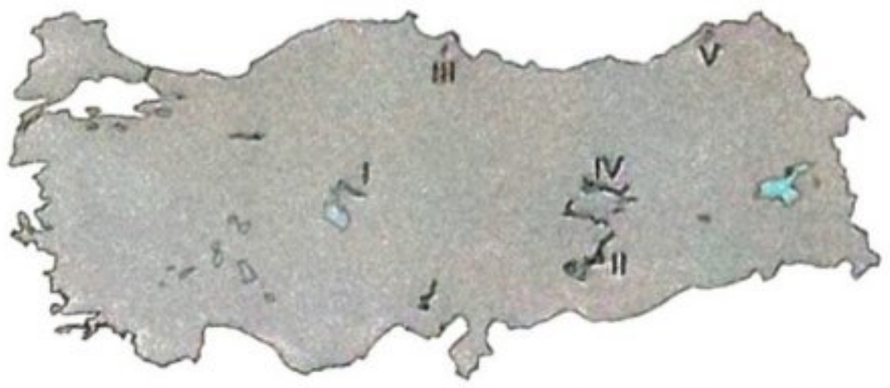
3. Aşağıdaki haritada bazı tektonik göller gösterilmiştir.

Bu göller arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Uluabat B) Manyas C) Acıgöl
D) Sapanca E) İznik

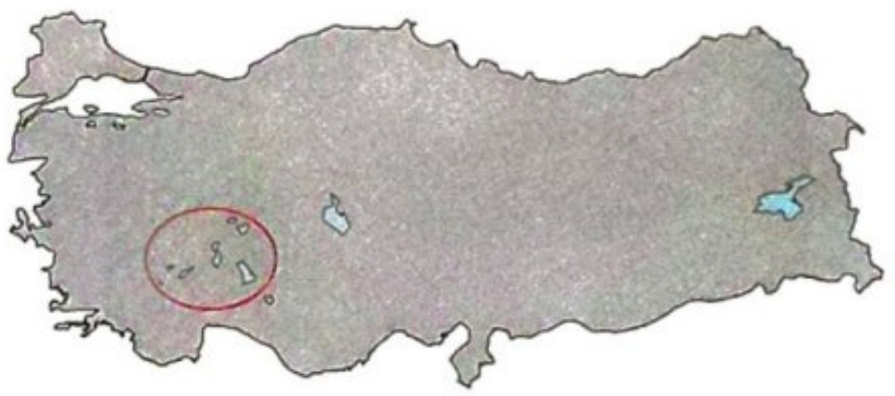
4. Aşağıdaki haritada bazı baraj gölleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu baraj göllerinden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Hirfanlı B) II→ Atatürk
C) III → Altınkaya D) IV→ Ilısu
E) V→ Deriner

5. Aşağıdaki haritada göller yöresinde bazı göller gösterilmiştir.

Bu göller arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Akşehir B) Beyşehir C) Eğirdir
D) Salda E) Mogan

6. Aşağıdaki haritada bazı set göllerinin bulunduğu yerler gösterilmiştir.

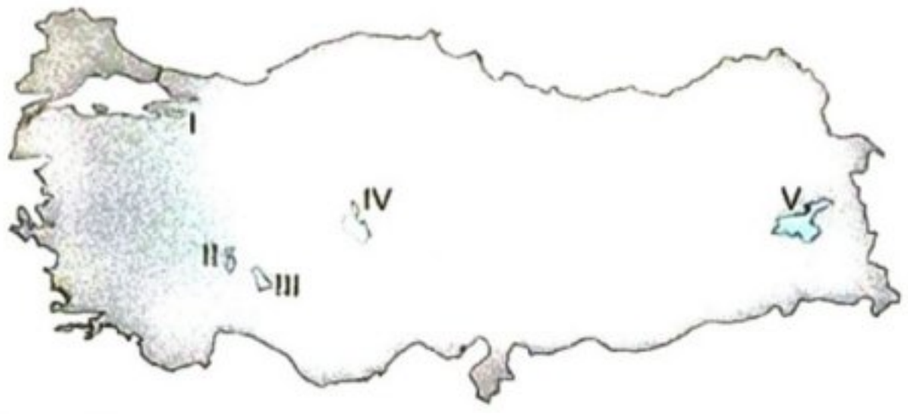
Bu göllerden hangisi volkanik set gölüne örnek gösterilebilir?

A) Köyceğiz Gölü B) Abant Gölü
C) Çıldır Gölü D) Eymir Gölü
E) Uzungöl

1. A 2. B 3. C 4. D 5. E 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı göller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu göllerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) I, tektonik oluşumlu İznik Gölü'dür.

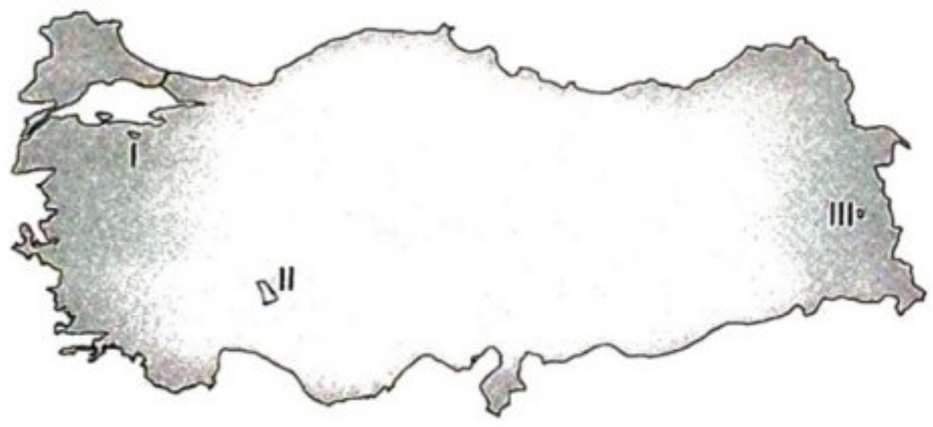
B) II, tatlı su özelliğine sahip Eğirdir Gölü'dür.

C) III, Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü olan Akşehir Gölü'dür.

D) IV, yüzölçümü en fazla değişen Tuz Gölü'dür.

E) V, volkanizma ve tektonizmayla oluşan Türkiye'nin en büyük gölü olan Van Gölü'dür.

8. Aşağıdaki haritada üç göl numaralandırılarak gösterilmiştir.

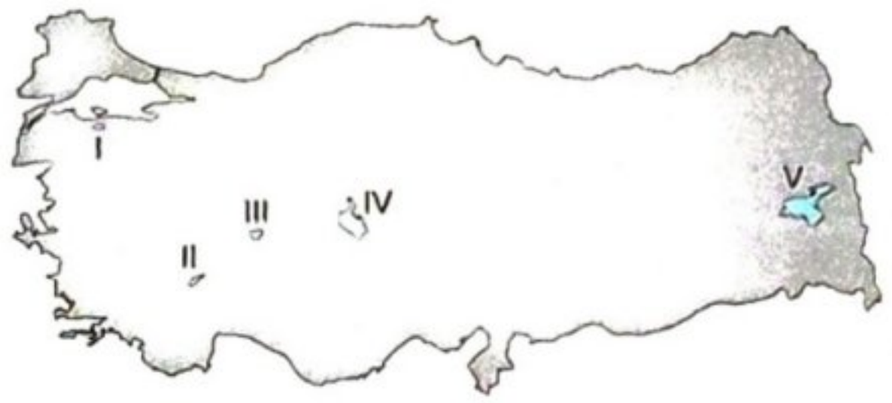

Bu göllerin isimleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Uluabat	Beyşehir	Erçek
B)	Uluabat	Erçek	Beyşehir
C)	Erçek	Beyşehir	Uluabat
D)	Beyşehir	Erçek	Uluabat
E)	Beyşehir	Uluabat	Erçek

9. C: Tektonik kökenli kapalı havza gölüdür. Suları çok tuzludur. Yazın büyük ölçüde kurur ve tuz üretimi açısından Türkiye'nin en önemli kaynağıdır.

K: Denizli ili sınırlarında bulunan göl Türkiye'nin tek doğal sodyum potansiyeline sahiptir.

Hakkında bazı bilgiler verilen göller haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde yer alır?

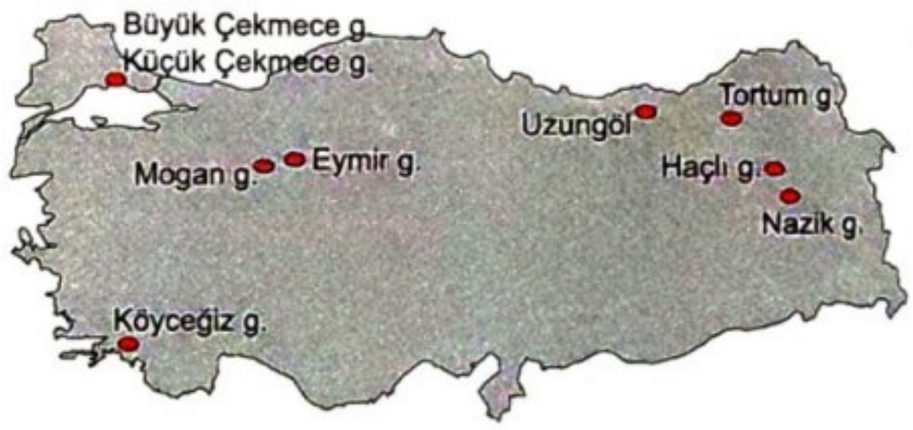
	C	K
A)	I	II
B)	II	III
C)	II	IV
D)	III	V
E)	IV	II

10. Volkanik faaliyetler sonucunda lavların ve piroklastik malzemelerin bir vadi ya da çöküntü alanının önünü kapatmasıyla volkanik set gölü oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür göllere örnek gösterilemez?

A) Çıldır B) Haçlı C) Nazik D) Erçek E) Tortum

11. Aşağıdaki haritada bazı göller gösterilmiştir.

Bu göller aşağıdaki göl türlerinden hangisine dahildir?

A) Tektonik B) Karstik C) Buzul D) Volkanik E) Set

7. C 8. A 9. E 10. E 11. E

1. Marmara Denizi, Türkiye'nin iç denizi olmasının yanı sıra Karadeniz ile Ege Denizi arasında bir geçiş alanıdır.

Bu özelliğiyle Türkiye'nin hem ekonomik hem de jeopolitik önemini artırır.

Aşağıdakilerden hangisi Marmara Denizi'nin bu konumundan kaynaklanan sonuçlardan biri değildir?

A) Üstten Karadeniz, alttan Marmara sularının hareket ettiği çift yönlü akıntının oluşması
B) Sanayi ve ticaretin yoğunlaştığı bölgelerde ulaşımı kolaylaştırması
C) Türkiye'nin en uzun kıyı şeridine sahip olması
D) Türkiye'nin deniz ticareti açısından stratejik bir konumda olması
E) Karadeniz ve Ege Denizi arasında deniz ulaşımının sağlanabilmesi

2. Aşağıda Karadeniz'e ait bazı özellikler verilmiştir.

- Karadeniz bol su taşıyan akarsularla beslenir.
- Karadeniz bol yağışlı bir bölgede bulunur.
- Bulunduğu enlem nedeniyle sıcaklık ve buharlaşma azdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerin sonuçlarından biridir?

A) Tuzluluk oranının düşük olması
B) Su seviyesinin, Marmara Denizi'nden yüksek olması
C) 200 metreden daha derinlerde canlı yaşayamaması
D) Marmara Denizi'ne doğru bir üst akıntının bulunması
E) Su sıcaklığının, diğer denizlerden daha az olması

3. I. İzmit – Marmara
II. Fethiye – Akdeniz
III. Kuşadası – Ege
IV. Mersin – Akdeniz

Yukarıdaki limanlardan hangilerinin sanayi ve ticaret amacıyla daha çok kullanıldığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

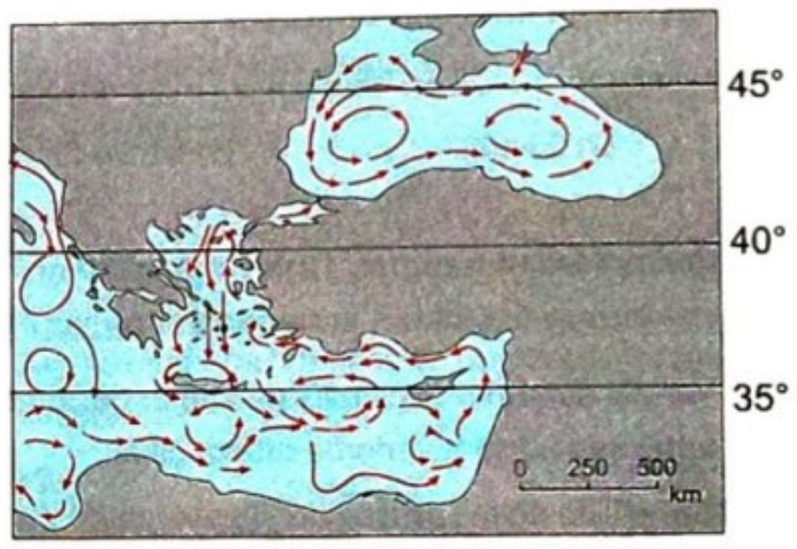
4. Denizlerin karaların içine doğru sokulduğu geniş su kütlelerine körfez denir.

Haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yer alan körfezin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Saros B) II→ Erdek C) III→ İzmir
D) IV→ Gökova E) V→ İskenderun

5. Aşağıdaki haritada Türkiye denizlerindeki akıntılar gösterilmiştir.

Haritaya göre Ege Denizi'ndeki üst akıntıların kuzeyden güneye doğru olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

A) Kıyı şekillerinin farklı olmasıyla
B) Denizlerdeki seviye farkıyla
C) Denizlerin büyüklüklerinin farklı olmasıyla
D) Sürekli rüzgârların etkisiyle
E) Enlemin etkisiyle

6. Özellikle Ege kıyılarında dağların denize dik uzanması nedeniyle körfez sayısı ve büyüklüğü fazladır.

Buna göre aşağıdaki körfezlerden hangisi Ege kıyılarında yer almaz?

A) Gemlik B) Edremit C) Fethiye
D) Kuşadası E) Çandarlı

edu kariyer

1. C 2. A 3. B 4. B 5. B 6. A

7. Aşağıdaki haritada Akdeniz havzası gösterilmiştir.

Akdeniz'le ilgili

I. Yüksek sıcaklık ve buharlaşmadan dolayı Türkiye'nin en tuzlu denizidir.

II. Balıkçılık potansiyeli planktonların azlığından dolayı düşüktür.

III. Denize girme süresi uzun olduğundan kıyı turizmi gelişmiştir

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız II

D) II ve III E) I, II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de görülen yamaç kaynaklarının özellikleri arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Yer altı sularının geçirimli tabakadan geçirimsiz tabakaya ulaştığı yerlerde ortaya çıkar.

B) Genellikle eğimli arazilerde yüzeye çıkar.

C) Akarsu vadilerinin yamaçlarında sıkça görülür.

D) Oluşumunda fay kırıkları ve yer kabuğu hareketleri doğrudan etkilidir.

E) Suları genellikle soğuk ve içilebilir niteliktedir.

9. Türkiye'de yeraltı suyu miktarını belirleyen başlıca faktörler; iklim, yer şekilleri ve jeolojik yapı gibi özelliklerle yakından ilişkilidir.

Aşağıdakilerden hangisi yeraltı sularının bölgesel farklılık göstermesinin temel nedenlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Yeryüzü şekillerinin farklılık göstermesi

B) Yağış miktarının bölgelere göre değişmesi

C) Alüvyal ovaların geniş yer kapladığı alanlarda bulunması

D) Yüzey sularının buharlaşma miktarının artması

E) Bitki örtüsünün tür bakımından farklılık göstermesi

10. **Türkiye'de sıcak su kaynaklarının fazla olmasında**

I. oluştuğu jeolojik zaman,

II. yüz ölçümünün geniş oluşu,

III. ülkenin ortalama yükseltisinin fazla olması,

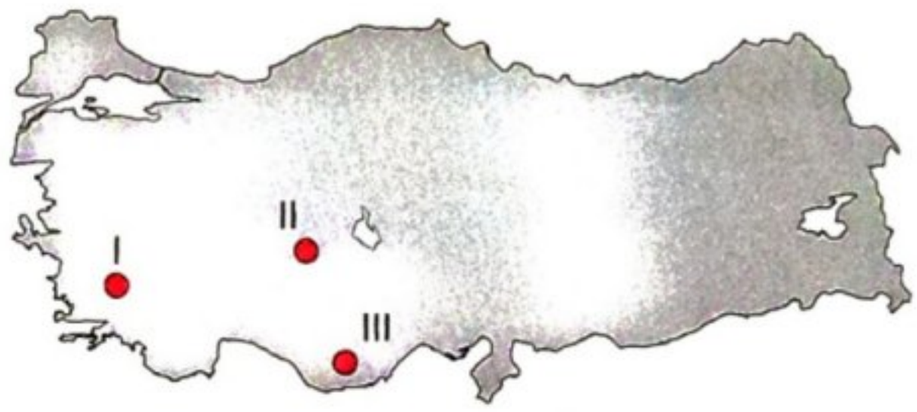
IV. fay hatlarının yaygın olması

özelliklerinden hangileri <u>en fazla</u> etkili olmuştur?

A) II ve III B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve IV E) II, III ve IV

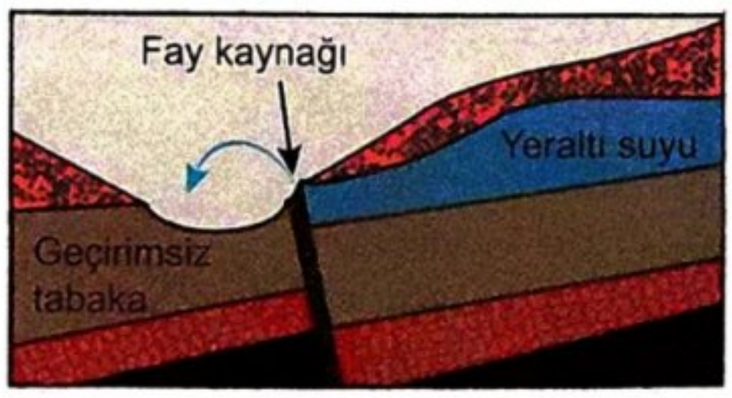
11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yaygın olarak görülen yer altı kaynakları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Fay	Artezyen	Karstik
B)	Fay	Karstik	Artezyen
C)	Artezyen	Fay	Karstik
D)	Karstik	Artezyen	Fay
E)	Artezyen	Fay	Karstik

12. Aşağıda kırıklı bölgelerde oluşan ve suları sıcak olduğundan kaplıca veya ılıca olarak değerlendirilen fay kaynağı gösterilmiştir.

Bu kaynağın aşağıdaki illerin hangisinde görülme olasılığı <u>en azdır</u>?

A) İzmir B) Afyonkarahisar C) Yalova

D) Konya E) Bolu

7. E 8. D 9. E 10. D 11. A 12. D

1. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki akarsuların özelliklerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Denge profiline ulaşmamış olması
B) Rejimlerinin düzenli olması
C) Enerji potansiyellerinin fazla olması
D) Ulaşım yapılamaması
E) Mekanik aşındırmanın daha fazla olması

2. **Türkiye'nin akarsuları ve gölleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Kızılırmak Nehri, kaynağını Sivas çevresinden alıp İç Anadolu'yu katettikten sonra Karadeniz'e dökülür.
B) Göller Yöresi'nde Beyşehir, Eğirdir, Burdur ve Acıgöl gibi göller yer alır.
C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi doğal göller bakımından fakirdir.
D) Marmara Bölgesinde yer alan Ergene ve Meriç Ege Denizine, Susurluk ve Nilüfer Çayı Marmara'ya, Sakarya Nehri Karadeniz'e dökülür.
E) Karasu ve Kelkit Nehirleri birleşerek Elazığ çevresinde Fırat Nehrini oluşturur.

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki su kaynaklarından yararlanma şekilleri arasında <u>sayılamaz</u>?**

A) Elektrik üretimi
B) Tuz üretimi
C) Besin üretimi
D) Turizm faaliyetleri
E) Mercan üretimi

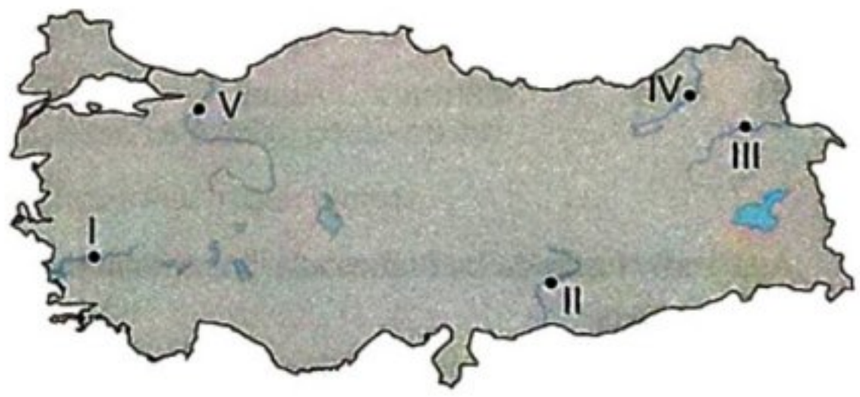
4. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki bazı göllerin özellikleri verilmiştir.

Gölün	Oluşumu	Gideğeni (Göl Ayağı)	Yüz ölçümü (km^2)	Yükseklik (m)	Su
Burdur	Tektonik	Yok	200	854	Az tuzlu
Çıldır	Lav set	Var	115	1959	Tatlı
Büyük Çekmece	Kıyı set	Yok	11	0	Az tuzlu
Nemrut	Krater	Yok	12	2247	Sodalı
İznik	Tektonik	Var	298	85	Tatlı

Tablodaki verilere göre göl sularının özelliği ile aşağıdakilerden hangisi arasında sıkı bir ilişkinin olduğu söylenebilir?

A) Yüz ölçümlerinin
B) Yükseltilerinin
C) Oluşumlarının
D) Sularını boşaltabilme koşullarının
E) Derinliklerinin

5. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangileri Türkiye'den doğar ve Türkiye sınırları içinde denize dökülür?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

6. **Aşağıdaki göllerin hangisinde, suların kapladığı alanın yaz ve kış mevsimleri arasında <u>en az</u> değişme göstermesi beklenir?**

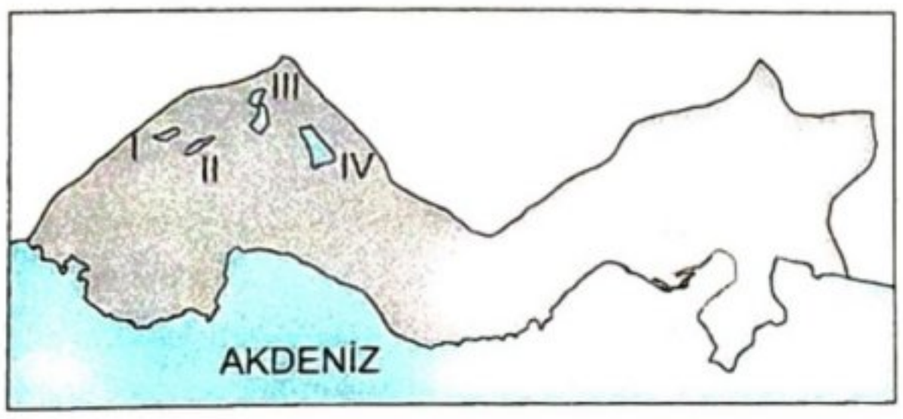
A) Tuz Gölü B) Van Gölü C) Sera Gölü
D) Beyşehir Gölü E) Burdur Gölü

1. B 2. E 3. E 4. D 5. B 6. C

7. **Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz ve kıyılarının özelliklerinden biri değildir?**

A) Şelf alanının dar olması
B) Tuzluluk oranının düşük olması
C) Kıyıda doğal limanların sayısının fazla olması
D) 200 m derinliğin altında canlı yaşayamaması
E) Boyuna, yüksek, falezli kıyıların oluşmuş olması

8. Aşağıdaki haritada bazı göller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu göller aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Acıgöl	Burdur	Eğirdir	Beyşehir
B)	Ulubat	İznik	Sapanca	Manyas
C)	Çıldır	Nazik	Erçek	Haçlı
D)	Akşehir	Eber	Eymir	Mogan
E)	Bafa	Marmara	Abant	Tortum

9. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Byüükmenderes
B) II → Sakarya
C) III → Kızılırmak
D) IV → Seyhan
E) V → Dicle

10. Ege Bölgesi'nde kaynaklarını İç batı Anadolu'nun yüksek kesimlerinden alan Büyük Menderes, Küçük Menderes, Gediz ve Bakırçay akarsuları bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu akarsuların özellikleri arasında yer almaz?

A) Enerji potansiyellerinin düşük olması
B) Derin vadilerde akış göstermesi
C) Yatakları boyunca büklümler oluşturması
D) Akış hızlarının yavaş olması
E) Kıyıda biriktirme etkilerinin güçlü olması

11. Aşağıdaki haritada eski bir körfezin göl hâline dönüşmesi gösterilmiştir.

Buna göre Bafa Gölü'nün oluşumunda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Dalga biriktirmesinin
B) Rüzgâr biriktirmesinin
C) Akarsu biriktirmesinin
D) Buzul biriktirmesinin
E) Akarsu aşındırmasının

12. Elektrik enerjisi elde etmek, sulama ve içme suyu temin etmek, ya da su baskınlarını önlemek amacıyla vadi önlerinin insanlar tarafından çeşitli setlerle kapatılması sonucu oluşan göllere baraj gölü denir.

Aşağıdakilerden hangisi baraj gölüne bir örnektir?

A) Köyceğiz
B) Sapanca
C) Mogan
D) Hirfanlı
E) Tortum

7. C 8. A 9. E 10. B 11. C 12. D

1. Göl sularının tuzluluğunu etkileyen çeşitli etmenler vardır.

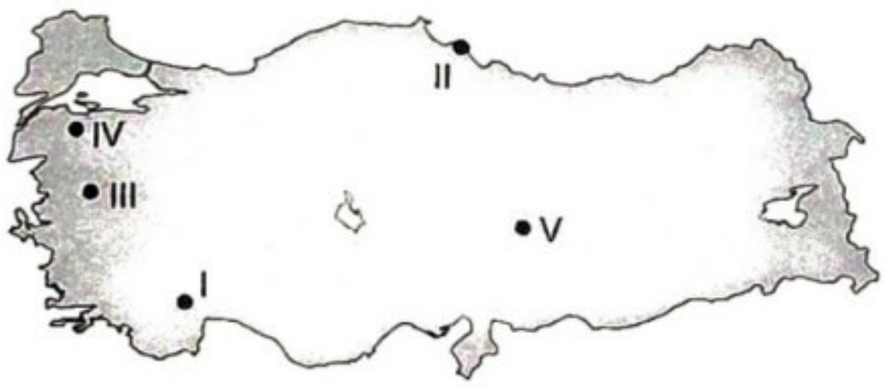
Bunlara

I. eğim,
II. buharlaşma,
III. yükselti,
IV. göl gideğeni,
V. gölün beslenme havzası

etmenlerinden hangileri örnek gösterilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) II, IV ve V

2. Göl sularının kimyasal özelliklerinde etkili olan faktörlerden biri de göl çanağını oluşturan kayaçların yapısıdır. Karstik bölgelerde oluşan göllerde kalsiyum bileşikleri fazladır.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bulunan göllerde böyle bir durumdan bahsedilebilir?

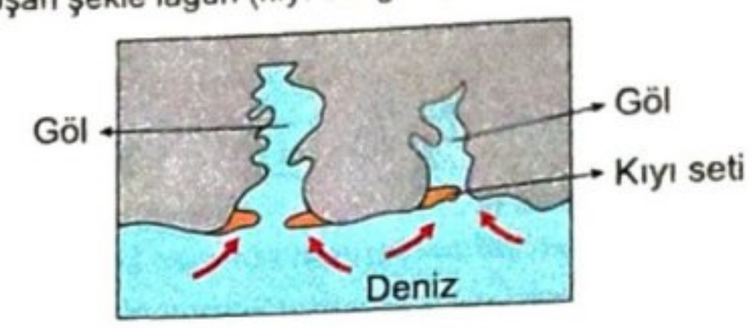
A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aynı coğrafi bölgede olmalarına rağmen Bursa'da kaplıca turizmi gelişmişken, Kırklareli'nde gelişmemiştir.

Bu durum bu iki yerin aşağıdaki özelliklerden hangisi bakımından farklı olmalarının sonucudur?

A) Yeryüzü şekilleri B) Matematik konum
C) İklim özellikleri D) Jeolojik yapı
E) Toprak tipleri

4. Aşağıdaki görselde olduğu gibi bir koyun ağız kısmında oluşan tek ya da çift taraflı kıyı oklarının karşı kıyıyla birleşmesi sonucunda koyun ağız kısmının kapatılmasıyla oluşan şekle lagün (kıyı set gölü) denir.

Bu şekillere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilebilir?

A) Van Gölü B) Küçük Çekmece Gölü
C) Tuz Gölü D) Beyşehir Gölü
E) Marmara Gölü

5.
- Fırat
- Çoruh
- Dicle

Bu akarsuların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yatak eğimlerinin az olması
B) Kaynaklarını Türkiye'den alıp, yurt dışında denize dökülmesi
C) Kapalı havza özelliği göstermeleri
D) Akış hızlarının düşük olması
E) Hidroelektrik enerji potansiyellerinin düşük olması

6. **Türkiye'deki göllerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Tortum ve Sera heyelan set gölleridir.
B) Van, Tuz, Beyşehir ve Eğirdir sırasıyla en büyük göllerdir.
C) Büyükçekmece ve Küçükçekmece kıyı set (Lagün) gölleridir.
D) Van Gölü kapalı havza olduğu için suları sodalıdır.
E) Marmara Bölgesi'ndeki göllerin çoğu buzul çanaklarında oluşmuştur.

1. E 2. A 3. D 4. B 5. B 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. **Türkiye'de buzul göllerinin görülmesinde**

I. oluştuğu jeolojik zaman,

II. yüz ölçümünün geniş oluşu,

III. ülkenin ortalama yükseltisinin fazla olması,

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

8. **Türkiye'nin su varlığıyla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Deniz ulaşımı bakımından oldukça elverişli koşullara sahiptir.

B) Akarsularının yatak eğimleri ve akış hızları genellikle azdır.

C) Sıcak su kaynakları bakımından zengindir.

D) Yaz kuraklığı belirgin olan yerlerde göllerin su seviyeleri yazın azalır.

E) Orta Doğu'daki komşuları arasında su potansiyeli en zengin ülkedir.

9. Genellikle volkanik bölgelerde ve fay hatları boyunca yer alan, insan sağlığı için faydalı kaynaklar vardır. Bu kaynaklar kaplıca, içmece ve maden suyu gibi adlar alır.

Bu kaynakların insan sağlığı açısından faydalı olmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinlendirici özelliğe sahip olmaları

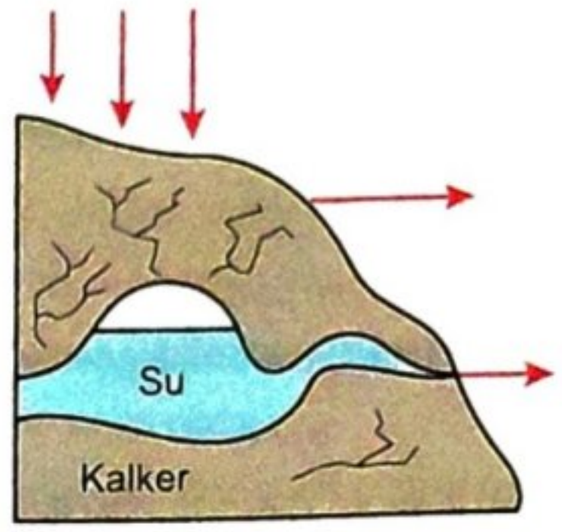
B) Ekonomik açıdan uygun olmaları

C) Buralarda her türlü spor faaliyetlerinin yapılabilmesi

D) Madensel tuz ve mineral bakımından zengin olmaları

E) Bu alanlarda gelişmiş tıbbi metotların uygulanması

10. Aşağıdaki görselde bir kaynak türünün oluşumu gösterilmiştir.

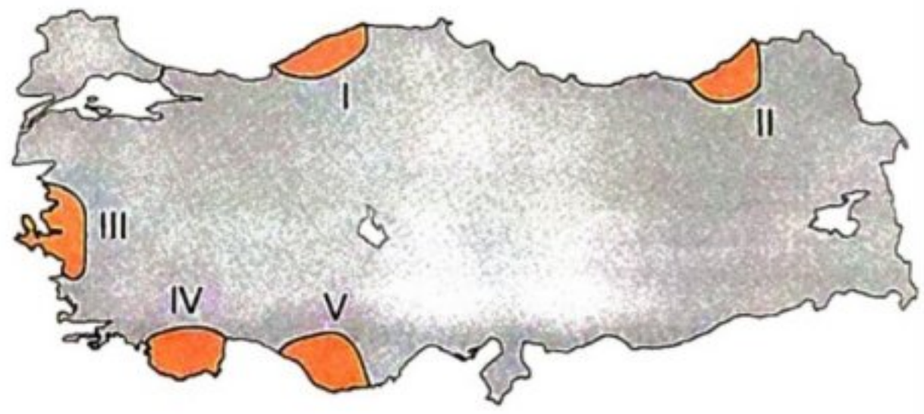
Bu kaynak türüne Türkiye'de <u>en fazla</u> aşağıdaki bölgelerin hangisinde rastlanır?

A) Akdeniz B) Ege

C) Doğu Anadolu D) Karadeniz

E) Güneydoğu Anadolu

11. Denizlerin 200 m derinliğe kadar olan bölümlerine kıta sahanlığı denir. Kıta sahanlığının genişliği, kıyıdaki yer şekillerinin özelliğine bağlı olarak değişmektedir

Buna göre, haritadaki numaralanmış kıyıların hangisinde kıta sahanlığı <u>daha geniştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Sapanca

II. İznik

III. Büyükçekmece

IV. Küçükçekmece

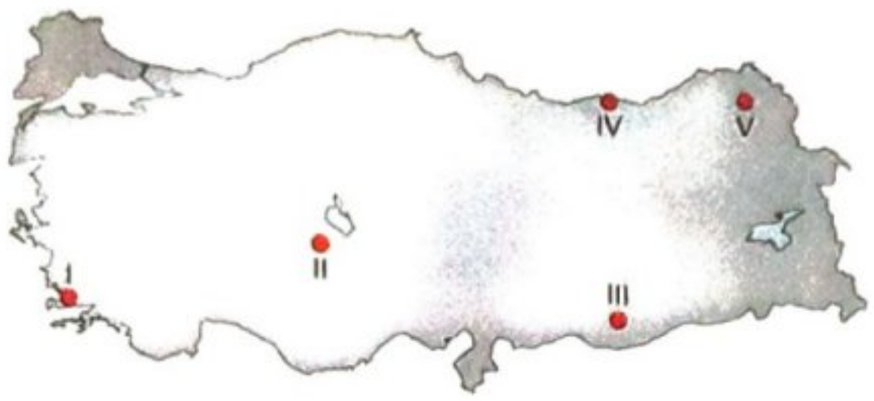
Yukarıdaki göllerden hangileri tektonizmaya bağlı olarak oluşmuştur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

7. D 8. B 9. D 10. A 11. C 12. A

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

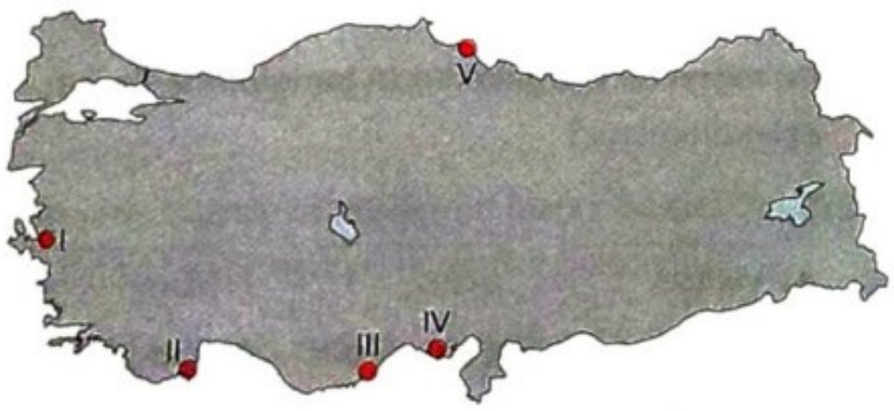
Bu alanlardaki toprak tiplerinden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Terra rossa
B) II → Kahverengi step
C) III → Podzol
D) IV → Kahverengi orman
E) V → Çernozyom

2. **Toprak katmanlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?**

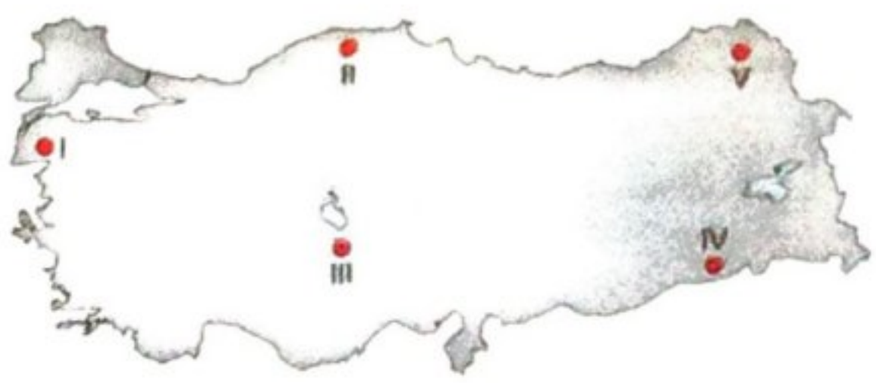
A) O katmanı, organik maddelerin yoğunlaştığı kattır.
B) A katmanı, yıkanma katıdır.
C) B katmanı, yıkanan maddelerin biriktiği katmandır.
D) C katmanı, ana kayanın tamamen çözünerek yok olduğu katmadır.
E) D katmanı, ana materyalin bulunduğu katmandır.

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

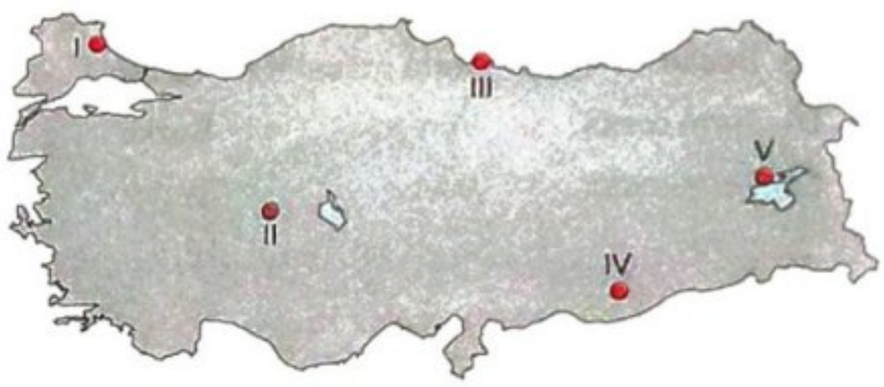
Bu alanların hangisinde alüvyal topraklara yaygın olarak rastlanmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4.

Yukarıdaki haritada numaralanmış alanların hangisinde podzol topraklara rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde organik madde bakımından zengin topraklar daha fazla görülür?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

6. Aşağıdaki haritada bir toprak tipinin görüldüğü alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

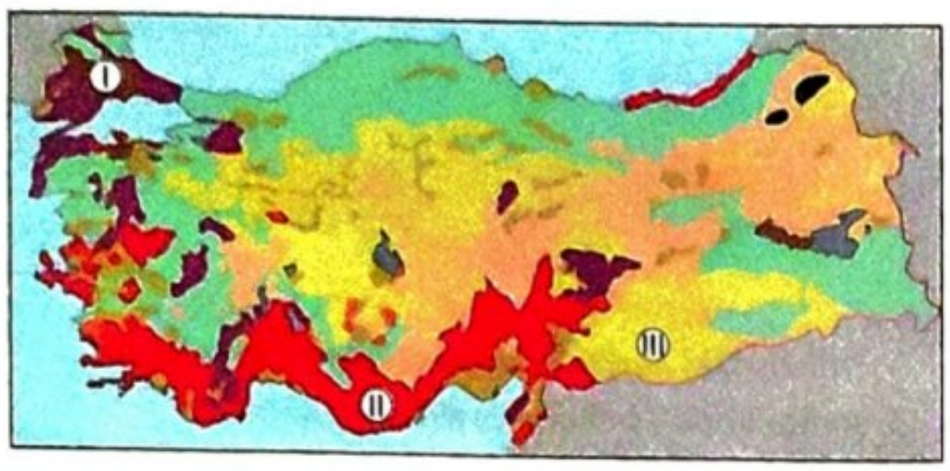
Bu toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Terra rossa
B) Kahverengi step
C) Podzol
D) Kahverengi orman
E) Çernozyom

1 C 2. D 3. B 4. B 5. B 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı toprakların görüldüğü alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu topraklar aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Vertisol	Bozkır	Terra rossa
B)	Vertisol	Terra rossa	Bozkır
C)	Bozkır	Terra rossa	Vertisol
D)	Terra rossa	Vertisol	Bozkır
E)	Terra rossa	Bozkır	Vertisol

8. Aşağıdaki haritada bir toprak tipinin görüldüğü alanlar kırmızı gösterilmiştir.

Bu toprak tipiyle ilgili

I. Genellikle Akdeniz iklim bölgesinde ve özellikle kalkerler üzerinde oluşur.

II. Bileşiminde bulunan fazla miktardaki demir oksit sebebiyle kırmızı renktedir.

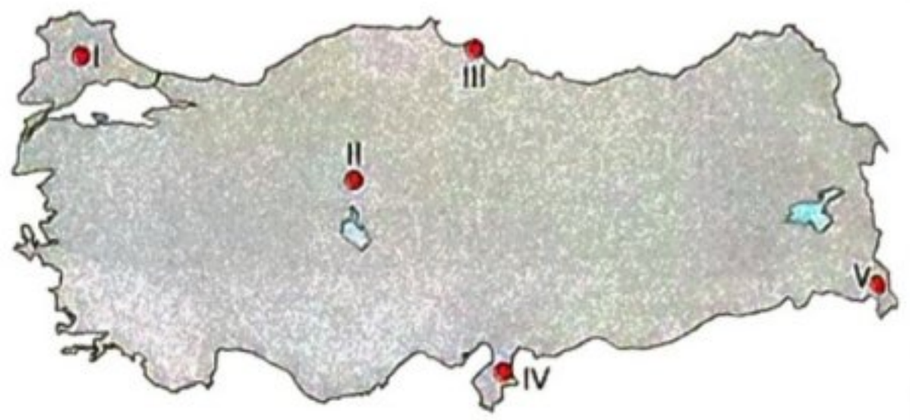
III. Organik madde bakımından çok zengindir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

9. Vertisoller, killi kireçli depoların üzerinde oluşur. Killi ve koyu renkli topraklardır. Bu topraklara kara kepir, taş doğuran gibi isimler verilir. Tarımsal açıdan verimli değildir.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde bu toprakalara rastlanır?

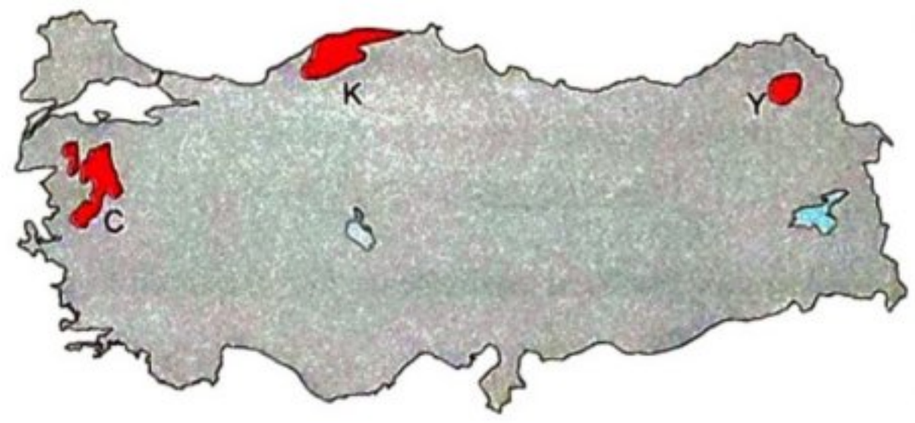
A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki topraklardan hangisi Türkiye4de <u>kesin olarak görülmez</u>?**

A) Tundra B) Alüvyal C) Rendzina

D) Terra Rossa E) Moren

11 . Aşağıdaki haritada bazı toprakların görüldüğü yerler C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

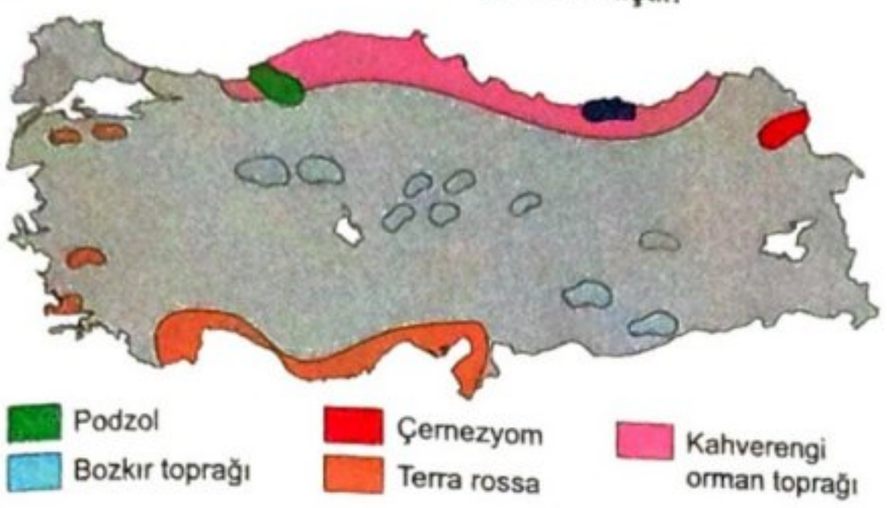

Bu topraklar aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	C	K	Y
A)	Vertisol	Bozkır	Moren
B)	Rendzina	Çernozyom	Bozkır
C)	Litosol	Terra rossa	Vertisol
D)	Terra rossa	Regosol	Bozkır
E)	Rendzina	Podzol	Çernozyom

7. B 8. C 9. A 10. A 11. E

1. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı toprak türlerinin görüldüğü yerler farklı renklerle gösterilmiştir.

Bu toprak türlerinin farklı dağılışında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

A) Yağış koşullarının
B) Topografya koşullarının
C) Bitki örtüsünün
D) Jeolojik sürecin
E) Ekonomik faaliyetlerin

2. Aşağıda bazı toprak türleriyle ilgili özellikler verilmiştir.

- Akdeniz iklim bölgesinde kalkerler üzerinde oluşan kırmızı topraklardır.
- Karasal iklimde çayır bitki örtüsü altında oluşan çok verimli topraklardır.
- Akarsuların taşıdığı malzemeleri biriktirme ile akarsu yatağında veya deltalarda oluşan verimli topraklardır.
- Step iklim alanlarında oluşan organik madde bakımından fakir kireç ve tuz oranı yüksek topraklardır.

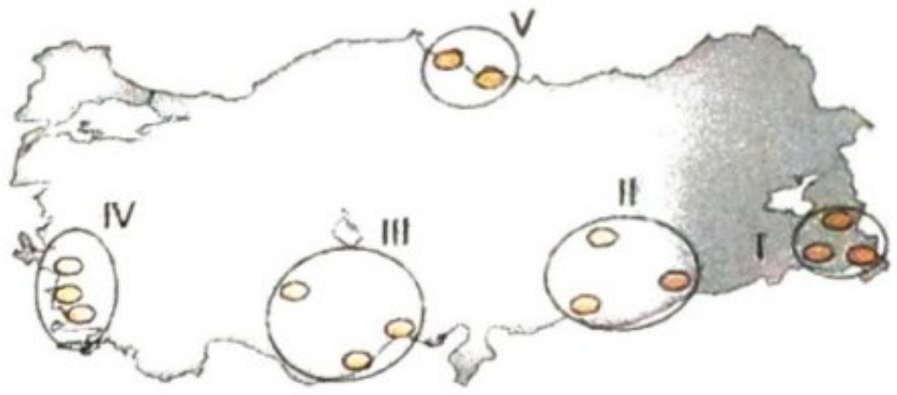
Özellikleri verilen bu topraklar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Vertisol
B) Çernezyom
C) Terra rossa
D) Kahverengi bozkır
E) Alüvyon

3. **Türkiye'de toprak çeşitliliğinin fazla olmasında etkili olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Jeolojik yapının çeşitlilik göstermesi
B) İklimin çeşitlilik göstermesi
C) Dış kuvvetlerin etkili olması
D) Boylam farklarının fazla olması
E) Ekvator'un kuzeyinde bulunması

4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde azonal topraklara daha az rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

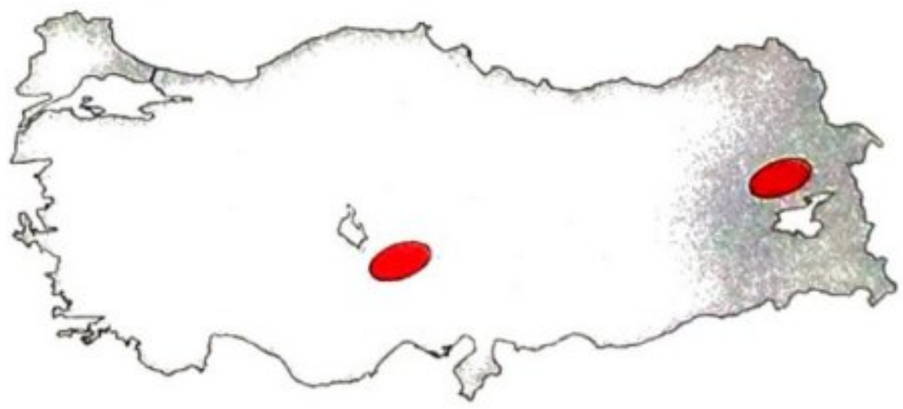
5. Aşağıdaki haritada bir toprak türünün görüldüğü yerlerin dağılışı gösterilmiştir.

Bu toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kahverengi orman
B) Podzol
C) Alüvyon
D) Regosol
E) Kolüvyal

6. Aşağıdaki haritada bir toprak türünün dağılış alanları gösterilmiştir.

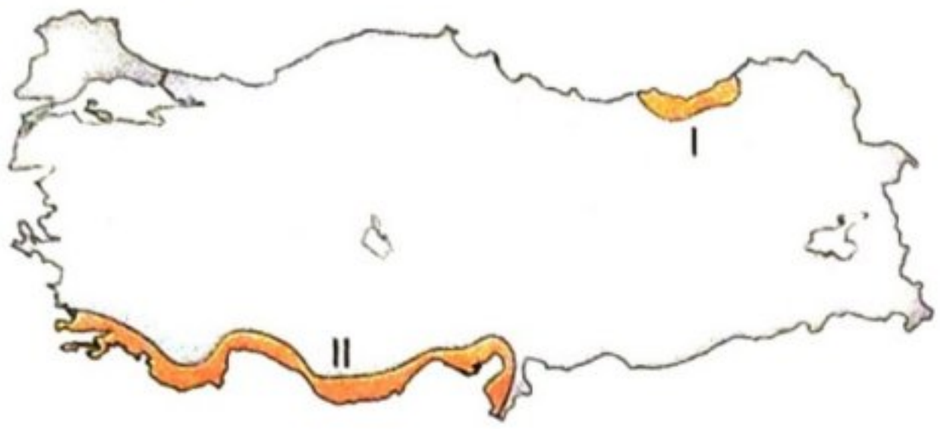
Bu toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lös B) Alüvyon C) Kolüvyal D) Regosol E) Podzol

1. E 2. A 3. B 4. A 5. C 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada iki alan numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarda görülen toprak türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Podzol	Kahverengi step
B)	Kahverngi orman	Terra rossa
C)	Kahverengi orman	Alüvyon
D)	Regosol	Rendzina
E)	Vertisol	Terra rossa

8. **Zonal toprak türlerinden bir olan terra rossa topraklarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Akdeniz kıyılarında yaygındırlar.

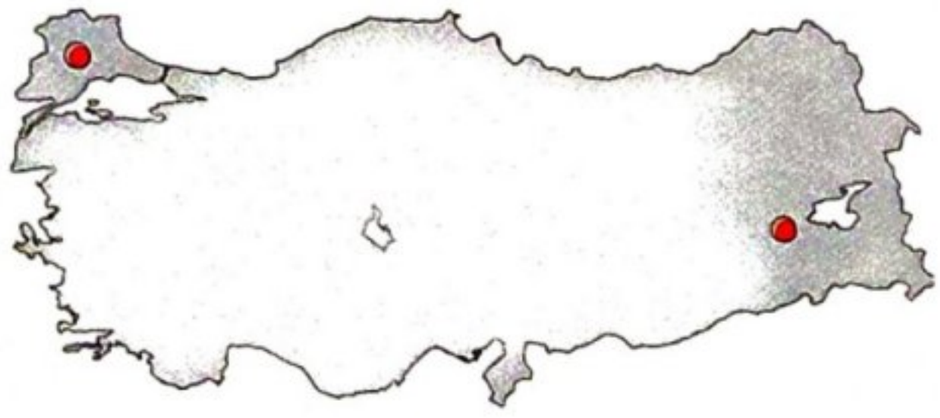
B) Nemli bölge topraklarındandır.

C) Oluşumunda kimyasal çözülme etkilidir.

D) Turunçgil tarımına uygun topraklardır.

E) Siyah renkli topraklardır.

9. Eski göl tabanlarında, killi ve kireçli ana materyal üzerinde oluşur. Kuruyunca çatlayıp yağışla genişleyerek yüzeye döner, bu yüzden "dönen toprak" ya da halk arasında "kepir toprak, taş doğuran toprak" olarak bilinirler.

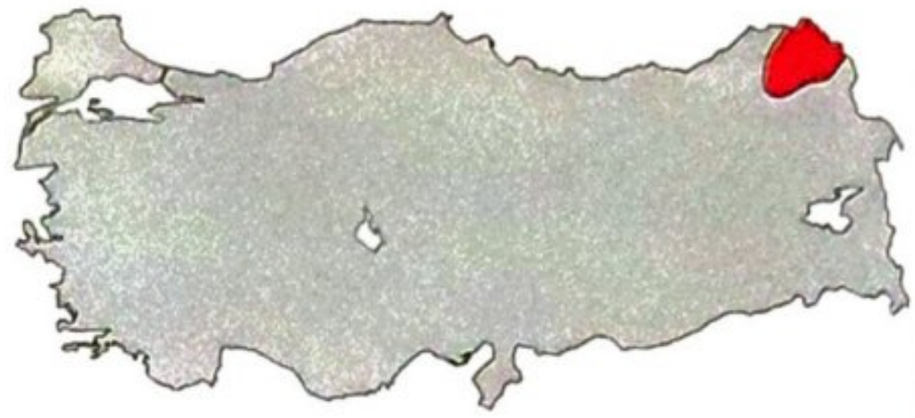

Hakkında bazı bilgiler verilen ve haritada dağılışı gösterilen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vertisol B) Rendzina C) Podzol

D) Litosol E) Terra rossa

10. Aşağıdaki haritada bir toprak türünün görüldüğü yerler kırmızı renkle gösterilmiştir.

Haritada dağılışı gösterilen bu toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lös B) Çernezyom C) Alüvyon

D) Terra rossa E) Podzol

11. Türkiye'de toprakların en önemli kullanım alanı tarımdır. Verimli tarım toprakları özellikle delta ovaları, alüvyal taban ovalar ve havzalar üzerinde yoğunlaşmıştır.

Buna göre, Türkiye'de toprakların tarımda kullanımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Verimli tarım toprakları genellikle alüvyal düzlüklerde toplanmıştır.

B) Tarımsal faaliyetler daha çok geçirgenliği az, su tutma kapasitesi yüksek topraklarda yapılır.

C) Dağlık ve engebeli alanlarda tarım alanları geniş yer kaplar.

D) Delta ovalarında sulama olanakları verimi artırır.

E) Taban suyu yüksek olan ovalarda tarım ürün çeşitliliği fazladır.

12. Çernezyom (Kara Topraklar), yüksek oranda organik madde içeren, dünyanın en verimli toprakları arasında yer alır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Çernezyom topraklarının özellikleri arasında yer <u>almaz</u>?

A) Humus bakımından oldukça zengin ve koyu renklidir.

B) Karasal iklim koşullarında, çayır örtüsü altında oluşur.

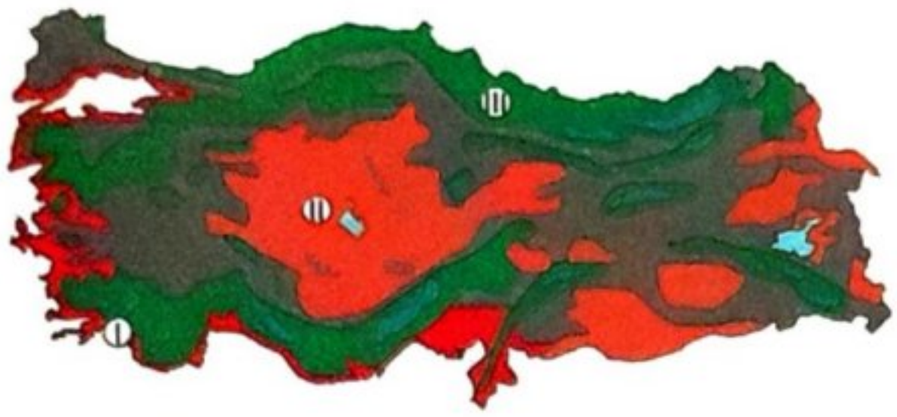
C) Tarımsal üretim için elverişli sıcaklık ve nem koşullarına sahiptir.

D) Türkiye'de daha çok Erzurum–Kars Platosu çevresinde görülür.

E) Büyükbaş hayvancılığın yaygın olduğu alanlarda bulunur.

7. B 8. E 9. A 10. B 11. C 12. C

1. Aşağıdaki haritada bazı bitki örtüsü türleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bitki örtüsü türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Maki	Bozkır	Orman
B)	Orman	Bozkır	Çayır
C)	Maki	Orman	Bozkır
D)	Maki	Çayır	Orman
E)	Orman	Bozkır	Çayır

2. I. İklim çeşitliliğinin fazla olması
II. Geçiş kuşağında bulunması
III. Volkanik arazilerin geniş yer kaplaması

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'deki bitki çeşitliliğinin fazla olmasının nedenleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

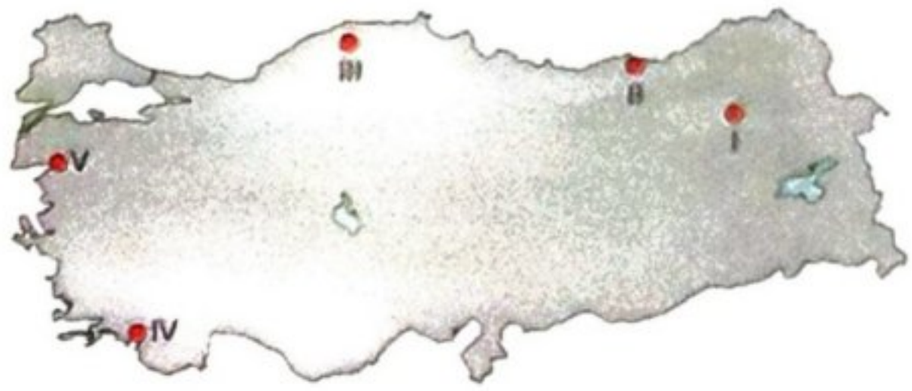
3. Aşağıdaki haritada maki ve garig bitki örtüsünün yetişme alanları gösterilmiştir.

Bu bitki türleri içerisinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Zakkum B) Geven
C) Sandal Ağacı D) Kocayemiş
E) Yabani Zeytin

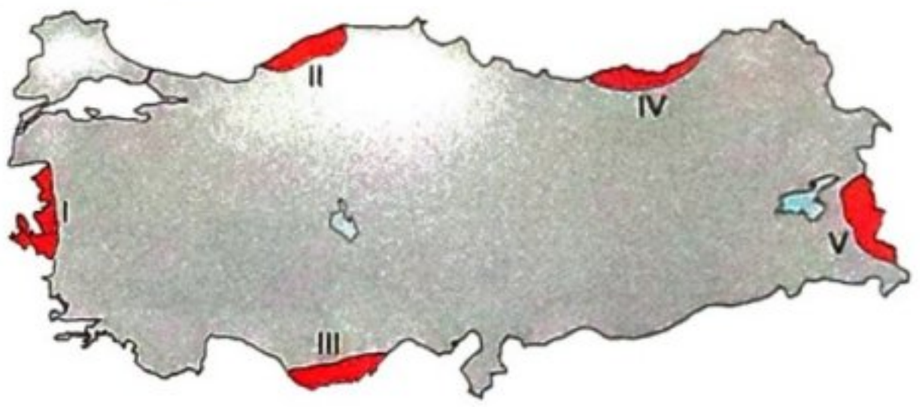
4. Aşağıdaki haritada bazı bitkilerin yetiştiği alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardaki bitki türlerinden hangisi endemik değildir?

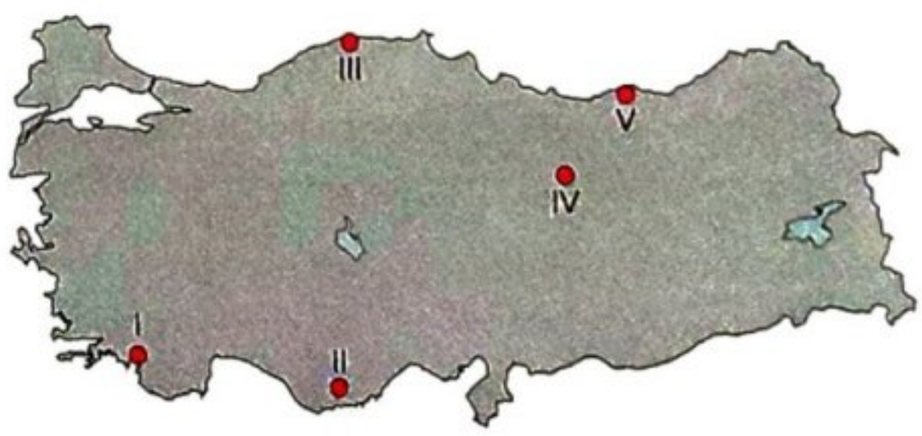
A) I → Ters Lale B) II → Kayın
C) III → İspir meşesi D) IV → Sığla ağacı
E) V → Kazdağı göknarı

5. Bazı bölgelerde yamaç boyunca yükseldikçe bitki örtüsü geniş yapraklı, karışık yapraklı, iğne yapraklı ormanlar şeklinde kuşaklar oluşturur.

Bu bölgelere haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve V

6.

Bu bölgelerde yaygın olarak yetişen bitki türleri aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

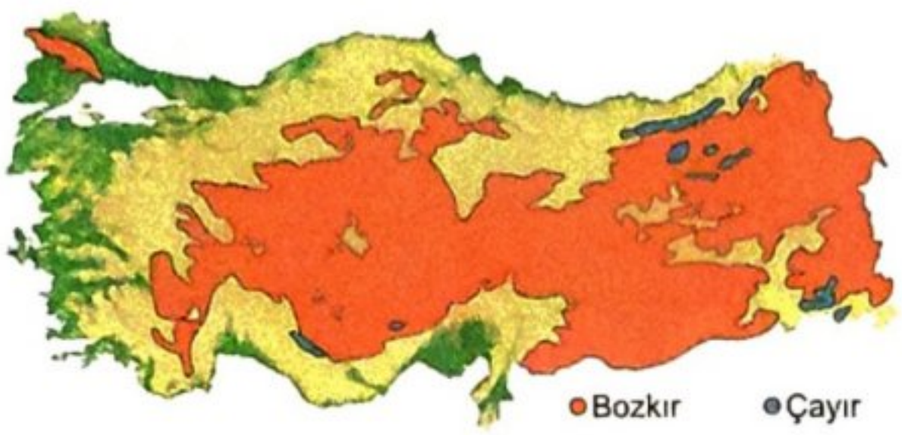
A) I → Sığla ağacı B) II → Kızılçam
C) III → Psödomaki D) IV → Sedir
E) V → Kayın

1 A 2 C 3 B 4 B 5 D 6 D

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

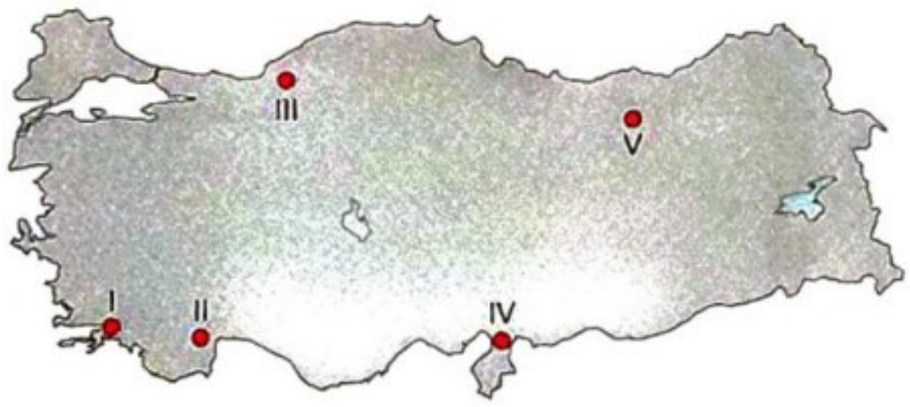
7. Aşağıdaki haritada bozkır ve çayır bitki örtüsünün yetiştiği alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarda yetişen bitki türleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Sığır kuyruğu B) Gelincik C) Yavşan otu
D) Kardelen E) Defne

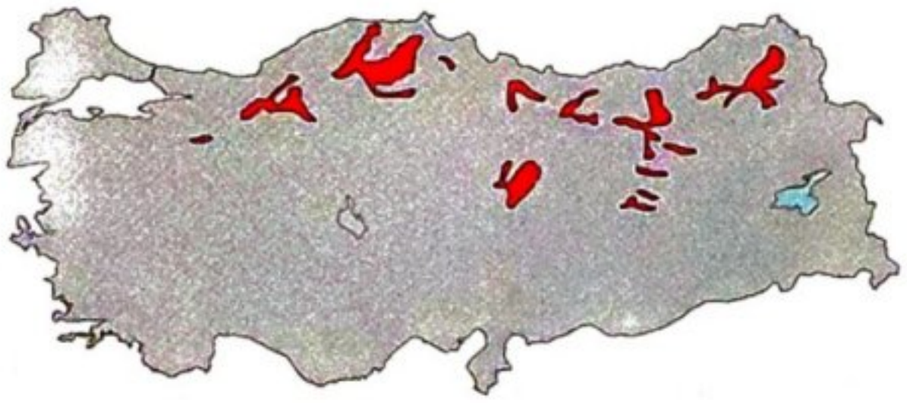
8. Geçmiş jeolojik zamanlardan günümüze kadar varlığını devam ettiren bitkilere kalıntı (relikt) bitkiler denir.

Bu bitkilere haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yer alan bitkiler örnek <u>gösterilemez</u>?

A) I→ Sığla ağacı B) II→ Ihlamur ağacı
C) III→ Sarıçam D) IV→ Kayın ağacı
E) V→ Sedir ağacı

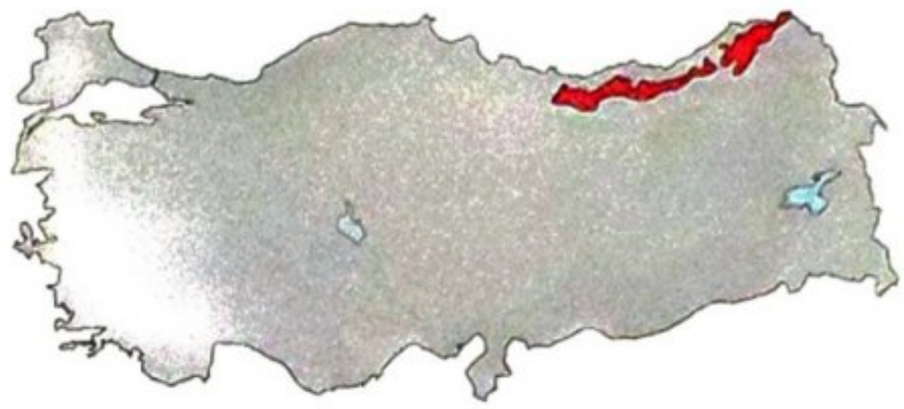
9.

Haritada gösterilen alanlarda yaygın olarak yetişen ağaç türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ladin B) Ardıç C) Sarıçam
D) Fıstıkçamı E) Kavak

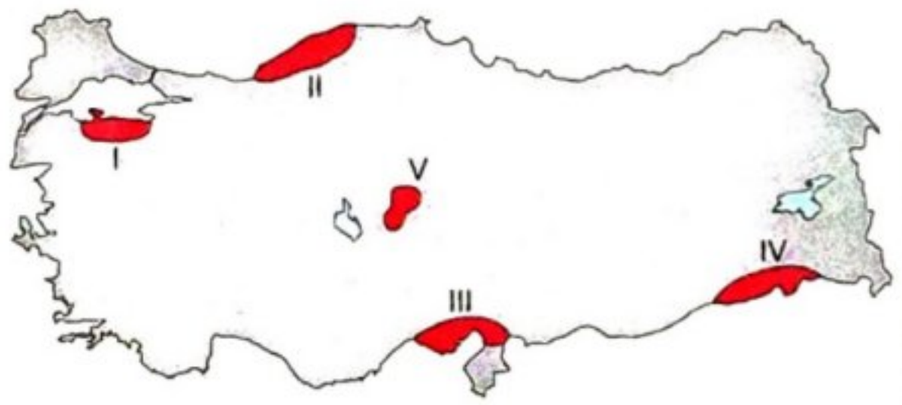
10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu alanlarda yaygın olarak yetişen ağaç türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ladin B) Sarıçam C) Kızılçam
D) Sedir E) Sığla ağacı

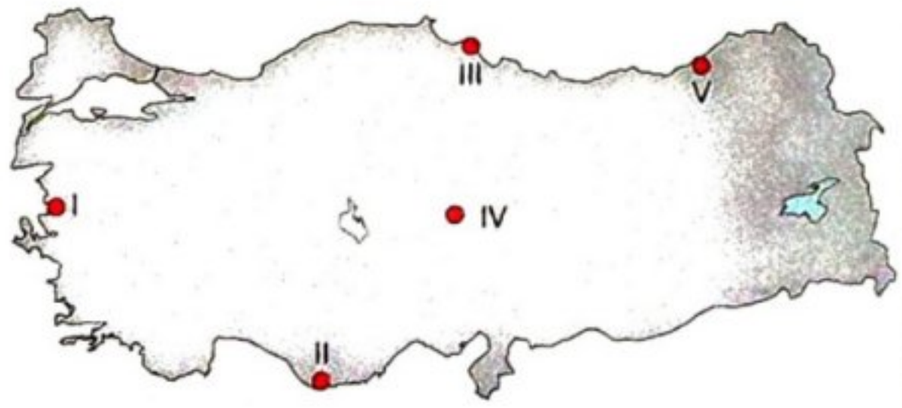
11. Türkiye'de ormanlar genelde yağışın fazla olduğu yerlerde daha geniş alan kaplar.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde ormanların <u>daha geniş</u> alan kapladığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. İnsan faaliyetleri sonucunda doğal bitki örtüsünün tahrip edilmesiyle oluşan bozkırlara antropojen bozkır denir.

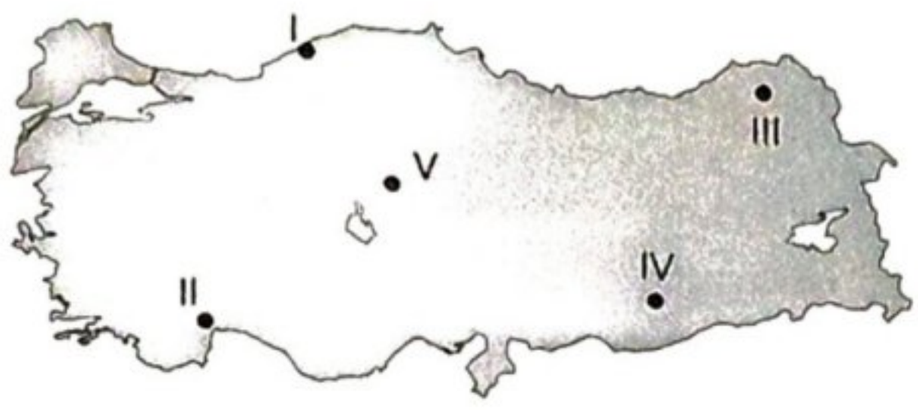

Bu bozkırlara haritadaki numaralanmış alanların hangisinde <u>yaygın</u> olarak rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. E 8. C 9. C 10. A 11. B 12. D

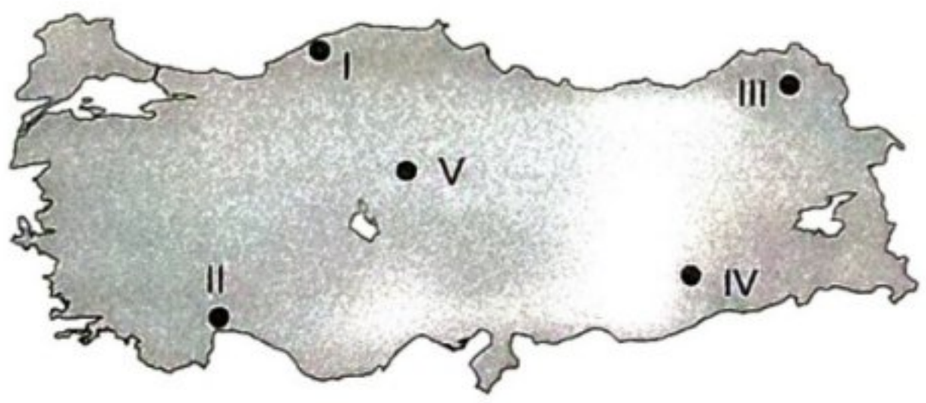
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisinin doğal bitki örtüsü kızılçam ormanlarıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangilerinde doğal bitki örtüsünün benzer olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

3. Aşağıdaki haritada bazı bitki türleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bitki türlerinden hangisinin yetişme bölgesi yanlış verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Endemik bitki, yalnızca belirli bir coğrafi bölgede doğal olarak yetişen ve başka yerde bulunmayan türlerdir. Bu türler Türkiye'nin farklı bölgelerinde yetişmektedirler.

Aşağıdaki endemik bitki ve yetiştiği yer eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

	Endemik Bitki	Görüldüğü Yer
A)	Sığla Ağacı	Köyceğiz Gölü
B)	Kasnak Meşesi	Göller Yöresi
C)	Kazdağı Göknarı	Kazdağı
D)	Datça Hurması	Teke Yöresi
E)	Kızılçam	Tuz Gölü çevresi

5. Türkiye ağaç, çalı ve ot türleri yönünden oldukça şanslıdır. Birçok bitki türü ülkemizde yaşam ortamı bulmuş, bu türler yüzlerce bitki topluluğu meydana getirmiştir.

Buna göre, Türkiye' de bitki örtüsü farklılıklarına neden olan etmenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Toprak koşulları
B) Jeolojik faktörler
C) Tarım faaliyetleri
D) İklim koşulları
E) Yüzey şekilleri

6. Relikt bitkiler, geçmiş iklim koşullarının izlerini taşıyan ve günümüzde yalnızca dar alanlarda varlığını sürdüren bitkilerdir.

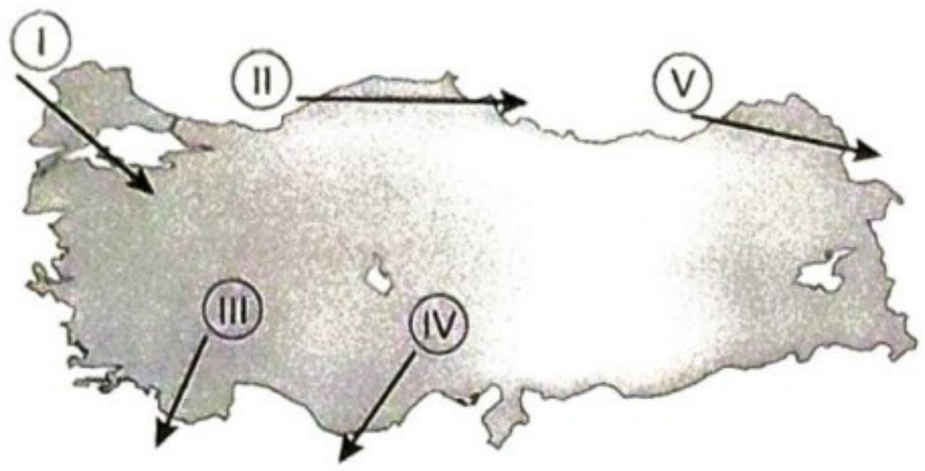
Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de relikt bitkilerin görülmesinin temel nedeni olarak gösterilebilir?

A) Farklı yükselti basamaklarının kısa mesafede yer alması
B) Tarım ve yerleşme alanlarının hızla genişlemesi
C) Eski iklim dönemlerinden kalan bitkilerin izole alanlarda korunması
D) Toprak özelliklerinin bölgelere göre değişiklik göstermesi
E) Türkiye'deki orman alanlarının sürekli azalması

1. B 2. E 3. E 4. E 5. C 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

7. İlkbaharda yeşerip yaz mevsiminde yeşil kalan bozkırdan daha gür ot topluluklarına çayır denir.

Bu çayır topluluklarına haritadaki numaralanmış doğrultuların hangisinde rastlama ihtimali daha düşüktür?

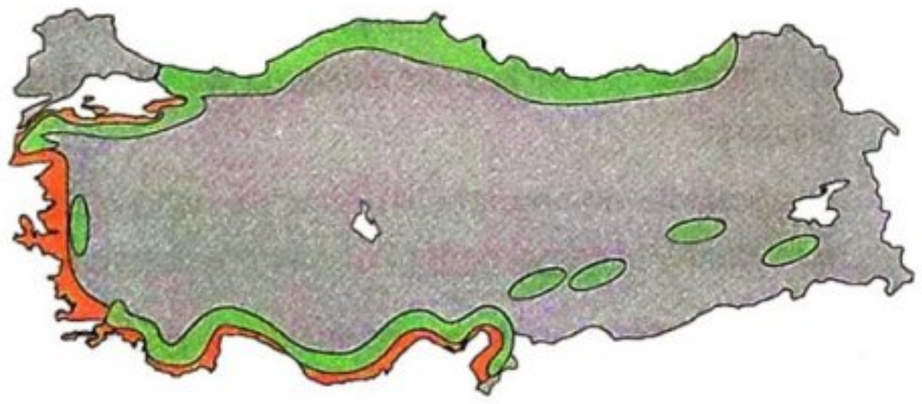
A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ormanların tahrip edilmesiyle ortaya çıkan çalı toplulukları içinde en geniş yetişme alanı bulur. Akdeniz ikliminin etkili olduğu sahalarda kızılçam ormanlarının tahrip edilmesiyle gelişmiş, her mevsim yeşil kurakçıl bitki topluluğudur.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu bitki topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çayırlar B) Bozkırlar C) Makiler
D) Ormanlar E) Tundralar

9. Aşağıdaki haritada Türkiye' deki hakim bitki türlerinin dağılışı gösterilmiştir.

Bu bitki topluluklarının dağılışında etkili olan en önemli faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) İklim koşulları B) Maden bölgeleri
C) Nüfus yoğunlukları D) Yer altı su seviyesi
E) Ortalama yükselti

10. Bir araştırmacı gezdiği yerlerde sırasıyla;

- I. bölgede; Kestane, ıhlamur, gürgen, kayın, meşe
- II. bölgede; Yavşan otu, geven, çoban yastığı, kekik, sığır kuyruğu
- III. bölgede; Keçiboynuzu, mersin, zakkum, defne, kermez meşesine

rastlamıştır.

Bu araştırmacının gezdiği bölgeler ve bu bölgelerin yer aldığı iller aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge
A)	Rize	Konya	Mersin
B)	Konya	Mersin	Rize
C)	Mersin	Rize	Konya
D)	Konya	Rize	Mersin
E)	Rize	Mersin	Konya

11. Makilere benzeyen çalı ve ağaççık topluluklarına Karadeniz Bölgesi'nde de rastlanır. Asıl olarak ormanların tahrip edilmesiyle ortaya çıkan bir orman altı bitki örtüsüdür.

Bu bitki örtüsüne verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Maki B) Psodömaki C) Garig
D) Çayır E) Step

12. Maki, yazların sıcak ve kurak, kışların ılık ve yağışlı geçtiği Akdeniz ikliminin karakteristik bitki örtüsüdür. Genellikle kısa boylu, her mevsim yeşil kalan, sert ve küçük yapraklı çalılardan oluşur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi maki bitki türlerinden biri değildir?

A) Zakkum B) Defne C) Kocayemiş
D) Ardıç E) Mersin

edu kariyer

7. A 8. C 9. A 10. A 11. B 12. D

1. Aşağıdaki haritada iki farklı doğal afetin görüldüğü alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu afetler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

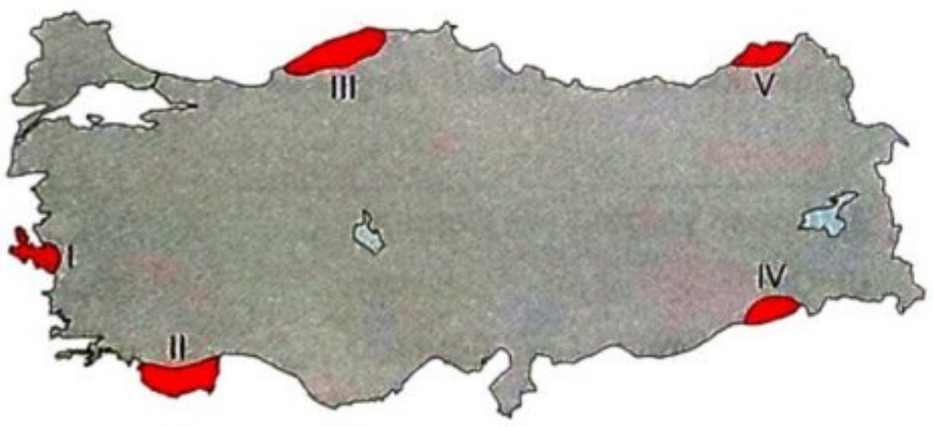
	I	II
A)	Çığ	Orman yangını
B)	Heyelan	Kaya düşmesi
C)	Sel ve taşkın	Heyelan
D)	Deprem	Erozyon
E)	Heyelan	Sel ve taşkın

2. Aşağıdaki haritada bir doğal afetin görüldüğü yerler kırmızı gösterilmiştir.

Bu doğal afet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çığ B) Heyelan
C) Deprem D) Erozyon
E) Orman yangını

3.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde orman yangınları görülme riski <u>en fazladır</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

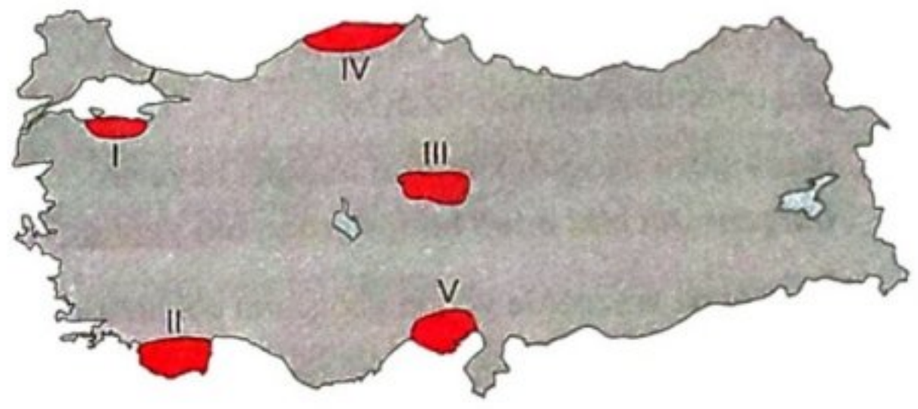
4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de yaygın olarak görülen bazı afetlerin yerleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu afetlerden hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ Çığ B) II→ Sel ve taşkın
C) III→ Orman yangını D) IV→ Deprem
E) V→ Heyelan

5. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde insanın etkisiyle meydana gelen erozyon <u>daha fazla</u> görülür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF), Türkiye'nin en aktif ve en uzun fay hattıdır. Doğuda Bingöl'ün Karlıova ilçesinden başlayarak batıda Saros Körfezi'ne kadar uzanır. Sağ yanal doğrultulu bir fay olan KAF, ülkemizdeki en yıkıcı depremlerin büyük kısmına neden olmuştur.

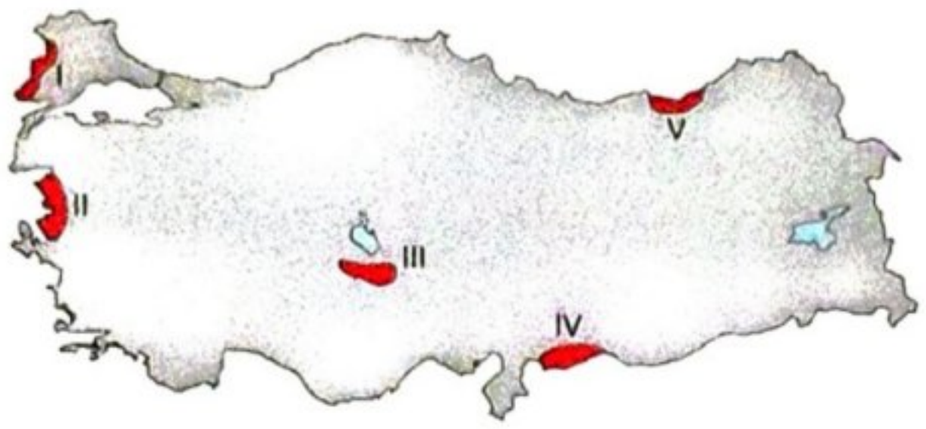
Aşağıdakilerden hangisi Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde meydana gelen depremlerden biri <u>değildir</u>?

A) 1939 Erzincan Depremi
B) 1999 Gölcük (Kocaeli) Depremi
C) 1943 Tosya-Ladik Depremi
D) 2020 Elâzığ Depremi
E) 1944 Bolu-Gerede Depremi

1. B 2. A 3. A 4. A 5. C 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde heyelan olayları <u>daha sık</u> görülür?

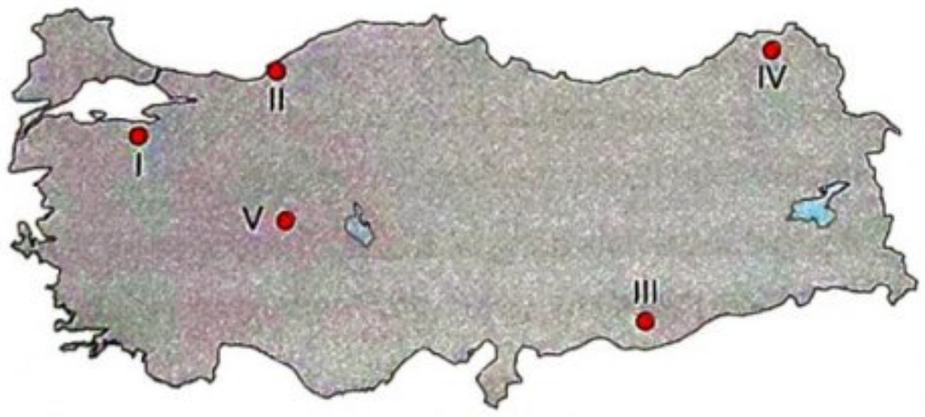
A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Heyelan, yer kabuğundaki gevşek kaya, toprak ve molozların yer çekiminin etkisiyle eğimli yamaçlar boyunca aşağı doğru kayması olayıdır. Genellikle yoğun yağış, eğim, zayıf zemin yapısı ve insan etkisi heyelan oluşumunda belirleyici rol oynar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi heyelan oluşumuna etki eden faktörlerden biri <u>değildir</u>?

A) Eğimli arazilerde yoğun yağışların görülmesi
B) Zeminin kil ve marn gibi kaygan malzemelerden oluşması
C) Orman örtüsünün tahrip edilmesi
D) Kütle hareketine neden olan yer çekimi etkisi
E) Bölgedeki sıcaklık farklarının artması

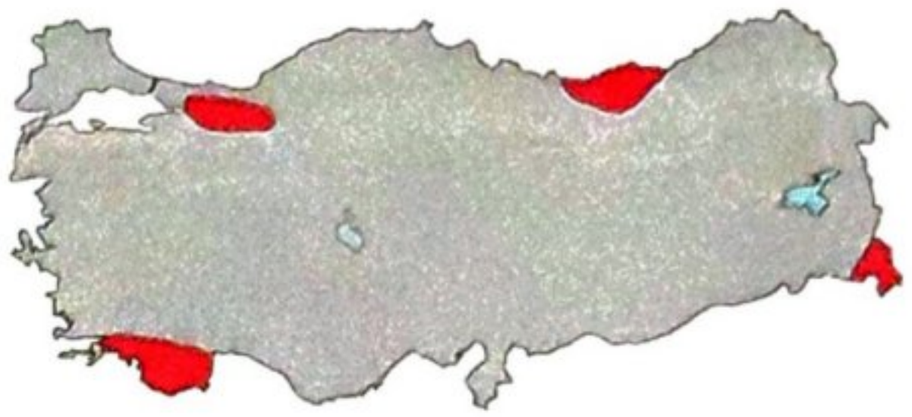
9.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde kuraklık önemli bir sorundur?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

10.

Haritada kırmızı renkte gösterilen alanlardaki afetler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Deprem B) Orman yangını
C) Volkanizma D) Heyelan
E) Çığ

11. Aşağıdakilerden hangisi jeolojik ve jeomorfolojik kökenli afetlerden biri <u>değildir</u>?

A) Deprem B) Heyelan
C) Volkanik patlama D) Çığ
E) Tsunami

12. Aşağıdaki haritada üç bölge C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu bölgelerde <u>en fazla</u> görülen doğal afet aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	C	K	Y
A)	Orman yangını	Deprem	Çığ
B)	Çığ	Heyelan	Deprem
C)	Su baskını	Fırtına	Heyelan
D)	Orman yangını	Çığ	Su baskını
E)	Heyelan	Deprem	Çığ

7. E 8. E 9. E 10. C 11. D 12. A

1. **Aşağıdakilerden hangisi çığ tehlikesine karşı alınabilecek önlemlerden biri değildir?**

A) Eğimli ve riskli bölgelerde ağaçlandırma çalışmalarının yapılması

B) Yerleşim alanlarının çığ tehlikesi düşük bölgelere kurulması

C) Kar örtüsünün yoğun olduğu yamaçlarda uyarı sistemlerinin kurulması

D) Kış aylarında yüksek eğimli yamaçlarda kontrolsüz patlatmalar yapılması

E) Çığ tehlikesi olan bölgelerde yolların eğim yönüne paralel olarak yapılması

2. Türkiye'de en çok görülen doğal afetlerin başında sel gelmektedir. Selin oluşumunda çeşitli faktörler rol oynamaktadır.

Buna göre sellerin meydana gelmesinde aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisi yoktur?

A) Sağanak yağışların

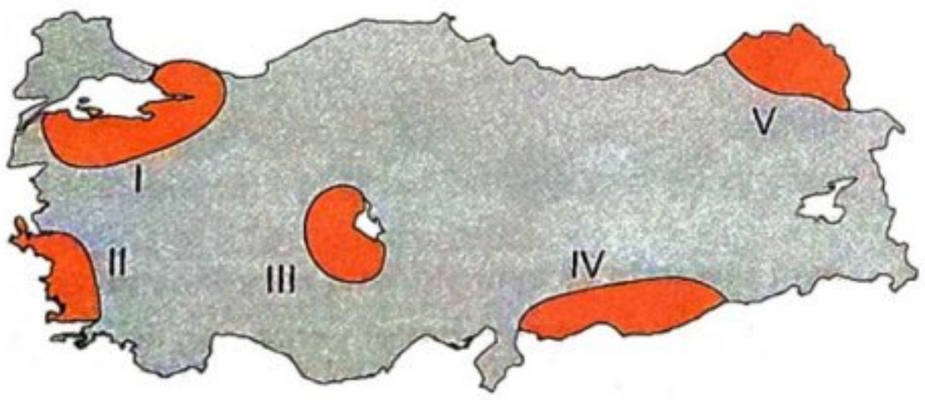
B) Ani kar erimelerinin

C) Tektonik faaliyetlerin

D) Barajlardaki hasarların

E) Bitki örtüsünün tahrip edilmesinin

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde çığ görülme olasılığı daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Erozyon, toprağın su veya rüzgâr etkisiyle aşınarak taşınması ve verimli üst toprağın başka alanlara sürüklenmesi olayıdır. Bitki örtüsünün tahrip edilmesi, eğimli arazilerde yanlış tarım uygulamaları ve aşırı otlatma erozyonu hızlandıran başlıca nedenlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi erozyonun nedenleri arasında yer almaz?

A) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi

B) Eğimli arazilerde tarım yapılması

C) Düşük sıcaklık nedeniyle don olaylarının yaşanması

D) Toprağın su geçirgenliğinin azalması

E) Aşırı otlatma faaliyetleri

5. Erozyon, toprağın verimli üst kısmının su veya rüzgâr etkisiyle taşınması sonucu hem tarım alanlarının verimini düşürür hem de doğal dengenin bozulmasına yol açar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi erozyonun sonuçları arasında yer almaz?

A) Tarımsal verimin azalması

B) Toprak oluşumunun hızlanması

C) Baraj ve göllerin dolarak ömrünün kısalması

D) Çölleşme sürecinin başlaması

E) Bitki örtüsünün seyrekleşmesi

6. Heyelan olaylarının meydana gelmesinde beşerî faktörler de etkili olmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu beşerî faktörler arasında yer almaz?

A) Bitki örtüsünün tahrip edilmesi

B) Yamaçlarda kazıların yapılması

C) Yol yapım ve tünel çalışmalarının yapılması

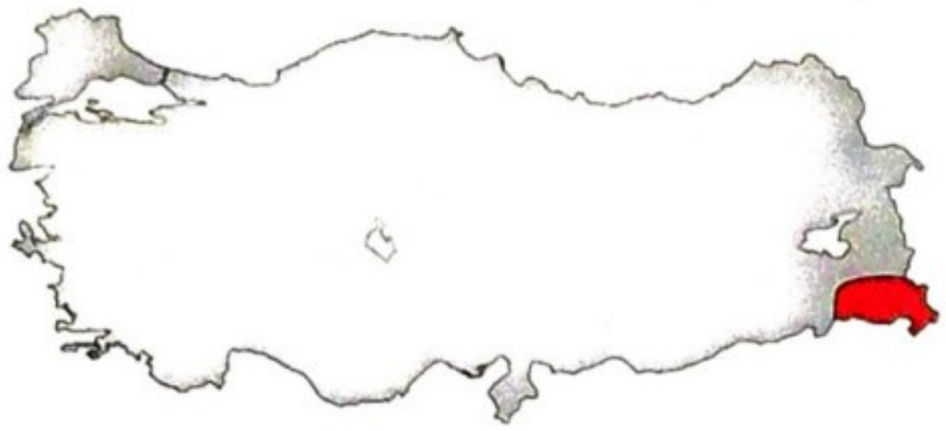
D) Aşırı yağışların olması

E) Maden ocaklarında çalışmaların olması

1 E 2 C 3 E 4 C 5 B 6 D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bir bölge kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu bölgenin engebeli ve yağışlı olmasına rağmen heyelan olaylarının az olmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sıcaklık farkının yüksek olması
B) Kayaçların yapısal özelliğinin farklı olması
C) Donlu günlerin sayısının fazla olması
D) Güneşlenme süresinin kısa olması
E) Arazinin bitki örtüsünden yoksun olması

8. Bitki örtüsünün seyrek, yüzeyin dik yamaçlı olduğu ve sağanak yağışlarla kayganlaşan killi tabakaların bulunduğu yerlerde çamur akıntıları fazladır.

Aşağıdakilerden hangisi, çamur akıntıları nedeniyle büyük zararlar gören yerlerden biridir?

A) Ankara - Çubuk
B) Bursa - Yenişehir
C) Edirne - Meriç
D) Isparta - Senirkent
E) Balıkesir - Bandırma

9.
I. Deprem
II. Tsunami
III. Erozyon
IV. Kuraklık
V. Volkanizma

Yukarıda verilen doğal afetlerden hangisinin Türkiye'de görülme olasılığı <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Türkiye konum ve iklim özellikleri nedeniyle orman yangınlarının çok kolay yaşanabileceği bir ülkedir.

Orman yangınlarının ortaya çıkmasında etkili olan etmenler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>en az etkili olur</u>?

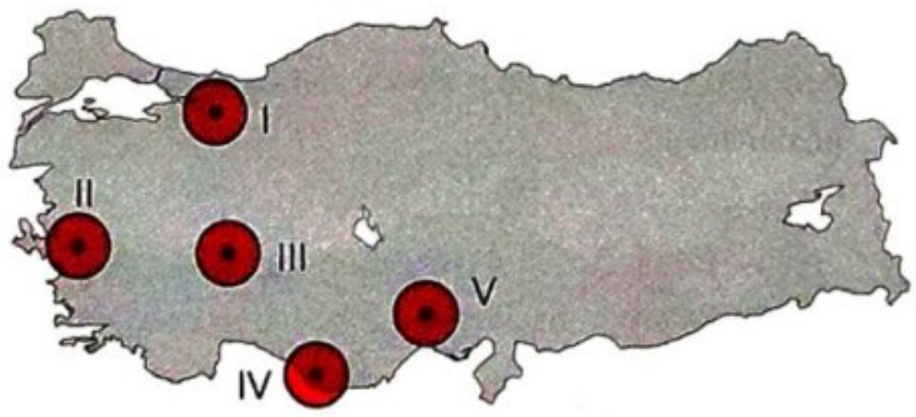
A) İhmal ve dikkatsizlik yapılması
B) Tarım alanı açma faaliyetlerinin yapılması
C) Yıldırım, şimşek gibi olayların görülmesi
D) Yazın sıcaklığın aşırı artması
E) Yol çalışmalarının olması

11. Türkiye'de kalker, kaya tuzu, dolomit, jips gibi kolay eriyebilen kayaçların yayılış gösterdiği yerlerde göçme depremleri meydana gelmektedir. Bu gibi kayaçlar eriyerek yer altında büyük boşluklar oluşturur ve boşlukların üst kısmı zamanla çökerek sarsıntılara neden olur. Bunlara çökme ya da göçme depremi denir.

Bu tür depremler aşağıdaki yörelerin hangisinde <u>daha fazla</u> görülür?

A) Küre Yöresi
B) Taşeli Yöresi
C) Ergene Yöresi
D) Rize Yöresi
E) Tuz Gölü Yöresi

12. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Aynı zamanda ve aynı şiddette meydana gelebilecek bir tektonik depremde hangi yerde can ve mal kaybı <u>en az</u> olacaktır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

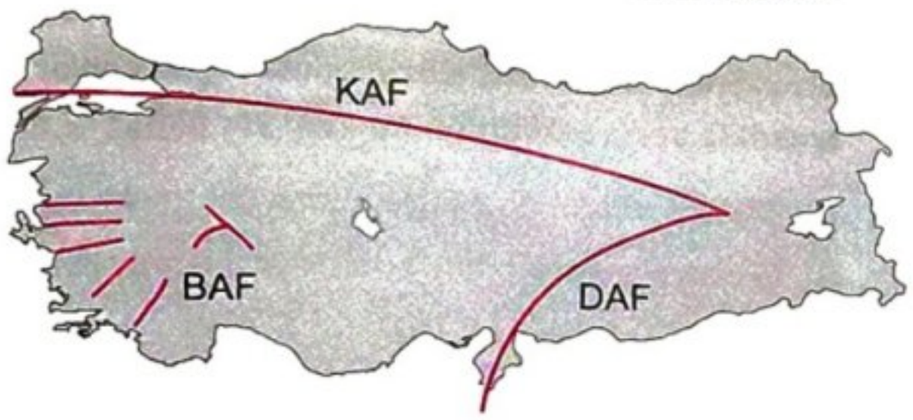
7. B 8. D 9. E 10. E 11. B 12. D

1. Türkiye'nin büyük bir bölümü doğal ve beşeri nedenlerden dolayı çığ tehlikesi altındadır.

Bölgelerin coğrafi özellikleri dikkate alındığında çığ görülme olasılığı <u>en fazla</u> olan yöre aşağıdakilerden hangisidir?

A) İç Anadolu B) Batı Anadolu C) Kuzeydoğu Anadolu D) Akdeniz E) Güneydoğu Anadolu

2. Türkiye tektonik olarak dünyanın en hareketli bölgelerinden biri olan Akdeniz deprem kuşağında yer alan ve sık sık şiddetli depremlere maruz kalan bir ülkedir.

Haritadaki fay hatları dikkate alındığında aşağıdaki illerin hangisinde deprem tehlikesinin <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) Bolu B) Karaman C) Kahramanmaraş D) Bingöl E) İzmir

3. Türkiye dağlarla çevrili, ortalama yükseltisi 1110 metre civarında olan, derin vadilerle yarılmış bir plato görünümündedir. Eğimi % 40 olan alanlar genel yüz ölçümünün % 45'ini kaplamaktadır.

Türkiye'nin yukarıda verilen jeomorfolojik özellikleri aşağıdaki doğal afetlerden hangisi üzerinde etkili <u>olmaz</u>?

A) Sel B) Heyelan C) Don D) Taşkın E) Deprem

4. Türkiye'deki akarsu havzalarında aşırı yağış ve kar erimelerine bağlı olarak özellikle ağız kısımlarında sel ve taşkınlar görülmektedir. Bu nedenle akarsularımızın yukarı çığırlarında sel, taşkın ve ıslah çalışmaları yapılır. Ancak bu tür çalışmalar yeterince yapılmadığından sel ve taşkınların etkisi fazla olmaktadır.

Aşağıdaki akarsulardan hangisi bu tür akarsulara örnek gösterilebilir?

A) Meriç B) Çoruh C) Fırat D) Dicle E) Seyhan

5. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerin hangisinde, afet boyutuna ulaşan erozyonun <u>daha az</u> görüldüğü söylenebilir?

A) Konya B) Şanlıurfa C) Trabzon D) Malatya E) Kırşehir

6. **Çığ afetinin ortaya çıkmasında;**

I. deprem,
II. yüksek ses ya da titreşim,
III. sağanak yağış

faktörlerinden hangileri etkili <u>olmaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) I ve III E) II ve III

1. C 2. B 3. E 4. A 5. C 6. B

7. Akarsu yataklarının akışı engelleyecek biçimde kullanımı yerleşmelerin çevresindeki sel ve taşkını riskini artırır.

Buna göre haritadaki numaralanmış akarsulardan hangisinin çevresinde böyle bir duruma rastlanması <u>zordur</u>?

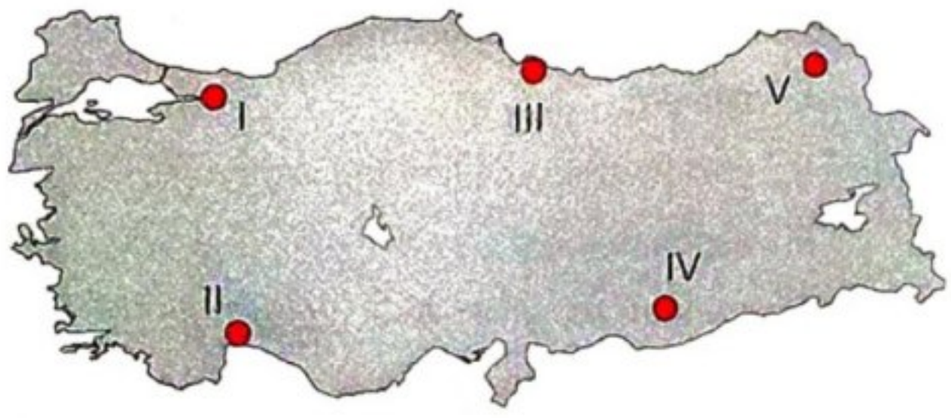
A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Orman yangınları, özellikle sıcak, kurak ve rüzgârlı dönemlerde doğal ya da insan kaynaklı nedenlerle ortaya çıkar.

Buna göre orman yangınlarına <u>daha az</u> rastlanır?

A) Muğla B) Antalya
C) İzmir D) Adana
E) Sinop

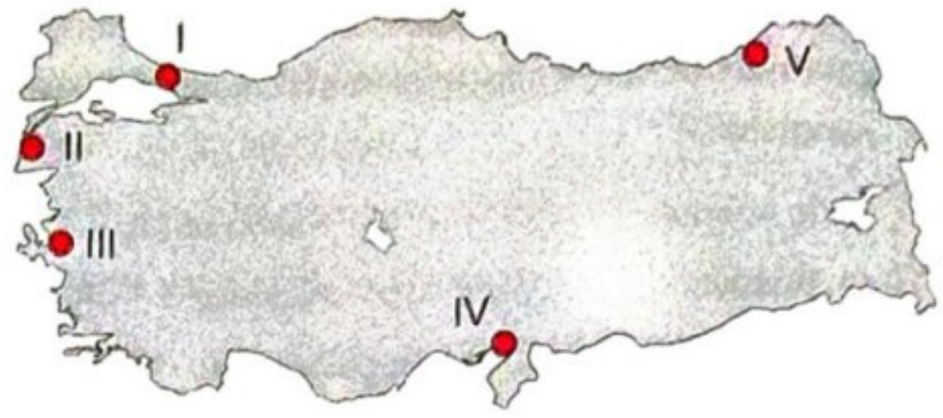
9. Don hava sıcaklığının 0 °C'nin altına düşmesi sonucu suyun donarak bitkilerde veya çevrede zarara yol açmasıdır.

Don olayının haritadaki numaralanmış alanların hangisinde en erken başlaması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde fırtınalı gün sayısı <u>daha azdır</u>?

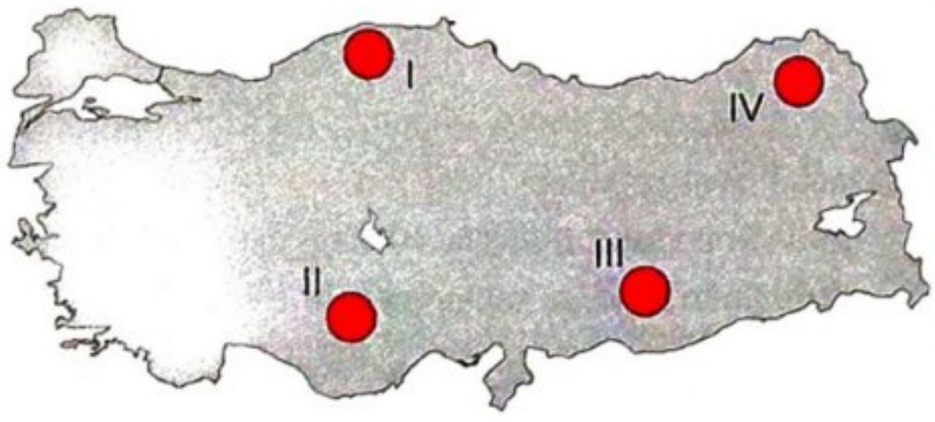
A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Erozyon, su, rüzgâr veya buz gibi dış kuvvetlerin etkisiyle toprağın aşınarak başka alanlara taşınması olayıdır.

Erozyonun önlenmesi için yapılması gerekenler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Eğimli yamaçlarda ağaçlandırma çalışmaları yapmak
B) Orman alanlarını tahrip ederek yeni tarım alanları açmak
C) Tarım alanlarında nadas süresini azaltmak ve bitki örtüsünü korumak
D) Eğimli arazilerde teraslama (basamaklama) yapmak
E) Meralarda aşırı otlatmayı önlemek

12. Kuraklık uzun süre boyunca yağışların normalin altına düşmesi sonucunda su kaynaklarının azalması, toprak neminin yetersiz hale gelmesi ve bitki örtüsünün olumsuz etkilenmesi durumudur.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde kuraklığın şiddetinin <u>daha fazla</u> hissedildiği söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

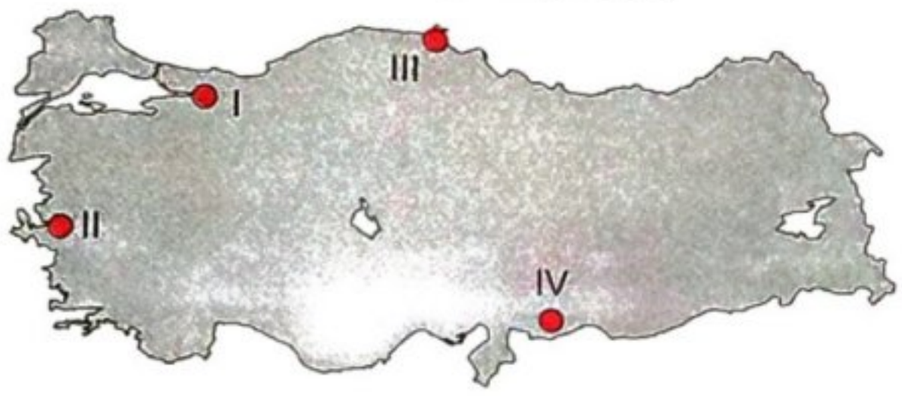
7. A 8. E 9. E 10. E 11. B 12. C

1. Çevre sorunları, insan faaliyetleri ve doğal süreçler sonucunda doğal dengenin bozulması ve canlı yaşamının olumsuz etkilenmesiyle ortaya çıkar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi çevre sorunlarının artmasına neden olan faktörler arasında yer <u>almaz</u>?

A) Sanayileşme ve kentleşmenin hızlanması
B) Ormanların tahrip edilmesi
C) Nüfus artışına bağlı olarak doğal kaynakların aşırı kullanılması
D) Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaşması
E) Tarımda kimyasal gübre ve ilaçların bilinçsizce kullanılması

2. Hava kirliliği, atmosferdeki zararlı gaz ve partiküllerin canlı sağlığını tehdit edecek düzeye ulaşmasıdır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde hava kirliliğinin <u>daha fazla</u> olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Londra tipi hava kirliliği, soğuk ve nemli havalarda özellikle kışın kömür ve fosil yakıt kullanımına bağlı olarak oluşur.

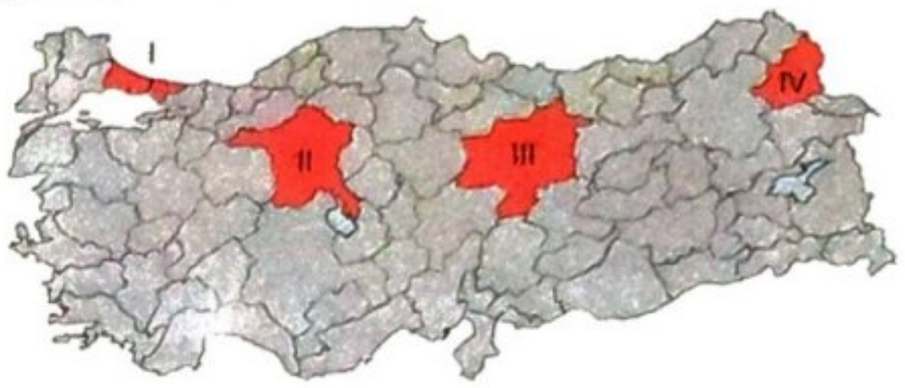
Buna göre

I. Konya,
II. Balıkesir,
III. Kilis,
IV. Erzurum

illerinin hangilerinde bu tip hava kirliliğinin <u>daha fazla</u> görüldüğü söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Los Angeles tipi hava kirliliği, yazın sıcak ve güneşli havalarda araç egzozlarının güneş ışığıyla tepkimeye girmesiyle ortaya çıkar.

Buna göre haritadaki numaralanmış illerin hangilerinde bu kirliliğin <u>daha fazla</u> görülmesi beklenir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada ışık kirliliğinin fazla olduğu bazı iller renklendirilerek gösterilmiştir.

Bu illerde ışık kirliliğinin fazla olmasında aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkisi <u>yoktur</u>?

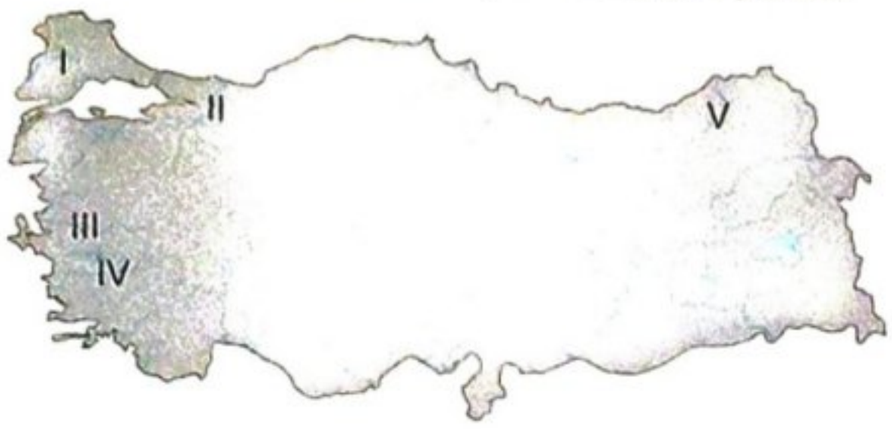
A) Aşırı aydınlatma ve düzensiz ışıklandırmanın yaygın olmasının
B) Nüfus yoğunluğu ve şehirleşme düzeyinin yüksek olmasının
C) Reklam panoları, spor alanları ve alışveriş merkezlerinin fazla olmasının
D) Geceleri yapılan etkinliklerin ve turizm faaliyetlerinin yoğun olmasının
E) Tarım alanlarının geniş yer kaplamasının

6. **Aşağıdaki illerin hangisinde toprak kirliliğinin daha az olduğu söylenebilir?**

A) Adana B) Manisa C) Ardahan
D) Aydın E) Tekirdağ

1. D 2. A 3. P 4. A 5. E 6. C

7. Su kirliliğinin başlıca nedenleri arasında sanayi atıkları, evsel atıklar, tarımsal ilaçlar ve petrol sızıntıları yer alır.

Buna göre haritadaki numaralanmış akarsuların hangisinde su kirliliğinin <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Küresel iklim değişikliğinin temelinde, insan faaliyetlerinin doğrudan veya dolaylı olarak atmosferdeki sera gazı miktarını artırması yatmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi küresel iklim değişikliğinin nedenlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Fosil yakıtların sanayi ve ulaşımda yoğun olarak kullanılması
B) Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması
C) Yoğun hayvancılıkla atmosfere metan gazı salınması
D) Orman alanlarının tarım ve yerleşme için tahrip edilmesi
E) Hızlı kentleşmeye bağlı olarak enerji tüketiminin yükselmesi

9. Küresel iklim değişikliğinin sonuçlarından biri de ekstrem (sıradışı) hava olaylarının sayısında artışların görülmesidir.

Buna göre aşağıdaki hava olaylarının hangisinde artış olması <u>beklenmez</u>?

A) Şiddetli fırtına ve kasırgaların
B) Kuraklık ve sıcak hava dalgalarının
C) Ani ve şiddetli yağışlara bağlı sel olaylarının
D) Don olayları ve kar yağışlarının şiddetlenmesinin
E) Orman yangınlarının sıklığının artmasının

10. Küresel iklim değişikliğiyle birlikte Türkiye'de birçok doğal süreç ve ekonomik faaliyet etkilenmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de küresel iklim değişikliği sonucunda yaşanması beklenen durumlar arasında <u>sayılamaz</u>?

A) Kuraklık ve su kaynaklarında azalma görülmesi
B) Tarımsal üretimde ürün deseninin değişmesi
C) Orman yangınlarının sıklığının artması
D) Deniz seviyesinin yükselmesine bağlı kıyı erozyonlarının artması
E) Kar örtüsünün süresinin uzaması ve buzulların genişlemesi

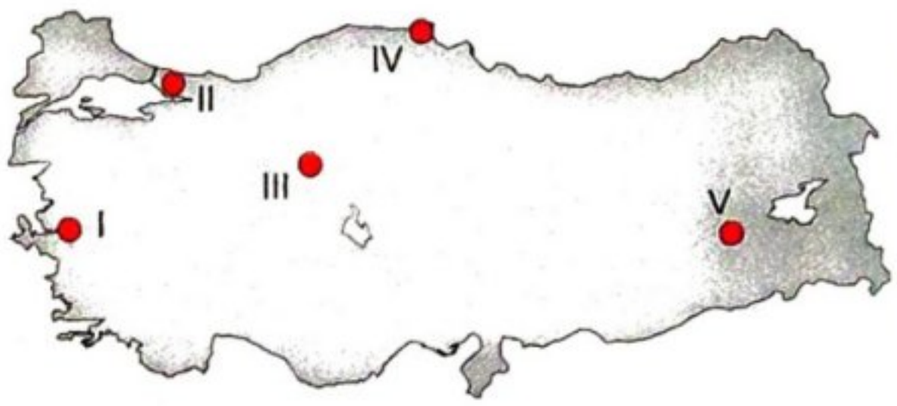
11. Küresel iklim değişimine bağlı olarak Türkiye'de su kaynaklarının azalması ve kuraklığın artması beklenmektedir.

Buna göre haritadaki numaralanmış illerden hangisi bu durumdan <u>en fazla</u> etkilenmesi beklenen iller arasında yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Sanayi, ulaşım ve enerji üretiminde kömür, petrol ve doğal gaz kullanımı, sera gazı salınımını artırır. Bu da küresel ısınmanın artmasına katkı sağlar.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde fosil yakıt kullanımından dolayı sera gazı salınımı <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. E 8. B 9. D 10. E 11. D 12. D

1. Günümüzde nüfus sayımları, bir ülkenin demografik yapısını ve ekonomik potansiyelini belirlemek amacıyla yapılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaçlar arasında yer <u>almaz</u>?

A) Ülkenin iş gücü potansiyelini belirlemek
B) Eğitim, sağlık ve konut gibi hizmetlerin planlamasını yapmak
C) Nüfus artış hızını ve göçleri tespit etmek
D) Seçmen sayısını belirleyerek seçim sonuçlarını açıklamak
E) Tarım, sanayi ve hizmet sektörlerindeki istihdam dağılımını belirlemek

2. Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımları, uzun süre askerî ve vergi amaçlı yapılmış; kadın nüfus sayımlara dâhil edilmemiştir. İlk modern nüfus sayımı II. Mahmut Dönemi'nde (1831) yapılmıştır.

Buna göre Osmanlı dönemindeki nüfus sayımlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sayımlar genellikle devletin askerî ve ekonomik ihtiyaçlarına göre yapılmıştır.
B) Sayımlar sonucunda nüfusun meslek, eğitim ve yaş dağılımı ayrıntılı biçimde belirlenmiştir.
C) 1831 sayımı, Osmanlı'da modern sayım anlayışının başlangıcı kabul edilir.
D) Kadın nüfus sayımlara dâhil edilmediğinden nüfus miktarı tam olarak belirlenememiştir.
E) Nüfus verileri, vergi toplama ve asker temininde kullanılmıştır.

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1927–1965 yılları arasında Türkiye'de uygulanan nüfus politikalarıyla uyumlu <u>değildir</u>?**

A) Nüfus artışını teşvik etmek amacıyla çok çocuklu ailelere vergi muafiyeti getirilmiştir.
B) Ülkeye göç edenlere gümrük muafiyeti tanınarak nüfus artışı desteklenmiştir.
C) Doğum oranını artırmak için doğum evleri açılmış ve kürtaj yasaklanmıştır.
D) Yurt dışındaki Türklerin ülkeye dönüşü teşvik edilmiştir.
E) Evlenme yaşının yükseltilmesiyle doğum oranlarının düşürülmesi hedeflenmiştir.

4. Türkiye'de nüfus artış hızının düşük olduğu dönemlerde biri de 1940-1945 arası dönemdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemde nüfus artış hızının düşmesinin <u>temel nedenidir</u>?

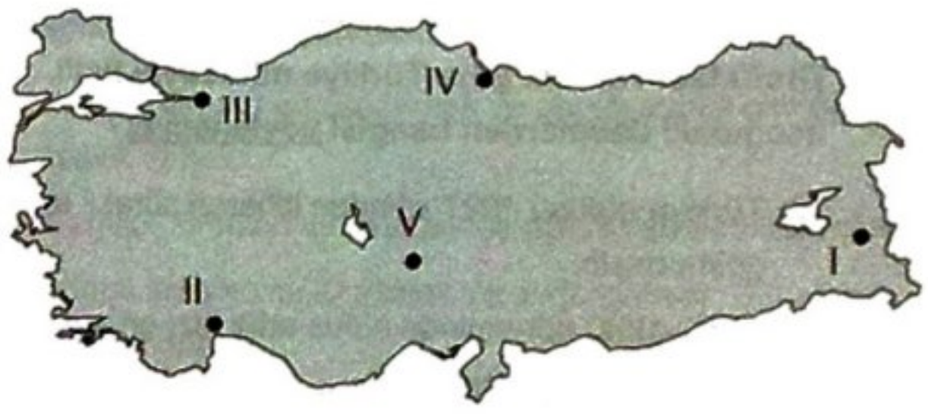
A) II. Dünya Savaşı nedeniyle erkek nüfusun büyük kısmının silah altına alınması
B) Yurt dışına yapılan göçlerin artması
C) Doğum oranlarının genel olarak çok düşük olması
D) Nüfus artışını azaltmaya yönelik politikaların uygulanması
E) Evliliklerin azalması

5. 2005 yılından sonra Türkiye'de nüfus artış hızının düşmeye başlamasıyla birlikte, bu durumu tersine çevirmek için çeşitli nüfus politikaları uygulanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi politikalar arasında yer <u>almaz</u>?

A) Çok çocuklu ailelere vergi muafiyeti getirilmesi
B) Çalışan annelere yönelik esnek çalışma ve doğum izni sürelerinin artırılması
C) Genç nüfusun istihdam alanlarında desteklenmesi
D) Doğurganlık oranını artırmak amacıyla ailelerin çocuk sahibi olmaya teşvik edilmesi
E) Doğum yardımı ve çocuk bakım desteği gibi uygulamaların yaygınlaştırılması

6. Aşağıdaki haritada bazı yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

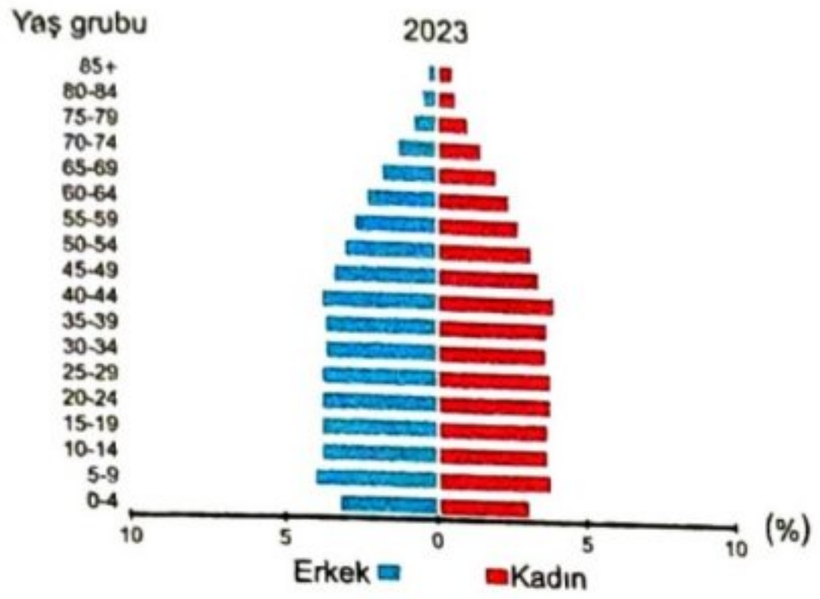
Bu yerlerin hangisinde doğal nüfus artış hızı diğerlerinden <u>daha fazladır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

edu kariyer

1. D 2. B 3. E 4. A 5. A 6. A

7. Aşağıda Türkiye'nin 2023 yılına ait nüfus piramidi gösterilmiştir.

Nüfus piramidine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Nüfus artış hızı son yıllada azalmıştır.

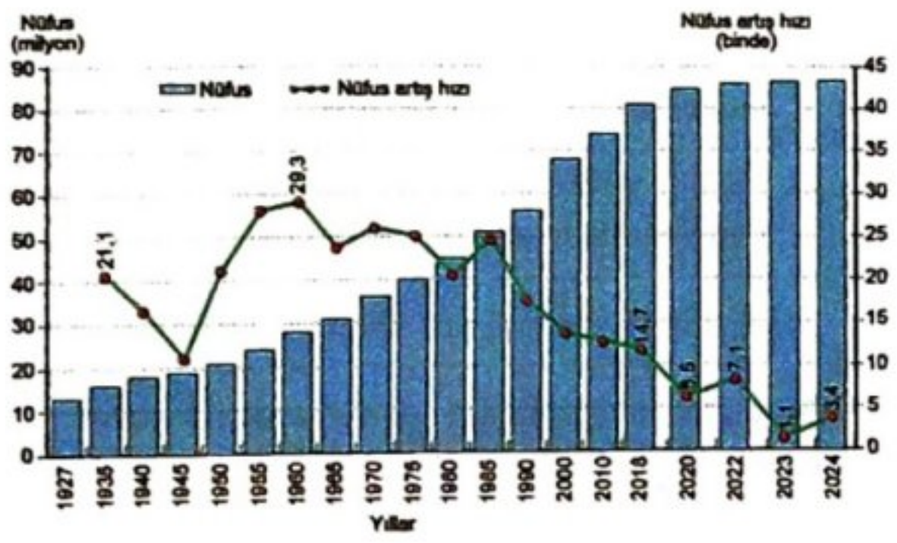
B) Genç nüfus oranı yaşlı nüfus oranından fazladır.

C) 65 yaş üstü nüfusta erkek nüfus oranı fazladır.

D) 0-4 yaş grubu 5-9 yaş grubundan daha azdır.

E) Yaşlı nüfus oranı çocuk nüfus oranından azdır.

8. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1927-2024 dönemindeki nüfus artış hızı ve nüfus miktarı gösterilmiştir.

Grafikteki verilere göre Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Türkiye nüfusu 1927 yılından itibaren sürekli artış göstermiştir.

B) 1955–1960 döneminde nüfus artış hızı en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

C) 1940–1945 yılları arasında nüfus artış hızında belirgin bir azalma olmuştur.

D) 2020 sonrası dönemde nüfus miktarı azalmış, artış hızı ise yükselmiştir.

E) 2010'dan sonra nüfus artış hızında genel olarak azalma eğilimi görülmüştür.

9. **Türkiye'nin nüfus yapısıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Okuma yazma bilmeyenlerin içinde kadınların payı daha fazladır.

B) Hizmet sektöründe çalışanların payı giderek artmaktadır.

C) Aktif nüfus içinde iş gücüne katılmayanların payı gelişmiş ülkelere göre daha fazladır.

D) Tarımda çalışanların oranı her geçen yıl azalmaktadır.

E) Ortanca yaş giderek düşmektedir.

10. I. Okur yazar oranı

II. Çalışan nüfusun yaş ortalaması

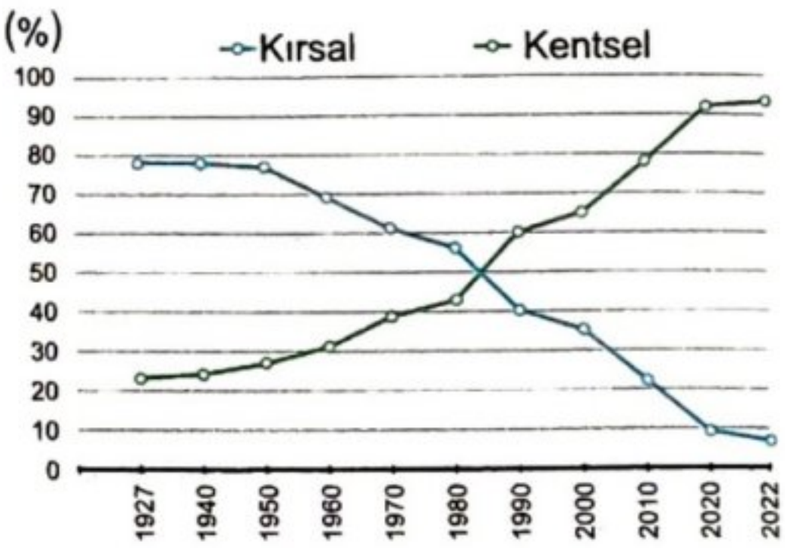
III. Kentli nüfus oranı

IV. Toplam erkek sayısı

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'nin sosyo-ekonomik yönden gelişmesinde etkili olan kriterler arasında yer <u>almaz</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II D) I ve III E) III ve IV

11. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin 1927-2022 yılları arasındaki kırsal ve kentsel nüfus oranları gösterilmiştir.

Grafikteki verilere göre Türkiye nüfusu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) 1950'den sonra kırsal nüfus oranı sürekli azalmıştır.

B) Tüm sayım dönemlerinde kırsal nüfus sayısı azalmıştır.

C) Kırsal nüfus oranı ile kentsel nüfus oranı 1980-1990 arasında eşitlenmiştir.

D) 2022 yılında kentsel nüfus oranı % 90'ın üzerinde olmuştur.

E) Kentsel nüfus oranı hiçbir dönemde % 20'nin altına düşmemiştir.

7. C 8. D 9. E 10. B 11. B

1. 1923–1965 döneminde Türkiye'de nüfus artış hızını artırmak amacıyla çeşitli yasal ve sosyal düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu dönemde nüfus artışını teşvik eden önlemler arasında yer <u>almaz</u>?

A) Kürtajın (çocuk aldırma) yasaklanması
B) Halk sağlığını koruyucu düzenlemelerin yapılması
C) Evlilik yaşının yükseltilmesi
D) Çok çocuklu ailelerin ödüllendirilmesi
E) Göçleri teşvik etmek için gümrük vergisi muafiyetinin getirilmesi

2. Türkiye 1990 yılına kadar geniş tabanlı nüfus piramitlerine sahipken günümüzde nüfustaki değişimler nedeniyle nüfus piramidinin tabanı daralmaya başlamıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında etkili olan <u>en önemli</u> faktör aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşlı nüfusun artması
B) Doğum oranlarının azalması
C) Ortanca yaşın yükselmesi
D) Bağımlı nüfusun artması
E) Şehir nüfusunun artması

3. 1927 yılında 13,6 milyon olan Türkiye nüfusu, 2024 yılına gelindiğinde 85 milyonu aşmıştır.

Bu dönemde nüfusun bu kadar artmasında aşağıdakilerden hangisi etkili <u>olmamıştır</u>?

A) Kadınların eğitim düzeyinin yükselmesi
B) Doğum oranlarının uzun süre yüksek seyretmesi
C) Ölüm oranlarının azalması ve yaşam süresinin uzaması
D) Sanayileşmenin artması
E) Sağlık hizmetlerinin gelişmesi ve yaygınlaşması

4. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki bazı nüfus politikaları ve bu politikaların uygulandığı dönemler eşleştirilmiştir.

	Uygulama Örneği	Dönem
I	Aile planlaması hizmetlerinin yaygınlaştırılması	1965–1985
II	Kadınlara yönelik doğum yardımı ve kreş desteği uygulamaları	2005 Sonrası
III	Nüfus artışını teşvik eden yasal düzenlemelerin yapılması	1923–1965
IV	Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin artırılması	1985–2005
V	Doğurganlığın azaltılması için gebeliğin sona erdirilmesinin yasal hâle getirilmesi	2005 Sonrası

Bu eşleştirmelerin hangisinde hata yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024–2028), doğurganlık oranının artırılması ve nüfusun nitelik ile niceliğinin geliştirilmesine yönelik politikalar yer almıştır.

Bu doğrultuda Türkiye'nin günümüzdeki nüfus politikalarında aileyi güçlendirme, sağlıklı nesiller yetiştirme ve yaşlanan nüfusa yönelik sosyal hizmetleri geliştirme hedefleri ön plana çıkmaktadır.

Günümüzde Türkiye'nin nüfus politikasındaki temel amaçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

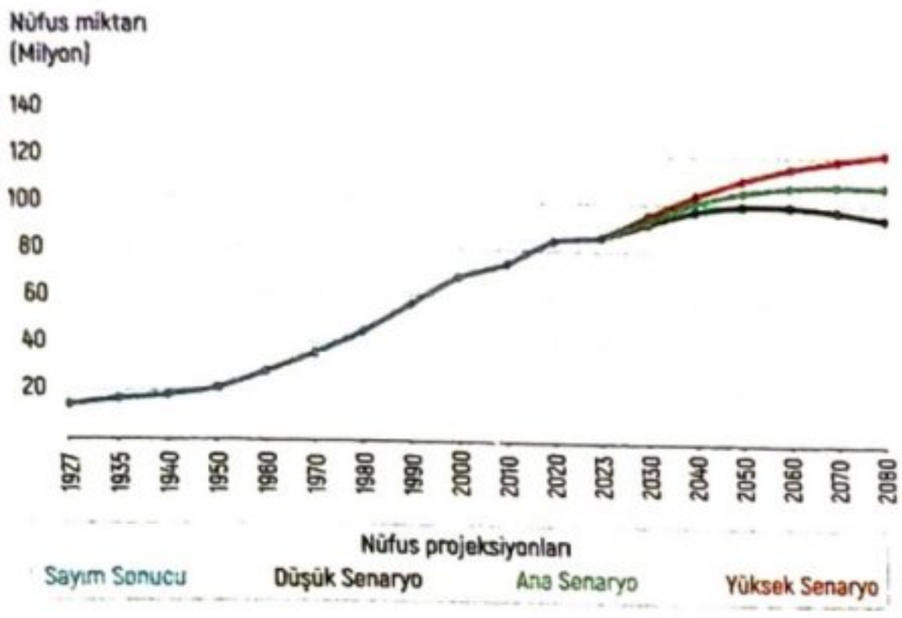
A) Aile kurumunu güçlendirmek ve çocuk sahibi olmayı teşvik etmek
B) Sağlıklı, üretken ve dinamik bir nüfus yapısını korumak
C) Nüfus artış hızını azaltmak ve doğurganlığı sınırlandırmak
D) Yaşlı nüfusun yaşam kalitesini yükseltmek ve bakım hizmetlerini geliştirmek
E) Kadınların çalışma yaşamında yer almasını destekleyici uygulamaları yaygınlaştırmak

edu kariyer

1. C 2. B 3. A 4. E 5. C

VİDEO ÇÖZÜM

6. Aşağıdaki grafik Türkiye'nin 1927-2023 yılları arasındaki nüfus miktarı ve farklı senaryolara göre 2023-2080 yılları arasındaki nüfus projeksiyonları gösterilmiştir.

Düşük senaryoya göre, Türkiye'de gerçekleşmesi beklenen durumlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Doğurganlık oranının azalması
B) Yaşlı nüfus oranının artması
C) Ortalama yaşam süresinin uzaması
D) Nüfus artış hızının yükselmesi
E) Nüfusun dinamizmini kaybetmesi

7. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde nüfusun nitelik ve niceliğini iyileştirmeye yönelik nüfus politikaları uygulanmaktadır.

Bu politikaların sonuçlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kentleşme oranı artar. B) Eğitim seviyesi yükselir.
C) İşsizlik azalır. D) Toplam nüfus artar.
E) Nitelikli iş gücü artar.

8. **Türkiye'nin birbirini izleyen yıllarda nüfus piramidi incelendiğinde**

I. ortalama yaşam süresi,
II. doğurganlık oranının artıp veya azaldığı,
III. nüfus yoğunluğu,
IV. göç yönleri

özelliklerinden hangileriyle ilgili bilgi edinilebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. 1985 sonrasında Türkiye'de nüfus artış hızında düzenli bir düşüş yaşanmıştır. Bu durum, doğrudan nüfusun niteliğini artırmaya ve yaşam standartlarını iyileştirmeye yönelik politikaların uygulanmasıyla ilişkilidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu dönemde nüfus artış hızının düşmesinde etkili olan faktörlerden biri <u>değildir</u>?

A) Şehirleşmenin artması ve modern yaşam biçiminin yaygınlaşması
B) Evlenme yaşının düşürülmesi
C) Eğitim düzeyinin yükselmesi ve evlilik yaşının artması
D) Kadınların iş gücüne katılım oranının artması
E) Doğum kontrol yöntemlerinin kullanılması ve aile planlamasının gelişmesi

10. Hızlı nüfus artışının sosyal ve ekonomik gelişmeyi olumsuz etkilemesi üzerine Türkiye'de nüfus artış hızını azaltmaya yönelik politikalar uygulanmaya başlanmıştır.

Bu politikanın hayata geçirilmesi için

I. doğum kontrolü ve aile planlamasının önündeki yasal engellerin kaldırılması,
II. evlilik yaşının 18'e yükseltilmesi
III. zorunlu eğitim süresinin kısaltılması

uygulamalardan hangileri yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Türkiye'de son dönemlerde doğurganlık oranlarının azalmasına bağlı olarak**

I. nüfus artış hızının artırılması,
II. nüfus artış hızının azaltılması,
III. nüfusun nitelik ve niceliğinin artırılması

politikalarından hangilerini uyguladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

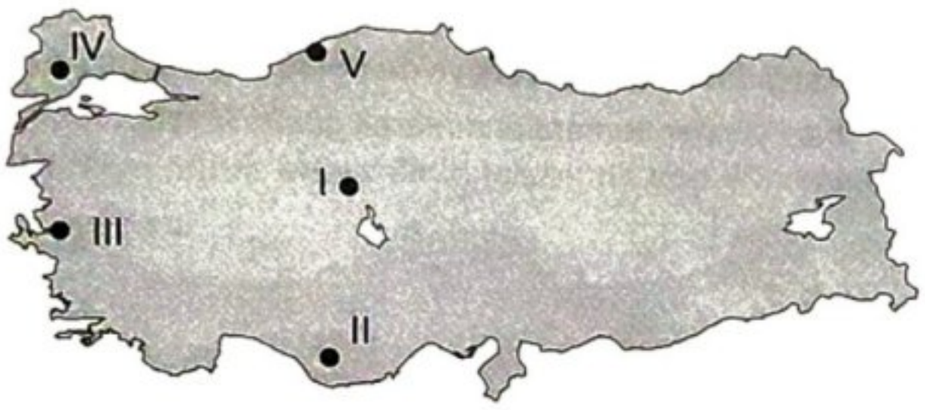
6. D 7. D 8. A 9. B 10. C 11. D

1. Ilıman ve elverişli iklim koşullarının görüldüğü kıyı bölgelerinde tarım ve yaşam koşulları uygun olduğundan nüfus yoğundur.

Buna göre aşağıda verilen yerlerden hangisi buna örnektir?

A) Artvin B) Sinop C) Çanakkale D) Muğla E) Aydın

2. Türkiye'de nüfusun dağılışında etkili olan faktörlerden biri de yer altı zenginlikleri ve enerji kaynaklarının varlığıdır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinin nüfuslanmasında bu durumun etkili olduğu söylenebilir?

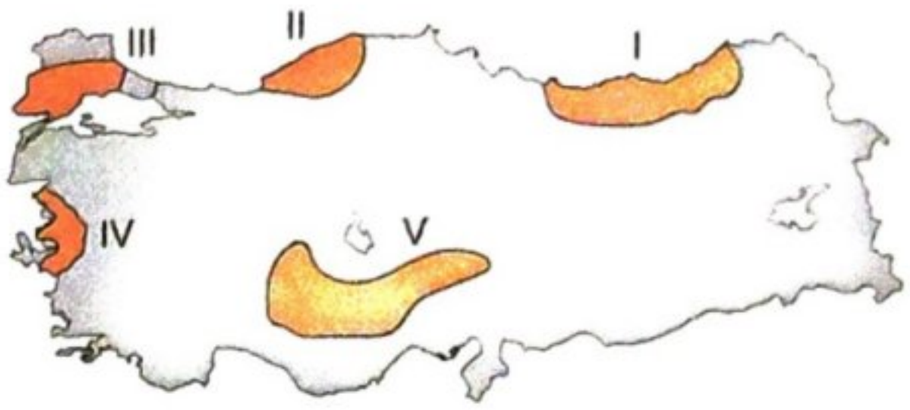
A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde yağış fazla olmasına rağmen nüfus <u>seyrektir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

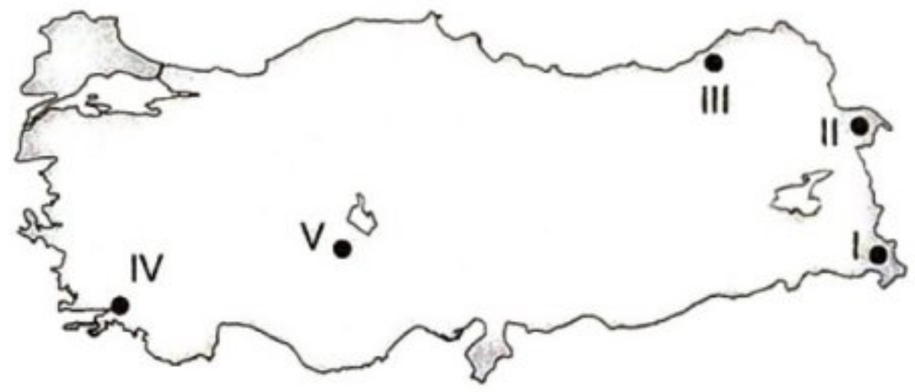
4. Türkiye'de coğrafi özellikler nüfus dağılışını belirleyen önemli bir etmenlerdendir. Yağış, sıcaklık, yer şekilleri ve toprak verimliliği bu durumlara örnektir

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde kuraklıktan dolayı nüfus <u>seyrektir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğu <u>daha düşüktür</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

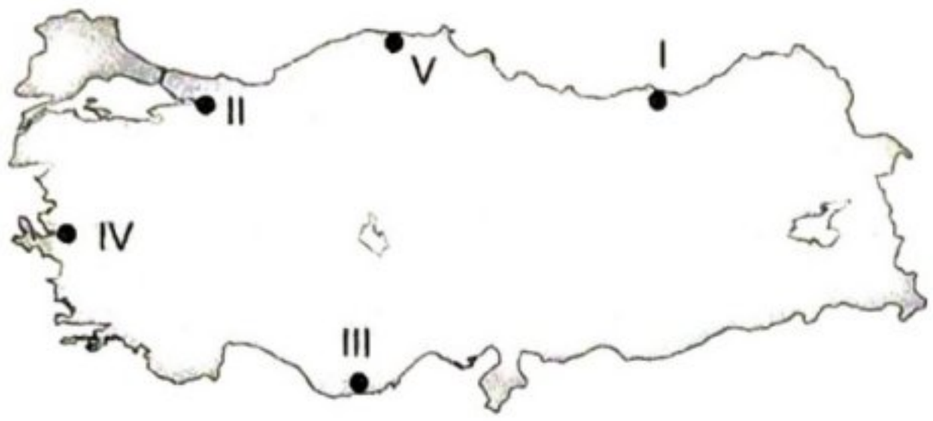
6. Dağlık ve yükseltinin fazla olduğu alanlarda sıcaklık düşüktür ve tarıma uygun alanlar azdır. Bu nedenle bu yerler yerleşmeye elverişli değildir.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bu nedene bağlı olarak nüfus <u>seyrektir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1 E 2 E 3 D 4 E 5 E 6 D

7. Türkiye'de nüfusun dağılışını etkileyen faktörlerden biri iklim koşullarıdır. Karasal iklimin görüldüğü ve yağışın az olduğu yerlerde nüfus seyrek, ılıman iklimin etkili olduğu kıyı bölgelerinde ise nüfus yoğundur.

Haritadaki numaralanmış yerlerden hangileri kıyıda yer almalarına rağmen seyrek nüfusludur?

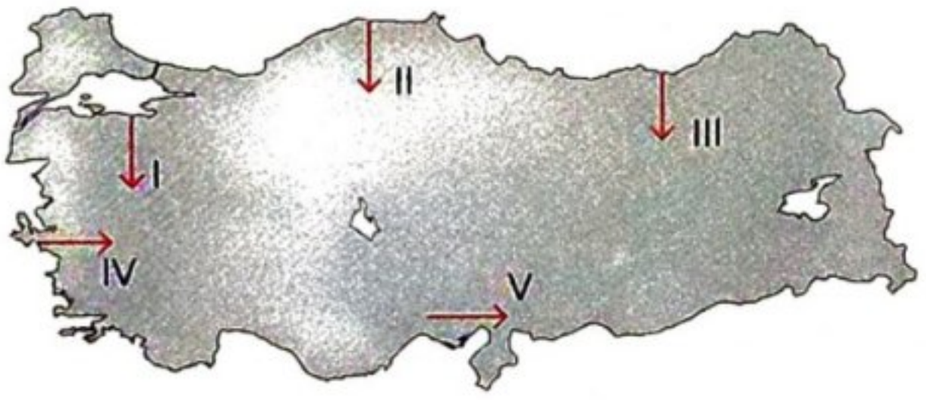
A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

8. Türkiye'de yerleşmelerin dağılışını en fazla etkileyen faktörlerden biri de ulaşımdır. Yüzey şekilleri ile yakından ilişkili olan ulaşım günümüzde yerleşmelerin büyüyüp gelişmesini sağlayan etkenlerdendir.

Buna göre aşağıdaki bölümlerin hangisinin yoğun nüfuslanmasında ulaşım koşulları olumlu etki yapmıştır?

A) Doğu Karadeniz B) Erzurum- Kars
C) Güney Marmara D) Antalya
E) Hakkâri

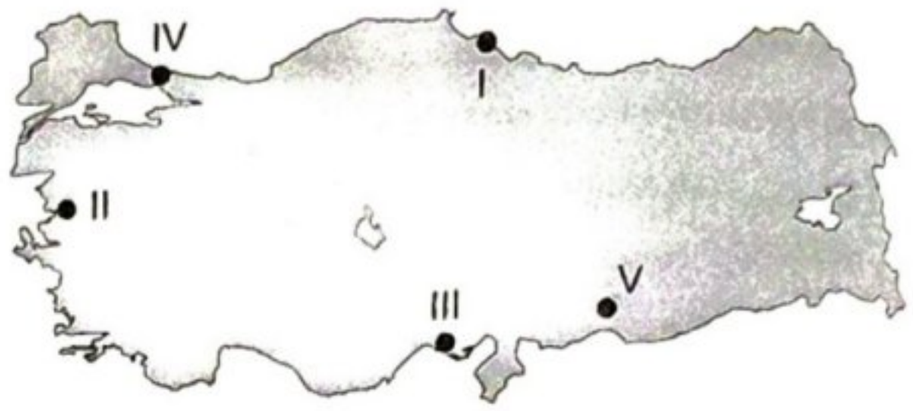
9. Aşağıdaki haritada bazı doğrultular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu doğrultuların hangisinde kıyı ile iç kesimler arasındaki nüfus yoğunluğu farkı daha fazladır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

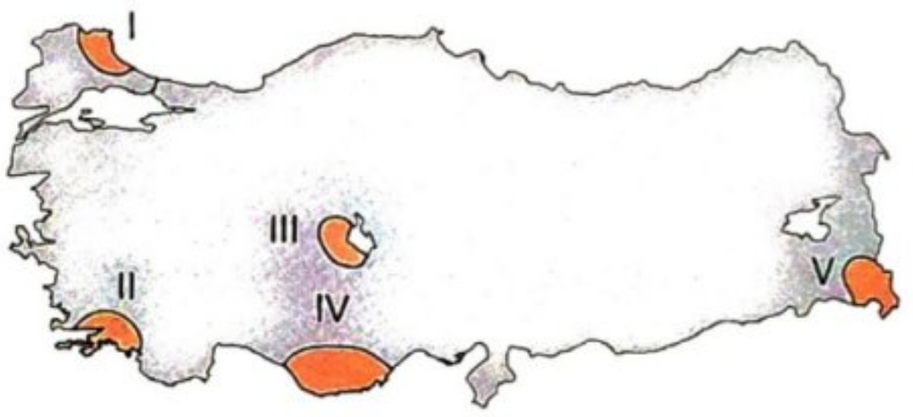
10. Türkiye'de nüfusun dağılışı ile tarım alanları arasında yakın ilişki vardır. Verimli tarım topraklarının bulunduğu yerlerde nüfus daha fazladır.

Haritadaki numaralanmış yerlerden hangisinin nüfuslanmasında bu durumun bir etkisi olmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki haritada Türkiye'de nüfus yoğunluğu az olan bazı yöreler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yörelerin hangisinde nüfus yoğunluğunun az olmasında yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması etkili olmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Bir yerin nüfuslanmasında yeryüzü şekilleri, iklim koşulları, endüstri kuruluşları, ulaşım olanakları gibi faktörler önemli rol oynar.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde, nüfusun yoğun olmasında belirtilen faktörlerin tümü etkili olmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. D 8. C 9. C 10. D 11. C 12. D

1. Türkiye'de düzenli ve planlı nüfus sayımları Cumhuriyet Dönemi ile başlamıştır.

Cumhuriyetten günümüze nüfus sayımlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) İlk düzenli nüfus sayımı 28 Ekim 1927'de yapılmıştır.

B) 1935'ten itibaren nüfus sayımlarının her 5 yılda bir tekrarlanması kararlaştırılmıştır.

C) 1927 sayımında kadın nüfus erkek nüfusundan fazladır.

D) 1935–1990 arasında sayımlar 5 yılda bir yapılırken 2000 sayımı bu düzenin dışındadır.

E) 2016'da çıkarılan yasa ile Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi uygulanmaya başlanmıştır.

2. **Türkiye nüfus piramidinin tabanının son dönemlerde daralması**

I. doğurganlık oranının azaldığı,

II. ortalama yaşam süresinin kısaldığı,

III. çocuk nüfus oranının arttığı,

IV. iç göçlerin arttığı

bilgilerinden hangilerini kanıtlamada kullanılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve IV E) III ve IV

3. 1955–1960 yılları arasında Türkiye'de nüfus artış hızı binde 28'e ulaşarak Cumhuriyet Dönemi'nin en yüksek seviyesine çıkmıştır.

Bu dönemde nüfus artış hızının yükselmesinde

I. yaşam koşullarının iyileşmesi,

II. sağlık hizmetlerinin gelişmesi,

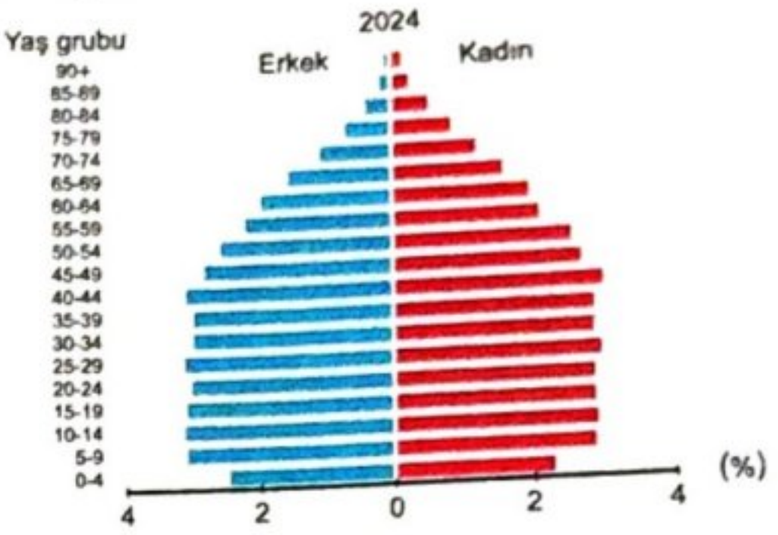
III. savaşın sona ermesi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

4. Aşağıda Türkiye'nin 2024 yılına ait nüfus piramidi gösterilmiştir.

Piramide göre Türkiye'de eğitim, sağlık politikalarında belirlenecek stratejiler

I. nüfus artış oranı,

II. erkek nüfus sayısı,

III. 0 - 15 yaş grubu oranı,

IV. yaşlı nüfus oranı

unsurlarından hangilerine göre yapılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

5. **Türkiye'de 1980'li yıllarda doğum oranında yaşanan azalmada**

I. yaşanan savaş tehlikesi,

II. yurt dışına işçi göçlerinin olması,

III. şehirleşme oranının yükselmesi

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

6. **1927-2024 yılları arasında Türkiye nüfusuyla ilgili**

I. Yaşlı nüfus oranı sürekli azalmıştır.

II. Nüfus artış oranı sürekli artmıştır.

III. Nüfusun eğitim düzeyi yükselmiştir.

IV. Farklı nüfus politikaları izlenmiştir.

ifadelerinden hangileri söylenemez?

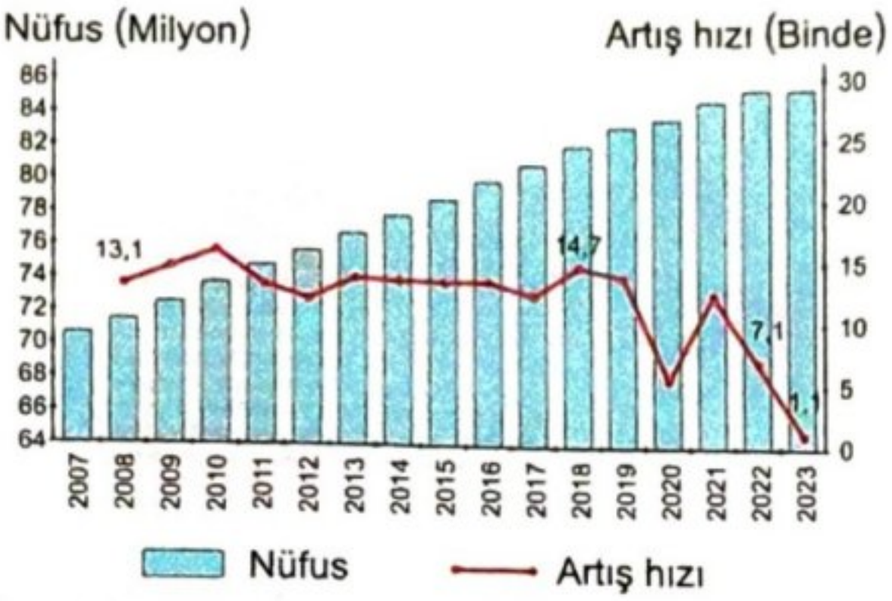
A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

1. E 2. A 3. E 4. B 5. C 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki grafikte 2007 - 2023 arasındaki Türkiye nüfusunun ve nüfus artış hızının değişimi gösterilmiştir.

Grafiğe göre nüfusun sürekli artmasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Doğurganlık oranının fazla olması

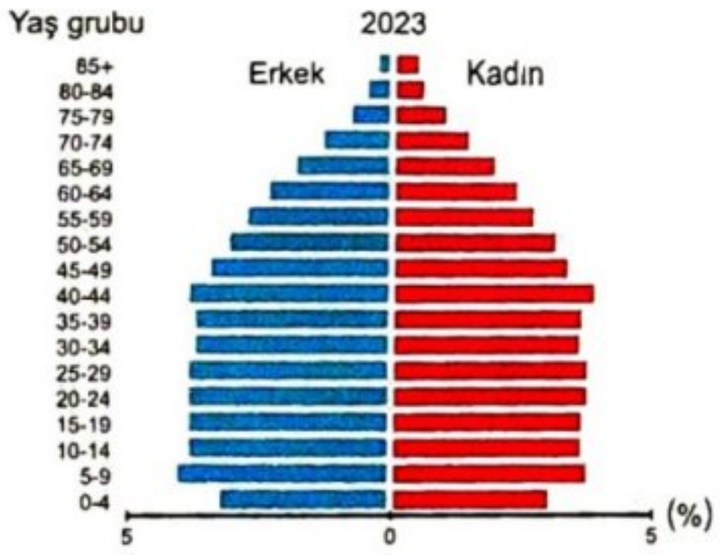
B) Çocuk ölümlerinin azalması

C) İç göçlerin hızlanması

D) Nüfus artış hızını artıran politikaların uygulanması

E) Sağlık hizmetlerinin yaygınlaşması

8. Aşağıda Türkiye'nin 2023 yılı nüfus piramiti gösterilmiştir.

Piramide göre Türkiye nüfusuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Nüfus artış hızı azalmıştır.

B) Genç nüfusun toplam nüfus içindeki payı yüksektir.

C) Kadınlarda ortalama yaşam süresi erkeklerden uzundur.

D) Ortanca yaş artmaktadır

E) Yaşlı bağımlı nüfus oranı genç bağımlı nüfus oranından fazladır.

9. Ülke sınırları içindeki nüfusun çeşitli özelliklerinin belirli bir günde saptanmasına nüfus sayımı denir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfus sayımlarının amaçları arasında yer <u>almaz</u>?

A) Nüfus artışını belirlemek

B) Çalışan nüfusun sektörlere dağılımını belirlemek

C) Nüfusun cinsiyete göre dağılımını tespit etmek

D) Sanayi tesisi ve iş yerlerini tespit etmek

E) Nüfusun ülkeye dağılışını belirlemek

10. Türkiye'deki bazı yerleşim alanlarında nüfus sahip oldukları sanayi tesisi veya yer altı zenginliğine bağlı olarak artış göstermektedir. Örneğin, İskenderun, **Karabük ve Ereğli'deki demir-çelik fabrikaları bu şehirlerin nüfuslarının artmasında etkili olmuştur.**

Buna göre, aşağıdaki yerleşim alanlarının hangisinde buna benzer bir nüfus artışı söz konusudur?

A) Konya B) Gaziantep C) Batman

D) Bilecik E) Tekirdağ

11. Aşağıda Türkiye'de uygulanan bazı nüfus politikaları verilmiştir.

- Fazla çocuklu ailelerin yol vergisinden muaf tutulması (1929)
- Altı çocuktan daha fazla çocuklu annelerin ödüllendirilmesi (1930)
- Çok çocuklu ailelere vergi muafiyetinin getirilmesi (1931)

Bu politikaların uygulamaya konulması ile aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

A) Nüfus artış hızını yükseltmek

B) Sınırların güvenliğini sağlamak

C) Vergi gelirlerini artırmak

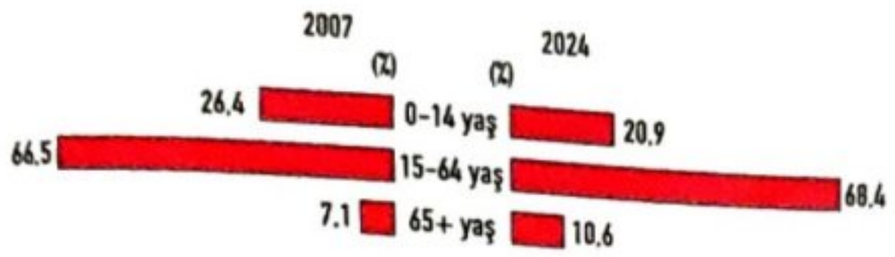
D) Tarım reformunu gerçekleştirmek

E) Yerli üretimi teşvik etmek

edu kariyer

7. C 8. E 9. D 10. C 11. A

1. Aşağıdaki grafikte 2007-2024 yıllarına ait nüfusun yaş gruplarına göre dağılışı gösterilmiştir.

Grafiğe göre Türkiye nüfusunun yaş gruplarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) 0–14 yaş grubunun oranı azalmıştır, bu da doğurganlık oranının düştüğünü gösterir.

B) 15–64 yaş grubunun oranı artmıştır, bu da çalışma çağındaki nüfusun arttığını gösterir.

C) 65 yaş ve üzeri nüfus oranının artması Türkiye'de yaşlı nüfusun arttığını gösterir.

D) Genç nüfus oranının azalması, Türkiye'de nüfusun giderek yaşlandığını gösterir.

E) 0–14 yaş grubunun oranının azalması, nüfusun artış hızının yeniden yükseldiğini gösterir.

2. Nüfus artış hızının yüksek olması, bir ülkenin ekonomik ve sosyal yapısını hem olumlu hem de olumsuz yönde etkileyebilir.

Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızının yüksek olmasının olumsuz sonuçları arasında yer <u>almaz</u>?

A) Kişi başına düşen millî gelirin azalması

B) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması

C) Tasarruf oranlarının düşmesi

D) İş gücü maliyetinin azalması

E) Doğal kaynakların hızla tükenmesi

3. Ortanca yaş, nüfusun yaş gruplarına göre küçükten büyüğe sıralandığında tam ortadaki bireyin yaşıdır.

Türkiye'de ortanca yaş 2007 yılında 28,3 iken 2024 yılında 34,4'e yükselmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu değişimin bir sonucu olarak <u>gösterilemez</u>?

A) Genç nüfus oranının artması

B) Doğurganlık oranlarının azalması

C) Yaşam süresinin uzaması

D) Nüfusun yaşlanma eğiliminin artması

E) Sağlık hizmetlerinin gelişmesi.

4. **Aşağıdakilerden hangisi nüfus artış hızının azalmasının olumlu sonuçları arasında yer alır?**

A) Kişi başına düşen millî gelirin artması

B) Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması

C) Genç iş gücü oranının azalması

D) Tüketim talebinin daralması

E) Üretim kapasitesinin düşmesi

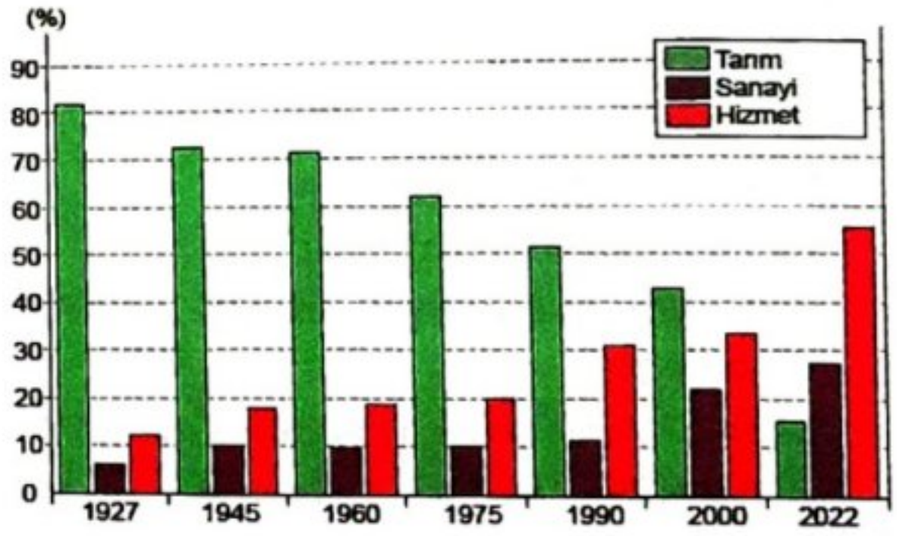
5. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde okuryazar oranı <u>daha yüksektir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki grafikte 1927-2022 döneminde Türkiye'de çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılış oranları gösterilmiştir.**

Grafikteki verilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranı azalmıştır.

B) Sanayi sektöründe çalışan nüfus oranı artmıştır.

C) Hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı yükselmiştir.

D) Çalışan nüfusun büyük bölümü tarım sektöründe yer alır.

E) Tarım dışı sektörlerde istihdam payı giderek artmıştır.

1. E 2. D 3. B 4. A 5. C 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

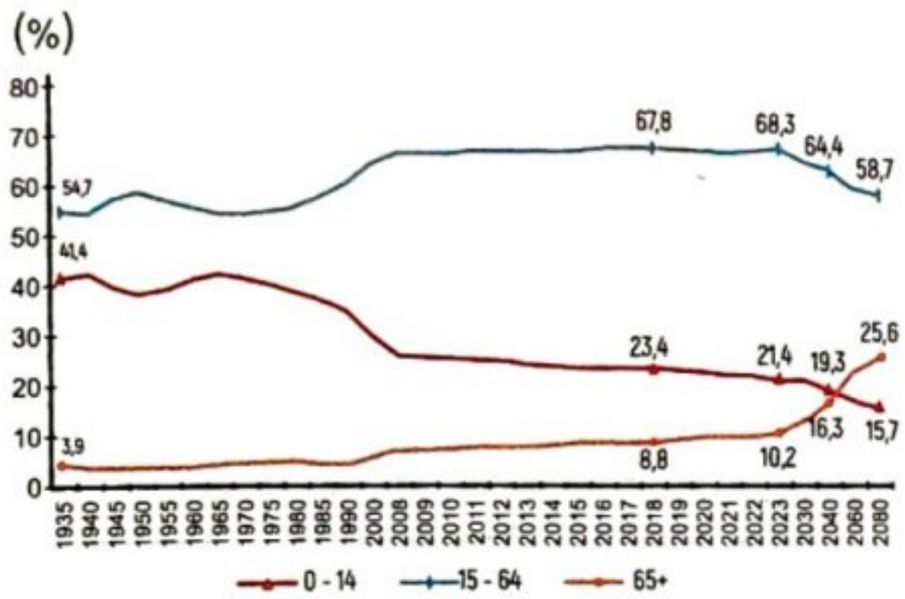
7. Türkiye'de nüfusun cinsiyet özellikleri hem zaman içinde hem de bölgesel olarak farklılık göstermektedir. Bir şehirde kadın ve erkek nüfus arasındaki farkı, sanayi, şehrin göç alıp vermesi ve askeri birlik bulunup bulunmaması gibi faktörler etkiler.

Buna göre aşağıdaki kentlerin hangisinde erkek nüfus oranı kadın nüfusundan <u>azdır</u>?

A) İstanbul B) Kocaeli C) Kastamonu
D) Bursa E) Antalya

8. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin yaş gruplarına ait oranlar verilmiştir.

Yaş Grubuna Göre Nüfus Oranı (1935-2080)

Grafikte verilenlere göre aşağıdaki sonuçlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kentleşme oranı sürekli artmaktadır.
B) Doğum oranları azalmaktadır.
C) Yaşlı nüfus oranı artmaktadır.
D) Çalışma çağındaki nüfus oranı 2022 yılından itibaren azalmıştır.
E) Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payı %25'i aşacaktır.

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfus artışının ortaya çıkardığı sorunlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Dengesiz kentleşme
B) Beslenme yetersizliği
C) İşsizlik
D) Sanayinin gelişmesi
E) Toprağın bölünmesi

10. Cumhuriyet'in ilk yıllarından planlı dönemin başladığı 1963 yılına kadar nüfus artış hızını artırıcı yönde politikalar uygulanmıştır.

Bu yönde politika izlenmesinde

I. savaşlardan çıkılmış olması,
II. tarımda insan gücüne gereksinimin fazla olması,
III. askeri güçte insan gücünün yerini modern silahların almaya başlaması,
IV. beslenme ve sağlık hizmetlerinin gelişmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu <u>söylenemez</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. 2023 yılı nüfus verilerine göre Türkiye'de çalışma çağındaki birey başına düşen çocuk sayısı (çocuk bağımlılık oranı) %30,6'ya gerilemiş, buna karşın yaşlı bağımlılık oranı %15,5'e yükselmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ülke içi göçlerin daha çok büyük kentlere yapılması
B) Yurt dışına göçlerin artması
C) Doğum oranlarının azalması
D) Erken yaşta emekli sayısının artması
E) Yaşlılara sağlanan sosyal yardımların artması

12. I. Şehir nüfusu 1950 yılından itibaren artmaya başlamıştır.
II. Şehir nüfusu kır nüfusunu 1980'den sonra geçmeye- başlamıştır.
III. Şehir nüfusunun artmasında köyden kente göçlerin etkisi fazla olmuştur.
IV. Şehir nüfusu sayısı sürekli artarken kır nüfusu sürekli azalmıştır.
V Şehirleşme oranı güneyden kuzeye doğru artmaktadır.

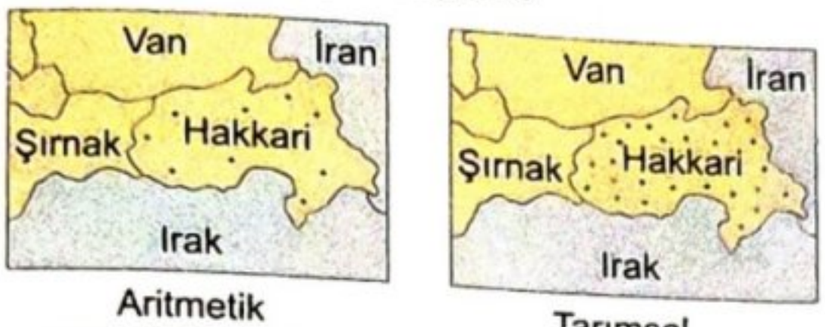
Türkiye'de kır ve şehir nüfusu ile ilgili verilen yukarıdaki ifadelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

edu kariyer

7. C 8. A 9. D 10. A 11. C 12. E

1. Bir yerin toplam nüfusunun, o yerin toplam yüz ölçümüne bölünmesiyle aritmetik nüfus yoğunluğu, tarımda çalışan nüfusun tarım alanları yüz ölçümüne bölünmesiyle ise tarımsal nüfus yoğunluğu hesaplanır.

Yukarıdaki haritalarda görüldüğü gibi Hakkâri ilinde aritmetik nüfus yoğunluğu çok azken, tarımsal nüfus yoğunluğu yüksektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenleri arasında yer <u>almaz</u>?

A) Yer şekillerinin engebeli olması
B) Tarımla uğraşan nüfusun fazla olması
C) Ekili dikili alanların az olması
D) Sanayinin gelişmemiş olması
E) İklim şartlarının elverişli, sulama olanaklarının uygun olması

2. Tarımsal nüfus yoğunluğu ekili-dikili alanlar veya genel olarak tarım arazileri ile tarımda çalışan nüfus arasındaki ilişkiyi açıklamada kullanılır. Bir bölge veya ülkede tarım alanları dar, ancak tarımda çalışan nüfus fazla ise tarımsal yoğunluk yüksek olur.

Buna göre aşağıdaki illerin hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğunun <u>daha yüksek</u> olduğu söylenebilir?

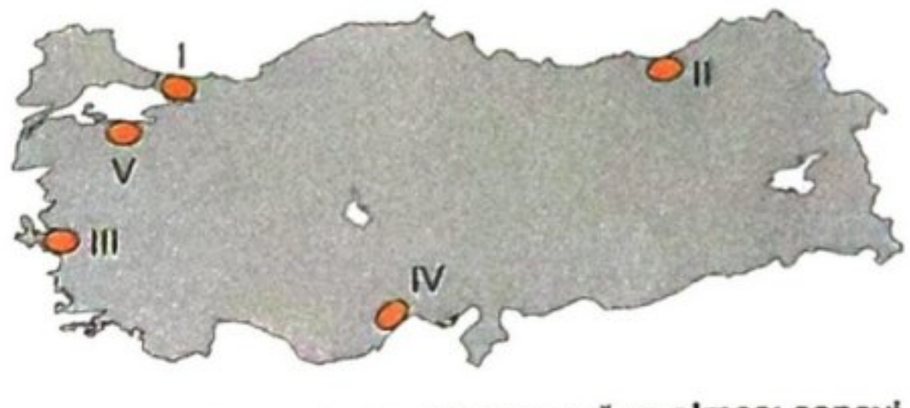
A) Konya B) Kastamonu C) Mardin
D) Bursa E) İzmir

3. Menteşe Yöresi ve Taşeli Platosu Türkiye'nin en çok yağış alan yerleri arasında bulunur. Ancak bu yörelerde tarım toprakları az ve nüfus seyrektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun ortaya çıkmasında <u>temel nedendir</u>?

A) Önemli yolların kenarında kalmaları
B) İdari büyüklüklerinin etkisi
C) Yoğun orman alanlarıyla kaplı olması
D) Doğal milli park alanları olması
E) Arazinin engebeli ve karstik yapıda olması

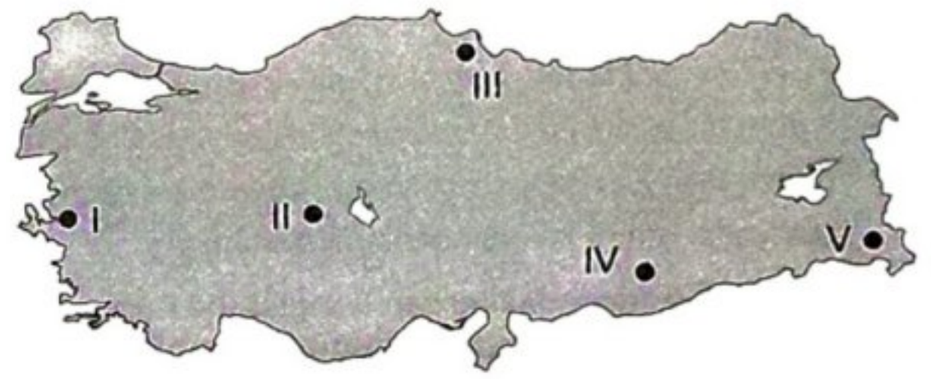
4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de nüfus yoğunluğu fazla olan bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde nüfusun yoğun olması sanayi kuruluşlarının fazla olması ile ilgili <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

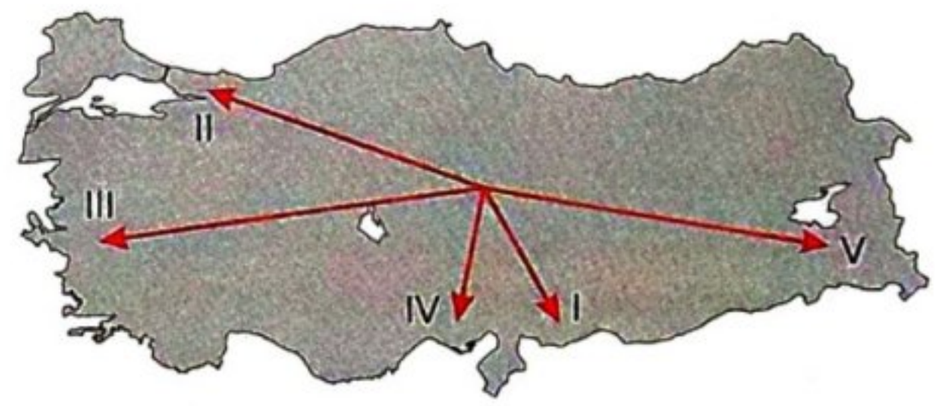
5. Tarımda çalışan nüfusun ekili dikili alana bölünmesiyle tarımsal nüfus yoğunluğu elde edilir. Yüzey şekillerinin engebeli olduğu kesimlerde tarımsal nüfus yoğunluğu fazladır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğu <u>daha yüksektir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada bazı doğrultular numaralandırılarak gösterilmiştir.

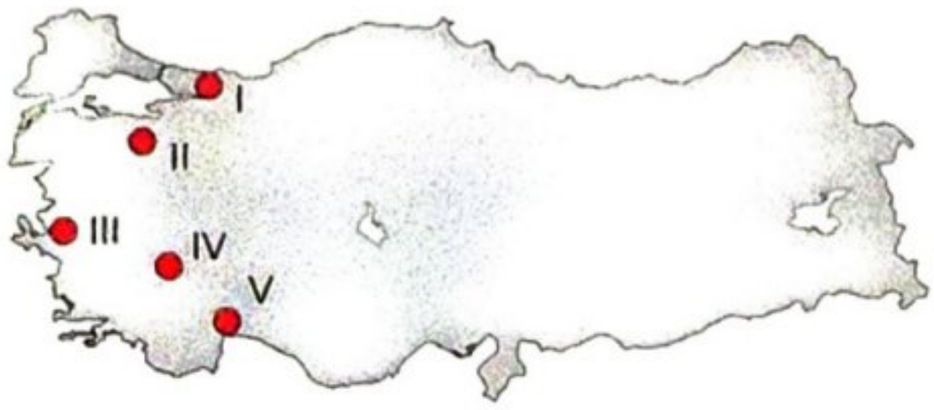
Bu doğrultuların hangisinde ok yönünde ilerlendiğinde yer şekilleri ve yükseltiye bağlı olarak nüfus sayısı <u>azalır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. E 2. B 3. E 4. B 5. E 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde doğal nüfus artışı <u>daha fazladır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Ulaşım ağlarının gelişmiş olduğu yerlerde ticaret, sanayi ve hizmet sektörleri daha hızlı gelişir. Bu durum yerleşim alanlarını çekici hâle getirerek nüfusun yoğunlaşmasına neden olur. Ulaşımın zor olduğu yerlerde ise ekonomik faaliyetler sınırlı kaldığından nüfus seyrektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde nüfusun fazla olmasında ulaşım koşullarının elverişli olması en etkili faktördür?

A) Hakkâri B) Rize C) İzmir
D) Erzurum E) Artvin

9. İstanbul, İzmit, İzmir, Adana ve Bursa gibi şehirlerde nüfus oldukça fazladır.

Bu şehirlerde nüfusun fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi <u>en etkili</u> faktördür?

A) Sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olması
B) Yer şekillerinin engebeli olması
C) Tarım alanlarının geniş yer kaplaması
D) İklimin karasal özellik göstermesi
E) Su kaynaklarının yetersiz olması

10. Su kaynakları; içme suyu, tarım, sanayi ve yerleşme faaliyetleri açısından hayati öneme sahiptir. Bu nedenle suyun bol olduğu alanlar tarih boyunca yerleşme için cazip olmuş ve nüfus yoğunlaşmıştır.

Haritadaki numaralanmış şehirlerden hangisinin kurulmasında su kaynaklarının sağladığı tarım ve ulaşım olanaklarının katkısı olmuştur?

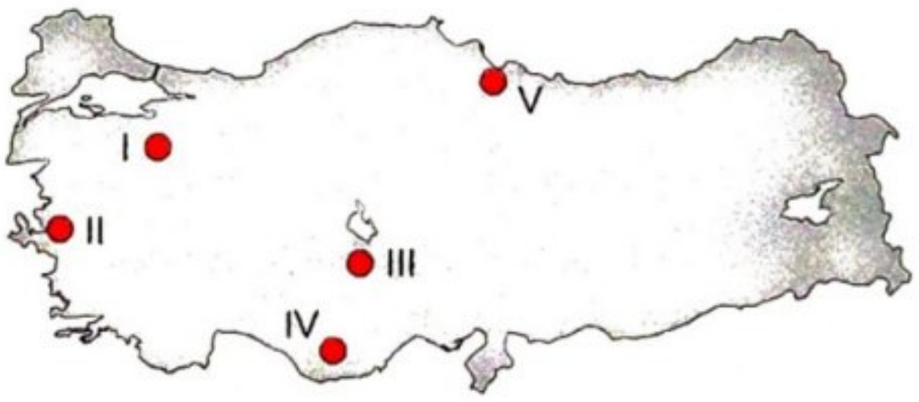
A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Türkiye'de doğal ve beşerî koşullar bakımından bölgeler arasında büyük farklılıklar vardır. Bazı alanlar yerleşmeye oldukça elverişli iken bazı bölgelerde bu koşullar sınırlıdır. Bu durum, iller arasındaki nüfus yoğunluğunun farklı olmasına neden olmuştur.

Buna göre, aşağıda verilen illerden hangisinde nüfus yoğunluğu <u>daha fazladır</u>?

A) Konya B) Muş C) Bursa
D) Ardahan E) Şırnak

12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde iklim koşulları elverişli olmasına rağmen nüfus seyrektir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. D 8. C 9. A 10. B 11. C 12. D

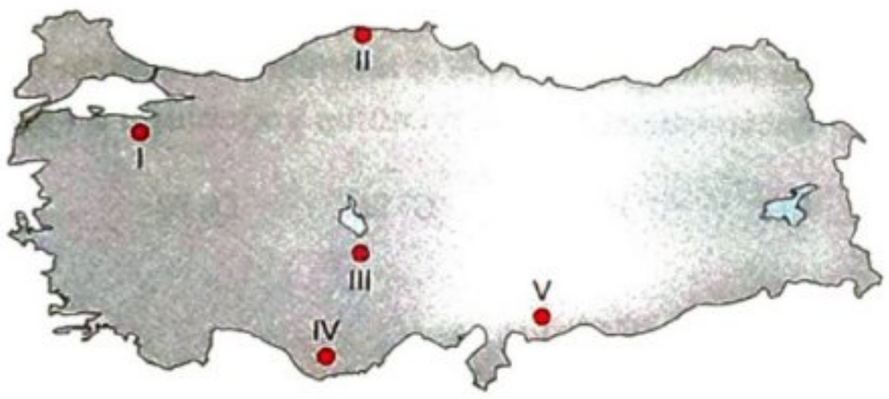
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde nüfus yoğunluğunun <u>en az</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki nüfus yoğunluklarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I'de sanayi, ticaret, ulaşım ve turizmden dolayı nüfus yoğundur.

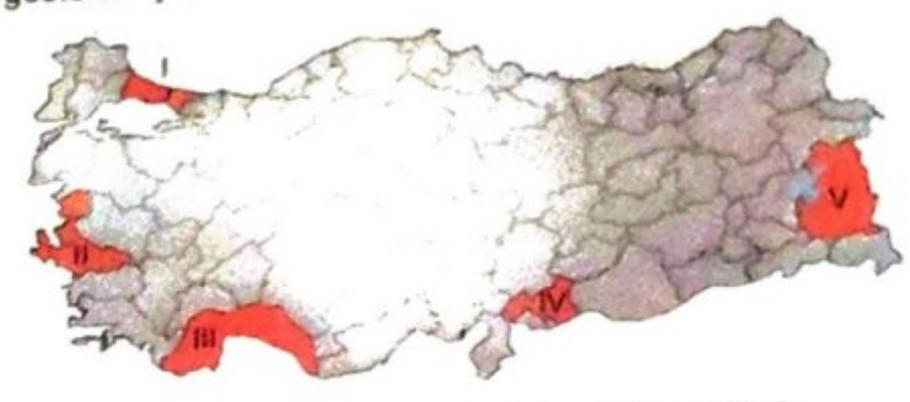
B) II'de engebeli arazinin varlığı ve ulaşımın gelişmemesinden dolayı nüfus seyrektir.

C) III'te yağış azlığı ve kuraklıktan dolayı nüfus seyrektir.

D) IV'te turizm faaliyetlerinden dolayı nüfus yoğundur.

E) V'te sanayi, ticaret, ulaşım ve tarımın gelişmesinden dolayı nüfus yoğundur.

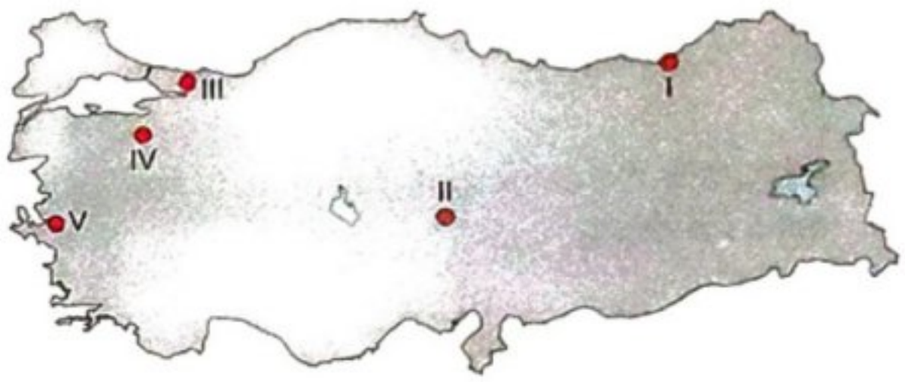
3. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde nüfus miktarı <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

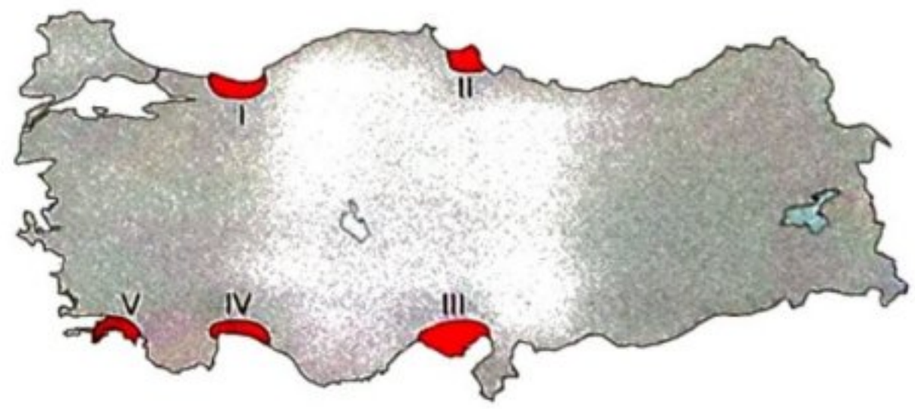
4. Aşağıdaki haritada nüfusun yoğun olduğu bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde nüfusun yoğun olması sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olmasına bağlı değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

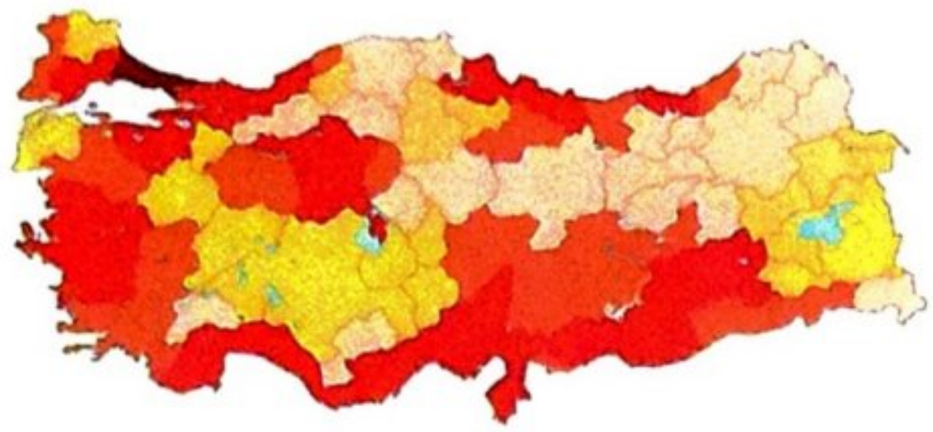

Bu alanların hangisinde iklimin uygun olmasına rağmen nüfus miktarının az olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. D 2. D 3. E 4. A 5. E

6. Aşağıdaki haritada Türkiye'de illere göre nüfus yoğunluğu gösterilmiştir.

Nüfus Yoğunluğu (kişi/km²)

11-38 | 39-59 | 60-96 | 97-510 | 511-2849

Haritaya göre nüfus yoğunluğunun 11-38 arasında olduğu illere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

A) Kastamonu B) Elazığ C) Karaman

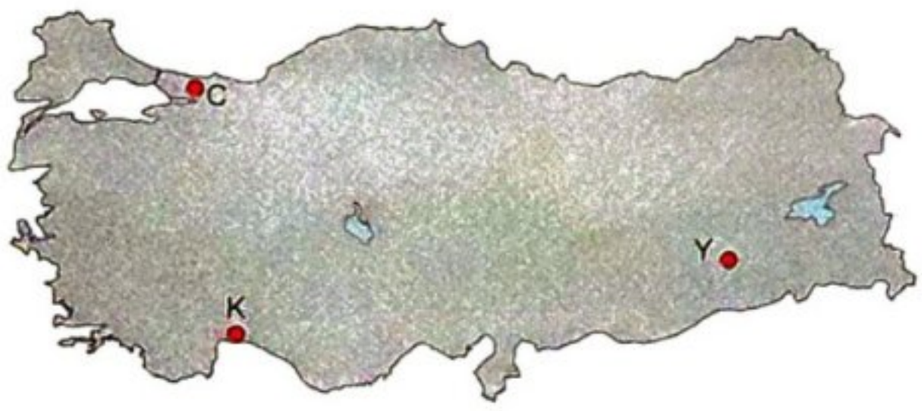
D) Kars E) Yozgat

7. **Aşağıdaki illerin hangisinde aritmetik nüfus yoğunluğu daha fazladır?**

A) Yalova B) Samsun C) Trabzon

D) Antalya E) Zonguldak

8. Aşağıdaki haritada nüfusun yoğun olduğu bazı yerler C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu yerlerde nüfusun yoğun olmasında

I. C merkezinde sanayi,

II. K merkezinde turizm,

III. Y merkezinde tarım

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

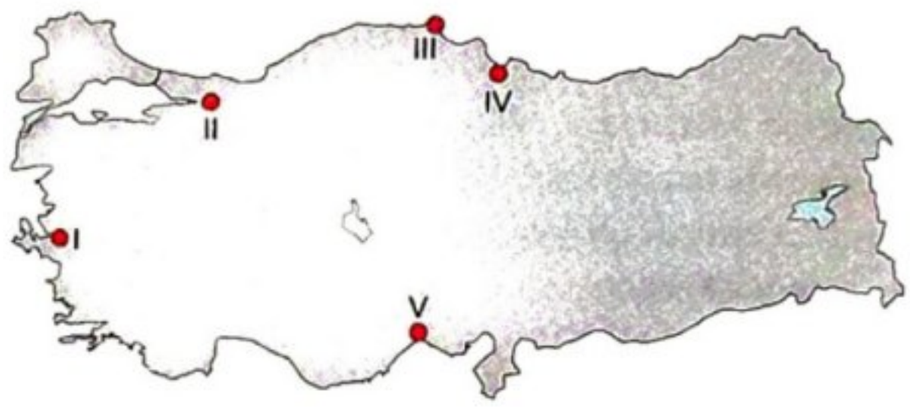
9. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde nüfus mevsimlere göre daha fazla değişiklik gösterir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

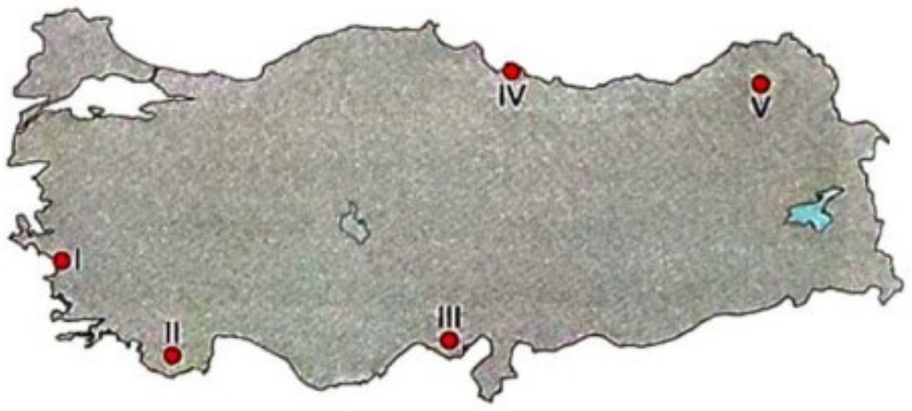
10. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde iç kısımlarla olan ulaşımın gelişmemesinden dolayı nüfus yoğunluğu en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangilerinde verimli tarım arazileri olmadığından nüfus yoğunluğu azdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) II ve V E) III ve V

6. B 7. A 8. E 9. A 10. C 11. D

1. İnsanların sosyoekonomik, siyasi veya doğal nedenlerle bir yerden başka bir yere yer değiştirmesine göç denir. Göç alan yerlerde çekici faktörler, göç veren yerlerde ise itici faktörler etkilidir.

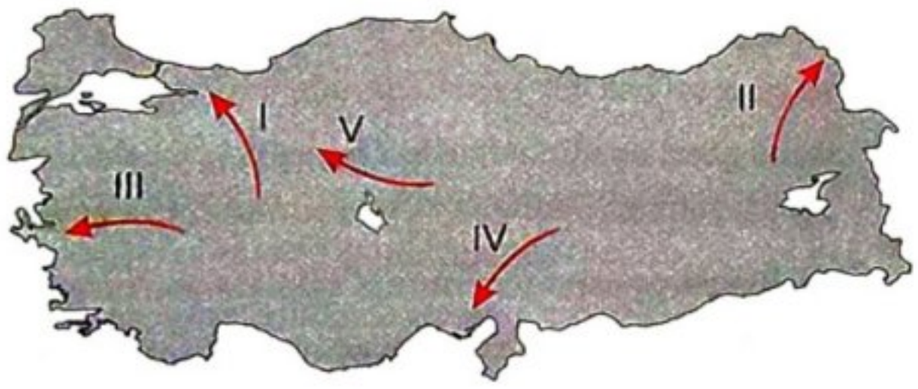
Buna göre aşağıdakilerden hangisi çekici bir göç nedeni <u>değildir</u>?

A) İş ve eğitim olanaklarının fazla olması
B) Ulaşım ve sağlık hizmetlerinin gelişmiş olması
C) Savaş, terör ve can güvenliği sorunlarının yaşanması
D) Sosyal ve kültürel imkânların çeşitlilik göstermesi
E) Sanayi ve ticaretin geliştiği merkezlerin bulunması

2. **Türkiye' de kırdan kente göçe neden olan itici faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?**

A) Hızlı nüfus artışı ve çok çocuklu ailelerin artması
B) Eğitim ve sağlık koşullarının yetersiz olması
C) Tarım alanlarının miras yoluyla parçalanması ve tarımsal yatırımların azlığı
D) Kentlerde iş bulma olanaklarının fazla olması
E) Sulu tarıma ve makinalı tarıma geçilmeyen yörelerde tarımdan sağlanan gelirin düşük olması

3. Türkiye'nin sınırları içinde gerçekleşen göçler; kırsal alandan kentlere, bölge içerisinde gelişmiş yerlere ve iklim koşullarının elverişli olduğu yerlere doğru olmaktadır.

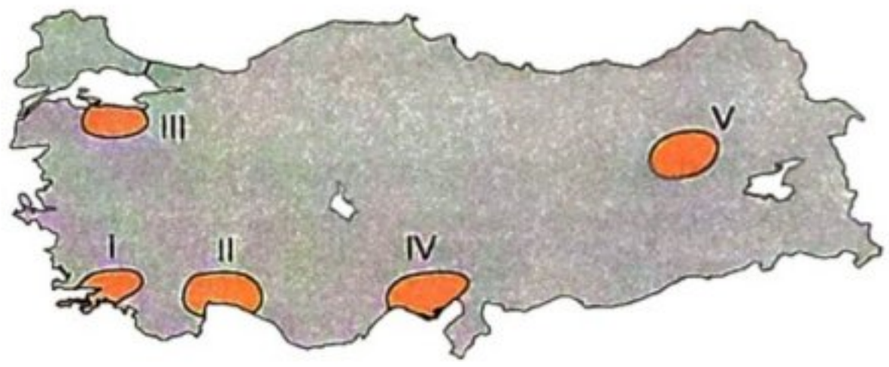
Buna göre haritadaki numaralanmış doğrultuların hangisinde yoğun bir şekilde göç yaşandığı <u>söylenemez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırsal alandan kentlere doğru olan göçlerin nedenleri arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Kırsal alanda hızlı nüfus artışının olması
B) Tarımda makine kullanımının artması
C) Tarım arazilerinin miras yoluyla küçülmesi
D) Kırsal kesimde eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz olması
E) Nüfusun ülke genelindeki dağılışının düzensiz olması

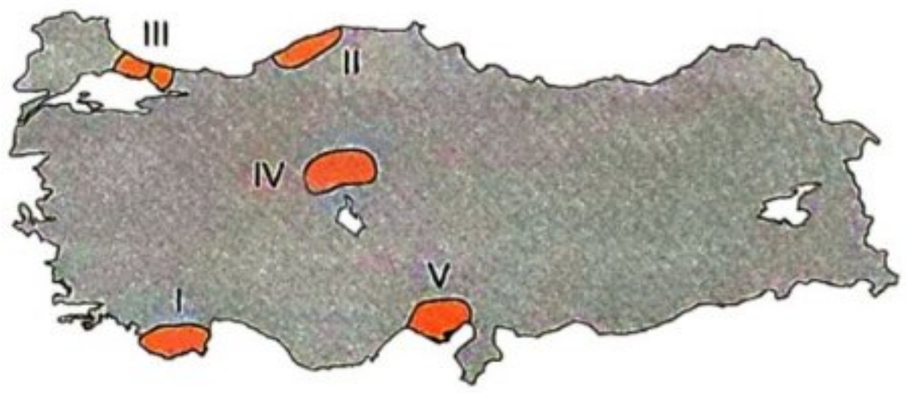
5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde nüfus mevsimlik göçlerle yılın belirli bir döneminde artış <u>göstermez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada Türkiye'de göç alan önemli bölgeler gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde göçe bağlı nüfus değişimi <u>daha çok</u> mevsimliktir?

A) Yalnız IV B) I ve V C) II ve III
D) II ve V E) III ve V

1. C 2. D 3. B 4. E 5. E 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

7. İnsanların bir ülkeden başka bir ülkeye kalıcı veya geçici olarak yerleşmek amacıyla göç etmesine dış göç denir.

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle hem göç veren hem göç alan hem de transit geçiş ülkesi konumundadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de dış göçlerin önem kazanmasının nedenlerinden biri değildir?

A) Türkiye'nin Asya ile Avrupa arasında köprü konumunda olması

B) Komşu ülkelerde siyasi karışıklıklar ve savaşların yaşanması

C) Türkiye'nin ekonomik olarak çevresindeki ülkelere göre daha gelişmiş olması

D) Türkiye'de iç bölgelerde nüfusun seyrek olması

E) Daha iyi iş ve yaşam koşulları arayışının artması

8. 1923 Lozan Antlaşması kapsamında Türkiye ve Yunanistan arasında nüfus mübadelesi yapılmıştır. Bu uygulama ile Yunanistan'daki Türk nüfus Türkiye'ye getirilmiş, Türkiye'deki Rum Ortodoks nüfus Yunanistan'a gönderilmiştir.

Bu nüfus mübadelesiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Türkiye'ye gelen Türk nüfus genellikle büyükşehirlere yerleştirilmiştir.

B) İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada'daki Rumlar değişim dışında tutulmuştur.

C) Batı Trakya'daki Türkler mübadele kapsamına alınmamıştır.

D) Mübadele, iki ülke arasında din esasına göre yapılmıştır.

E) Mübadele, iki ülke arasında önemli sosyal ve ekonomik etkiler yaratmıştır.

9. 1961 yılında Türkiye ile Almanya arasında imzalanan iş gücü anlaşması ile Avrupa'ya ilk toplu işçi göçleri gerçekleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin gerçekleştiği ülkeler arasında yer almaz?

A) Almanya B) Hollanda C) Letonya

D) Belçika E) Fransa

10. Mülteci göçü, savaş, iç karışıklık, siyasi baskı, can güvenliği tehdidi veya doğal afet gibi nedenlerle insanların zorunlu olarak başka bir ülkeye sığınmasıdır.

Türkiye'de mülteci göçlerinin nedenleri arasında;

I. komşu ülkelerde savaş ve iç çatışmaların olması

II. siyasi baskılar ve insan hakları ihlallerinin olması,

III. Türkiye'nin geçiş konumunda olması

faktörlerinden hangileri vardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

11. Beyin göçü; yüksek eğitimli, nitelikli ve uzmanlaşmış bireylerin, daha iyi çalışma ve yaşam koşulları için başka ülkelere göç etmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'den beyin göçünü artıran nedenlerden biri değildir?

A) Yurt dışında bilimsel araştırma ve teknolojik olanakların daha gelişmiş olması

B) Türkiye'de eğitimli bireylerin iş olanaklarının artması

C) Uluslararası tanınırlığı yüksek kurumlarda çalışma isteği

D) Siyasi istikrarsızlık ve özgürlüklerin sınırlı olması

E) Yüksek maaş ve yaşam standartlarının yurt dışında daha iyi olması

12. Türkiye'de kırsal alanlardan kentlere doğru yaşanan iç göçler, şehir nüfusunun hızla artmasına ve plansız kentleşmeye yol açmaktadır. Bu durum, ekonomik, sosyal ve çevresel pek çok sorunu beraberinde getirmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi iç göçlerin ve hızlı şehirleşmenin olumsuz sonuçlarından biri değildir?

A) Kentlerde sanayi ve hizmet sektörlerinin gelişmesi

B) Eğitim, sağlık ve altyapı hizmetlerinin yetersiz kalması

C) Trafik yoğunluğu ve çevre kirliliğinin artması

D) İşsizlik oranlarının yükselmesi

E) Gecekondulaşma ve çarpık kentleşmenin artması

edu kariyer

7. D 8. A 9. C 10. E 11. B 12. A

1. Lozan Antlaşması gereği Yunanistan'da yaşayan Türk nüfusu ülkemize gelmiş, buna karşılık Anadolu'daki Rumlar da Yunanistan'a gitmişlerdir.

Bu göçler aşağıdaki göç türlerinden hangisine örnek olarak gösterilebilir?

A) İşçi göçlerine
B) Mübadele göçlerine
C) Ekonomik göçlere
D) Geçici göçlere
E) İç göçlere

2. Tarımda makineleşmenin artması, köyden kente göçü hızlandırıcı bir etkendir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun <u>temel nedenidir</u>?

A) Makineleşmenin işsizliği artırması
B) Tarımsal maliyeti artırıcı etki yapması
C) Üründe verimi artırırken kaliteyi düşürmesi
D) Tarım makinelerinin pahalı olması
E) Tarım alanlarını daraltıcı etki yapması

3. Aşağıdaki haritada dış göç alan başlıca merkezler gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu merkezlerin ortak özellikleri arasında <u>gösterilemez</u>?

A) İş olanaklarının fazla olması
B) Doğum oranlarının yüksek olması
C) Konut gereksiniminin fazla olması
D) Sanayi ve ticaret faaliyetlerinin gelişmiş olması
E) Ülke ekonomisine fazla katkı sağlaması

4. İş olanaklarının yetersiz olduğu yerlerden iş olanaklarının fazla olduğu yerlere doğru göçler gerçekleşmektedir.

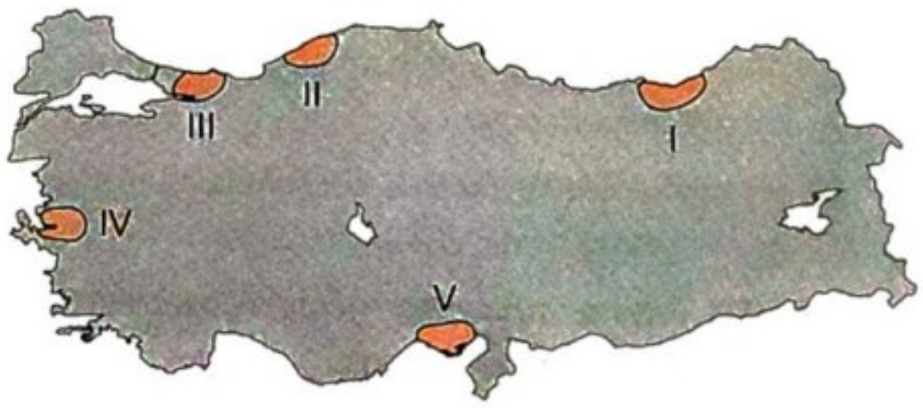
Buna göre, aşağıda verilen doğrultuların hangisinde göçlerin <u>daha az</u> gerçekleşmesi beklenir?

A) Hakkâri'den Adana'ya
B) Artvin'den Bayburt'a
C) Bingöl'den Bursa'ya
D) Ağrı'dan İzmir'e
E) Tunceli'den Ankara'ya

5. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kırsal alandan kentlere doğru olan göçlerin nedenleri arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Kırsal alanda hızlı nüfus artışının olması
B) Tarımda makine kullanımının artması
C) Tarım arazilerinin miras yoluyla küçülmesi
D) Kırsal kesimde eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersiz olması
E) Nüfusun ülke genelindeki dağılışının düzensiz olması

6. Türkiye'de kırsal alanlardan kentlere doğru oluşan göçlerdeki en önemli çekici faktör iş imkânlarının çokluğudur.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerden hangisi bu duruma örnek olarak <u>gösterilemez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

edu kariyer

1. B 2. A 3. B 4. B 5. E 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

7. **Türkiye'de 1950'li yıllardan itibaren hızlanan kırdan kente göç hareketi kentlerde aşağıdaki sorunlardan hangisinin ortaya çıkmasına neden olmamıştır?**

A) Çarpık kentleşme
B) Alt yapı yetersizliği
C) Konut sorunu
D) Sanayi tesislerinin kent içinde kalması
E) Toprakların miras yoluyla parçalanması

8. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki göçün özellikleri arasında yer almaz?**

A) Göç hareketleri genellikle doğudan batıya ve kırsaldan kente doğru gerçekleşmektedir.
B) Göç edenlerin çoğu genç ve çalışma çağındaki nüfustan oluşmaktadır.
C) Göç eden nüfusun eğitim düzeyi genellikle düşüktür.
D) Göç alan şehirlerde kadın nüfus oranı hızla artarken erkek nüfus oranı azalmaktadır.
E) Göç veren kırsal bölgelerde kadın nüfus oranı erkeklere göre daha fazladır.

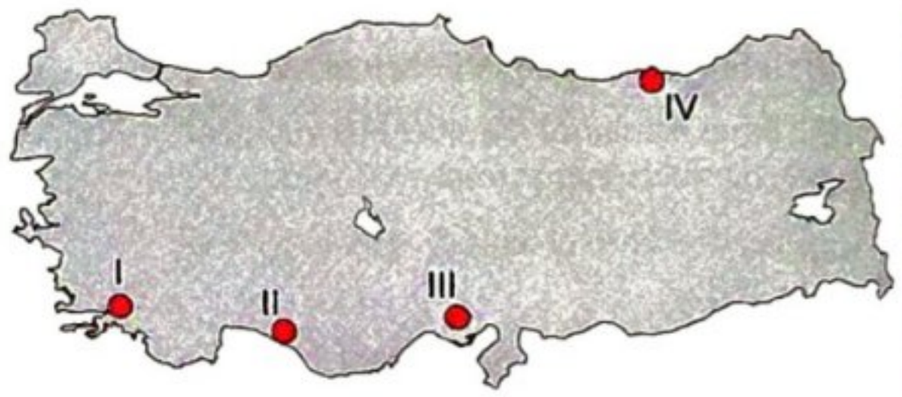
9. **Türkiye'deki göç hareketleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?**

A) Türkiye hem göç veren hem göç alan hem de transit ülke konumundadır.
B) Kırsaldan kentlere olan iç göçlerin temel nedeni iş ve geçim olanaklarının sınırlı olmasıdır.
C) 1923 Türkiye–Yunanistan nüfus mübadelesi gönüllü dış göç örneklerinden biridir.
D) İşçi göçleri ve beyin göçü gönüllü dış göç türlerine örnek olarak gösterilebilir.
E) Türkiye günümüzde dünyada en fazla mülteci barındıran ülkelerden biridir.

10. **Aşağıdakilerden hangisi göçlerin siyasi nedenlerine örnek gösterilemez?**

A) Ülkede yaşanan iç savaşlar nedeniyle insanların başka ülkelere sığınması
B) Terör olayları sonucu güvenli bölgelere yerleşilmesi
C) Sınır değişiklikleri sonucunda nüfusun zorunlu yer değiştirmesi
D) Eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlanmak amacıyla şehir değiştirilmesi
E) Yönetim baskıları nedeniyle insanların yurt dışına göç etmesi

11. Mevsimlik göç, insanların belirli bir süre için (genellikle birkaç ay) çalışmak, üretim yapmak veya geçici bir ihtiyaç için başka bir yere göç etmesidir.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerinde yapılan mevsimlik göçlerin nedeni tarım faaliyetleriyle ilgilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

12. I. Fındık toplayıcılığı
II. İnşaat ustalığı
III. Deniz turizm elemanı
IV. Madencilik

Yukarıda verilen faaliyetlerden hangilerinde yaşanan mevsimlik işçi göçleri sadece bir mevsimle sınırlıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. E 8. D 9. C 10. D 11. E 12. B

1. Kır yerleşmeleri; nüfusu 10 binden az olan, geçim kaynağı ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılığa dayanan yerleşmelerdir. Kasaba, köy ve köy altı yerleşmeleri bu gruba girer.

Aşağıdakilerden hangisi bunlardan biri olan kasabanın özellikleri arasında yer <u>almaz</u>?

A) Nüfusu genellikle 2.000 ile 10.000 kişi arasındadır.
B) Tarım ve hayvancılığın yanı sıra sınırlı ölçüde ticaret ve küçük sanayi faaliyetleri görülür.
C) Genellikle belediye teşkilatına sahiptir.
D) Şehir yerleşmeleri arasında yer alır.
E) Kır ve şehir yerleşmeleri arasında geçiş özelliği taşır.

2. Köy altı yerleşmeleri; köyden daha küçük, idari olarak köye bağlı yerleşmelerdir. Bu yerleşmelerin nüfusu azdır, sosyal imkânları sınırlıdır ve genellikle tarım, hayvancılık ve ormancılıkla geçinilir.

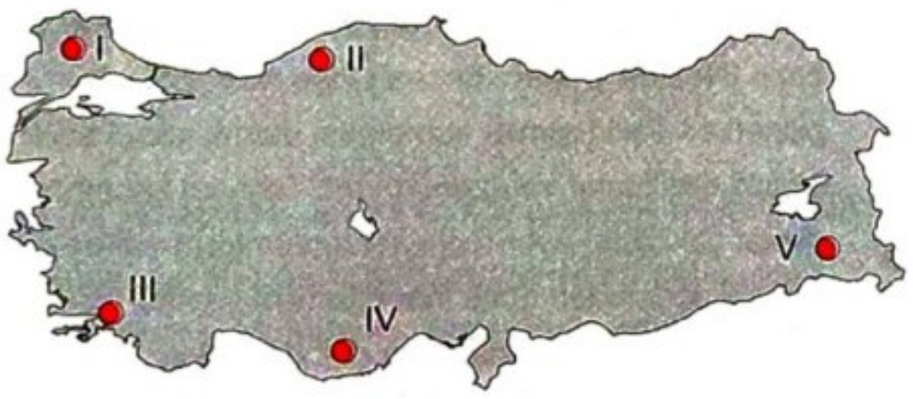
Bu yerleşmelerle ilgili

I. İdari olarak köylere bağlıdırlar.
II. Altyapı ve ulaşım olanakları köylerden daha gelişmiştir.
III. Bazıları sürekli bazıları da mevsimlik olarak kullanılırlar.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki köy altı yerleşme tiplerinden hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Çiftlik B) II→ Divan C) III→ Yayla
D) IV→ Oba E) V→ Mezra

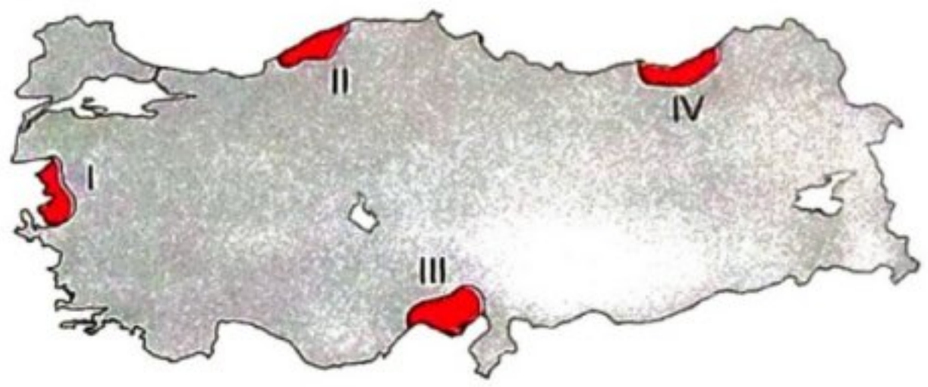
4. Aşağıda köyaltı yerleşmelerinden birine ait özellikler verilmiştir.

- Yaz aylarında Karadeniz, Akdeniz ve Doğu Anadolu'da hayvancılık faaliyetlerini yürütmek amacıyla kullanılır.
- Günümüzde turizm faaliyetleri için de uygun yerleşmelerdir.
- Otlakların bol olması hayvancılık için ortam sağlar.

Bu köyaltı yerleşme tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yayla B) Kom C) Çiftlik
D) Oba E) Divan

5. Toplu yerleşme evlerin birbirine yakın olduğu yerleşme tipidir.

Bu yerleşme türlerine haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde <u>yaygın</u> olarak rastlanır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Türkiye'de büyükşehir belediyeleri, nüfusu 750.000'in üzerinde olan illerde kurulur.

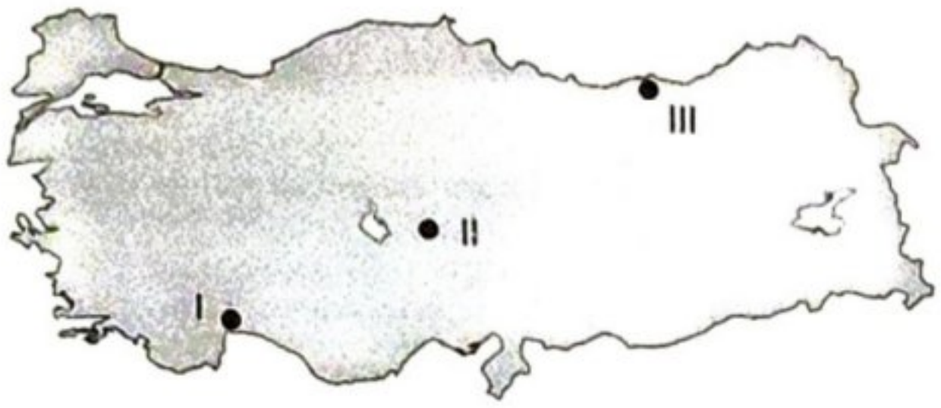
Buna göre haritadaki numaralanmış illerin hangisinde büyükşehir belediyesi <u>kurulmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. D 2. C 3. C 4. A 5. B 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada üç farklı yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin kırsal kesimlerindeki konut yapımında kullanılan malzemeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Taş	Kerpiç	Ahşap
B)	Kerpiç	Kerpiç	Taş
C)	Ahşap	Taş	Kerpiç
D)	Taş	Ahşap	Ahşap
E)	Kerpiç	Ahşap	Taş

8. Sakin şehirler (Cittaslow), yerel kimliği, kültürel değerleri ve doğal çevreyi koruyarak yaşam kalitesini artırmayı amaçlayan yerleşmelerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sakin şehirlerin oluşturulma kriterleri arasında yer <u>almaz</u>?

A) Yerel kültürün, geleneksel üretim biçimlerinin korunması

B) Gürültü, trafik ve hava kirliliğinin azaltılması

C) Doğal ve tarihî dokunun korunması

D) Halkın yaşam kalitesini yükseltecek çevresel düzenlemelerin yapılması

E) Sanayi üretiminin hızlandırılarak kent ekonomisinin büyütülmesi

9. Nüfusu 1.000.000'un üzerinde olan, sanayi, ticaret, ulaşım, eğitim, kültür ve hizmet sektörlerinde yüksek çeşitlilik ve gelişmişlik düzeyine sahip şehirler **metropol** olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi metropol şehirlere örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Bursa B) Antalya C) İzmir

D) Ankara E) Edirne

10. Bir şehrin kuruluşu ve gelişmesinde etkili olan temel ekonomik ve sosyal faaliyetler o şehrin fonksiyonunu belirler.

Haritadaki numaralanmış şehirlerin hangisinin kuruluş ve gelişmesinde ön planda olan fonksiyon yanlış verilmiştir?

A) I→ Sanayi B) II→ Liman C) III→ Turizm

D) IV→ Tarım E) V→ Maden

11. Arkeolojik bulgular, Türkiye'de ilk yerleşmelerin çok eski dönemlere dayandığını göstermektedir.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili <u>değildir</u>?

A) Asya ile Avrupa arasında köprü konumunda bulunması

B) Verimli topraklara ve yeterli su kaynaklarına sahip olması

C) Ilıman iklimin yaşam koşullarını kolaylaştırması

D) Dağlık ve engebeli arazilerin geniş yer kaplaması

E) Tarih boyunca önemli ticaret yolları üzerinde yer alması

12. Şanlıurfa yakınlarında yer alır ve yaklaşık 12.000 yıl önce (Neolitik Dönem öncesi) inşa edilmiştir. Dünyanın bilinen en eski tapınak kompleksi olarak kabul edilir. T biçimli dikilitaşlar ve üzerlerindeki hayvan kabartmaları dikkat çekicidir. Avcı-toplayıcı toplumların yerleşik hayata geçmeden önce inanç temelli yapılar inşa ettiğini göstermesi açısından çok önemlidir. 2018 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.

Hakkında bazı bilgiler verilen yerleşme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çatalhöyük B) Hacılar C) Göbeklitepe

D) Alacahöyük E) Alişar

edu kariyer

7. A 8. E 9. E 10. B 11. D 12. C

1. Kırsal kesimlerde meskenler daha çok çevreden sağlanan doğal yapı malzemeleri kullanılarak yapılır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde ahşap evlerin yaygın olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye'de kırsal yerleşmeler dokusuna göre toplu ya da dağınık yerleşmeler olarak ayrılmaktadır. Toplu yerleşmeler İç Anadolu'da yaygın iken dağınık yerleşmeler daha çok Karadeniz'de görülür.

Yerleşmelerin bu şekilde farklılaşmasında

I. yağış rejimi ve miktarı,
II. topografya koşulları,
III. tarım topraklarının genişliği,
IV. güneşlenme süresi

faktörlerinden hangileri etkili <u>olmamıştır</u>?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

3. Köy altı yerleşmesi; tek ev ile köy arasında bir geçiş tipidir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de bu yerleşme tipinin ortaya çıkmasının nedenlerinden biri <u>değildir</u>?

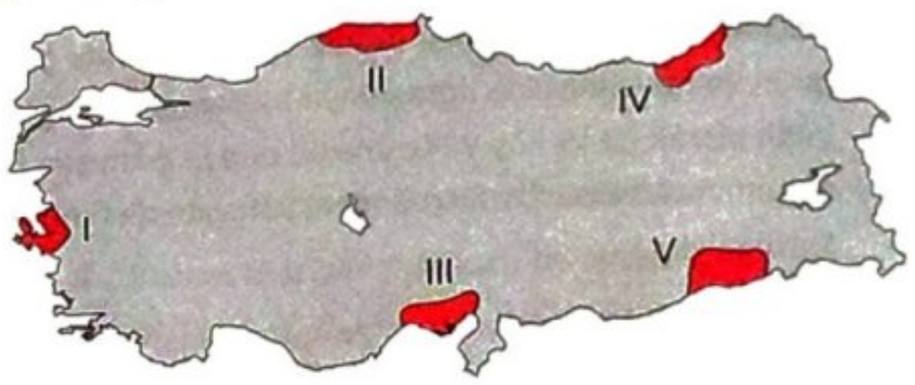
A) Hayvanlar için otlak temin edilmesi
B) Ürünleri işleyecek üretim tesislerine ihtiyaç duyulması
C) Ormanların toprağı olmayan ailelerce kullanılması
D) Eğimli yerlerde tarım topraklarının parçalanmış olması
E) Tarım arazilerinin birbirine uzak olması

4. Ekonomik fonksiyonları tarım ve hayvancılığa bağlı olan köy ve köy altı yerleşmelerine kır yerleşmeleri denir. Bunlardan bir kısmı geçici kır yerleşmeleridir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi geçici kır yerleşmeleri arasında yer <u>almaz</u>?

A) Dam B) Kom C) Oba
D) Mahalle E) Ağıl

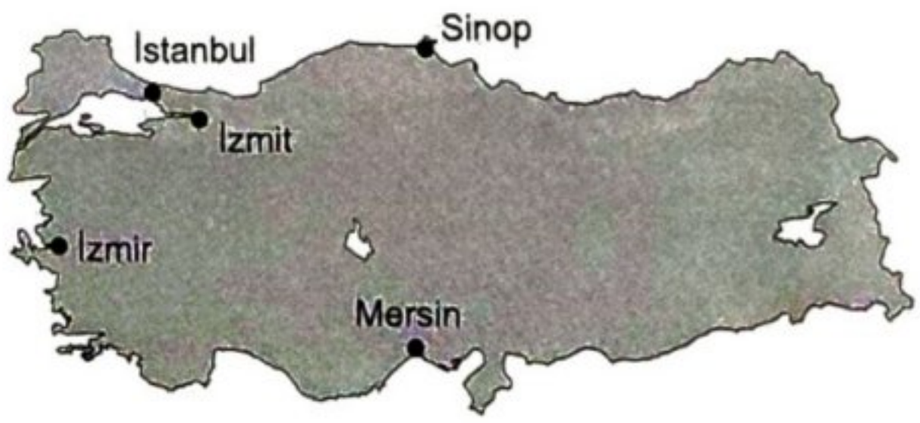
5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde evlerin birbirinden uzakta kurulduğu dağınık yerleşmeler yaygın olarak görülür?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) II ve IV E) III ve V

6. Liman kentlerinin gelişmesi hinterlandının genişliğine bağlıdır. Hinterlandı geniş olan limanlar gelişmiştir.

Buna göre haritada verilen limanlardan hangisinin hinterlandı dar olduğundan limanın bulunduğu kent <u>gelişememiştir</u>?

A) Sinop B) İstanbul C) İzmit
D) İzmir E) Mersin

1 A 2 B 3 B 4 D 5 D 6 A

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıda bazı kentler ve bu kentlerin gelişmesinde etkili olan fonksiyonlar eşleştirilmiştir.

I. Söke - Tarım
II. Çeşme - Turizm
III. Eğirdir - Askeri
IV. Divriği - Liman
V. Ereğli (Zonguldak) - Sanayi

Bu eşleştirmelerin hangisinde <u>hata</u> yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Neolitik Dönemde insanlar ilk kez yerleşik hayata geçmiş, tarım ve hayvancılıkla uğraşmaya başlamış, buna bağlı olarak da ilk köy yerleşmeleri ortaya çıkmıştır. Bu dönemde Anadolu'da bazı önemli yerleşim merkezleri kurulmuştur.

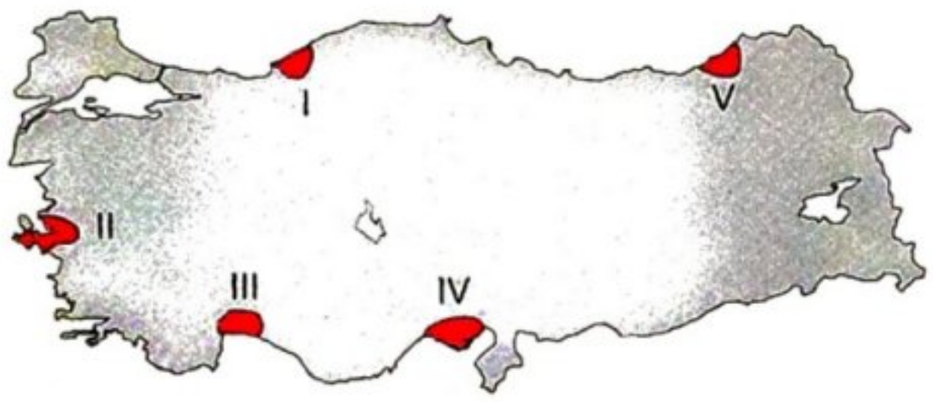
Buna göre

I. Göbeklitepe (Şanlıurfa),
II. Çayönü (Diyarbakır),
III. Çatalhöyük (Konya)

yerleşmelerinden hangileri bu merkezlere örnek olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Kentlerde genellikle tarım, sanayi, ticaret, ulaşım, turizm, eğitim ya da idari merkez olma gibi birden fazla fonksiyon gelişmiştir.

Haritada numaralanmış alanlardaki şehirlerin hangisinin gelişmesinde tarım, sanayi, ticaret, ulaşım, turizm fonksiyonlarının tümü birden etkili olmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bazı iller gösterilmiştir.

Bu illerde bulunan sakin şehirler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Seferihisar B) Güdül C) Perşembe
D) Halfeti E) Çameli

11. Aşağıda bazı fonksiyonlar ve bu fonksiyonlara bağlı olarak gelişen şehirler eşleştirilmiştir.

I. İdari şehir - İstanbul
II. Turizm şehri - Muğla
III. Tarım şehri - Rize
IV. Ulaşım şehri - Mersin
V. Kültürel şehir - Eskişehir

Bu eşleştirmelerden hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

12. Kıyı boyu yerleşmeleri, geçim kaynağı büyük ölçüde balıkçılık, turizm ve deniz ticaretine dayanan; deniz kıyısında, genellikle dar ve uzun alanlarda kurulan yerleşmelerdir.

Aşağıdaki şehirlerden hangisi kıyı boyu yerleşmelerine örnek olarak gösterilebilir?

A) Tekirdağ B) Manisa C) Balıkesir
D) Aydın E) Hatay

7. D 8. E 9. B 10. E 11. B 12. A

1. Ekonomi politikası, bir ülkenin üretim, tüketim, yatırım ve gelir dağılımını düzenlemeye yönelik devlet müdahalelerini kapsayan uygulamalardır. Türkiye'de geçmişten günümüze çeşitli ekonomi politikaları uygulanmıştır.

Bu uygulanan ekonomi politikalarının hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İşsizlik oranını azaltmak
B) Fiyat istikrarını sağlamak
C) Üretim kapasitesini artırmak
D) Gelir dağılımında adaleti güçlendirmek
E) Sanayi üretimini kısıtlayarak dış ticareti azaltmak

2. Aşağıda Türkiye ekonomisini etkileyen faktörlerle ilgili açıklamalar yapılmıştır.

I. Türkiye'nin bazı bölgelerinde görülen don olayları zirai don tehlikesine ve ulaşımın zorlaşmasına neden olmaktadır.

II. Türkiye'deki dağların doğu- batı yönünde uzanması, kara ve demir yolu güzergâhlarının doğu-batı yönünde gelişmesine neden olmuştur.

Bu açıklamalardaki sonuçları ortaya çıkaran faktörler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	İklim	Yer şekilleri
B)	İklim	Nüfus
C)	Nüfus	Yer şekli
D)	Yer şekli	Madencilik
E)	Ulaşım	İklim

3. Cumhuriyet'in ilanından sonra Türkiye'de ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla farklı dönemlerde çeşitli ekonomi politikaları uygulanmıştır. Bu dönemlerden biri de 1923–1929 yılları arasıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu dönemde uygulanan ekonomi politikalarından biri değildir?

A) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
B) İş Bankası ve Sanayi ve Maadin Bankası'nın kurulması
C) Tarımdaki Aşar Vergisi'nin kaldırılması
D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun çıkarılması
E) Bölgesel Kalkınma Planlarının hazırlanması

4. Aşağıda Türkiye'de farklı dönemlerde uygulanmış bazı ekonomi politikaları verilmiştir.

I. Evlenme yaşının düşürülmesi, kürtajın yasaklanması
II. Eğitim kampanyalarıyla ideal çocuk sayısı konusunda toplumun bilinçlendirilmesi
III. Doğum yardımları, çocuk bakım desteği ve kreş desteği gibi uygulamaların yaygınlaştırılması
IV. Altıdan fazla çocuğu olan ailelere devlet madalyası verilmesi

Bu politikalardan hangilerinin aynı dönemde uygulandığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. I. Devlet Planlama Teşkilatı kurulmuştur.
II. Karma ekonomi politikası benimsenmiştir.
III. Planlı sanayileşme için Beş Yıllık Sanayi Planlaması uygulamalarına geçilmiştir.
IV. İzmir İktisat Kongresi yapılmıştır.

Yukarıdaki politikalardan hangilerinin 1930-1950 Dönemi'ne ait olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Türkiye'de ekonomik yapıda köklü değişikliklerin yapıldığı dönemdir.

Bu dönemde:

- İhracata dayalı sanayileşme stratejisi benimsenmiş,
- Dışa açık serbest piyasa ekonomisi modeline geçilmiş,
- Devletin ekonomiye müdahalesi azaltılmıştır.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1923–1929 Dönemi
B) 1930–1950 Dönemi
C) 1950–1960 Dönemi
D) 1960–1980 Dönemi
E) 1980 Sonrası Dönem

1. E 2. A 3. E 4. B 5. C 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımının etkisiyle Türkiye'de devletin ekonomideki rolü artmış, sanayileşmeyi hızlandırmak için planlı kalkınma anlayışı benimsenmiştir. Bu dönemde, 1930'da Merkez Bankası, 1933'te Sümerbank, 1935'te Maden Tetkik Arama (MTA), 1933-1937 arasında ise I. Beş Yıllık Sanayi Planı uygulanmıştır.

Bu gelişmeler Türkiye'nin ekonomi politikaları arasında aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

A) Liberal ekonomi politikalarına
B) Devletçi ekonomi politikalarına
C) Karma ekonomi modelinin kaldırılmasına
D) Dışa açık serbest piyasa uygulamalarına
E) Tarım ve hayvancılığa dayalı üretim modeline

8. Türkiye'deki Teşvik Yasası (2012) kapsamında 6 bölge oluşturulmuş ve iller bu bölgelere göre sınıflandırılmıştır.

Bu sınıflandırmaya göre haritada numaralanmış illerden hangisinin bu teşvik kapsamında yapılacak yatırımlarda <u>en fazla</u> avantaj sağlayacağı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıda bazı ekonomi politikaları verilmiştir.

- Ekonomik yapı milliyetçi ve liberal özellik taşımıştır.
- Aşar Vergisi kaldırılmıştır.
- Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılmıştır.

Bu ekonomi politikalarının uygulandığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) 1923–1929 Dönemi
B) 1930–1950 Dönemi
C) 1950–1960 Dönemi
D) 1960–1980 Dönemi
E) 1980 Sonrası Dönem

10. Çıkarılan anayasayla Türkiye'de sosyal ve ekonomik kalkınmaya anayasal güvence verilmiş, ekonomide planlı kalkınma dönemi başlamıştır.

Bu süreçte:

- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulmuş,
- Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı uygulanmıştır.

Bu gelişmeler, aşağıdaki dönemlerden hangisinde yürütülen ekonomi politikaları arasında yer alır?

A) 1923–1929 Dönemi B) 1930–1950 Dönemi
C) 1950–1960 Dönemi D) 1960–1980 Dönemi
E) 1980 Sonrası Dönem

11. **Geçmişten günümüze Türkiye'de uygulanan ekonomi politikaları dikkate alındığında, sanayileşmeyi planlı bir biçimde geliştirmeye yönelik sanayi planlarının uygulandığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1923–1929 Dönemi B) 1930–1950 Dönemi
C) 1950–1960 Dönemi D) 1960–1980 Dönemi
E) 1980 Sonrası Dönem

12. Aşağıda Türkiye'de uygulanan bazı ekonomi politikaları verilmiştir:

- Özel sektör ve yatırımlar teşvik edilmiştir.
- Kara yolları, enerji tesisleri ve baraj gibi altyapı yatırımları ön plana çıkmıştır.
- Çiftçilere kredi ve yüksek taban fiyatları sağlanmıştır.
- Büyüme hızının artmasıyla dış ticaret açığı yaşanmıştır.

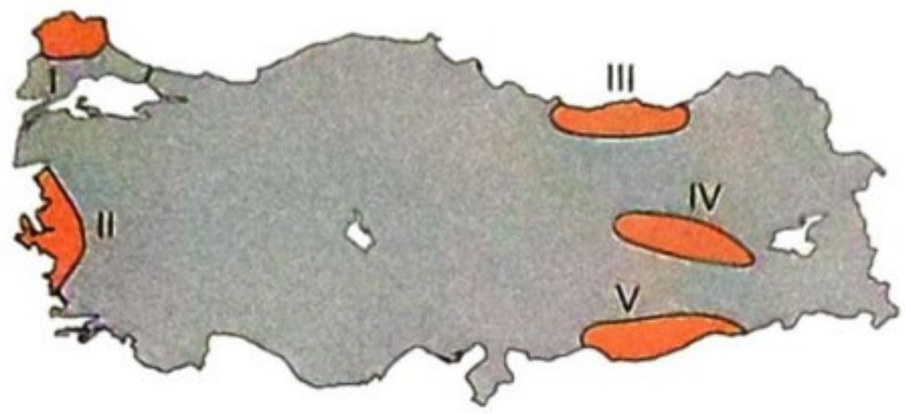
Bu ekonomi politikaları aşağıdaki dönemlerden hangisinde uygulanmıştır?

A) 1923–1929 Dönemi B) 1930–1950 Dönemi
C) 1950–1960 Dönemi D) 1960–1980 Dönemi
E) 1980 Sonrası Dönem

edu kariyer

7. B 8. E 9. A 10. D 11. B 12. C

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde tarımda sulama ihtiyacı daha az olur?

A) B) II C) III D) IV E) V

2. Sulama imkânlarının artması, tarımsal üretim üzerinde birçok olumlu etki yaratır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, sulama imkânlarının artmasının sonuçları arasında gösterilemez?

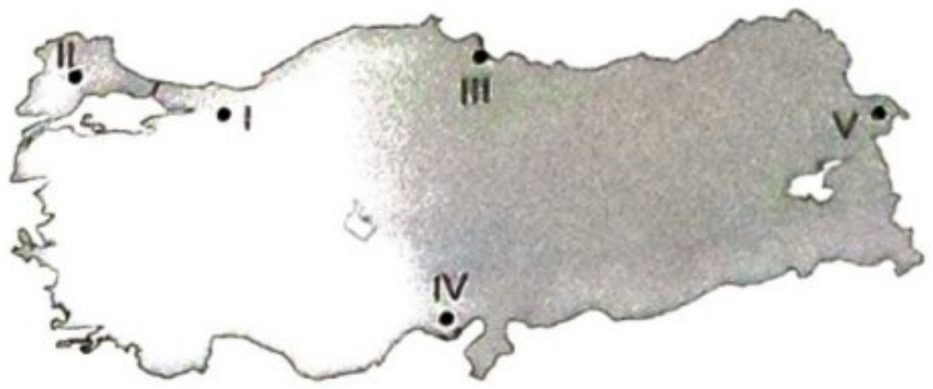
A) Nadasa bırakılan alanların azalması
B) Tarımsal verim ve ürün çeşitliliğinin artması
C) Kurak alanlarda tarım yapılabilmesi
D) Tarımsal üretimin iklim koşullarına daha bağımlı hâle gelmesi
E) Göçlerin azalması ve kırsal nüfusun artması

3. Tarımsal üretimin sürdürülebilir olması kadar, elde edilen ürünlerin pazarlanma süreci de büyük önem taşır. Bu süreç, farklı sektörlerin bir arada çalışmasıyla yürütülür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, tarımsal ürünlerin pazarlanma süreciyle doğrudan ilgili değildir?

A) Ürünlerin uygun koşullarda korunması için depo ve antrepoların oluşturulması
B) İhracatı artırmak amacıyla yatırım ve teşviklerin sağlanması
C) Ürünlerin paketlenmesi ve kalitesinin yükseltilmesi
D) Ürünlerin toplanması ve taşınmasının hijyenik koşullarda yapılması
E) Sulama ve gübreleme koşullarının iyileştirilmesi

4. Sıcaklık ortalaması arttıkça, tarım ürünlerinin olgunleşma süresi kısalır. Böylece bir yılda birden fazla tarım ürünü hasat edilebilir.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde böyle bir durumdan bahsedilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda Türkiye'de Marmara, Ege, Akdeniz, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'nun verimli ovalarında uygulanan tarım yönteminin özellikleri verilmiştir.

- Sulanabilen tarım alanları geniştir.
- Kaliteli tohum kullanımı yaygındır.
- Birim alandan elde edilen verim yüksektir.
- Makina kullanımı tarımsal üretimin her aşamasında yoğundur.
- Sermaye kullanımı fazladır.

Özellikleri verilen bu tarım yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İntansif tarım B) Ekstansif tarım
C) Nadaslı tarım D) Münavebeli tarım
E) Kuru tarım

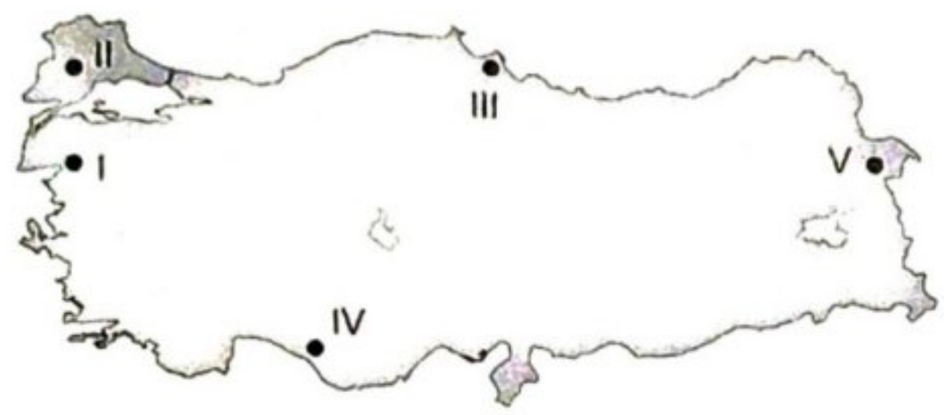
6. I. Tarımsal faaliyetler için ayrılan sermaye azdır.
II. Birim alandan elde edilen verim yüksektir.
III. Sulama, gübreleme ve makina kullanımı yoğundur.
IV. Üretimde yıldan yıla dalgalanmalar görülür.

Yukarıdaki ifadelerden hangileri ekstansif tarımla ilgilidir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1 C 2 D 3 E 4 D 5 A 6 B

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde tarım alanlarının dar olmasında arazinin karstik yapısı etkili olmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Türkiye'de tarımsal üretimi ve verimi etkileyen doğal faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?**

A) Nadas alanlarının fazla olması
B) Ülke genelinde farklı iklim koşullarının yaşanması
C) Tarım ürünleri ihracatını artırmak amacıyla teşvikler uygulanması
D) Toprakların mineral madde yönünden fakir olması
E) Arazinin engebeli olmasından dolayı makineli tarıma uygun alanların sınırlı olması

9. Türkiye'de tarımsal üretim üzerinde iklim koşulları belirleyici bir etkendir. Kış ılıklığı isteyen ürünler Akdeniz ve Ege kıyılarında, serin ve nemli iklim isteyen ürünler ise Karadeniz kıyılarında yetişir. Yaz kuraklığı sulama ihtiyacını artırırken, don olayları ürün kayıplarına neden olabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, iklim koşullarının tarımsal üretim üzerindeki etkilerinden biri <u>değildir</u>?

A) Toprak özelliklerinin değişmesi
B) Tarımda sulama ihtiyacının ortaya çıkması
C) Don olaylarının ürün verimini azaltması
D) Ürün çeşitliliğinin belirlenmesi
E) Tarımsal üretimin bölgelere göre farklılaşması

10. Nadas, toprağın belirli bir süre ekilmeden bırakılarak dinlendirilmesi ve su depolamasının sağlanması işlemidir.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde bu yöntemin <u>daha fazla</u> uygulandığı söylenebilir?

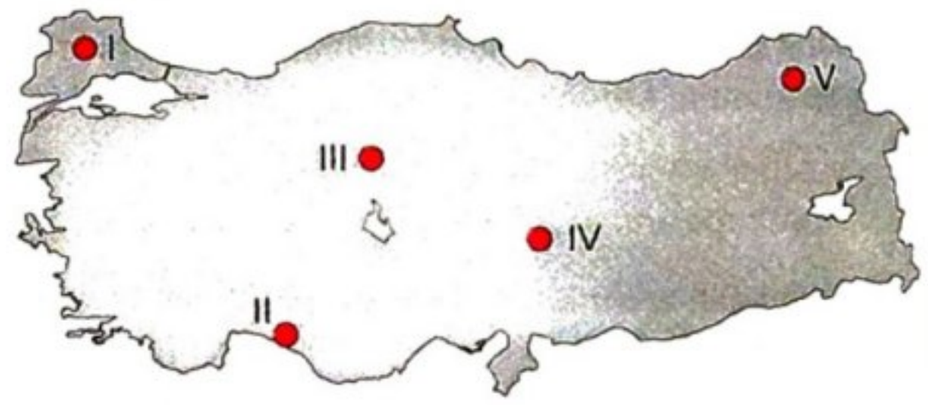
A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

11. Aynı tarlaya farklı yıllarda farklı ürünlerin ekilmesine ekim nöbeti (münavebe) denir. Bu uygulama, toprağın verim gücünü korumak, besin dengesini sağlamak ve hastalık ile zararlıların etkisini azaltmak amacıyla yapılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ekim nöbeti uygulamasının bir sonucu <u>değildir</u>?

A) Toprağın besin dengesinin korunması
B) Tarımsal verimin artması
C) Sürekli aynı ürün ekimiyle oluşabilecek verim kaybının önlenmesi
D) Tahıl ve baklagil dönüşümüyle toprağın dinlenmesinin sağlanması
E) Toprak erozyonunun tamamen ortadan kaldırılması

12. Seracılık, iklim koşullarından bağımsız olarak bitkilerin yetişmesini sağlamak amacıyla plastik, cam veya naylonla kapatılmış alanlarda yapılan tarımdır.

Bu yöntemin uygulandığı alanlara haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde <u>daha fazla</u> rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. D 8. C 9. A 10. D 11. E 12. B

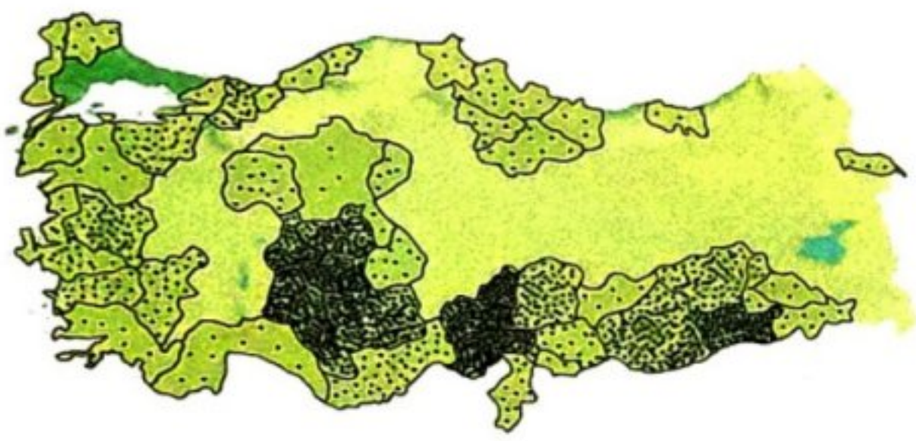
1. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünlerinden hangisi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I → Ayçiçeği
B) II → Mısır
C) III → Pamuk
D) IV → Çay
E) V → Pirinç

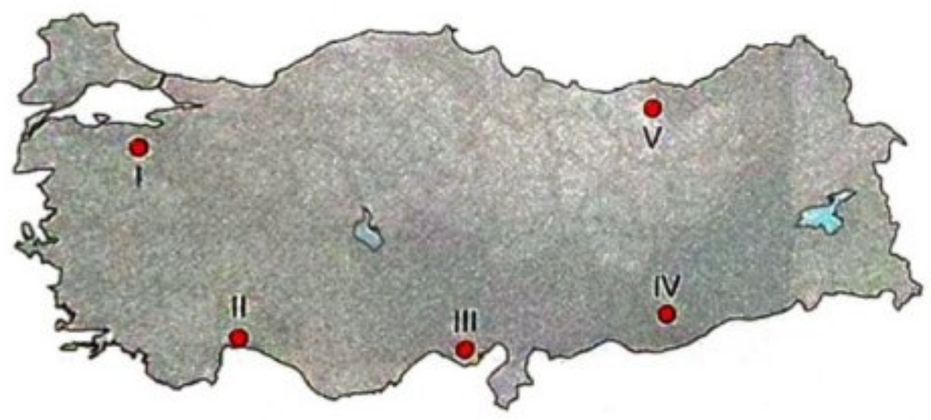
2. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün Türkiye'de illere göre yetiştirildiği yerler gösterilmiştir.

Bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haşhaş
B) Mısır
C) Kenevir
D) Pirinç
E) Keten

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde yer şekillerinin engebeli ve dağlık olmasından dolayı tarım faaliyetleri <u>sınırlıdır</u>?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

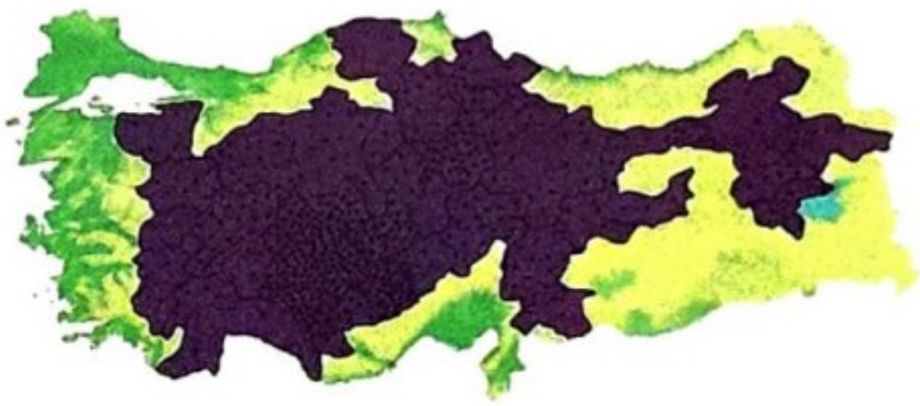
4. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün Türkiye'de illere göre yetiştirildiği yerler gösterilmiştir.

Bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haşhaş
B) Mısır
C) Kenevir
D) Pamuk
E) Keten

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki şeker pancarının yoğun olarak üretildiği iller gösterilmiştir.

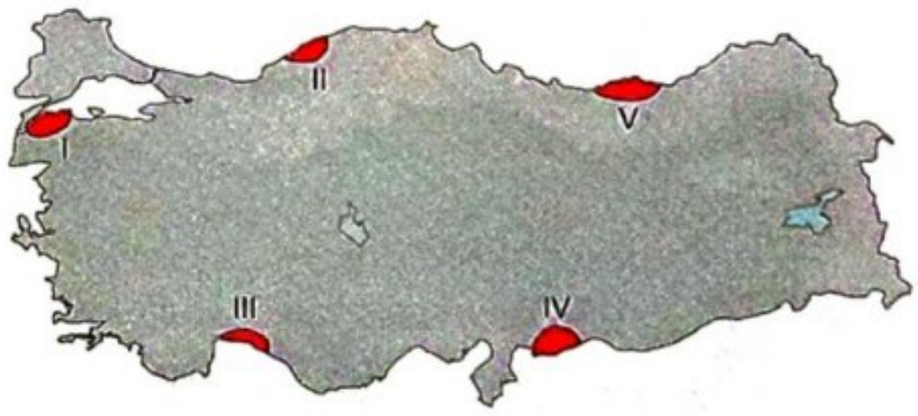
Şeker pancarıyla ilgili

I. Hayvan yemi olarak da (küspe) kullanılır.
II. Kıyı kesimlerde getirisi daha yüksek ürünler tercih edildiği için yetiştirilmez.
III. Çabuk bozulan bir ürün olduğu için şeker fabrikaları üretim yerlerine yakın kurulur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6.

Haritadaki numaralanmış alanların hangilerinde yaz yağışlarının fazla olmasından dolayı pamuk, buğday gibi tarım ürünlerinin yetişmesi <u>zordur</u>?

A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve IV
E) IV ve V

1. E 2. B 3. E 4. D 5. E 6. C

7. Aşağıdaki haritada bazı iller gösterilmiştir.

Bu illerde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Aydın	Mersin	Malatya
A)	İncir	Muz	Kayısı
B)	Zeytin	Fındık	Üzüm
C)	Elma	Pamuk	Mısır
D)	Haşhaş	Ayçiçeği	Pamuk
E)	İncir	Kayısı	Muz

8. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde pamuk, buğday gibi ürünler yetiştirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün Türkiye'de illere göre yetiştirildiği yerler gösterilmiştir.

Bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haşhaş B) Zeytin C) Kenevir

D) Pirinç E) Keten

10. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün Türkiye'de illere göre yetiştirildiği yerler gösterilmiştir.

Bu ürünle ilgili

I. Türkiye'de yayılış alanı en geniş meyvedir.

II. Manisa, Denizli, Mersin önemli üretici illerdir.

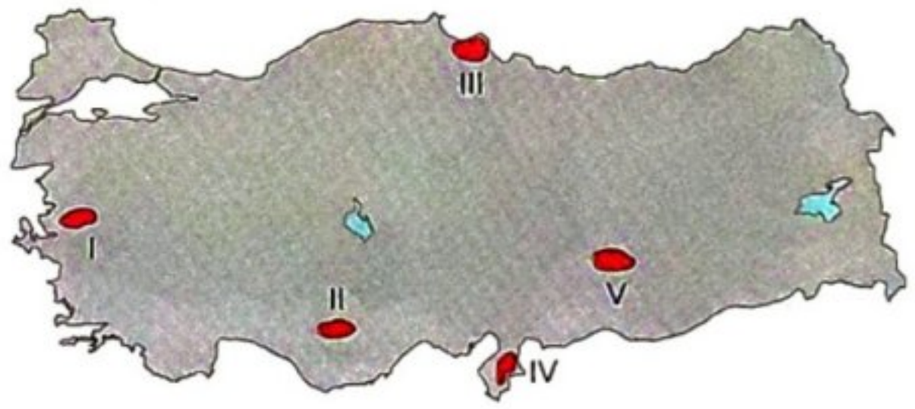
III. Üretimi yeterli olmadığından ithal edilir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

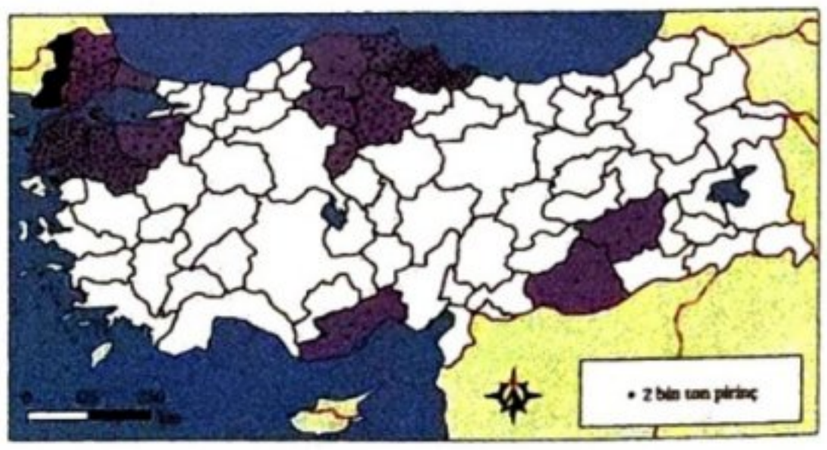
11. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde tütün üretimi yapılmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün Türkiye'de illere göre yetiştirildiği yerler gösterilmiştir.

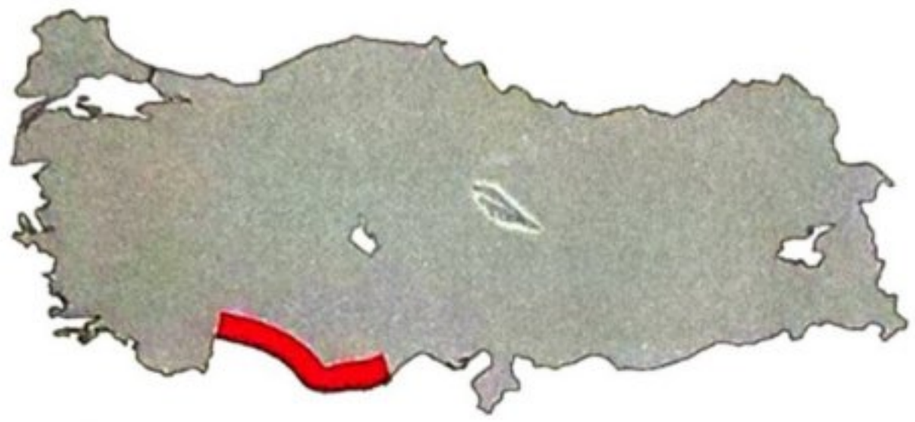
Bu tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haşhaş B) Zeytin C) Kenevir

D) Pirinç E) Keten

7. A 8. D 9. B 10. C 11. B 12. D

1. Aşağıdaki haritada bir bölge kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu bölgede yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pamuk B) Mısır C) Buğday
D) Muz E) Şeker pancarı

2. Aşağıdaki haritada bazı alanlarda yoğun olarak üretilen ürünler gösterilmiştir.

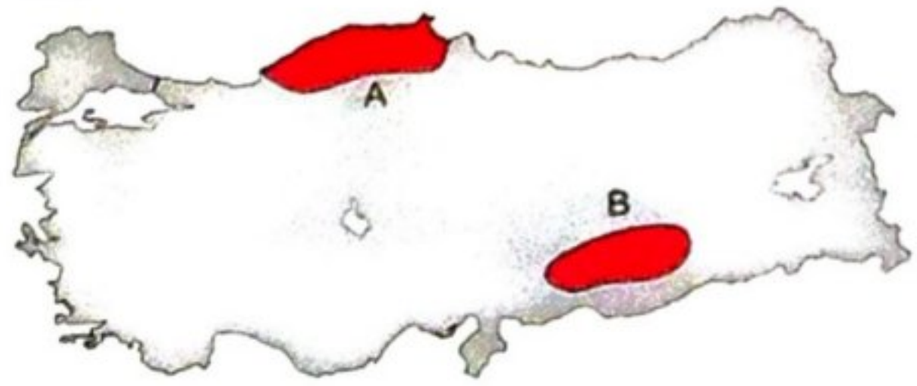
Bu ürünlerden hangisinin üretildiği alan yanlış verilmiştir?

A) Zeytin B) Tütün C) Çay
D) Sebze E) Kenevir

3. **Aşağıdaki tarım ürünleri ve en çok yetiştirildiği yer eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Muz → Akdeniz
B) Haşhaş → Doğu Anadolu
C) Çay → Karadeniz
D) Pamuk → Güneydoğu Anadolu
E) Ayçiçeği → Marmara

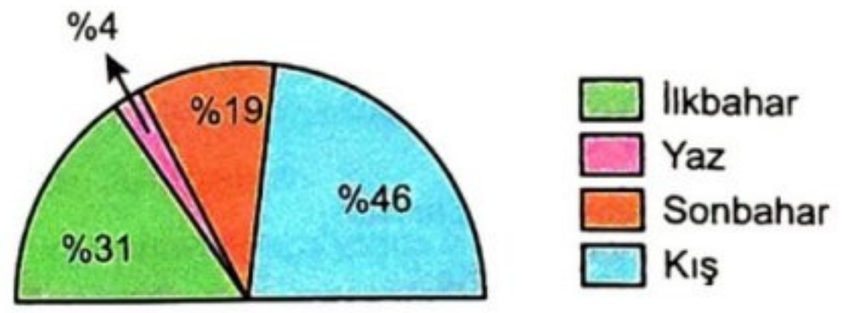
4. Aşağıdaki haritada iki tarım bölgesi gösterilmiştir.

Bu tarım bölgeleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) A bölgesinde serin ve nemli iklim koşulları hakim olduğundan keten ve kenevir üretimi yapılır.
B) B bölgesinde sulama koşulları iyileştiğinden pamuk tarımı yaygındır.
C) A ve B bölgelerinde güneşli gün sayısının fazla olması seracılığı yaygınlaştırmıştır.
D) B bölgesinde yıl içinde birden fazla ürün alınabilmektedir.
E) A bölgesinde makineli tarım fazla gelişmemiştir.

5. Aşağıda bir yöredeki yıllık yağışın mevsimlere dağılış grafiği gösterilmiştir.

Bu yörede aşağıdaki ürünlerden hangisi <u>daha iyi</u> yetişme imkânı bulur?

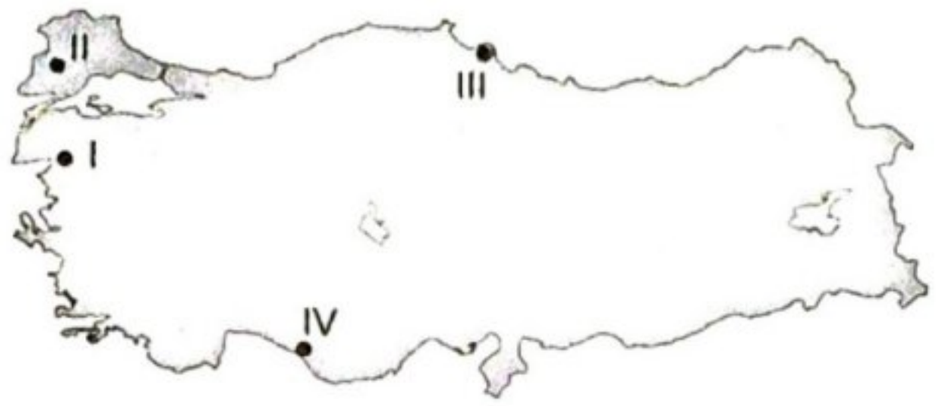
A) Pamuk B) Mısır C) Çay
D) Fındık E) Pirinç

6. **Bol yağış isteyen çayın özellikle Doğu Karadeniz kıyılarında yoğunluk kazanması bu yörenin hangi özelliğine <u>bağlanamaz</u>?**

A) Soğuktan korunaklı olmasına
B) Daha çok yağış almasına
C) Nemliliğinin fazla olmasına
D) Toprakta kireç oranının az olmasına
E) Nüfusun yoğun olmasına

1 D 2 B 3 B 4 C 5 A 6 E

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yetişen ürünler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	İncir	Pamuk	Çay	Susam
B)	Zeytin	Ayçiçeği	Tütün	Muz
C)	Üzüm	Tahıl	Fındık	Pamuk
D)	Haşhaş	Pirinç	Mısır	Çay
E)	Tütün	Şeker pancarı	Üzüm	Pirinç

8. **Aşağıdaki tarım ürünü ve en fazla yetiştiği il eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

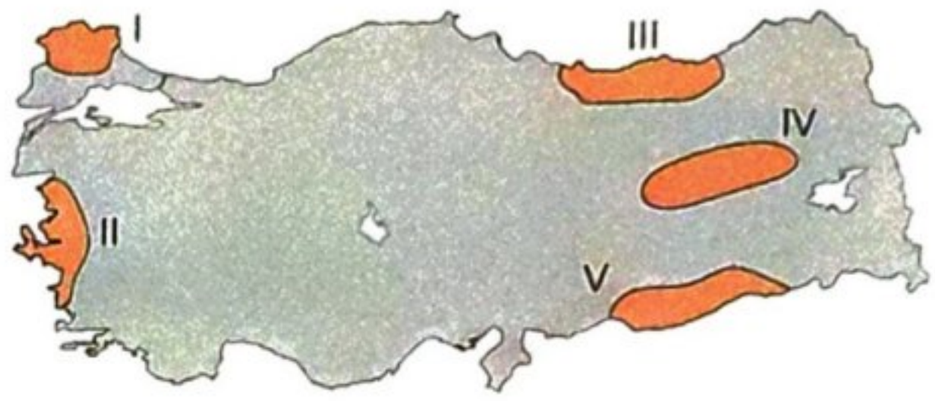
A) Limon → Mersin
B) Soya → Adana
C) Şeker pancarı → Samsun
D) Pamuk → Şanlıurfa
E) Zeytin → Aydın

9. Türkiye'de ekim alanı en dar olan ürünler muz ve çaydır.

Bu ürünlerin, diğer ürünler gibi geniş bir alanda ekiminin yapılmamasında etkili olan <u>temel faktör</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprak türü
B) İklim koşulları
C) Uygulanan tarım yöntemi
D) Güneşlenme süresi
E) Sulama imkanları

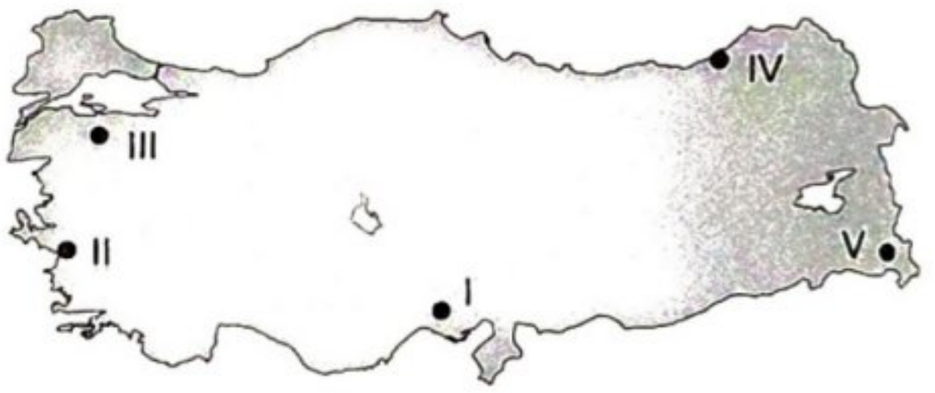
10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'nin iklim özellikleri dikkate alındığında bu alanların hangisinde tarımda sulama ihtiyacı <u>daha fazla</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Endüstri bitkilerinin tarımında entansif yöntemler uygulandığından verim yüksektir. Bu ürünlerden sağlanan verimin yüksek olması, ekim alanlarını giderek genişletmektedir.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde endüstri bitkilerinin ekim alanının <u>daha sınırlı</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. En fazla yağış kış mevsimindedir.
II. Yaz kuraklığı belirgindir.
III. Kış mevsimi uzun sürer.
IV. Hasat zamanı işçi göçü çeker.
V. Dokuma sanayi gelişmiştir.

Pamuk üretim alanları ile ilgili yukarıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. B 8. C 9. B 10. E 11. E 12. C

1. Aşağıdaki haritada iki farklı tarım ürününün yetişme alanları farklı renklerle gösterilmiştir.

Haritada dağılışı gösterilen bu tarım ürünleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

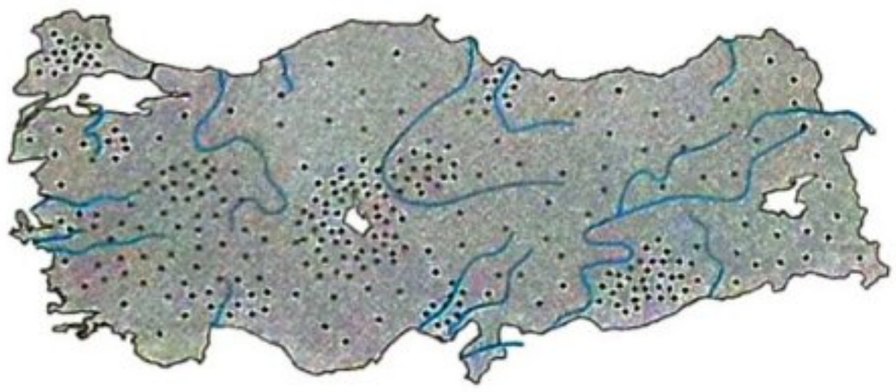
A)	Çay	Zeytin
B)	Mısır	Turunçgil
C)	Tütün	Pamuk
D)	Buğday	Üzüm
E)	Fındık	Pamuk

2. Coğrafi şartlara bağlı olarak her ürün her şehirde yetişmez.

Buna göre Kayseri'de aşağıdaki ürünlerden hangisinin yetişmesi <u>beklenemez</u>?

A) Patates B) Buğday C) Nohut
D) Şekerpancarı E) Pamuk

3. Aşağıdaki haritada buğday üretiminin Türkiye'deki dağılışı gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

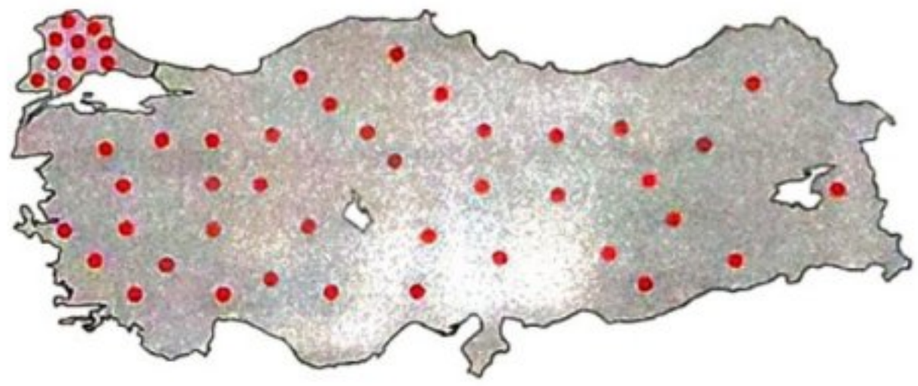
A) Üretim iç bölgelerde yoğunlaşmıştır.
B) Doğu Karadeniz'in kıyı kesiminde üretimi yapılmaz.
C) Türkiye iklimine uyumlu bir üründür.
D) Üretim ülke ihtiyacını karşılayacak düzeyde değildir.
E) Üretim ülkenin farklı bölgelerinde geniş bir yayılış gösterir.

4. I. Üzüm
II. İncir
III. Elma
IV. Fındık
V. Turunçgil

Yukarıdaki meyvelerden hangileri diğerlerine oranla kış ve ilkbahar soğuklarına <u>daha dayanıklıdır</u>?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) III ve IV E) II ve V

5. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün üretim alanlarının dağılışı gösterilmiştir.

Bu tarım ürünü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Türkiye iklimine uyumludur.
B) Ekim alanı geniştir.
C) Ergene Havzasında yoğun üretim yapılır.
D) Doğu Karadeniz kıyılarında üretimi yapılmaz.
E) Üretim bölgeleri, bunları işleyen fabrikalara yakın yerler seçilmiştir.

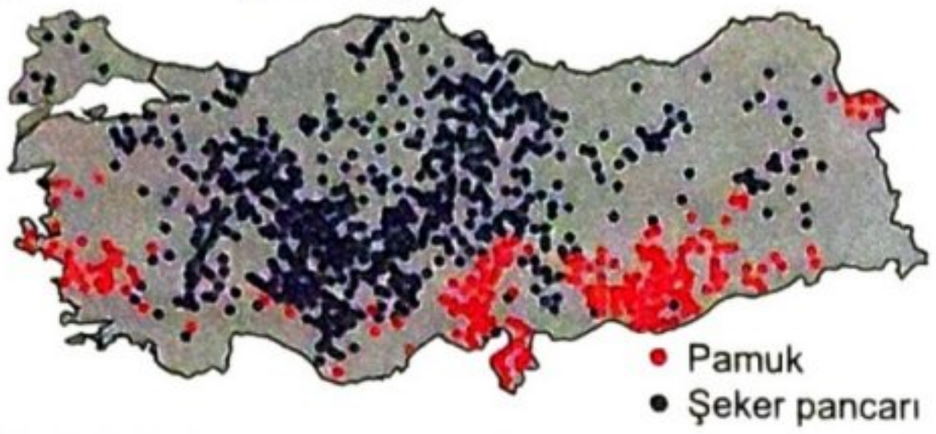
6. **Tütünle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Güney yamaçlarındaki kıraç topraklarda tarımı yapılır.
B) Tüm bölgelerimizde üretimi yapılır.
C) Güneşli gün sayısının fazla olması kalitesini artırır.
D) En çok üretiminin yapıldığı bölge Ege'dir.
E) İzmir, İstanbul, Adana, Samsun ve Tokat önemli fabrika merkezleridir.

edu kariyer

1. C 2. E 3. D 4. C 5. E 6. B

7. Aşağıdaki haritada iki farklı tarım ürününün yetiştiği alanlar farklı renklerle gösterilmiştir.

Bu ürünlerin <u>en fazla</u> yetiştiği iller aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

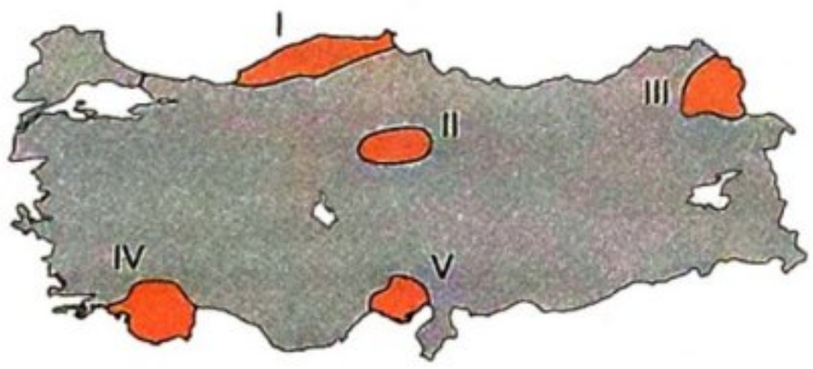
	■	■
A)	Ankara	Adana
B)	Kayseri	Gaziantep
C)	Sivas	Adıyaman
D)	Konya	Şanlıurfa
E)	Nevşehir	Hatay

8. Türkiye'de seracılık faaliyetinin yoğun olduğu bölgeler
   - Akdeniz
   - Güneydoğu Anadolu
   - Ege'dir.

Aşağıdakilerden hangisi bu bölgelerin ortak özelliğidir?

A) Arazinin verimli topraklardan oluşması
B) Güneşlenme süresinin ve sıcaklık ortalamasının yüksek olması
C) Önemli ihraç limanlarına sahip olmaları
D) Enerji üretiminin çok olması
E) Mevsim dışında sebze ve meyve talebinin çok olması

9. Aşağıdaki haritada bazı tarım bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu tarım bölgelerinden hangileri arasında alışveriş <u>daha az</u> yapılır?

A) I ve IV B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

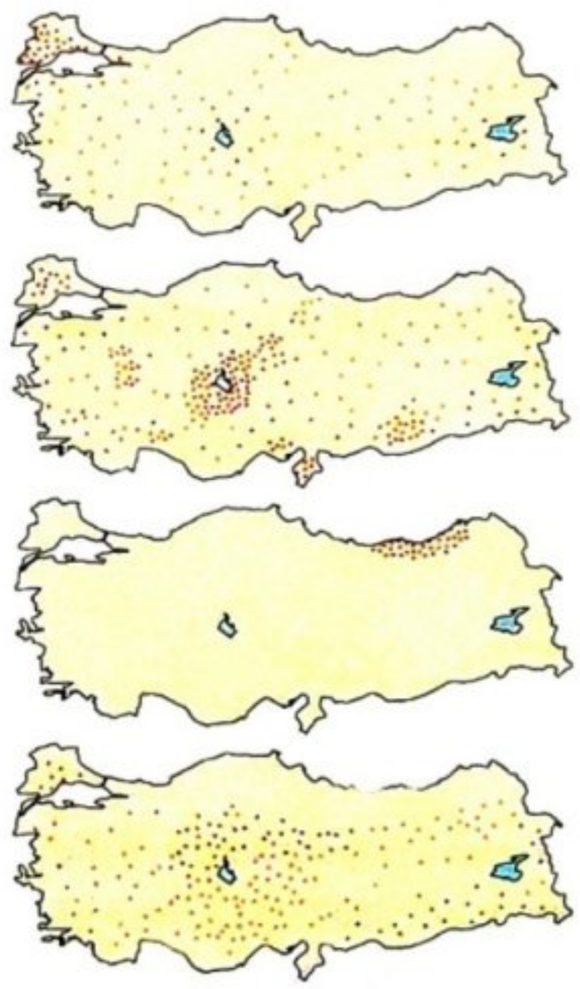
10. Aşağıdaki kentlere tarımsal amaçlı yatırım yapmak isteyen bir firma bu amaçla, şekerpancarı, kenevir, soya, tütün ve çay bitkilerini tespit etmiştir

Bu firma ürünleri kentlerin coğrafi yapılarını dikkate alarak dağıttığında hangisinde hatalı bir üretim alanı belirlemiş olacaktır?

A) İstanbul → Çay
B) Sinop → Kenevir
C) Aksaray → Şekerpancarı
D) Mersin → Soya fasulyesi
E) İzmir → Tütün

11. Aşağıdaki haritalarda Türkiye'de üretimi yapılan 4 farklı tarım ürünün üretim alanları gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen tarım ürünleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Buğday B) Çay C) Haşhaş
D) Ayçiçeği E) Arpa

7. D 8. B 9. E 10. A 11. C

1. Şekerpancarı üretim alanlarına yakın bölgelerde şeker fabrikası kurulma zorunluluğu vardır.

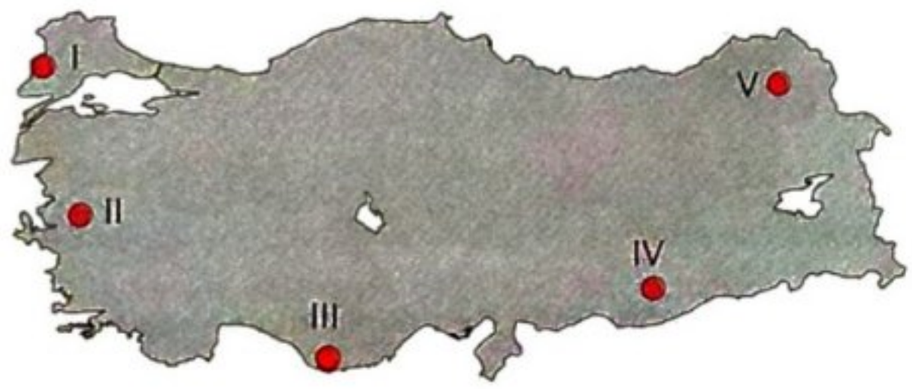
Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ulaşım masraflarının çok olması
B) Kısa sürede işlenmek zorunda olması
C) İşçi masraflarının çok olması
D) Üretimin devlet kontrolünde olması
E) Ticari değerinin yüksek olması

2. **Üretim koşulları uygun olmasına karşın zeytin üretiminde Akdeniz Bölgesi'nin, Ege ve Marmara bölgelerinden sonra gelmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Verimli ovaların başka ürünlere ayrılması
B) Yükseltisinin fazla olması
C) Kalkerli arazilerin yaygın olması
D) Yeraltı su düzeyinin az olması
E) Yıllık yağış miktarının yetersiz olması

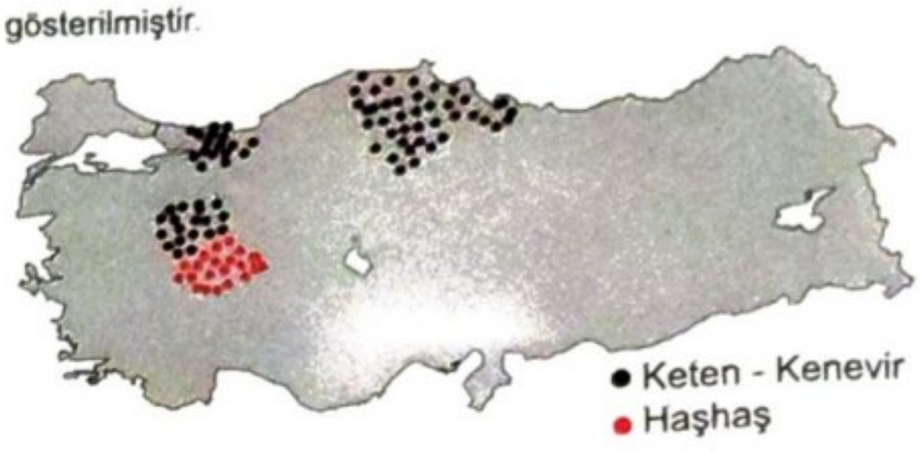
3. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarda <u>en fazla</u> yetiştirilen tarım ürünlerinden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Çeltik B) II→ Zeytin C) III→ Muz
D) IV→ Pamuk E) V→ İncir

4. Aşağıdaki haritada bazı tarım ürünlerinin üretim alanları gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen bu tarım ürünlerinin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Kış ılıklığının olması
B) Karstik arazinin olması
C) Devlet kontrolünde üretim yapılması
D) Bitkisel yağ üretimi yapılması
E) Hayvan yemi üretimi yapılması

5. **Aşağıdaki illerin hangisinde sıcaklık koşullarının uygun olmamasından dolayı pamuk <u>yetiştirilemez</u>?**

A) Aydın B) Adana C) Sivas
D) Şanlıurfa E) Mersin

6. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün yetiştiği alanların dağılışı "▲" sembolüyle gösterilmiştir.

Bu tarım ürününün aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Tütün B) Üzüm C) Pamuk
D) Ayçiçeği E) Nohut

1. B 2. A 3. E 4. C 5. C 6. A

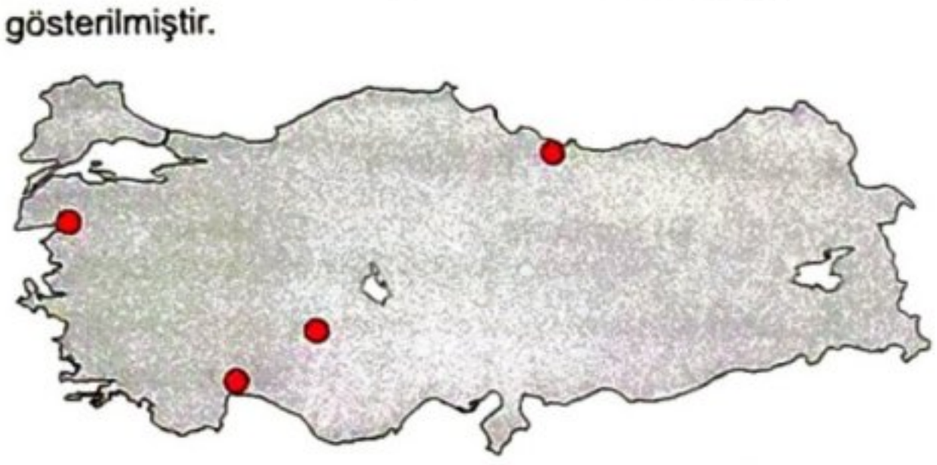
7. Aşağıdaki haritada üç farklı il numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerde <u>en fazla</u> yetiştirilen tarım ürünleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Buğday	Pamuk	Fındık
B)	Buğday	Fındık	Pamuk
C)	Pamuk	Buğday	Fındık
D)	Pamuk	Fındık	Buğday
E)	Fındık	Pamuk	Buğday

8. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yaygın olarak yetiştirilen tarım ürünleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Turunçgiller B) Çay C) Fındık
D) Buğday E) Zeytin

9. Marmara Bölgesi'nde iklim özellikleri çeşitlilik gösterir. Akdeniz, Karasal ve Karadeniz iklimleri bir arada görülür.

Buna göre, bölgede yetiştirilen tarım ürünleri aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Zeytin, Mısır, Çay, Fındık
B) Haşhaş, Mısır, Arpa, Turunçgiller
C) Tütün, Pamuk, Şekerpancarı, Çay
D) Zeytin, Ayçiçeği, Mısır, Şeker pancarı
E) Susam, Turunçgiller, Zeytin, Muz

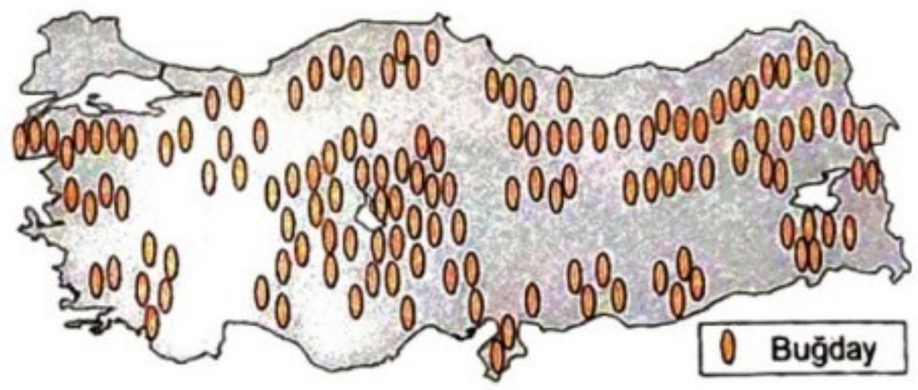
10. Aşağıdaki haritada haşhaş tarımı yapılan yerler ve haşhaş tarımına uygun alanlar gösterilmiştir.

Ülkenin büyük bir bölümünde tarıma uygun arazi varken, haşhaş tarımının belli alanlarda yapılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kullanım alanlarının kısıtlı olması
B) Diğer tarım alanlarının başka ürünlere ayrılması
C) Üretimin devlet kontrolünde yapılması
D) Ekonomik değerinin düşük olması
E) Birim alandan elde edilen verimin az olması

11. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki buğday üretim bölgeleri gösterilmiştir.

Haritaya göre Doğu Karadeniz kıyılarında buğday üretimin yapılmamasında

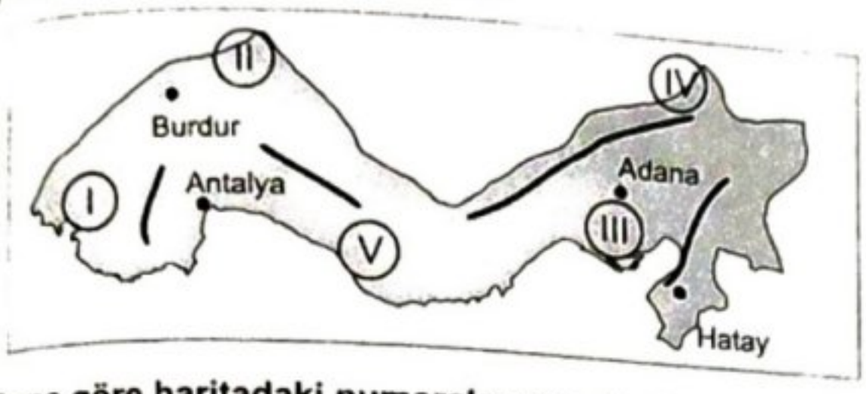
I. yağış rejimi,
II. sıcaklık ortalaması,
III. farklı gelir kaynaklarının olması,

faktörlerinden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. B 8. B 9. D 10. C 11. A

1. Toprakların verimli ve tarım arazisinin geniş olduğu yerlerde tarımsal üretim fazla olur.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde tarımsal üretimin <u>en fazla</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bir ürünün yoğun olarak yetiştiği bölgeye o ürünün tarım bölgesi denir. Bazı tarım ürünleri yalnızca belli bölgelerde yetiştirilebilir.

Buna göre aşağıdaki ürünlerden hangilerinin tarım bölgesinin diğerlerinden <u>daha geniş</u> bir alanı kapsadığı söylenebilir?

A) Zeytin - Ayçiçeği - Muz
B) İncir - Çay - Susam
C) Mercimek - Muz - Haşhaş
D) Üzüm - Şekerpancarı - Buğday
E) Buğday - Turunçgil – Çay

3. • Nemli ve ılıman iklimlerde üretilen bir üründür.
• Uygun yetişme koşulları Karadeniz kıyı kesimindedir.
• Ancak son zamanlarda yağ ve şeker sanayinde kullanımı ekonomik değerini artırmış, sulama ile diğer bölgelerde de yoğun olarak üretilmeye başlanmıştır.
• Adana, Şanlıurfa, Konya gibi iller en fazla yetiştirildiği yerler arasındadır.

Hakkında bazı bilgiler verilen tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tütün B) Üzüm C) Mısır D) Pamuk E) Mercimek

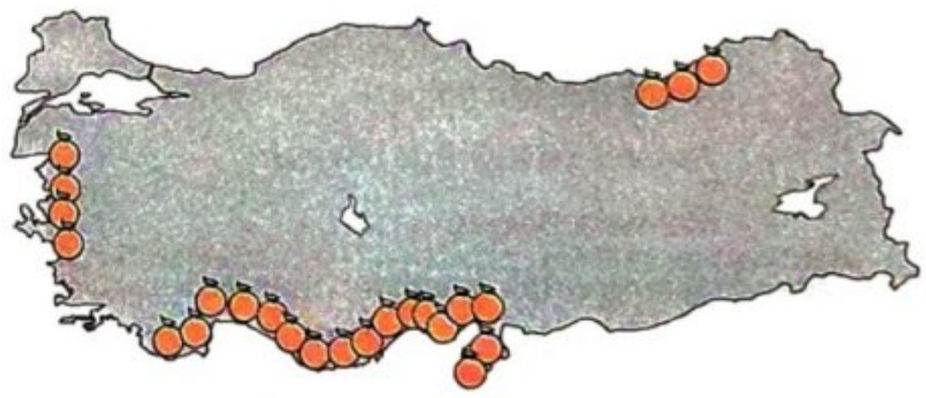
4. Aşağıdaki haritada bir tarım ürününün doğal yetişme alanı gösterilmiştir.

Bu tarım ürünüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Üretim alanlarında ulaşım şartlarının uygun olması gerekir.
B) Yüksek nemlilik ve yağış isteği fazladır.
C) En fazla Ordu-Giresun arasında üretimi yapılır.
D) Dünya'da en fazla üretim Türkiye'de gerçekleşir.
E) Sıcaklığın düşük olduğu karasal bölgelerde yetişmez.

5. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki turunçgillerin yetişme alanları gösterilmiştir.

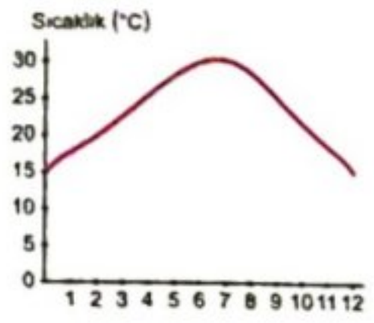

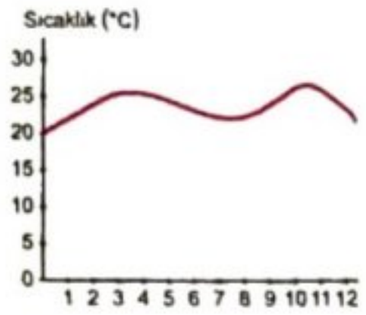
Bu ürünün haritadaki işaretli alanlarda yetişmesinin <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

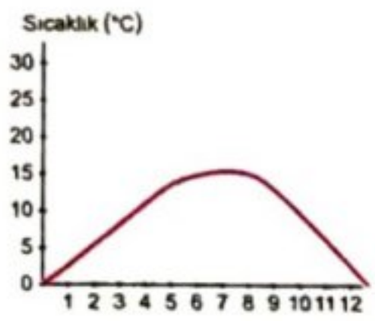
A) Pazarlama olanaklarının sınırlı olması
B) Kış sıcaklığının diğer bölgelerde daha yüksek olması
C) Sulama imkânlarının kısıtlı olması
D) Tarım topraklarının sınırlı olması
E) Arazinin kalkerli yapıda olmaması

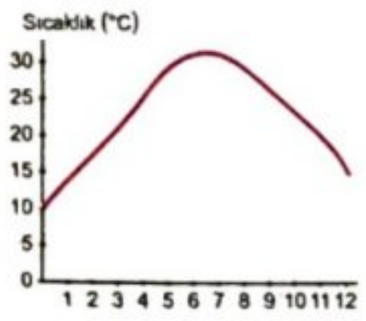
1. C 2. D 3. C 4. A 5. B

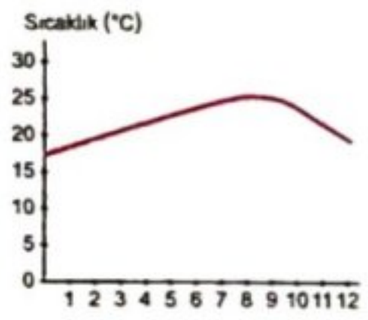
6. **Aşağıda sıcaklık değerleri verilen yerlerin hangisinde aynı anda ekimi yapılan bir ürünün <u>daha geç</u> olgunlaşması beklenir?**

A)

B)

C)

D)

E)

7. Aşağıda Türkiye'deki kıyı ve kıyı yakını tarım bölgeleri verilmiştir.

- Karadeniz kıyı bölgesi
- Akdeniz ve Kıyı Ege bölgesi
- Marmara Bölgesi

Bu bölgelerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Tarımda sulama zorunluluğunun olmaması

B) Yetiştirilen tarım ürünlerinin ekonomik getirisinin fazla olması

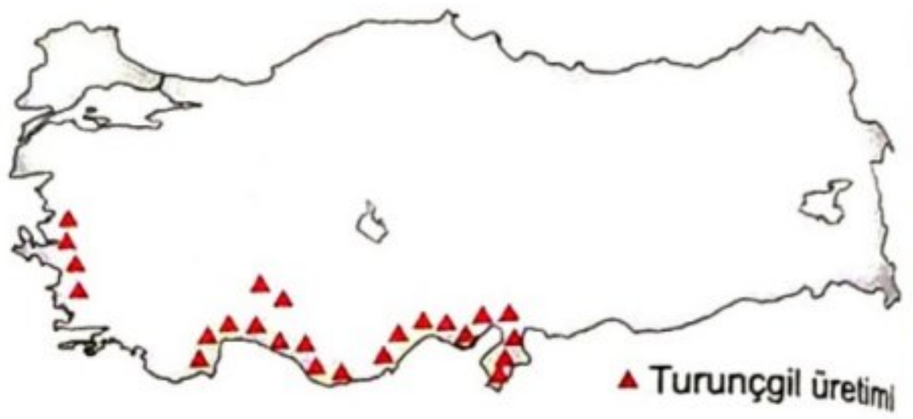
C) Üretilen tarım ürünlerinin çoğunun dış satımda öneminin fazla olması

D) Kış ılıklığı isteyen tarım ürünlerinin yetiştirilmesinin kolay olması

E) Fındık, muz, çay ve turunçgillerin tamamının bu bölgelerde üretilebilmesi

8. Aşağıdaki haritalarda zeytin ve turunçgil üretim alanlarının dağılışı gösterilmiştir.

Bu ürünlerin üretim alanlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaz kuraklığının fazla olması

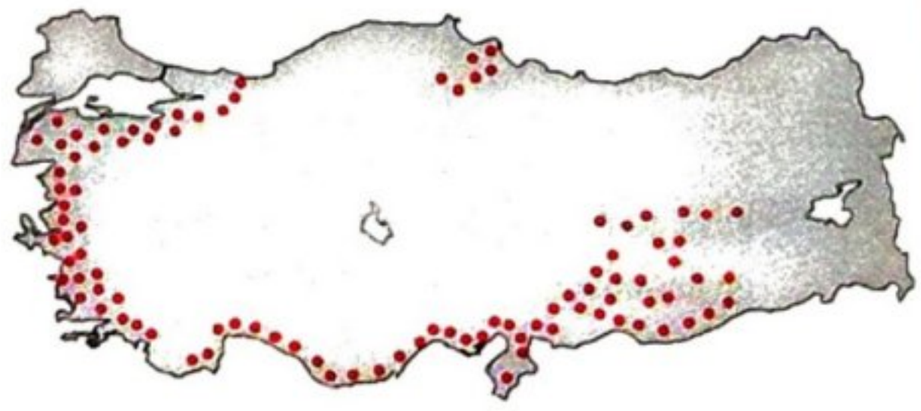
B) Kış ılıklığının olması

C) Sulama imkanlarının fazla olması

D) Kireçli toprakların yaygın olması

E) 2000 mm'nin üzerinde yağış alması

9. Aşağıdaki haritada bazı yerler gösterilmiştir.

Bu yerlerde yetişebilen tarım ürünleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Turunçgiller B) Pamuk C) Yer fıstığı

D) Çay E) Tütün

6. C 7. A 8. B 9. D

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde mera hayvancılığı <u>en fazla</u> yapılır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

2. Aşağıdaki haritada üç il gösterilmiştir.

Bu illerde <u>en fazla</u> yetiştirilen hayvan türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koyun B) Kıl keçisi C) Manda
D) Sığır E) Tiftik keçisi

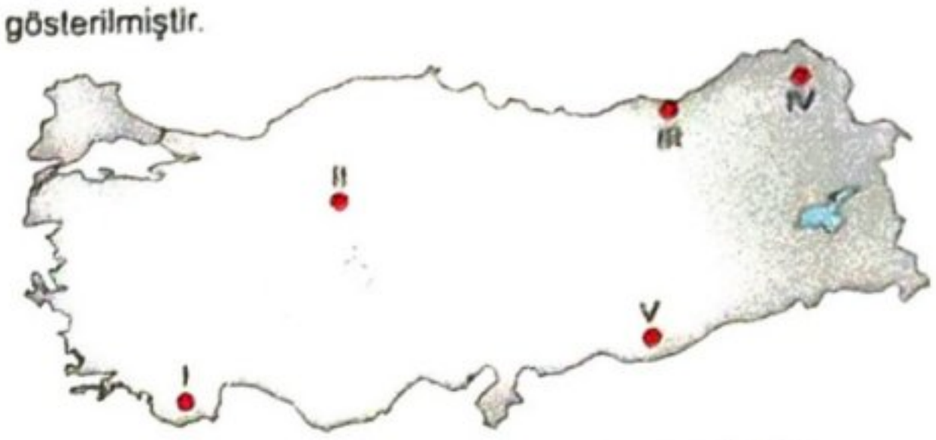
3. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangilerinde arıcılık faaliyetlerinin <u>en fazla</u> yapıldığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

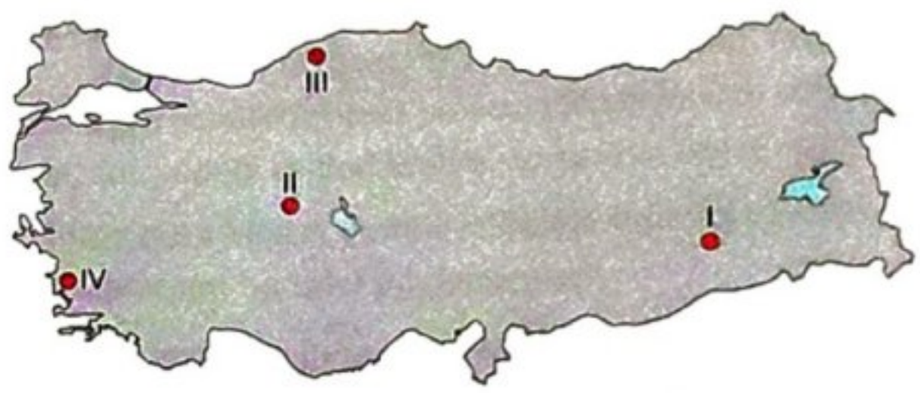
4. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde yaz yağışlarının fazla olmasından dolayı büyükbaş hayvancılık <u>en fazla</u> yapılmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

5.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerinde bozkır bitki örtüsünden dolayı küçükbaş hayvancılık yaygındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Aşağıdaki haritada bazı iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu illerde <u>en fazla</u> yetiştirilen hayvan türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koyun B) Kıl keçisi C) Manda
D) Sığır E) Tiftik keçisi

edu kariyer

1. E 2. D 3. C 4. D 5. A 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı iller C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu illerde <u>en fazla</u> yapılan hayvancılık türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Tiftik keçisi	Kıl keçisi	Sığır
B)	Tiftik keçisi	Sığır	Kıl keçisi
C)	Sığır	Tiftik keçisi	Kıl keçisi
D)	Kıl keçisi	Tiftik keçisi	Sığır
E)	Kıl keçisi	Sığır	Tiftik keçisi

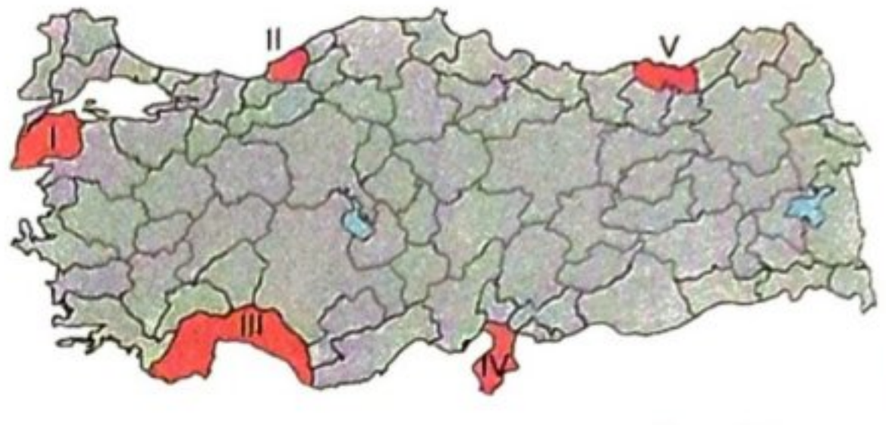
8. Aşağıdaki haritada kümes hayvancılığının yoğun olarak yapıldığı bazı iller gösterilmiştir.

Kümes hayvancılığının bu illerde yoğunlaşmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) İklimin uygun olması
B) Yer şekillerin sade olması
C) Pazar alanlarına yakın olması
D) Ulaşımın gelişmiş olması
E) Sermayenin yeterli olması

9. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde balıkçılığın <u>en fazla</u> geliştiği söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bir hayvancılık türünün en fazla yapıldığı ilk üç il gösterilmiştir.

Bu hayvancılık türünün aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) İpek böcekçiliği B) Sığır
C) Tiftik keçisi D) Manda
E) Koyun

11. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerden hangileri koyun üretiminde ilk sıralarda yer alır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

7. B 8. C 9. E 10. A 11. E

1. Türkiye'de küçükbaş ve büyükbaş hayvancılık yapılan yerler birbirinden farklı özellik gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi bu farklılıklar arasında yer almaz?

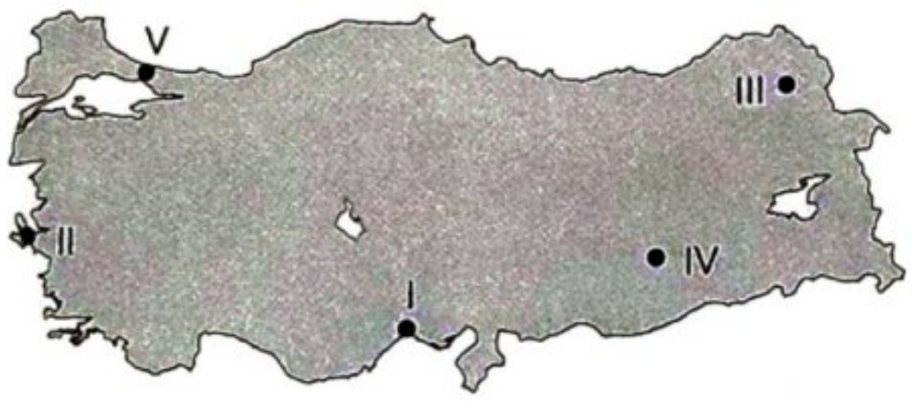
A) Doğal bitki örtüsü
B) Yağış miktarı
C) Yağış rejimi
D) Yağış biçimi
E) Yüzey şekilleri

2. Türkiye'de hayvancılık türü olarak genelde mera hayvancılığı yapılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi mera hayvancılığının özelliklerinden biri değildir?

A) Et ve süt verimi yıldan yıla değişir.
B) Hayvancılık doğal koşullara bağlıdır.
C) Marmara Bölgesi'nde yaygın olarak yapılır.
D) Gür otlaklarda büyükbaş hayvancılık yapılır.
E) Et ve süt verimi düşüktür

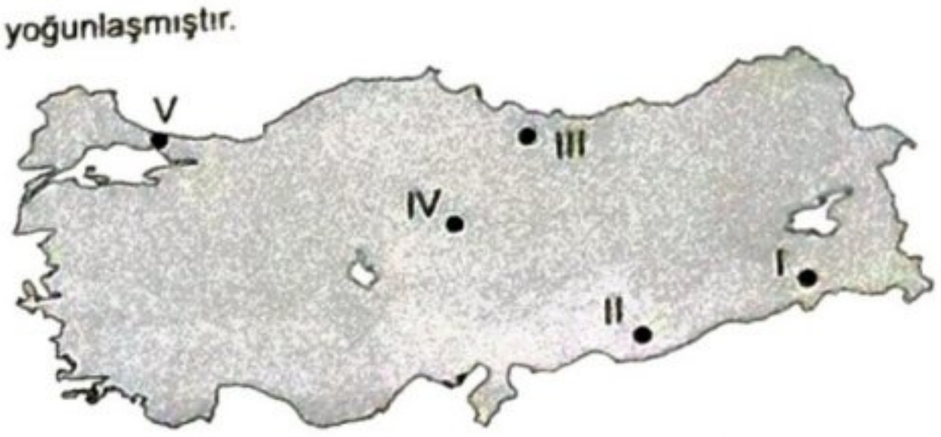
3. Türkiye'de kırsal kesimin ekonomisinde hayvancılığın önemli bir yeri vardır. Geçimini tamamen hayvancılıktan sağlayan, hayvancılığı ticari amaçlı sürdüren pek çok aile vardır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerinin ekonomisinde hayvancılığın önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV
E) IV ve V

4. Mandıralar; sütün yoğurt, tereyağı, peynir haline getirildiği yerlerdir. Mandıralar tüketici sayısının fazla olmasına bağlı olarak daha çok kalabalık şehirlerin çevresinde yoğunlaşmıştır.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerde mandıracılığın daha yaygın olduğu söylenebilir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

5. Türkiye'de koyun yetiştiriciliği, iklim ve doğal koşulların elverişli olduğu bölgelerde yaygın olarak yapılmaktadır. Bu faaliyet, genellikle mera ve yaylacılıkla birlikte yürütülür ve et, süt, yapağı ile deri üretimi açısından önem taşır.

Buna göre koyun yetiştiriciliğiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenemez?

A) En fazla yetiştirilen küçükbaş hayvan türüdür.
B) Koyun yetiştiriciliği en çok Doğu, İç ve Güneydoğu Anadolu'da yapılmaktadır.
C) Koyun yetiştiriciliği ormanların sık olduğu nemli bölgelerde yoğunlaşmıştır.
D) Kurak ve yarı kurak iklim koşullarını sever.
E) Van, Konya ve Şanlıurfa koyun varlığı bakımından ilk sıralarda yer alır.

6. Yaz mevsiminin ülke genelinde kurak geçmesi, büyükbaş hayvancılığın yapılmasında önemli bir sorundur.

Buna göre

I. Konya,
II. Rize,
III. Kars,
IV. Adıyaman,

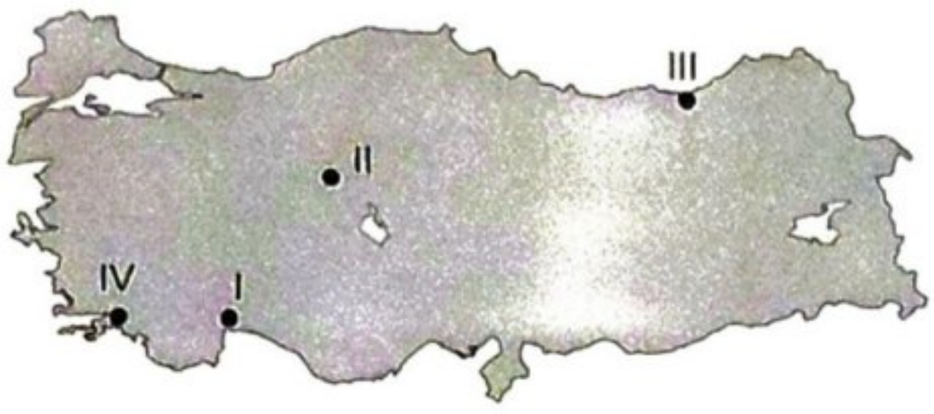
illerinin hangilerinde bu sorunun daha fazla yaşanması beklenir?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

1. D 2. C 3. D 4. E 5. C 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

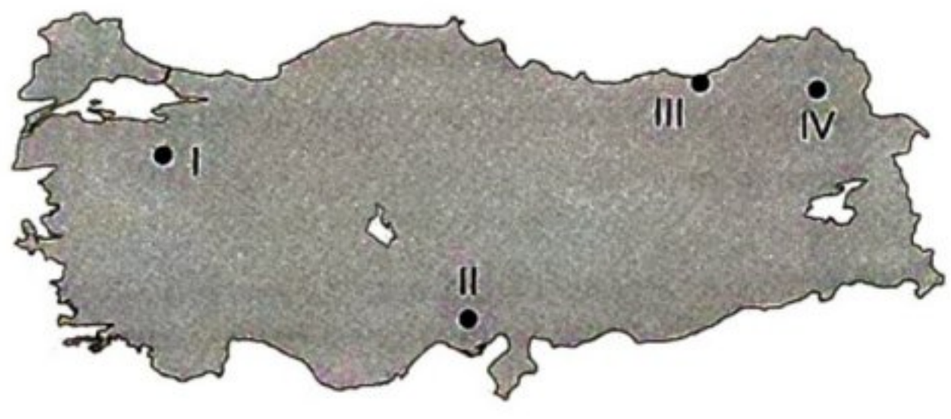
7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerde yaygın olan hayvancılık türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Kıl keçisi	Tiftik keçisi	Sığır	Arıcılık
B)	İnek	Koyun	Arıcılık	Kıl keçisi
C)	İpekböcekçiliği	Tiftik keçisi	Koyun	Sığır
D)	Kümes Hay.	Manda	Sığır	Tiftik keçisi
E)	Koyun	Kıl keçisi	Tiftik keçisi	Arıcılık

8. Mera hayvancılığında; yılın büyük bölümünde hayvanlar sürüler hâlinde otlaklarda ve ürünü toplanmış tarım alanlarında beslenir. Kışın ise ağıllarda ve ahırlarda kuru ot, yonca veya samanla beslenir. Bu da et ve süt verimini azaltır.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bu tür hayvancılık <u>daha az</u> yapılmaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Türkiye hayvancılığı açısından, otlakların çok önemli bir yeri vardır. Otlaklar, bir yandan hayvansal üretimin kaynağını oluştururken öte yandan doğal denge ve çevrenin korunmasında etkin rol oynar.

Aşağıdakilerden hangisi meraların ekonomik bakımından önemli olduğuna doğrudan örnektir?

A) Çeşitli yabani hayvanlara yaşam ortamı sağlaması
B) Büyük ve küçükbaş hayvanların yem ihtiyacını karşılaması
C) Yamaçlarda eriyen kar sularının toprak tarafından emilmesini kolaylaştırması
D) Bir su toplama alanı olarak akarsuları beslemesi
E) Doğal yolla toprak oluşumuna yardımcı olması

10. **Türkiye'de balıkçılık ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) En çok balık üretimi Karadeniz Bölgesi'ndedir.
B) Balık tüketiminin en çok olduğu bölge Marmara'dır.
C) Ege Bölgesi'nde balıkçılık en önemli etkinliktir.
D) Akarsuların denize döküldükleri yerler balık bakımından zengindir.
E) Türkiye'nin denizleri, akarsuları ve gölleri önemli bir su ürünleri potansiyeli oluşturur.

11. I. İpek böcekçiliği
II. Kümes hayvancılığı
III. Büyükbaş hayvancılık
IV. Küçükbaş hayvancılık
V. Arıcılık

Yukarıda verilen hayvancılık türlerinden hangisinin dağılımında doğal koşulların etkisi en <u>azdır</u>?

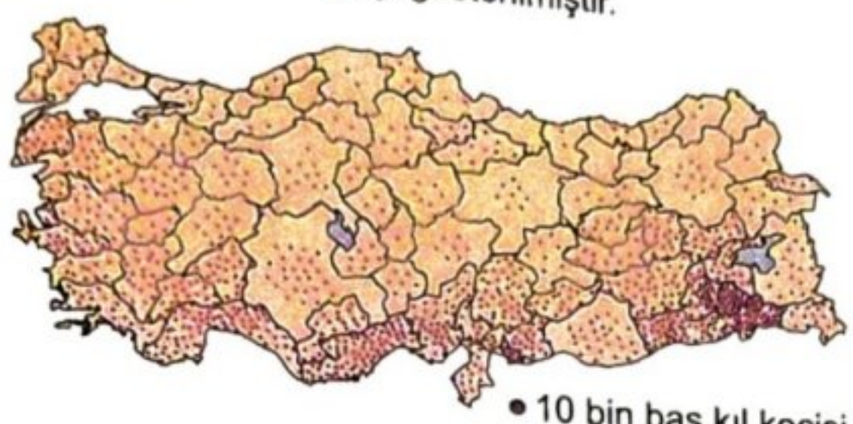
A) I B) II C) III D) IV E) V

edu kariyer

7. A 8. A 9. B 10. C 11. B

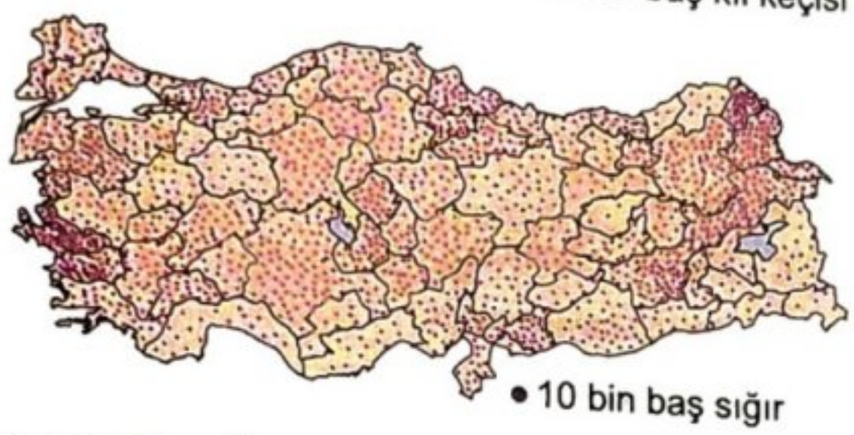
1. Aşağıdaki haritada iki farklı hayvan türünün Türkiye'de yetiştirildiği alanların dağılışı gösterilmiştir.

I.

• 10 bin baş kıl keçisi

II.

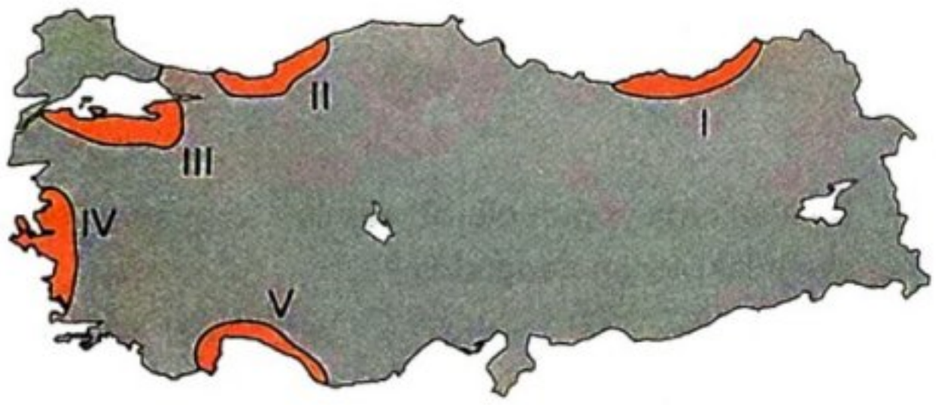

• 10 bin baş sığır

Haritalardaki verilere göre bu hayvanlarla ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

	I	II
A)	Toroslar'da üretimi yaygındır	Büyük kentler çevresinde üretimi yapılır.
B)	Arazi sade yapıdadır.	Arazi engebelidir.
C)	Otlaklar az yer kaplar	Otlaklar geniş yer kaplar
D)	Akdeniz, Ege ve Güneydoğu Anadolu'da daha çok yetiştirilir.	Konya, İzmir, Erzurum ve Kars illerinde hayvan sayısı fazladır.
E)	Yaz kuraklığı belirgindir.	Akdeniz kıyılarında üretim azdır.

2. Aşağıdaki haritada bazı kıyı bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu kıyı bölgelerinin hangisinde balıkçılık <u>daha fazla</u> yapılmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdakilerden hangisi kümes hayvancılığının daha çok büyük kentlerin çevresinde toplanmasının <u>en önemli</u> nedenidir?**

A) Tarım alanlarının dar olması
B) Sulama olanaklarının yeterli olmaması
C) Tüketici nüfusun fazla olması
D) Besi hayvancılığının gelişmiş olması
E) Yem sanayisinin gelişmiş olması

4. **Türkiye'de yapılan hayvancılık faaliyetleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Besi hayvancılığı daha çok şeker fabrikalarının çevresinde yapılmaktadır.
B) İklim çeşitliliğine bağlı olarak hayvan türleri de çeşitlidir.
C) Kümes hayvancılığı daha çok büyük kentlerin çevresinde toplanmıştır.
D) Hayvancılıktan elde edilen verim düşüktür.
E) Ormanlık bölgelerde ipek böceği yetiştiriciliği fazladır.

5. Tüketici nüfusun fazla olduğu alanlarda beyaz et ihtiyacını karşılamak amacıyla kümes hayvancılığı hızla gelişmiştir.

Buna göre bu faaliyetin aşağıdaki yörelerin hangisinde <u>daha çok</u> gelişmesi beklenir?

A) Rize Yöresi'nde
B) Kars Yöresi'nde
C) Balıkesir Yöresi'nde
D) Tunceli Yöresi'nde
E) Mardin Yöresi'nde

1. B 2. A 3. C 4. E 5. C

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

6. • Hayvanlar sürüler halinde açık alanda otlatılır.
• Et ve süt verimi iklim koşullarına bağlıdır.
• Küçükbaş hayvan sayısı, büyükbaş hayvan sayısından fazladır.

Hakkında bazı bilgiler verilen hayvancılık yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mera hayvancılığı B) Besi hayvancılığı
C) Mandacılık D) Süt inekçiliği
E) Ahır hayvancılığı

7. Türkiye'de tatlı su balıkçılığı daha çok göl ve baraj göllerinde yapılmakta olup, alabalık, sazan ve yayın en çok yetiştirilen türlerdir.

Buna göre, tatlı su balıkçılığıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ticari balıkçılık akarsularda yaygın olarak yapılmaktadır.
B) Eğirdir ve Beyşehir gölleri tatlı su balıkçılığının merkezidir.
C) Van Gölü'nde yalnızca inci kefali yaşamaktadır.
D) Tatlı su ürünleri üretiminde alabalık yetiştiriciliği önemli yer tutar.
E) Çıldır ve Manyas göllerinde sazan ve yayın yetiştirilmektedir.

8. **Türkiye'de denizlerden ve iç sulardan elde edilen su ürünleri üretiminin az olması ve buna bağlı sanayi kollarının yeterince gelişmemesinde**

I. aşırı ve bilinçsiz avlanmanın yapılması,
II. soğuk hava depoları ve limanların yetersiz olması,
III. deniz kirliliği ve ekosistem bozulmasının artması,

faktörlerinden hangileri etkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

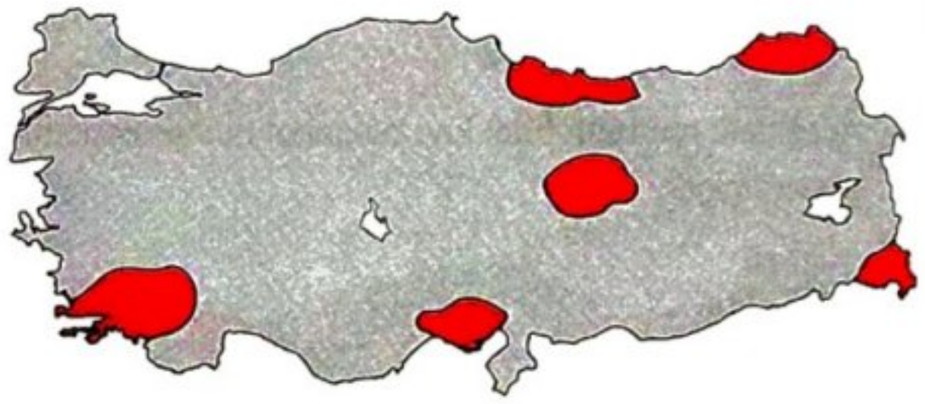
Bu kentlerde aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisi yoğun olarak yapılmaktadır?

A) Ormancılık
B) Arıcılık
C) Manda yetiştiriciliği
D) Kümes hayvancılığı
E) Besicilik

10. **Aşağıdaki illerin hangisinde deniz balıkçılığının <u>daha az</u> yapıldığı söylenebilir?**

A) Muğla B) Ordu C) Hatay
D) Rize E) İzmir

11. Aşağıdaki haritada bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

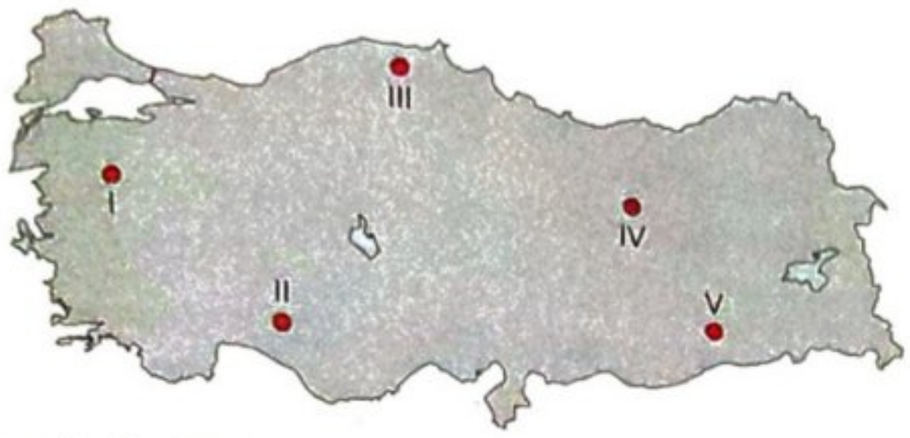
Bu alanlarda yoğun olarak yapılan hayvancılık türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arıcılık
B) Kümes hayvancılığı
C) Yem üretimi
D) Gübre üretimi
E) Besicilik

edu kariyer

6. A 7. A 8. E 9. D 10. C 11. A

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlarda çıkarılan madenlerden hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Krom
B) II→ Boksit
C) III→ Bakır
D) IV→ Demir
E) V→ Fosfat

2. Aşağıdaki haritada bir madeninin çıkarıldığı merkezler gösterilmiştir.

Bu madenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Bor
B) Boksit
C) Barit
D) Demir
E) Cıva

3. Aşağıdaki haritada bir madenin rezervlerinin bulunduğu iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu madenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Krom
B) Boksit
C) Bakır
D) Antimon
E) Manganez

4. Bir madenin işletmeye açılabilmesi için sermaye, teknoloji, rezerv miktarı, tenör oranı, ulaşım ve enerji gibi birçok faktörün uygun olması gerekir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bir madenin işletilmeye açılması için gerekli koşullar arasında yer almaz?

A) Madenin tenör oranının yüksek olması
B) Ulaşımın ve enerji kaynaklarının yakın olması
C) Pazara erişimin kolay olması
D) Madenin yeryüzüne yakın bir bölgede bulunması
E) Yeterli sermaye ve teknolojinin sağlanması

5. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de maden çeşitliliğinin fazla olmasının nedenleri arasında bulunmaz?**

A) Farklı jeolojik dönemlere ait arazilerin olması
B) Volkanik ve metamorfik süreçlerin yaşanması
C) Dağ oluşum (orojenez) süreçlerinin etkili olması
D) Yer altı sularının tarımsal sulamada kullanılması
E) Levha hareketlerinin etkin olması

6. Aşağıdaki haritada bir madeninin çıkarıldığı yerler gösterilmiştir.

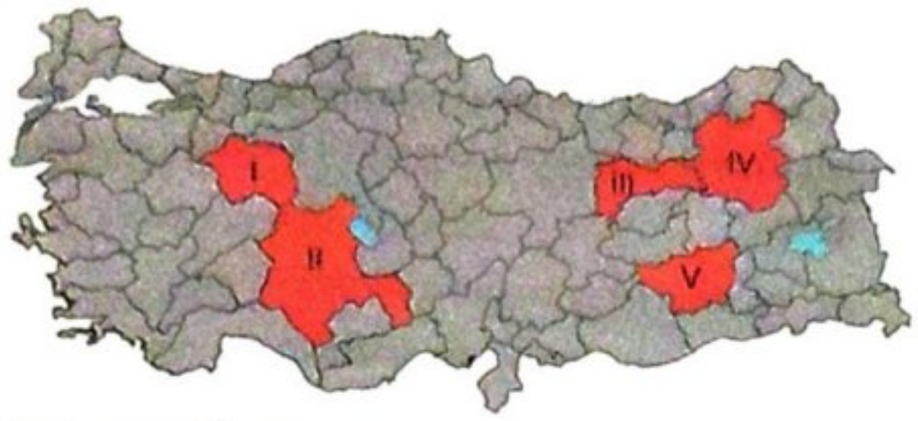
Dayanıklı ve sert çelik üretiminde kullanılan bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Krom
B) Boksit
C) Bakır
D) Antimon
E) Manganez

1. A 2. D 3. C 4. D 5. D 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Lületaşı ve Oltu taşının çıkarıldığı iller aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Lüle taşı	Oltu taşı
A)	I	IV
B)	II	V
C)	III	II
D)	IV	III
E)	V	I

8.
- Paslanmaz çelik, batarya ve uçak motoru üretiminde kullanılır.
- Elektrikli araç bataryalarının ana bileşenlerinden biridir.
- Türkiye'de en önemli üretim merkezi Manisa Gördes'tir.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Krom B) Bakır C) Nikel
D) Kurşun E) Bor

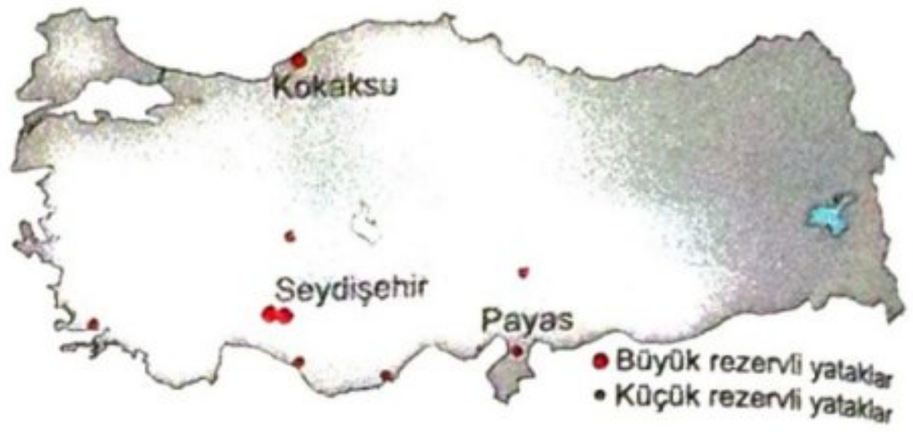
9. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı yerler gösterilmiştir.

Roket ve jet yakıtlarında, porselen ve cam imalatında, hijyen ve temizlik ürünlerinde, ilaç ve boya sanayisinde kullanılan bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir B) Boksit C) Bor
D) Bakır E) Manganez

10. Aşağıdaki haritada bir madenin büyük ve küçük rezervli yataklarının bulunduğu yerler gösterilmiştir.

Bu madenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

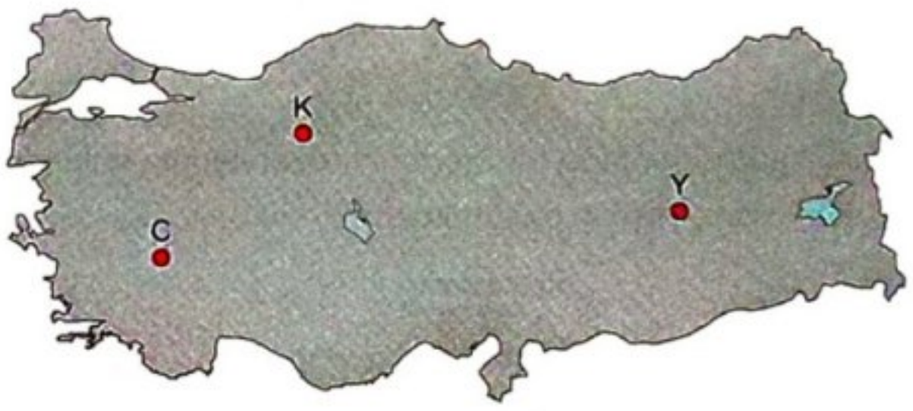
A) Kurşun-çinko B) Asbest
C) Feldspat D) Boksit
E) Bakır

11.
- Genç volkanik arazilerde oluşur.
- İnşaat, yalıtım, tekstil, filtre ve kozmetik sanayisinde kullanılır.
- Türkiye, üretim ve ihracatta dünyanın önde gelen ülkelerindendir.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mermer B) Pomza C) Kükürt
D) Feldispat E) Perlit

12. Aşağıdaki haritada üç farklı madeninin çıkarıldığı yerler C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Manganez	Trona	Kurşun-çinko
B)	Manganez	Kurşun-çinko	Trona
C)	Trona	Kurşun-çinko	Manganez
D)	Kurşun-çinko	Manganez	Trona
E)	Kuşun-çinko	Trona	Manganez

edu kariyer

7. A 8. C 9. C 10. D 11. B 12. A

1. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

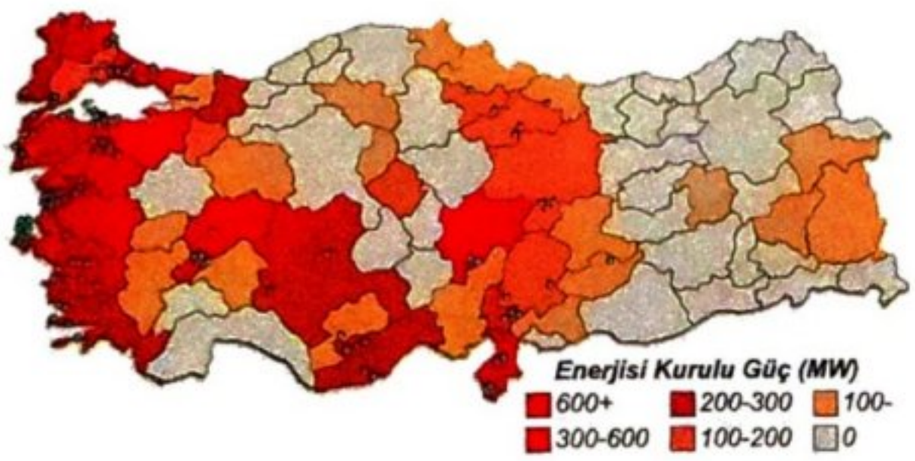
Bu alanlardaki potansiyeli yüksek enerji kaynaklarından hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Rüzgâr
B) II→ Linyit
C) III→ Taş kömürü
D) IV→ Doğal gaz
E) V→ Petrol

2. **2024 yılında Türkiye'de en fazla elektrik üretiminin elde edildiği enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hidroelektrik
B) Doğal gaz
C) Kömür (linyit + taş kömürü)
D) Rüzgâr
E) Güneş

3. Aşağıdaki haritada bir enerji kaynağının kurulu gücünün bulunduğu iller ve bazı illerdeki santraller gösterilmiştir.

Bu enerji kaynağının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Rüzgâr B) Linyit C) Taş kömürü
D) Doğal gaz E) Petrol

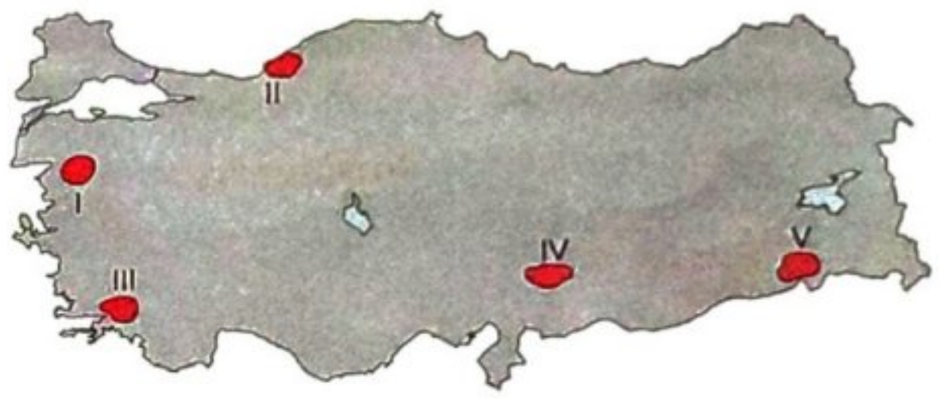
4. Türkiye arazileri genelde III. zamanda oluştuğundan linyit rezervleri bakımından oldukça zengindir.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde linyit rezervleri bulunmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde taş kömürü yataklarına rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Türkiye'de son yıllarda Güneş enerjisinden yararlanma oranında önemli bir artış söz konusudur.

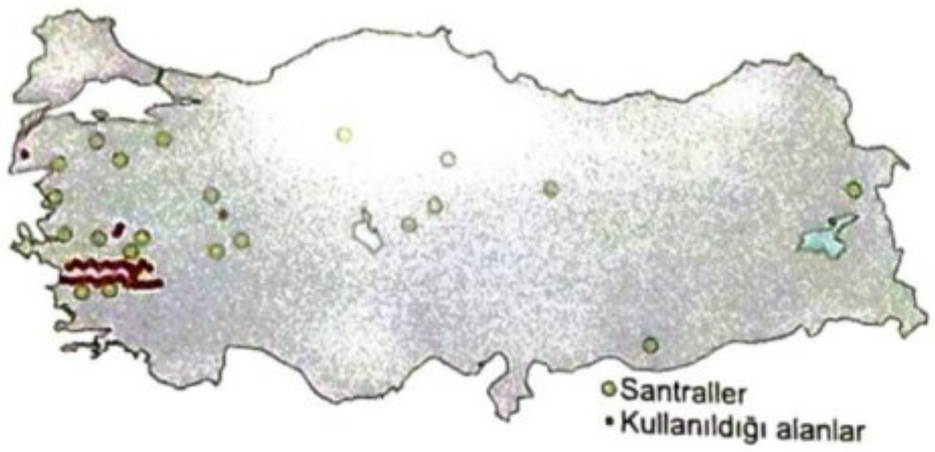
Buna göre haritadaki numaralanmış bölgelerin hangilerinde bu enerji kaynağından yararlanma oranlarının arttığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. D 2. C 3. A 4. E 5. B 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bir enerji kaynağının üretildiği santraller ve kullanıldığı alanlar gösterilmiştir.

Bu enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rüzgâr B) Linyit C) Jeotermal
D) Doğal gaz E) Petrol

8. Aşağıdaki haritada bir enerji kaynağı kullanılarak elektrik üretilen termik santrallerin bulunduğu iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu enerji kaynağının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Rüzgâr B) Linyit C) Jeotermal
D) Doğal gaz E) Petrol

9. **Aşağıdakilerden hangisi doğal gazla enerji üreten termik santrallerden biri <u>değildir</u>?**

A) Hamitabat (Kırklareli)
B) Ambarlı (İstanbul)
C) Aliağa (İzmir)
D) Afşin-Elbistan (Kahramanmaraş)
E) Bursa Doğalgaz Santrali (Bursa)

10. Aşağıdaki haritada üç farklı il C, K ve Y harfleriyle gösterilmiştir.

Bu illerde potansiyeli yüksek enerji kaynakları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

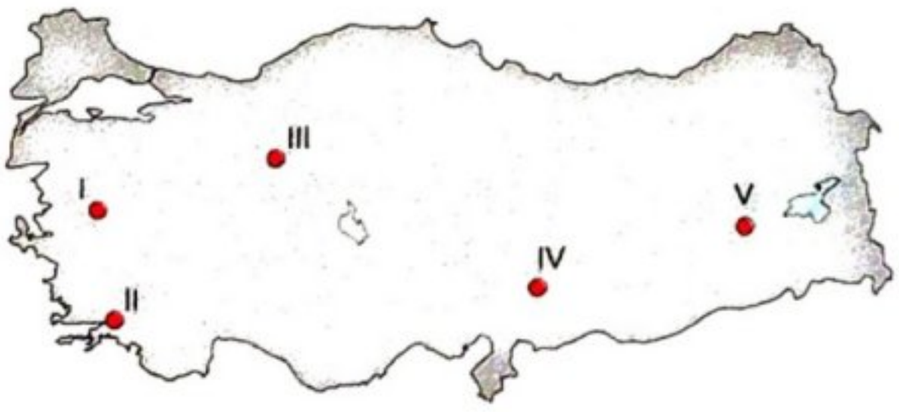
	C	K	Y
A)	Linyit	Hidrolik	Taş kömürü
B)	Linyit	Taş kömürü	Hidrolik
C)	Hidrolik	Taş kömürü	Linyit
D)	Taş kömürü	Hidrolik	Linyit
E)	Taş kömürü	Linyit	Hidrolik

11. Petrol rafinerileri, ham petrolü işleyerek benzin, motorin, jet yakıtı, LPG, asfalt gibi kullanılabilir ürünlere dönüştüren tesislerdir. Türkiye'de bu tesisler genellikle limanlara ve boru hatlarına yakın yerlerde kurulmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki petrol rafinerilerinin kurulduğu yerlerden biri <u>değildir</u>?

A) İzmit B) İzmir C) Batman
D) Kırıkkale E) Soma

12. Aşağıdaki haritada bazı termik santrallerin kurulduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu santrallerin hangisinde elektrik üretmek için linyit <u>kullanılmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. C 8. D 9. D 10. B 11. E 12. E

VİDEO ÇÖZÜM

1. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı yerler gösterilmiştir.

Çıkarıldığı yerler gösterilen bu maden aşağıdaki şehirlerin hangisinde işlenmektedir?

A) Antalya B) Ankara C) Samsun D) Hatay E) İzmir

2. **Aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynakları arasında yer alır?**

A) Taş kömürü B) Doğal gaz C) Jeotermal enerji D) Petrol E) Linyit

3. Aşağıdaki haritada dört merkez numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu merkezlerden çıkarılan madenler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Demir	Mermer	Lületaşı	Boksit
B)	Cıva	Manganez	Krom	Bakır
C)	Demir	Fosfat	Bor	Boksit
D)	Wolfram	Lületaşı	Kurşun	Bor
E)	Krom	Boksit	Cıva	Mermer

4. I. Divriği – Sivas
II. Seydişehir – Konya
III. Hekimhan – Malatya
IV. Etibank Emet – Kütahya

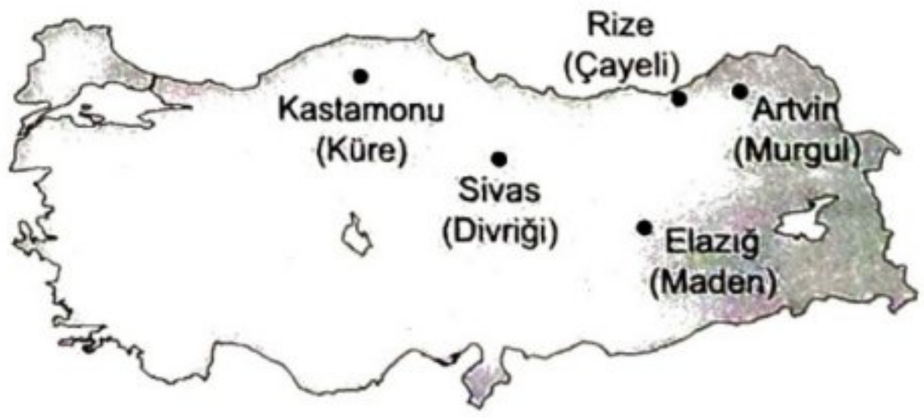
Yukarıdakilerden hangileri Türkiye'de demir çıkarılan yerler arasında bulunmaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

5. **Aşağıdakilerden hangisi bir yerde bulunan madenin işletilmeye açılması için gerekli olan koşullardan biri değildir?**

A) Metal (Tenör) oranının zengin olması
B) Maden yedeğinin (rezervi) fazla olması
C) Dünya'da çok yaygın olarak bulunması
D) Cevheri çıkartma maliyetinin düşük olması
E) Çıkartılan yerle işlenecek yer arasında ulaşımın kolay olması

6. Bakır insanların çok eskiden beri kullandığı madenlerden biridir. Günümüzde, elektrik, elektronik sanayinde ve birçok sanayi dalında yaygın olarak kullanılır.

Haritada gösterilen yerlerden hangisi Türkiye'de bakır çıkartılan alanlardan biri değildir?

A) Artvin B) Sivas C) Elazığ D) Çayeli E) Kastamonu

edu kariyer

1. A 2. C 3. A 4. D 5. C 6. B

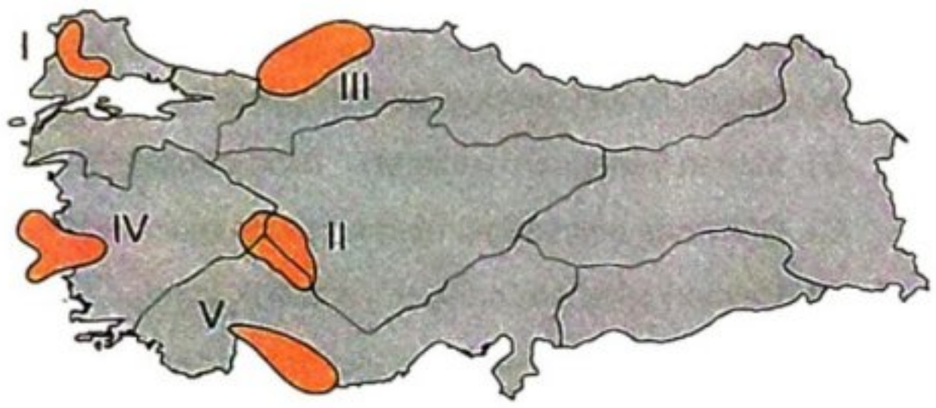
7. Aşağıda Türkiye'de çıkartılan bazı yer altı zenginlikleri ve en fazla üretildikleri yerler verilmiştir.

I. Krom - Fethiye, Köyceğiz, Denizli
II. Bakır - Artvin (Murgul)
III. Demir - Divriği, Hekimhan
IV. Lüle taşı - Eskişehir
V. Bor - Kütahya, Balıkesir

Bu yeraltı zenginliklerinden hangisinin Türkiye ekonomisine katkısı en azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Jeotermal enerji; yeraltındaki sıcak su ya da buhardan elde edilir. Yüksek sıcaklıktaki su buharı, elektrik üretiminde oldukça elverişlidir. Daha düşük sıcaklıktaki sudan ısıtmada da yararlanılır.

Haritada numaralandırılan yerlerin jeolojik yapıları dikkate alındığında, günümüzde bu alanların hangisinde jeotermal enerjiden en fazla yararlanıldığı söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki haritada Türkiye'de bir madenin üretim alanları gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Altın B) Kurşun C) Mermer
D) Manganez E) Uranyum

10. Aşağıdaki tabloda bazı madenlerin kullanım alanları verilmiştir.

Maden	Kullanım alanları
I	Demir - çelik fabrikalarında (Karabük, Ereğli ve İskenderun) işlenerek inşaat ve çok çeşitli alanlarda kullanılır.
II	Elektronik ve elektronik sanayisinde uçak, motor ve ev araçları yapımında kullanılır.
III	Çeliğin sertleştirilmesinde ve paslanmayı önlemek için çelik eşyaların kaplamasında kullanılır.

Kullanım alanları verilen bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Demir	Bakır	Krom
B)	Krom	Çinko	Fosfat
C)	Demir	Manganez	Bor
D)	Boksit	Bor	Bakır
E)	Linyit	Volfram	Manganez

11. Aşağıdaki tabloda Türkiye'deki termik santrallerden bazıları kullanılan enerji kaynağına göre ikili grup oluşturmuştur.

Maden	Santralın adı	Bulunduğu yer
I	Ambarlı	İstanbul
	Silopi	Şırnak
II	Hamitabat	Kırklareli
	Ambarlı	İstanbul
III	Sarayköy	Denizli
	Salavatlı	Aydın

Bu santrallerde kullanılan enerji kaynakları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Doğal gaz	Jeotermal	Linyit
B)	Doğal gaz	Linyit	Taşkömürü
C)	Asfaltit	Doğal gaz	Jeotermal
D)	Asfaltit	Linyit	Doğal gaz
E)	Jeotermal	Linyit	Doğal gaz

edu kariyer

7. D 8. D 9. A 10. A 11. C

1. **Seyitgazi (Eskişehir), Kırka (Eskişehir), Emet (Kütahya), Kestelek (Bursa) yörelerinde çıkartılan ve Türkiye'nin rezerv açısından Dünya'da birinci sırada olduğu maden aşağıdakilerin hangisidir?**

A) Bakır B) Bor C) Krom D) Demir E) Linyit

2. Aşağıda Türkiye'de hâlen işletilmekte olan bazı enerji santralleri verilmiştir.

- İzmir - Çeşme
- Balıkesir - Bandırma
- İzmir - Aliağa
- Çanakkale - Bozcaada
- İstanbul - Hadımköy

Bu santrallerde kullanılan enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kömür B) Jeotermal C) Güneş D) Rüzgâr E) Bor mineralleri

3. Aşağıdaki haritada Türkiye'de geniş bir alanda çıkartılan bir yeraltı kaynağı gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen bu yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Petrol B) Alüminyum C) Doğal Gaz D) Linyit E) Mermer

4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de bir madenin üretim alanları gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Altın B) Kurşun C) Mermer D) Manganez E) Uranyum

5. Aşağıda bir madenle ilgili bazı özellikler verilmiştir.

- Metallerdeki aşınmayı en aza indiren teknoloji
- Cam, deterjan, lehim, fiberglas boya gübre yapımında kullanılır.
- Dünya rezervinin % 70'ine yakını Türkiye'de bulunur.
- Geleceğin yakıtı olarak nitelendirilir.
- En çok rezervi Susurluk ve Eskişehir'de bulunur.

Özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bor B) Bakır C) Boksit D) Demir E) Antimon

6. **Madencilik sektörünün Türkiye ekonomisine katkıları arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?**

A) Enerji ham maddesidir.
B) İş imkanı sağlar.
C) Dış satımda önemli gelir sağlanır.
D) Maden endüstrisinin ham maddesidir.
E) Dış ticaret açığının tamamını karşılar.

1. B 2. D 3. D 4. D 5. A 6. E

VİDEO ÇÖZÜM

7. Türkiye'de sanayinin gelişmesine bağlı olarak enerji ihtiyacı artmıştır.

Buna göre

I. hidroelektrik santral,

II. doğal gaz,

III. linyit kömürü,

IV. petrol

enerji kaynaklarından hangilerinden faydalanmak Türkiye'de daha maliyetlidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III

D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdaki haritada enerji santralinin bulunduğu iki yer gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki santrallerde aşağıda verilen enerji kaynaklarından hangisi kullanılır?

A) Rüzgâr B) Güneş C) Jeotermal

D) Biomas E) Petrol

9. **Türkiye'de taş kömürü yatakları ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir ilişki kurulabilir?**

A) Nükleer santraller

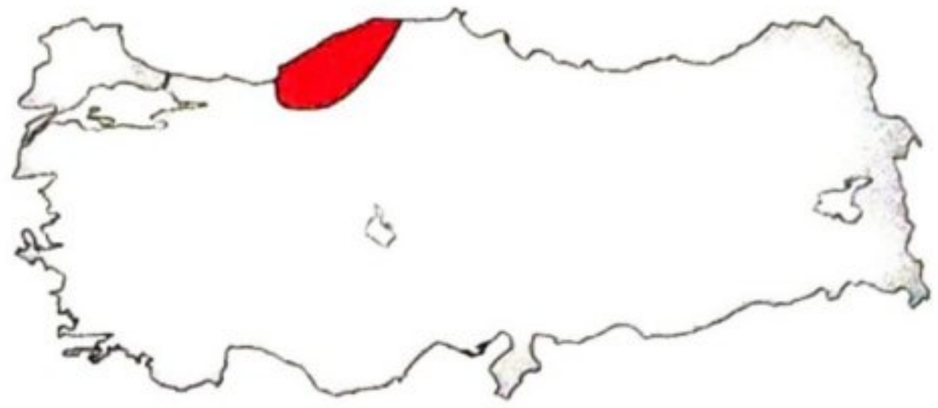
B) Gübre fabrikası

C) Hayvancılık faaliyeti

D) Demir-çelik fabrikası

E) Tarım alanları

10. Aşağıdaki haritada bir alan kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu alanda aşağıdaki madenlerden hangisi çıkartılmaktadır?

A) Taş kömürü B) Linyit C) Petrol

D) Doğal gaz E) Bakır

11.

- Kolay işlenebilen ve iletkenliği yüksek bir maddedir.
- Elektrik ve elektronik sanayisinde kullanılır.
- Kastamonu (Küre), Artvin (Murgul), Rize (Çayeli), Elazığ (Maden) ve Diyarbakır (Ergani) önemli çıkarım alanlarıdır.

Hakkında bazı bilgiler verilen maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakır B) Krom C) Demir

D) Manganez E) Boksit

12. Çorum'da yüksek kaliteli ve rezervi çok bakır yatakları tespit edilmiştir.

Bu durumda bakır yataklarından elde edilen cevherin haritadaki merkezlerin hangisinde işlenmesi daha ekonomik olacaktır?

A) İzmir B) İzmit C) Samsun

D) Antalya E) Elazığ

7. D 8. C 9. D 10. A 11. A 12. C

1.
- Sıvı olan tek metalik madendir.
- Kullanım alanı geniştir.
- Boya, tarım ilaçları, kâğıt ve yapay ipek üretiminde kullanılır.
- İzmir-Ödemiş, Konya-Sarayönü'nde çıkartılır.

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bor B) Cıva C) Nikel D) Uranyum E) Barit

2. Türkiye toryum bakımından dünyanın en zengin ülkeleri arasındadır.

Bu bakımdan Türkiye'nin artan enerji ihtiyacını karşılamak amacıyla aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisine yatırım yapılması <u>en uygundur</u>?

A) Nükleer enerji B) Termik enerji
C) Güneş enerjisi D) Hidrolik enerji
E) Biomas enerji

3. Aşağıdaki haritada bazı madenlerin üretim alanları numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Uranyum	Nikel	Volfram
B)	Krom	Bakır	Demir
C)	Volfram	Kükürt	Fosfat
D)	Demir	Boksit	Krom
E)	Demir	Bor	Bakır

4.
- Eskişehir çevresinde önemli yatakları bulunur.
- Kolay işlenebilen bir taştır.
- Süs eşyası yapımında kullanılır.

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lüle taşı B) Oltu taşı C) Mermer D) Barit E) Zımpara taşı

5.
- Isıya, aşınmaya ve kimyasallara karşı oldukça dayanıklıdır.
- Geçmişte gemi, fren balatası, izolasyon malzemesi ve çimento yapımında kullanılmıştır.
- Lifli yapısı nedeniyle sağlık açısından zararlı olduğu anlaşılmış ve kullanımı birçok ülkede yasaklanmıştır.

Bazı özellikleri verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asbest B) Lüle taşı C) Mermer D) Zımpara taşı E) Barit

6. **Deniz tuzu aşağıdaki yörelerin hangisinden elde edilir?**

A) Muğla - Fethiye
B) İzmir - Çamaltı
C) Balıkesir - Erdek
D) Samsun - Çarşamba
E) Mersin - Taşucu

1. B 2. A 3. D 4. A 5. A 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

7. **Türkiye'de linyit yataklarının dağılışı ile aşağıdakilerden hangisinin dağılışı arasında paralellik vardır?**

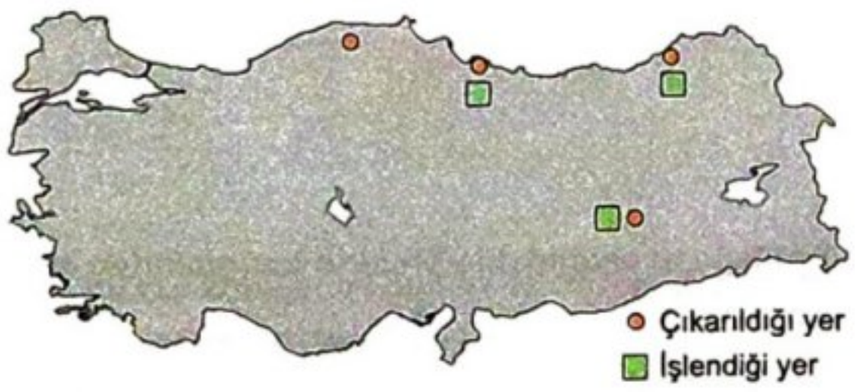
A) Gübre fabrikası
B) Termik santral
C) Hidroelektrik santral
D) Demir-çelik fabrikası
E) Karstik alanlar

8. I. Yatağan
II. Soma
III. Tunçbilek
IV. Elbistan
V. Seyitömer

Linyitten elde edilen elektrik enerjisi üreten yukarıdaki santrallerden hangisi Ege Bölgesi'nde yer <u>almaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki haritada bir madenin çıkarıldığı ve işlendiği yerler gösterilmiştir.

Bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bakır B) Krom C) Manganez
D) Demir E) Bor

10. Türkiye, enerji arz güvenliğini artırmak ve dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla nükleer enerji yatırımlarına başlamıştır.

Bu yatırımların haritadaki numaralanmış illerin hangilerinde yapıldığı söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

11. **Aşağıdakilerden hangisi Fırat Nehri üzerinde kurulan barajlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Keban Barajı B) Karakaya Barajı
C) Atatürk Barajı D) Birecik barajı
E) Ilısu Barajı

12. Aşağıdaki haritada Türkiye'de iki madenin üretildiği yerler gösterilmiştir.

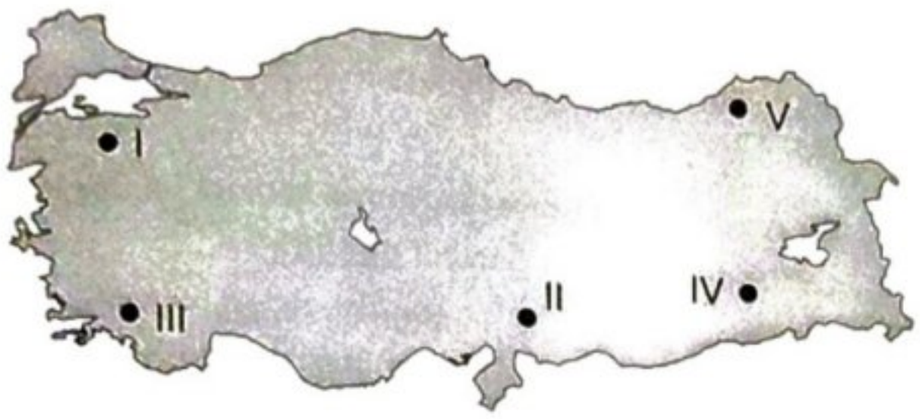
Buna göre, bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	△	□
A)	Demir	Bor
B)	Krom	Bakır
C)	Linyit	Krom
D)	Demir	Bakır
E)	Krom	Demir

edu kariyer

7. B 8. D 9. A 10. C 11. E 12. B

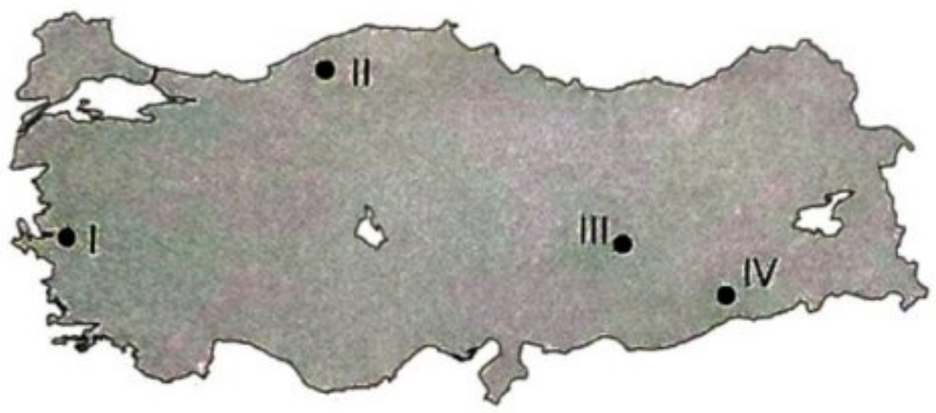
1. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan bu yerlerde çıkarılan madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Bor	Linyit	Krom	Petrol	Bakır
B)	Linyit	Bor	Petrol	Bakır	Kurşun
C)	Demir	Bor	Boksit	Linyit	Doğalgaz
D)	Krom	Manganez	Kurşun	Bakır	Çinko
E)	Kükürt	Çinko	Demir	Bakır	Linyit

2. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden çıkarılan madenler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Bakır	Petrol	Demir	Cıva
B)	Cıva	Taşkömürü	Demir	Fosfat
C)	Fosfat	Wolfram	Linyit	Çinko
D)	Krom	Boksit	Petrol	Bakır
E)	Bakır	Cıva	Taşkömürü	Demir

3. I. Kurşun - Akseki
II. Demir - Divriği
III. Cıva - Mazıdağı
IV. Kükürt - Keçiborlu

Yukarıdaki maden ve çıkarıldığı yer eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Çelik, zırh, matkap ucu, ampul teli, roket ve uzay sanayisinde kullanılır. Yüksek ergime noktası sayesinde ısıya dayanaklı alaşımların yapımında kullanılır. Savunma havacılık ve yüksek teknoloji sanayilerinde kritik öneme sahiptir. Bursa (Uludağ, Harmancık) bu madenin en önemli yatağıdır.

Hakkında bazı bilgiler verilen bu maden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Wolfram B) Barit C) Kükürt
D) Antima E) Oltutaşı

5. **Aşağıda verilen maden ve çıkarıldığı yer eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Barit – Gazipaşa
B) Bakır – Murgul
C) Linyit – Soma
D) Demir – Guleman
E) Petrol – Batman

6. **Türkiye'de maden çeşitliliği bakımından ilk sırada yer alan il aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Konya B) İzmir C) İstanbul
D) Elazığ E) Diyarbakır

1. A 2. B 3. B 4. A 5. D 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

7. **Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Bölgesinde çıkartılan madenlerdir?**

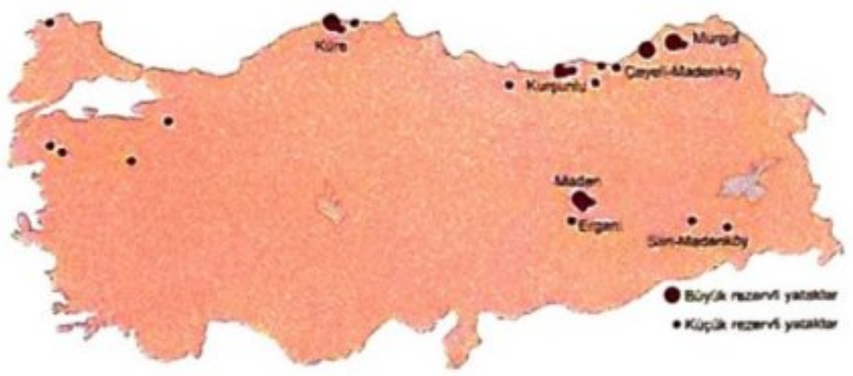
A) Krom - Linyit
B) Bakır - Demir
C) Taş kömürü - Bakır
D) Volfram - Kükürt
E) Kükürt - Krom

8. **Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de kurşun-çinko madeninin çıkarıldığı yerlerden biri değildir?**

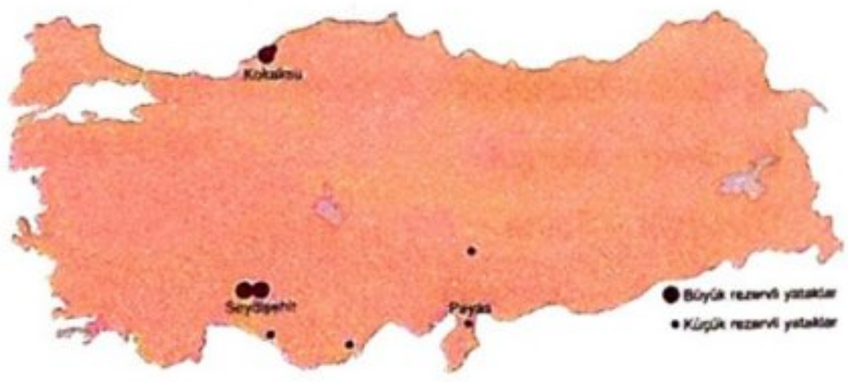
A) Keban (Elazığ)
B) Akdağmadeni (Yozgat)
C) Balya (Balıkesir)
D) Murgul (Artvin)
E) Gümüşhane

9. Aşağıda Türkiye'de çıkartılan iki önemli madenin üretim alanları gösterilmiştir.

I.

II.

Bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Krom	Demir
B)	Cıva	Zımparataşı
C)	Manganez	Bor
D)	Bakır	Boksit
E)	Fosfat	Kurşun

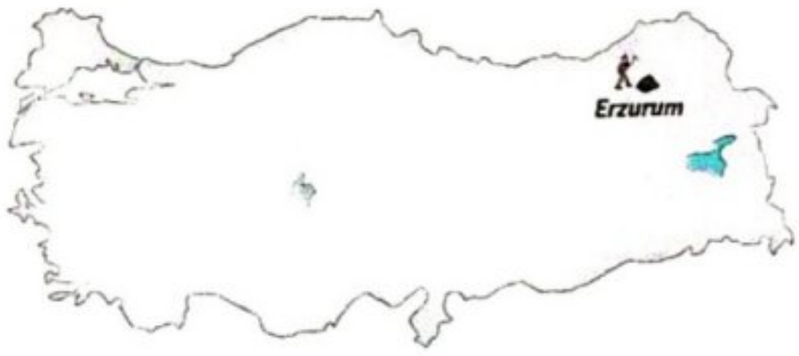
10. Türkiye madenler açısından zengin bir ülkedir. Maden çeşitliliği bakımından ilk beş ülke arasında yer alır. Ancak madenler ülke genelinde eşit dağılmamıştır. Ayrıca madenlerin ekonomik değerinin düşüklüğü de önemli bir sorundur.

Bir maden yatağının ekonomik olması için aşağıdaki şartlardan hangisi gerekli değildir?

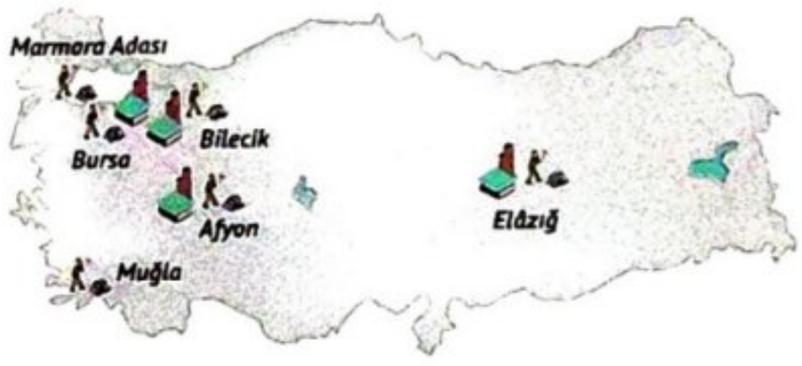
A) Çıkarma maliyetlerinin düşük olması
B) Rezervlerinin devamlılık sağlayacak nitelikte olması
C) Cevherdeki maden oranının yüksek olması
D) Maden yatağının ana yollara ve tüketim merkezlerine uzak olmaması
E) İşletmenin yabancı sermaye ile kurulmuş olması

11. Aşağıda Türkiye'de yaygın olarak çıkartılan iki maden gösterilmiştir.

I.

II.

Bu madenler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Zımparataşı	Cıva
B)	Kurşun	Boksit
C)	Krom	Bor
D)	Oltutaşı	Mermer
E)	Molibden	Nikel

7. C 8. D 9. D 10. E 11. D

1.

Haritadaki numaralanmış illerde yaygın olan sanayi kollarından hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Ayçiçek yağı
B) II → Zeytin yağı
C) III → Petro-kimya
D) IV → Demir-çelik
E) V → Et ve et mamulleri

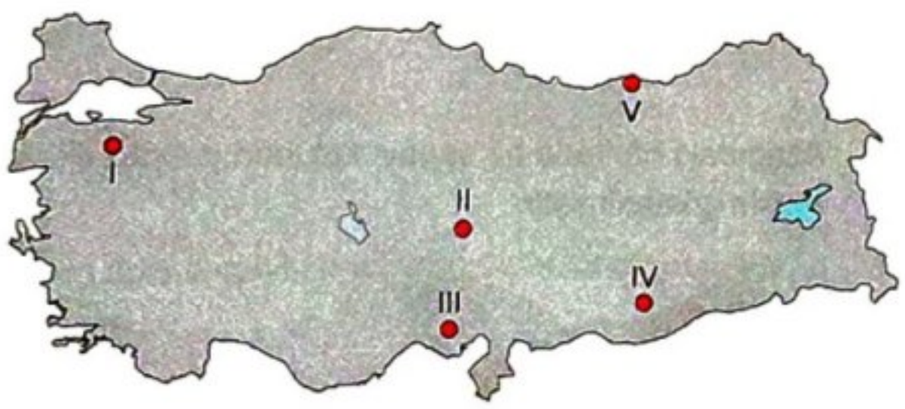
2. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangilerinde demir-çelik fabrikası vardır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde kurulan sanayi tesisinde ham maddeye yakınlık ön planda tutulmamıştır?

A) I → Otomotiv sanayi
B) II → Şeker sanayi
C) III → Mısır yağı fabrikası
D) IV → Pamuklu dokuma sanayi
E) V → Fındık sanayi

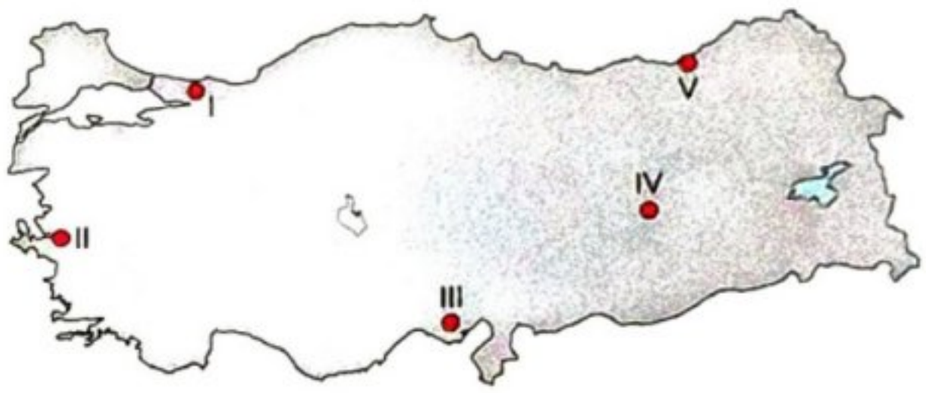
4. Aşağıdaki haritada Türkiye'de sanayi faaliyetlerinin geliştiği bazı iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu iller arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Kocaeli
B) Balıkesir
C) Mersin
D) Karabük
E) Malatya

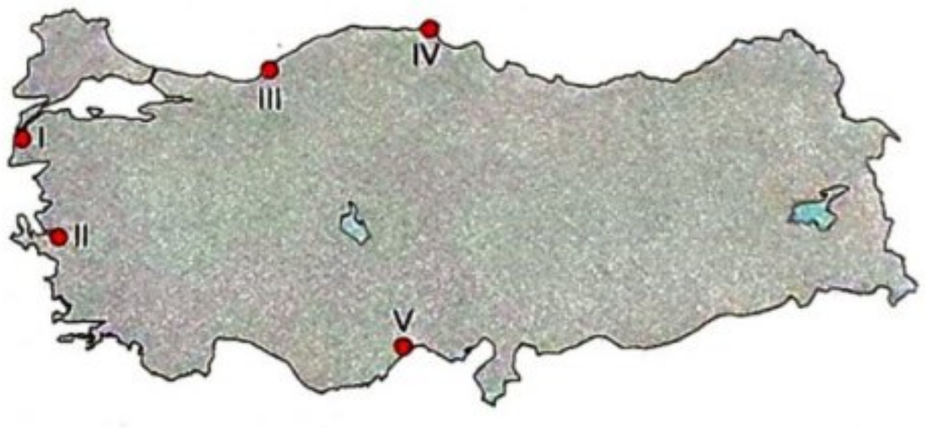
5. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerin hangisinde sanayi faaliyetlerinin en az geliştiği söylenebilir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

6. Aşağıdaki haritada bazı merkezler numaralandırılarak gösterilmiştir.

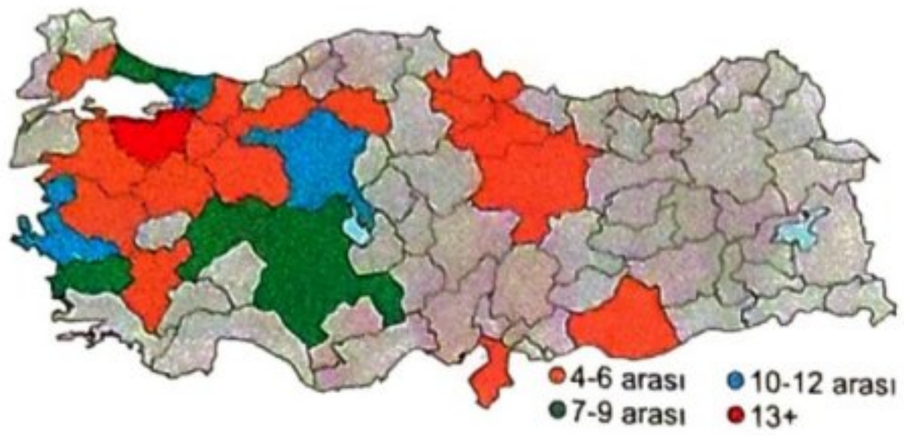

Bu merkezlerin hangilerinde demir ve deniz yolu ulaşımının gelişmemesinden dolayı sanayi faaliyetleri fazla gelişmemiştir?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve IV
D) II ve V
E) III ve IV

1. C 2. E 3. A 4. B 5. E 6. B

7. Aşağıdaki haritada Türkiye'de yer alan organize sanayi bölgelerinin illere göre dağılışı gösterilmiştir.

Organize sanayi bölgesi sayısının 7-9 arasında olduğu illere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

A) Konya B) Aydın C) Ankara
D) Afyon E) İstanbul

8. Gemi yapım sanayisi askerî ve sivil amaçlı gemilerin yapım, bakım ve onarım hizmetlerini içerir.

Buna göre haritadaki numaralanmış illerin hangisinde Türkiye'nin en önemli gemi yapım tesisleri bulunur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

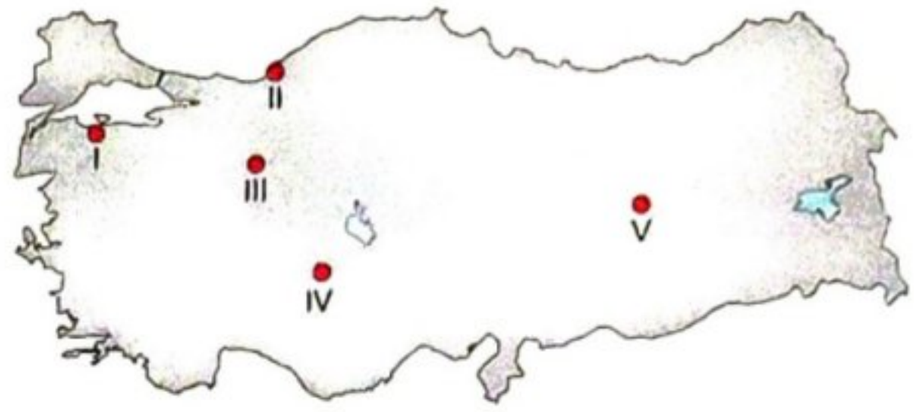
9. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde savunma sanayisine yönelik tesislere rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bazı maden işleme tesislerinin kurulduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki tesislerden hangisinin ismi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Bandırma Bor ve Asit Fabrikaları (Balıkesir)
B) II → Ereğli Demir Çelik Fabrikası (Zonguldak)
C) III → Kırka Bor İşletmesi (Seyitgazi / Eskişehir)
D) IV → Antalya Ferro-Krom Tesisleri (Antalya)
E) V → Elazığ Kurşun-Çinko İşletmeleri (Elazığ)

11. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de sanayinin sorunları arasında yer almaz?

A) Enerji maliyetlerinin yüksek olması
B) Ham madde ve teknoloji açısından dışa bağımlı olunması
C) Ulaşım ve lojistik altyapısının her bölgede eşit gelişmemesi
D) Sanayi yatırımlarının bölgesel olarak dengesiz dağılması
E) Sanayi tesislerinin tamamının yenilenebilir enerjiyle çalışması

12. Aşağıdaki haritada bir sanayi kolunun geliştiği iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu illerdeki sanayi kolunun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Kâğıt B) Mobilya C) Gübre
D) Ferro-krom E) Tuğla

7. C 8. A 9. D 10. D 11. E 12. B

1. **Aşağıdaki endüstri tesislerinden hangisinin bulunduğu yerin ham maddeye yakın olma zorunluluğu <u>yoktur</u>?**

A) Çay fabrikası
B) Şeker fabrikası
C) Konserve fabrikası
D) Demir-çelik fabrikası
E) Zeytinyağı fabrikası

2. Kurulu endüstri kolunda ham madde eksikliği olan ülkeler, ham maddeyi dışarıdan almaktadır. Ancak bazı endüstri kollarında gelişme ülke içerisindeki ham maddeye bağlıdır.

Buna göre aşağıdaki endüstri kollarından hangisinin gelişmesi ülke içerisindeki ham maddeye <u>daha çok</u> bağımlıdır?

A) Gübre endüstrisi
B) Boya endüstrisi
C) Maden endüstrisi
D) Çay endüstrisi
E) İlaç endüstrisi

3. Aşağıda bazı sanayi kuruluşları ve bulunduğu yerler eşleştirilmiştir.

I. İpekli dokuma → Aydın
II. Kâğıt fabrikası → Muğla (Dalaman)
III. Demir çelik fabrikası → İskenderun
IV. Petrol rafinerisi → Kırıkkale
V. Çay fabrikası → Rize

Bu eşleştirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Fabrikaların kurulmasında etkili olan faktörlerden biri de ham maddenin varlığıdır.

Buna göre un ve unlu gıda endüstrisinin aşağıdaki bölümlerden hangisinde <u>daha çok</u> geliştiği söylenebilir?

A) Erzurum-Kars Bölümü
B) Doğu Karadeniz Bölümü
C) Konya Bölümü
D) Antalya Bölümü
E) Ege Bölümü

5. Aşağıdaki haritada bazı merkezler gösterilmiştir.

Bu merkezlerde aşağıdaki endüstri faaliyetlerinden hangisi yapılmaktadır?

A) Konserve
B) Termik enerji
C) Tekstil
D) Demir-çelik üretim
E) Zeytin yağı üretimi

6. Aşağıdaki Türkiye haritasında petrol rafinerileri gösterilmiştir.

Bu rafinerilerden hangisi hem maddeye yakın yerde kurulmuştur?

A) İzmir B) Batman C) İzmit
D) Aliağa E) Kırıkkale

1. D 2. D 3. A 4. C 5. E 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

7. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de endüstrinin gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkan bir değişim <u>değildir</u>?**

A) Ham madde ihtiyacının artması
B) Tarımsal nüfus yoğunluğunun artması
C) Milli gelirin artması
D) Enerji tüketimnin artması
E) Şehirleşme oranının artması

8. I. Karabük – Demir çelik işletmesi
II. Kayseri – Pamuklu dokuma
III. Samsun – Karadeniz Bakır işletmesi
IV. Çaycuma – Kâğıt Fabrikası

Yukarıda verilen işletmelerden hangileri ham maddeye yakın kurulmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) Yalnız IV E) III ve IV

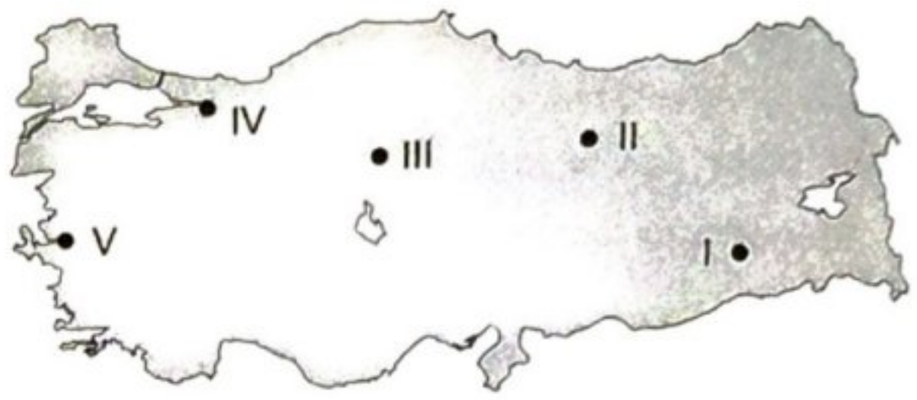
9. Türkiye'de kâğıt sanayi ile ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

I. 20. yüzyılın ikinci yarısında devlet eliyle SEKA'ya bağlı birçok kâğıt fabrikası kurulmuştur.
II. 2000'li yıllarda SEKA'nın özelleştirilmesiyle bazı fabrikalar kapanmış, bazıları özel sektöre devredilmiştir.
III. Günümüzde kâğıt üretimi büyük ölçüde ithal selüloz veya geri dönüştürülmüş kâğıt kullanılarak yapılmaktadır.
IV. Kâğıt sanayi tesisleri genellikle limanlara, ulaşım ağlarına ve tüketim merkezlerine yakın yerlerde toplanmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki merkezlerin hangisinde kâğıt sanayisinin geliştiği <u>söylenemez</u>?

A) Muğla (Dalaman)
B) Kocaeli (İzmit)
C) Tekirdağ (Çorlu
D) Zonguldak (Çaycuma)
E) Sivas (Divriği)

10. Günümüzün en önemli enerji kaynağından petrol bir dizi işlemden geçirilerek kullanılmaktadır. Ham petrol kimya endüstrisinin en büyük üretim kolu olan petrol arıtma tesislerinde işlenerek çeşitli ürünler elde edilmektedir.

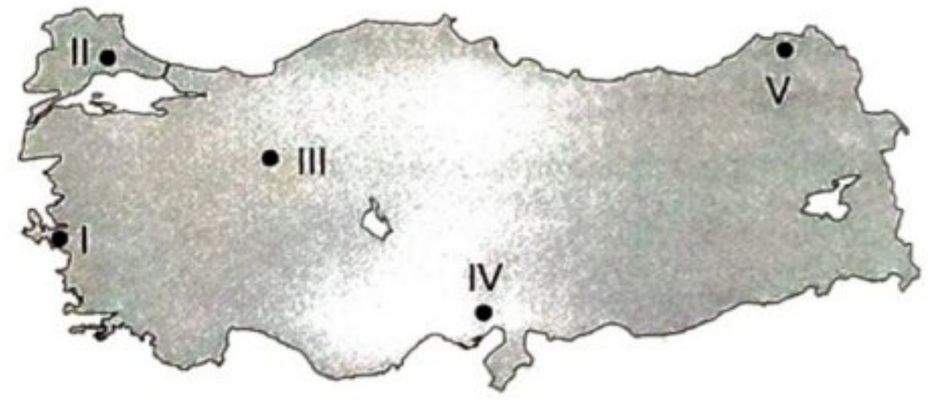
Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bu amaçla kurulmuş petrol rafinerisi <u>bulunmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdakilerin hangisinde sanayinin gelişmesinde ulaşım kolaylığı ve pazara yakınlık faktörleri birlikte etkili olmuştur?**

A) Batman – Petrol rafinerisi
B) Karabük – Demir-çelik sanayi
C) İzmit – Kimya ve otomotiv sanayi
D) Zonguldak – Taş kömürü ve demir-çelik sanayi
E) Seydişehir – Alüminyum sanayi

12. Sanayinin gelişebilmesi için gerekli olan faktörlerden biri de kalifiye (yetişmiş) iş gücüdür. Çünkü sanayi malları üretimini bu güç yapar. Sanayi malı üretiminde ne kadar çok makine kullanırsa kullanılsın nitelikli iş gücünün rolü hiçbir zaman ortadan kalkmaz.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde nitelikli iş gücüne olan ihtiyaç <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. B 8. D 9. E 10. B 11. C 12. E

1. Türkiye'de aktif kâğıt sanayi tesisleri (örneğin Dalaman, Çaycuma, Tekirdağ, Kocaeli) bulunmasına rağmen, bu sektör ham madde açısından tam anlamıyla bağımsız değildir.

Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'nin orman varlığının az olması
B) Yerli selüloz üretiminin yetersizliği nedeniyle dışarıya bağımlı olunması
C) Fabrikaların çoğunun kıyı kesimlerinde kurulması
D) Kâğıt tüketiminin sanayileşmiş ülkelere göre düşük olması
E) Atık kâğıt geri dönüşümünün ekonomik olmaması

2. Aşağıdaki haritada Türkiye'de sanayinin en önemli kollarından birine ait tesislerin dağılışı gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen tesislerde aşağıdakilerden hangisi ham madde olarak kullanılmaktadır?

A) Demir-Çelik B) Krom C) Manganez
D) Petrol E) Doğal gaz

3. **Bir bölgede endüstrinin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha <u>azdır</u>?**

A) Nüfus yoğunluğunun
B) Teknik iş gücünün
C) Ulaşımın
D) Pazarlama olanaklarının
E) Ham madde kaynaklarının

4. **Aşağıdaki sanayi kollarının hangisinde Türkiye'nin ham maddeye bağımlılığı <u>en azdır</u>?**

A) Petrol rafinerisi
B) Demir-çelik sanayi
C) Kâğıt sanayi
D) Gıda sanayi
E) Otomotiv sanayi

5. **Aşağıdaki il ve gelişen sanayi yolu eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Rize → Çay endüstrisi
B) Çanakkale → Konservecilik
C) Erzurum → Et ve süt kombinaları
D) Zonguldak → Kereste sanayi
E) Diyarbakır → Mobilya sanayi

6. **Aşağıdaki işlenen maden-sanayi kolu eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

A) Bor – Çimento sanayi
B) Krom – Demir-çelik sanayi
C) Bakır – Tekstil sanayi
D) Boksit – Cam sanayi
E) Demir – Petrokimya sanayi

7. Türkiye'de endüstrinin gelişimi ve dağılımında yer şekillerinin yanı sıra ulaşım ağı da etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu etkiye örnek gösterilebilir?

A) Zonguldak'ta taş kömürünün çıkarılması
B) Adana'da pamuklu dokuma sanayinin gelişmesi
C) Hakkâri Bölümü'nde endüstri tesislerinin az olması
D) Konya'da unlu mamul fabrikalarının sayısının fazla olması
E) Zeytinyağı endüstrisinin Mamara'da gelişmiş olması

1. B 2. D 3. A 4. D 5. E 6. B 7. C

VİDEO ÇÖZÜM

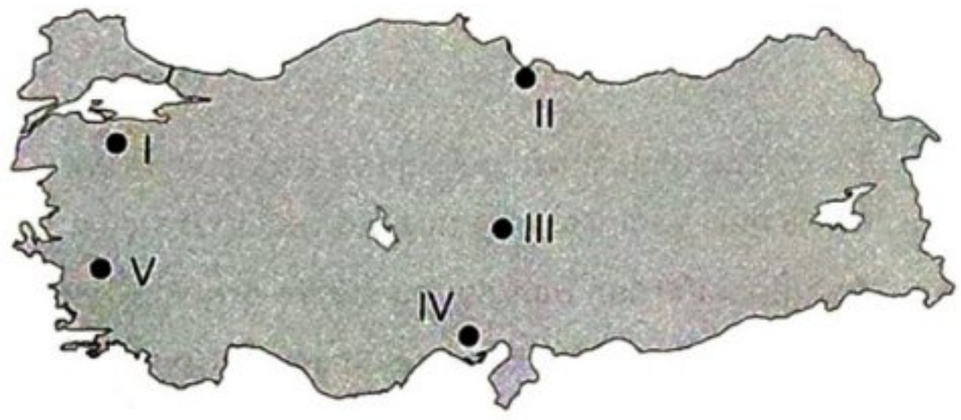
8. **Aşağıdaki sanayi kollarının hangisinde ham maddeye yakınlık kuruluş yerinin belirlenmesinde <u>en az</u> etkilidir?**

A) Şeker sanayi
B) Çay sanayi
C) Zeytinyağı sanayi
D) Tekstil sanayi
E) Un sanayi

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de sanayi faaliyetlerinin Marmara Bölgesi'nde yoğunlaşmasının temel nedenlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Ulaşım ağlarının gelişmiş olması
B) Nüfus ve pazarın geniş olması
C) Önemli limanların bulunması
D) Enerji kaynaklarının zengin olması
E) Sermaye birikiminin fazla olması

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde pamuklu dokuma sanayisi <u>gelişmemiştir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Türkiye'de endüstri faaliyetlerinin büyük bir bölümü kıyı kesimlerde toplanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biri <u>olamaz</u>?

A) Yetişmiş iş gücünün bulunması
B) Sermaye birikiminin yeterli olması
C) Ilıman bir iklime sahip olması
D) Pazarlama imkanlarının elverişli olması
E) Ulaşım koşullarının elverişli olması

12. Gıda endüstrisinin en önemli unsurlarından birisi de sebze meyve işleme tesisleridir. Ancak Türkiye'de bu endüstri kolu istenilen ölçüde gelişmemiştir.

Bu endüstrinin gelişmemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili <u>olmamıştır</u>?

A) Halkın alım gücünün düşük olması
B) Evlerde yapılan konserve ürünlerine daha çok rağbet edilmesi
C) Fabrika mahsulü konserve kullanma geleneğinin yerleşmemesi
D) Ham maddenin yetersiz olması
E) Konserve fiyatlarının yüksek olması

13. **Türkiye'de seramik sanayiinin geliştiği yerlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enerji kaynaklarına yakın olmaları
B) Kil, kaolen ve feldspat gibi ham maddelerin bol bulunması
C) Deniz ulaşımına uygun limanlara sahip olmaları
D) Orman ürünlerinin yaygın olması
E) Nüfus yoğunluğunun fazla olması

edu kariyer

8. D 9. D 10. B 11. A 12. D 13. B

1. **Aşağıdaki sanayi kollarından hangisi ham maddeye yakınlık ilkesine göre kurulmuştur?**

A) Şeker fabrikaları
B) Çay fabrikaları
C) Zeytinyağı fabrikaları
D) Otomotiv fabrikaları
E) Un fabrikaları

2. **Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

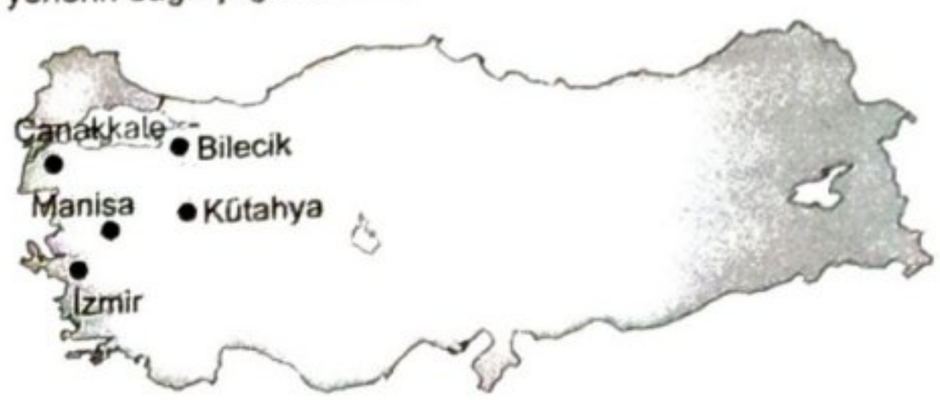
A) İzmit – Petrokimya
B) Karabük – Demir-çelik
C) Soma – Gıda sanayi
D) Çaycuma – Kâğıt sanayi
E) Kütahya – Seramik sanayi

3. Türkiye'de bazı yerleşmeler bulundukları yerde var olan ham maddeden dolayı belli bir sanayi koluyla özdeşleşerek ön plana çıkmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?

A) Pamuklu dokuma → Adana, Denizli
B) Tütün sanayi → Samsun, İzmir
C) Konserve ve içecek → İstanbul, Balıkesir
D) Unlu mamuller → Konya, Eskişehir
E) İpekli dokuma → Hereke, Bünyan

4. Aşağıdaki haritada bir sanayi kolunun yaygın olduğu yerlerin dağılışı gösterilmiştir.

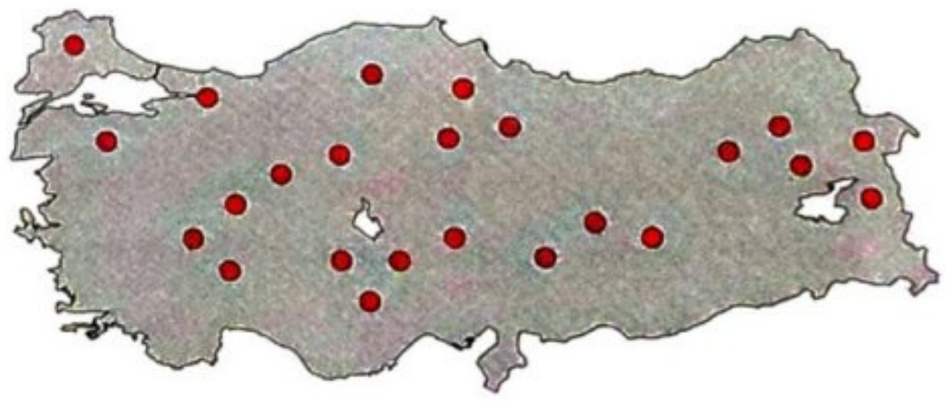
Bu sanayi kolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlaç B) Deri C) Şeker
D) Otomotiv E) Seramik

5. **Aşağıdaki sanayi tesislerinden hangisinin kuruluş yeri seçiminde enerji kaynağına yakınlık dikkate alınmıştır?**

A) Ereğli demir-çelik fabrikası
B) Batman rafinerisi
C) Trakya cam fabrikası
D) Konya şeker fabrikası
E) Mardin çimento fabrikası

6. Aşağıdaki haritada bir sanayi kolunun bulunduğu yerlerin dağılışı gösterilmiştir.

Haritada dağılışı gösterilen bu sanayi kolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sigara B) Şeker C) Çimento
D) Demir-çelik E) Tekstil

1. D 2. C 3. E 4. E 5. A 6. B

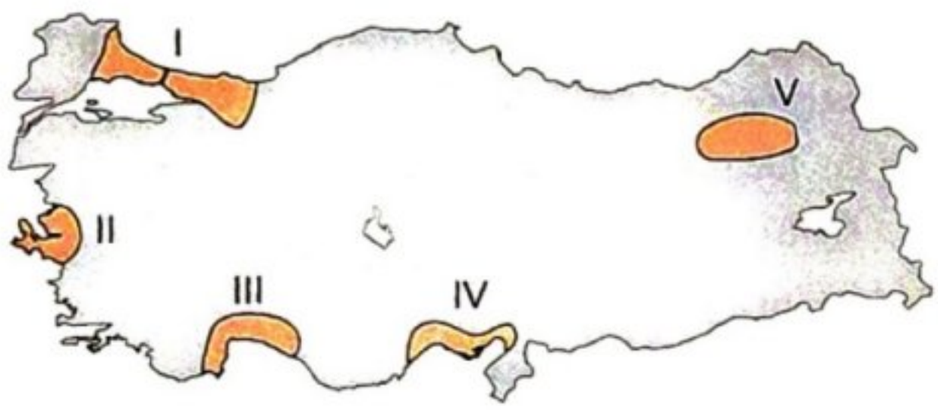
VİDEO ÇÖZÜM

7. Sanayi tesislerinin yapımı, gerekli araç-gereç ve makinelerin donatılması, işlenecek ham maddenin satın alınması, işçi ücretlerinin ödenmesi gibi ihtiyaçları karşılaması için belli bir sermayeye ihtiyaç vardır.

Bu bakımdan en avantajlı bölge aşağıdakilerden hangisidir?

A) İç Anadolu
B) Marmara
C) Güneydoğu Anadolu
D) Akdeniz
E) Ege

8. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde sanayi faaliyetleri diğerlerinden <u>daha az</u> gelişmiştir?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9. Metal madenleri işleme faaliyetine metalurji sanayi denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sanayi kolu içinde yer <u>almaz</u>?

A) Bor işletmesi
B) Demir-çelik fabrikası
C) Ferrokrom tesisleri
D) Bakır işletmesi
E) Alüminyum işletmesi

10. Aşağıdaki haritada bazı merkezler gösterilmiştir.

Bu merkezlerde yaygın olan sanayi faaliyeti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demir-çelik
B) Kâğıt
C) Şeker
D) Besin
C) Et kombinası

11. **Türkiye'de sanayileşmenin hızlı gerçekleşmesiyle ilgili**

I. Enerji tüketimi artar.
II. Kent nüfusu artar.
III. Kalifiye eleman ihtiyacı artar.
IV. İşsizlik azalır.
V. Dış ticaret açığı artar.

ifadelerinden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Türkiye'de süt ve süt ürünleri sanayi daha çok İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Bursa, Balıkesir, Ankara ve İzmir çevresinde gelişmiştir.

Bu durumun <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayvancılığın gelişimi için otlak ve meraların alanının uygun olması
B) Yüzey şekillerinin sade olmasının ulaşım şartlarının gelişmesini sağlaması
C) Nüfus yoğunluğunun fazla, nüfus sayısının yüksek olması
D) Sanayinin gelişmiş olması
E) Halkın geleneksel hayvancılık faaliyetlerini sürdürmesi

7. B 8. E 9. A 10. A 11. E 12. C

1. Aşağıdaki haritada bazı iller arasındaki doğrultular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Türkiye'de ilk demir yolu bu doğrultulardan hangisi yönünde açılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

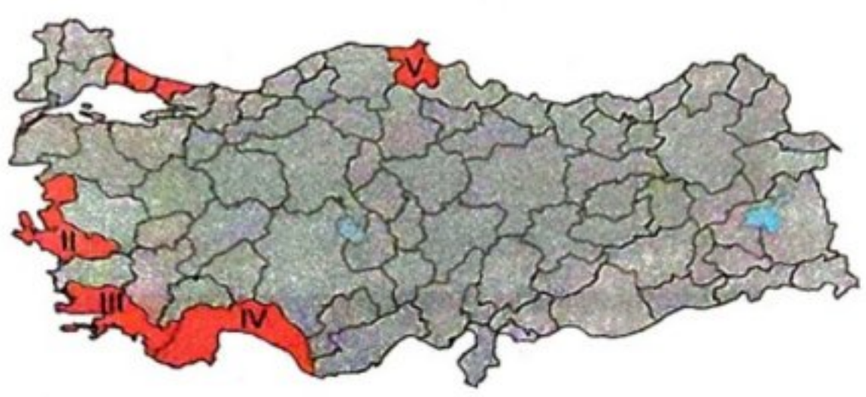
2. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Ankara'dan bu illere gitmek isteyen bir kişi hangisine gitmek için demir yolunu kullanamaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Kruvaziyer, otel konseptinde yemek, eğlence, konaklama gibi yüksek hizmet standartlarının olduğu turistik amaçlı kullanılan yolcu gemileridir. Bu gemilerin uğradığı limanlara Türkiye'de rastlanmaktadır.

Buna göre haritadaki illerin hangisinde kruvaziyer limanlarına daha az rastlanır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

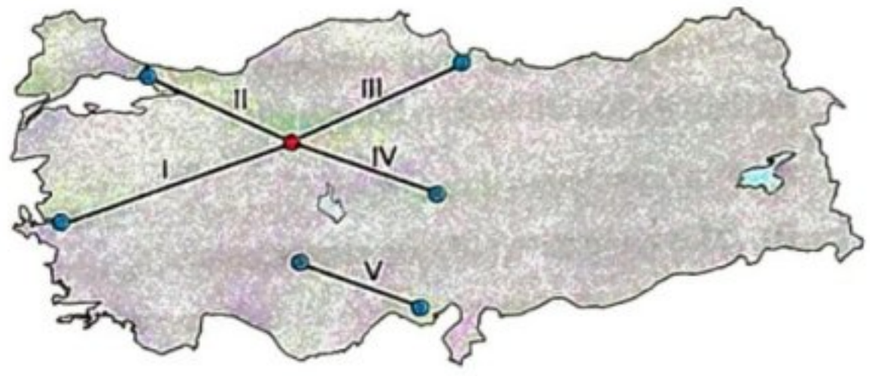
4. Aşağıdaki haritada bazı güzergâhlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu numaralanmış güzergâhların hangisinde otoyol yoğunluğu daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı güzergahlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu güzergâhların hangisinde yer alan iller arasında Yüksek Hızlı Tren hattı bulunur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

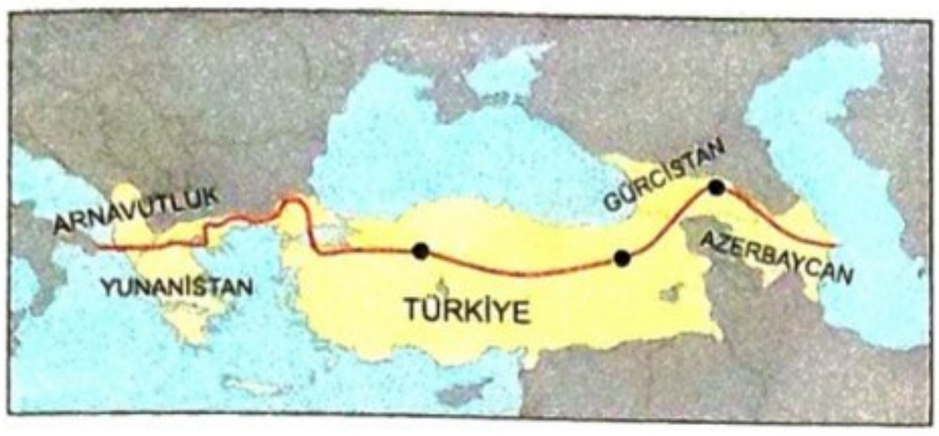
Bu illerdeki limanlardan hangisinin Türkiye'nin uluslararası ticaretteki payının en fazla olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. A 2. B 3. E 4. E 5. B 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bir boru hattı güzergâhı gösterilmiştir.

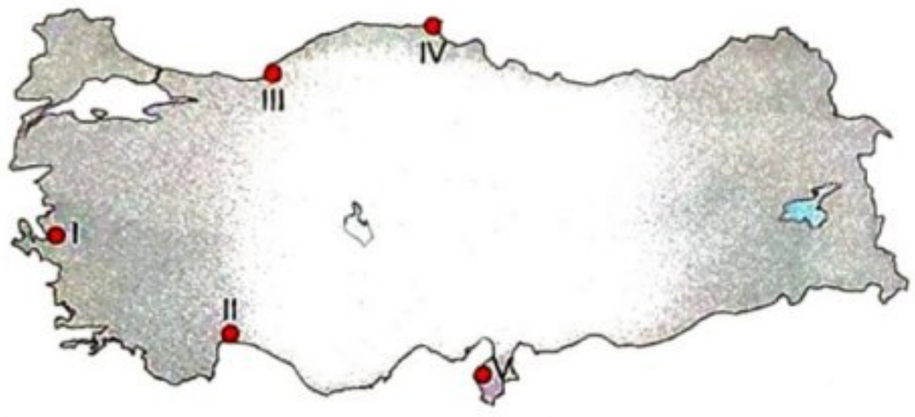
Bu boru hattı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı
B) Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı
C) Ceyhan-Kırıkkale Petrol Boru Hattı
D) Trans-Anadolu doğal gaz boru hattı
E) Batman-Dörtyol Petrol Boru Hattı

8. **Türkiye'de karayolu taşımacılığının diğer ulaşım türlerine göre daha fazla gelişmiş olmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Arazi yapısının düz olması
B) Ülke genelinde nüfusun seyrek olması
C) Kurulum maliyetinin düşük ve ulaşımın esnek olması
D) Akarsuların taşımacılığa elverişli olması
E) Demir yolu ağının fazla olması

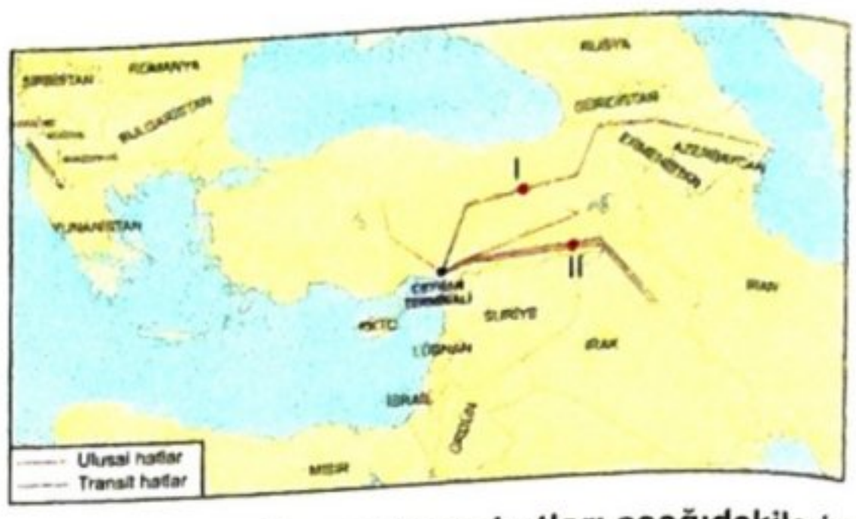
9. Aşağıdaki haritada Türkiye'deki bazı limanların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu limanlardan hangisinin ismi aşağıda <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ İzmir Limanı
B) II→ Antalya Limanı
C) III→ Zonguldak Limanı
D) IV→ Samsun Limanı
E) V→ İskenderun Limanı

10.

Haritadaki numaralanmış boru hatları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Bakü-Tiflis-Ceyhan	Irak-Türkiye
B)	Irak-Türkiye	Bakü-Tiflis-Ceyhan
C)	Mavi Akım	Batı Hattı
D)	Batman-Dörtyol	TANAP
E)	Ceyhan-Kırıkkale	Batman-Ceyhan

11. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde havaalanı <u>bulunmaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12.

Yukarıdaki haritada numaralanmış illerde bulunan sınır kapılarından hangisinin ismi <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I→ Kapıkule
B) II→ Öncüpınar
C) III→ Yayladağ
D) IV→ Gürbulak
E) V→ Sarp

7. D 8. C 9. D 10. A 11. A 12. C

1. **Türkiye'de dış ticaret açığının ortaya çıkmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İhracat gelirlerinin artması
B) İthalatın ihracattan fazla olması
C) Tarım ürünlerinin fiyatının yüksek olması
D) Döviz kurlarının düşmesi
E) Turizm gelirlerinin azalması

2. Bir ülkenin ekonomisinde, mal ve hizmetlerin el değiştirmesiyle gerçekleşen alışveriş faaliyetlerine ticaret denir. Türkiye'de ticaret, yapıldığı coğrafi alanın genişliğine göre iç ticaret ve dış ticaret olmak üzere ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dış ticarete <u>örnektir</u>?

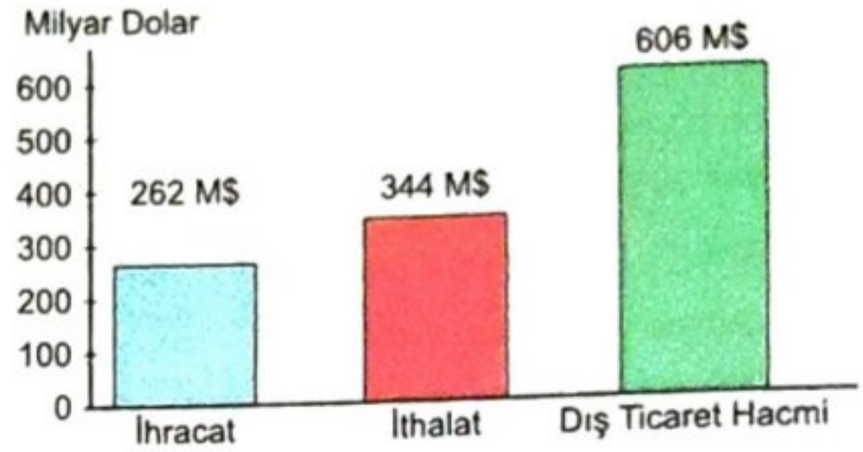
A) İzmir'de üretilen incirlerin İstanbul'a gönderilmesi
B) Bursa'da üretilen tekstil ürünlerinin Ankara'da satılması
C) Konya'da yetiştirilen buğdayın Adana'ya sevk edilmesi
D) Kayseri'de üretilen mobilyaların Almanya'ya ihraç edilmesi
E) Samsun'dan Trabzon'a sebze ve meyve taşınması

3. İç ticaret üretim merkezleriyle tüketim merkezleri arasındaki ekonomik bağı güçlendirir. Ulaşım ağının gelişmesi, iç ticaretin hızlanmasını sağlar. En yoğun iç ticaretin yaşandığı bölge Marmara Bölgesi'dir.

Buna göre Türkiye'de iç ticaretle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Tarım ürünleri genellikle üretildiği bölgede tüketilir.
B) Ulaşım altyapısının gelişmesi iç ticareti hızlandırır.
C) İç ticaretin en yoğun olduğu bölge Marmara'dır.
D) Sanayi ürünleri daha çok gelişmiş bölgelerden iç bölgelere taşınır.
E) Nüfusun ve sanayinin yoğun olduğu yerler iç ticaretin merkezidir.

4. Aşağıdaki grafikte Türkiye'nin ihracat, ithalat ve dış ticaret hacmine ilişkin veriler gösterilmiştir.

Grafikteki verilere göre Türkiye'nin ticareti ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Türkiye'nin ithalatı, ihracatından fazladır.
B) Ülke dış ticaretinde açık vermektedir.
C) Dış ticaret hacmi, ihracat ile ithalat toplamına eşittir.
D) İhracatın artması dış ticaret açığını azaltabilir.
E) Türkiye'nin dış ticaretinde ihracatın payı ithalattan yüksektir.

5. Dış ticaret, Türkiye'nin diğer ülkelerle yaptığı mal ve hizmet alışverişidir. İhracat (satış) ve ithalat (alış) olmak üzere ikiye ayrılır.

Türkiye'nin 2024 yılı dış ticaretiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Türkiye'nin dış ticaret hacmi 600 milyar dolar civarındadır.
B) Türkiye'nin dış ticareti fazla vermiştir.
C) Türkiye'nin dış ticaret hacmi, ithalat ile ihracat toplamına eşittir.
D) Ülkenin ithalatı ihracatından fazladır.
E) Dış ticaret açığı turizmle kapatılmaya çalışılmaktadır.

6. Türkiye'nin dış ticaretinde bazı ürünler hem ihracatta hem de ithalatta önemli bir paya sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ürünlerden biri <u>değildir</u>?

A) Fosil yakıtlar ve yağlar
B) Motorlu kara taşıtları ile yedek parçaları
C) Elektrikli makineler ve elektronik cihazlar
D) Kazanlar, makineler ve mekanik aksamlar
E) Demir-çelik sektörü

1. B 2. D 3. A 4. E 5. B 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

7. Bazı tarım ürünleri, yetiştirildikleri illerin ticari potansiyelini doğrudan etkiler. Bu tür ürünler, bulundukları ilin hem ekonomik faaliyetlerinde hem de ihracatında önemli paya sahiptir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak <u>gösterilemez</u>?

A) Rize'de çay ve fındık üretimi
B) Adana'da turunçgil üretimi
C) Manisa'da üzüm üretimi
D) Edirne'de ayçiçeği üretimi
E) Erzurum'da pamuk üretimi

8. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

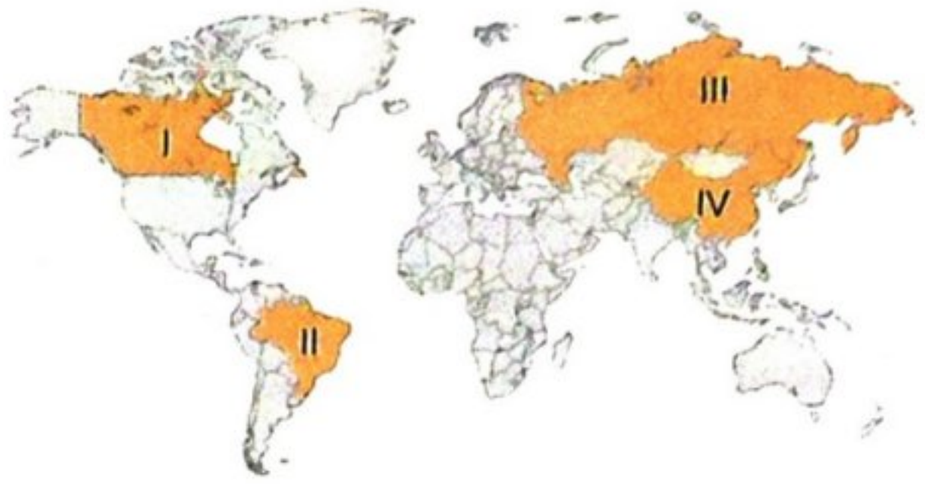
Bu ülkelerden hangisi Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ülkelerin başında gelir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki iller arasında yapılan ticarette konu olabilecek ürünlerle ilgili verilen ifadelerden hangisi <u>yanlıştır?</u>**

A) Konya'dan Rize'ye buğday, Rize'den Konya'ya çay gönderilmesi
B) Aydın'dan Malatya'ya muz, Malatya'dan Aydın'a incir ticareti yapılması
C) Bursa'dan Şanlıurfa'ya otomotiv ürünleri, Şanlıurfa'dan Bursa'ya pamuk gönderilmesi
D) Antalya'dan Konya'ya sebze ve meyve, Konya'dan Antalya'ya buğday ticareti yapılması
E) Kayseri'den Trabzon'a mobilya, Trabzon'dan Kayseri'ye fındık gönderilmesi

10. Aşağıdaki haritada bazı ülkeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu ülkelerden hangileri Türkiye'nin 2024 yılındaki ithalatında ilk iki sırada yer alan ülkelerdir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

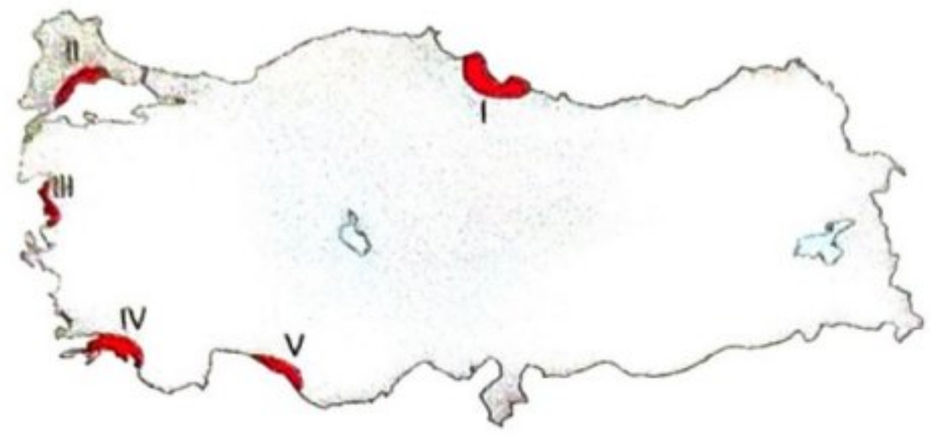
11. 2024 yılında Türkiye'nin enerji ithalatı yaklaşık 55 milyar dolar olarak gerçekleşmiş ve bu rakam toplam ithalatın yaklaşık %16'sını oluşturmuştur. Türkiye'nin ithal ettiği başlıca enerji kaynakları arasında petrol, doğal gaz, kömür, motorin, LPG ve akaryakıt türevleri yer almaktadır. Ham petrol ağırlıklı olarak Rusya, Irak ve Azerbaycan'dan; doğal gaz ise Rusya, İran ve Cezayir'den ithal edilmektedir.

Buna göre, Türkiye'nin enerji alanındaki dışa bağımlılığını azaltmak için yapılması gerekenler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Yenilenebilir enerji kaynaklarına (güneş, rüzgâr, hidroelektrik vb.) yatırım yapılması
B) Yerli enerji kaynaklarının (linyit, jeotermal vb.) etkin şekilde kullanılması
C) Enerji verimliliği ve tasarrufu konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılması
D) Enerji ithalatının artırılarak kaynak çeşitliliğinin sağlanması
E) Nükleer enerji yatırımlarının teşvik edilmesi

7. E 8. C 9. B 10. E 11. D

1. Aşağıdaki haritada bazı kıyı bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerden hangisi güneşli gün sayısının az olmasından dolayı deniz turizmine daha az elverişlidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Türkiye'de turizm gelirlerinin artmasına rağmen, turistlerin ortalama kalış süresinin kısa olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

A) Turizmin daha çok yaz aylarına ve kıyı bölgelerine yoğunlaşması
B) Termal turizm yatırımlarının artması
C) Kış turizminin ülke genelinde yaygınlaşması
D) Kültürel miras alanlarının iç bölgelerde yoğunlaşması
E) Sağlık turizminin gelişmesi

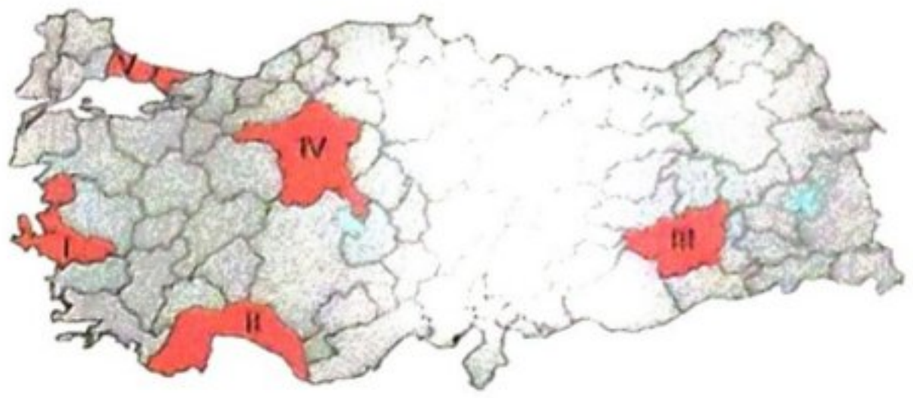
3. Türkiye'nin çeşitli alanlarında bulunan şelaleler, kaplıcalar, göller ve diğer yer şekilleri yer aldıkları il ile özdeşleşmiştir.

Buna göre haritadaki numaralanmış illerle özdeşleşmiş turistik varlıklar aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

A) I → Pamukkale Travertenleri
B) II → Düden Şelalesi
C) III → Kapadokya Peribacaları
D) IV → Nemrut Dağı
E) V → Palandöken Dağı

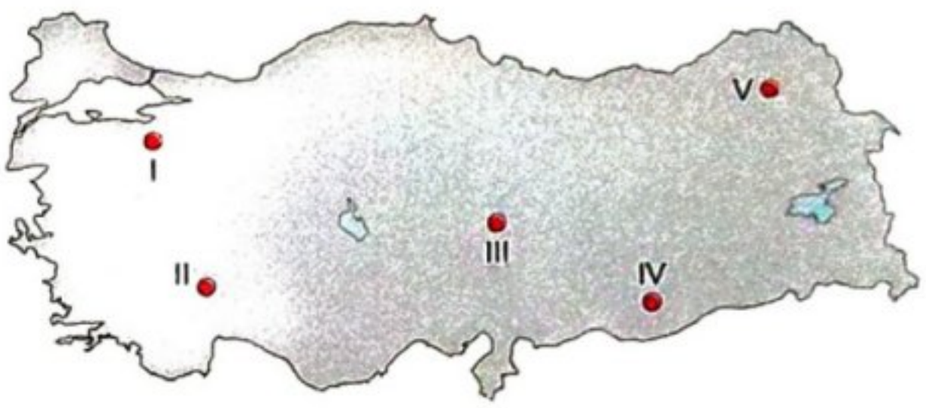
4. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde kongre turizminin geliştiği söylenemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

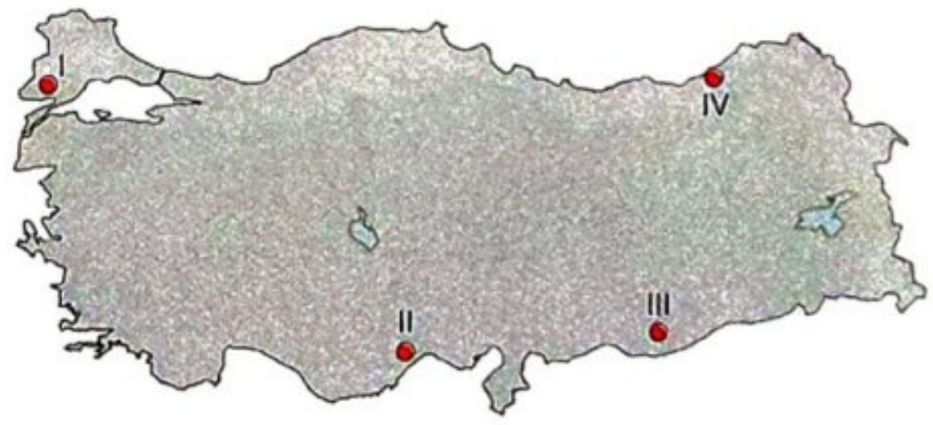
5. Türkiye, yer şekilleri ve iklim koşulları bakımından kış turizmine elverişlidir. Bu nedenle Türkiye'de birçok yerde kış turizmi gelişmiştir.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerden hangisi kış turizminin geliştiği yerlere örnek gösterilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangilerinde yayla turizminin en fazla geliştiği söylenebilir?

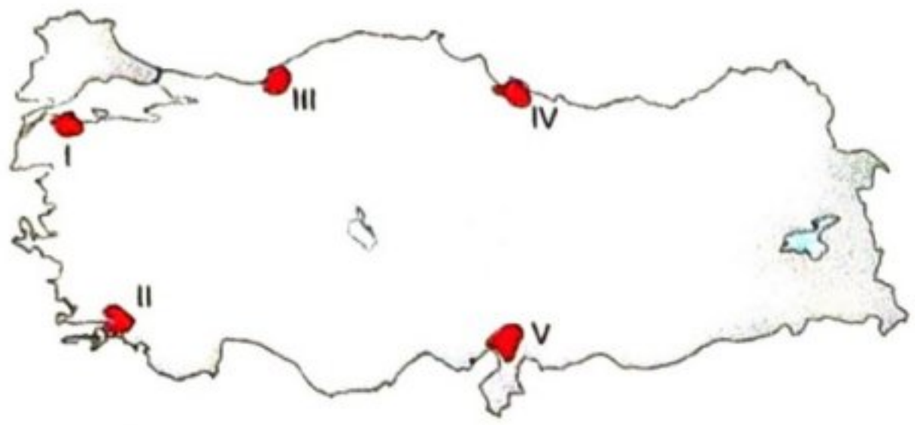
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1. A 2. A 3. B 4. C 5. D 6. D

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

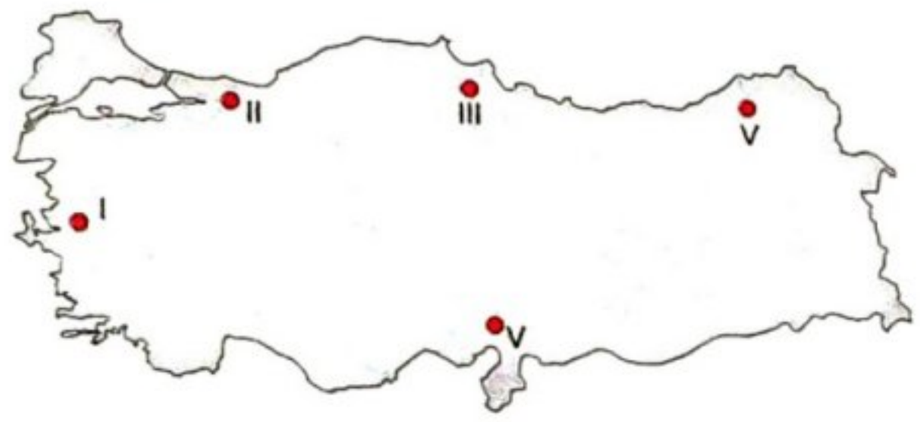
7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde yat turizminin geliştiği söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

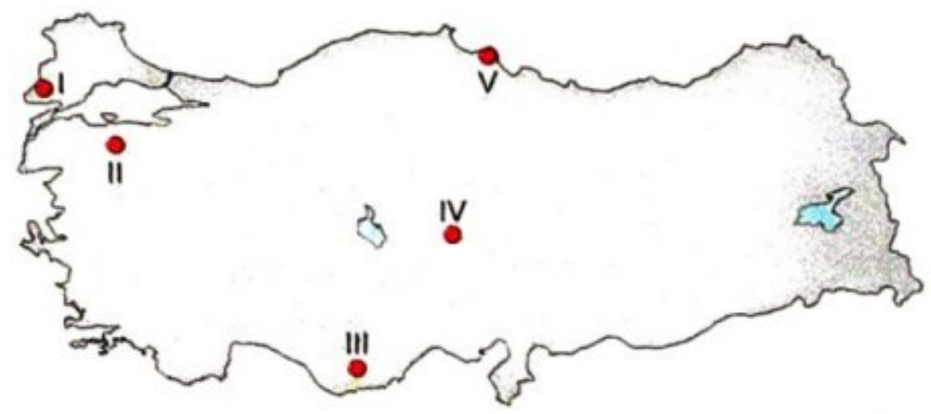
8. Aşağıdaki haritada bazı akarsular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu akarsulardan hangisinin rafting turizm için <u>daha elverişli</u> olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Türkiye sulak alanlar bakımından orta derecede zengin bir ülkedir. Bu nedenle Türkiye'de kuş gözlemciliğine elverişli çok sayıda yer bulunmaktadır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanlardan hangisi kuş gözlemciliği için elverişli yerlerden biri <u>değildir</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde <u>termal</u> turizmin geliştiği söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki alanlardan hangisi hem doğal hem kültürel miras özelliği taşıdığı için UNESCO listesine alınmıştır?

A) Nemrut Dağı
B) Pamukkale – Hierapolis
C) Hattuşa
D) Efes Antik Kenti
E) Safranbolu

12. Aşağıdaki haritada bazı iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu illerle özdeşleşmiş varlıklardan biri <u>değildir</u>?

A) Cumalıkızık Köyü
B) Hattuşa: Hitit Başkenti
C) Balıklı Göl
D) Selimiye Camisi
E) İshakpaşa Sarayı

7. B 8. E 9. C 10. B 11. B 12. D

1. Aşağıdaki haritada UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan varlıkların bulunduğu beş il numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde yer alan varlık aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I→ Selimiye Camii ve Külliyesi
B) II→ Bursa ve Cumalıkızık
C) III→ Hieropolis-Pamukkale
D) IV→ Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı
E) V→ Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri

2. **Aşağıdaki UNESCO Dünya Miras Alanı eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Nevşehir – Göreme Millî Parkı
B) Şanlıurfa – Göbeklitepe
C) Karabük – Safranbolu Evleri
D) Denizli – Sagalassos Antik Kenti
E) Sivas – Divri Ulu Camii ve Darüşşifası

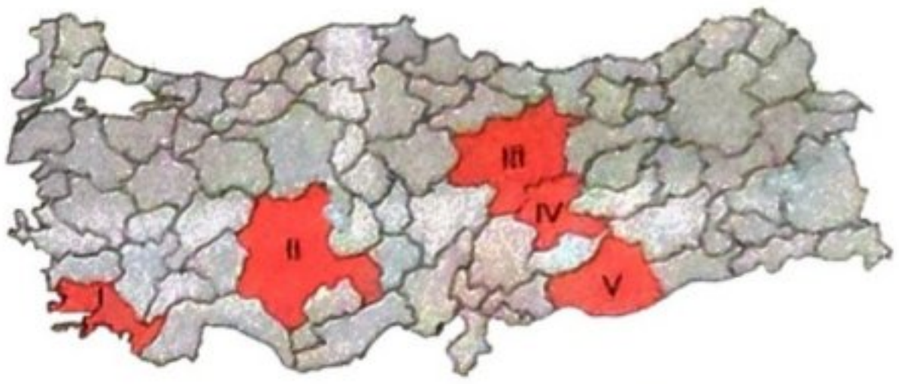
3. Yöre, Mengücek oğullarının yönetimi altında olduğu dönemde Ahmet Şah ve eşi Turan Melek tarafından camii ile birlikte 1228-1229 yıllarında yaptırılmıştır. İslam mimarisinin bu başyapıtı iki kubbeli türbeye sahip bir cami ve ona bitişik bir hastaneden oluşmaktadır.

Hakkında bazı bilgiler verilen varlık haritadaki numaralanmış illerin hangisinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Arslantepe höyüğü bulunur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangilerinde yer alan varlıklar hem doğal hem de kültürel (karma) özelliğe sahiptir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

6. Aşağıdaki haritada bazı iller numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu illerin hangisinde 2023 yılında Dünya Miras Listesi'ne alınan Gordiyon Antik Kenti bulunmaktadır?

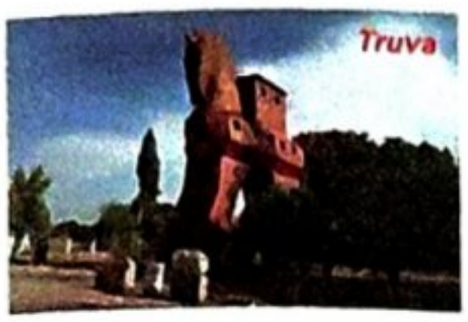
A) I B) II C) III D) IV E) V

1 D 2 D 3 C 4 D 5 B 6 B

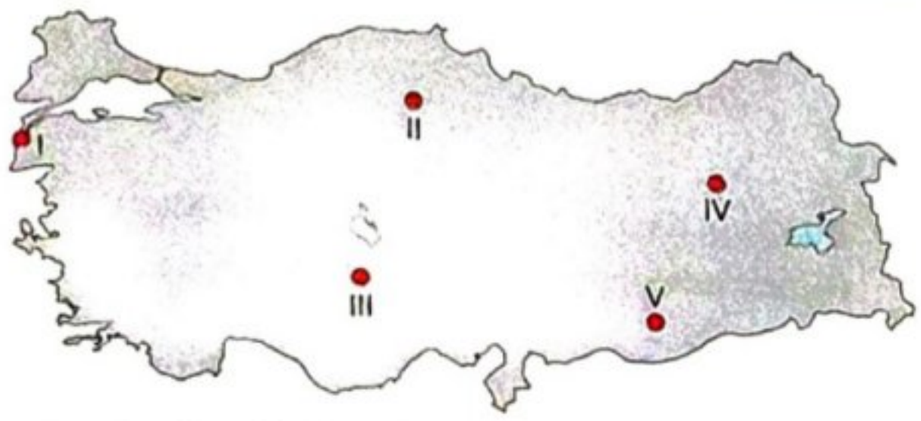
VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

7.

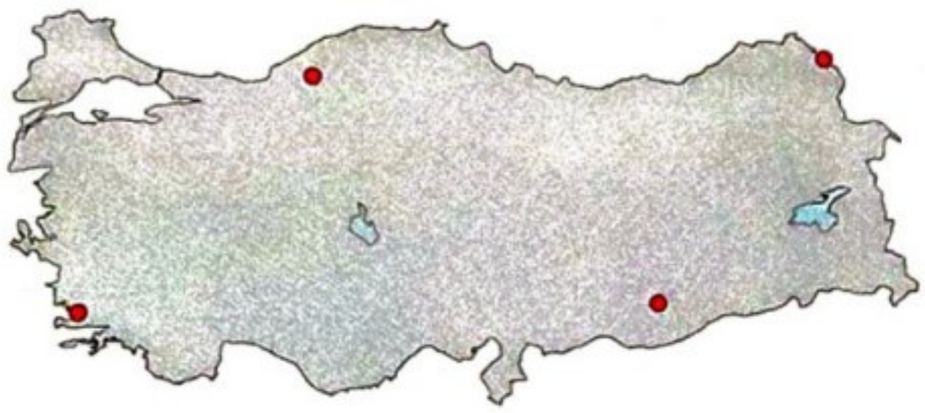

Yukarıda görselleri verilen varlıkların bulunduğu iller haritadaki numaralanmış yerlerin hangilerinde yer almaktadır?

	Truva	Hattuşa
A)	I	II
B)	II	III
C)	III	IV
D)	IV	V
E)	III	II

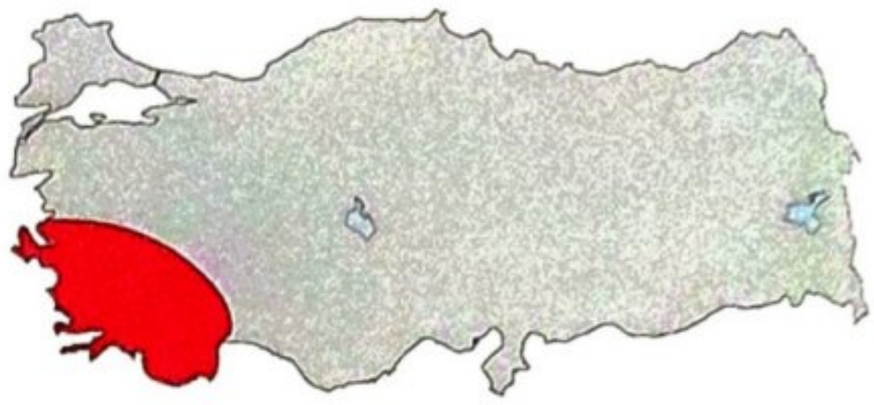
8. Aşağıdaki haritada bazı Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıkların bulunduğu yerler gösterilmiştir.

Bu yerlerdeki varlıklar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Afrodisyas
B) Safranbolu
C) Göbeklitepe
D) Ani Harabeleri
E) Nemrut Dağı

9. Aşağıdaki haritada belirli bir alan kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu alanda bulunan Dünya Miras Listesi'ndeki varlıklar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Efes
B) Çatalhöyük
C) Afrodisyas
D) Xanthos-Letoon
E) Pamukkale-Hieropolis

10. **Türkiye'de turizm faaliyetlerinin gelişmesini sınırlayan başlıca sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?**

A) Deniz turizminin yaygın olması
B) Kıyı bölgelerinin fazla olması
C) Mevsimsellik ve altyapının yetersiz olması
D) Kültürel mirasın az olması
E) Ulaşım ağlarının gelişmemiş olması

11. Aşağıdaki haritada bazı varlıkların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu varlıklardan hangisinin yerinde yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. A 8. E 9. B 10. C 11. E

1. **Aşağıdakilerden hangisi bir ülkede ihracatın gelişmesini <u>sağlamaz</u>?**

A) Gümrük vergisini arttırmak
B) Kaliteli üretimi arttırmak
C) Ülkelerarası anlaşmalar yapmak
D) İhracatta devletin destek vermesini sağlamak
E) Ülke kaynaklarını tanıtmak

2. Aşağıdaki haritada bazı kentler gösterilmiştir.

Bu kentlerden hangisinin gelişiminde ticaret <u>en önemli</u> paya sahiptir?

A) Antalya B) Rize C) Van
D) İzmir E) Ankara

3. Aşağıdaki haritada bazı limanların bulunduğu iller gösterilmiştir.

Bu limanlardan hangisi diğerlerine göre <u>daha az</u> gelişmiştir?

A) İstanbul B) İzmit C) İzmir
D) Zonguldak E) Sinop

4. **Karadeniz Bölgesi'nde, özellikle Doğu Karadeniz bölümünde deniz ticaretinin çok gelişmemesinin <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eğim ve engebenin fazla olması
B) Bitki örtüsünün gür olması
C) Doğal limanların yetersiz olması
D) Yağışın fazla olması
E) Nüfusun seyrek olması

5. **Soğuk ve kuru hava koşullarının etkisiyle kar tanelerinin toz kristal yapısını koruduğu, bu nedenle dünyanın en kaliteli kar türlerinden biri olarak kabul edilen** "kristal kar", **Türkiye'de aşağıdaki kayak merkezlerinden hangisinde görülmektedir?**

A) Uludağ – Bursa
B) Erciyes – Kayseri
C) Palandöken – Erzurum
D) Sarıkamış – Kars
E) Kartalkaya – Bolu

6. **Aşağıda verilen tarım ürünü çiftlerinden hangisi Türkiye'nin ihracatında <u>en büyük</u> paya sahiptir?**

A) Buğday – Çay B) Muz – İncir
C) İncir – Fındık D) Pirinç – Pamuk
E) Arpa – Zeytin

7. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de kara yolu yapımını olumsuz etkileyen faktörlerden biri <u>değildir</u>?**

A) Yükseltinin fazla olması
B) Dağların denize paralel uzanması
C) Heyelanın fazla olması
D) Ulaşımdaki maliyetlerinin fazla olması
E) Motorlu araç sayısının fazla olması

1. A 2. D 3. E 4. C 5. D 6. C 7. E

8. **Aşağıdakilerin hangisinde Ege Bölgesi'nde deniz turizminin geliştiği önemli turizm merkezleri birlikte verilmiştir?**

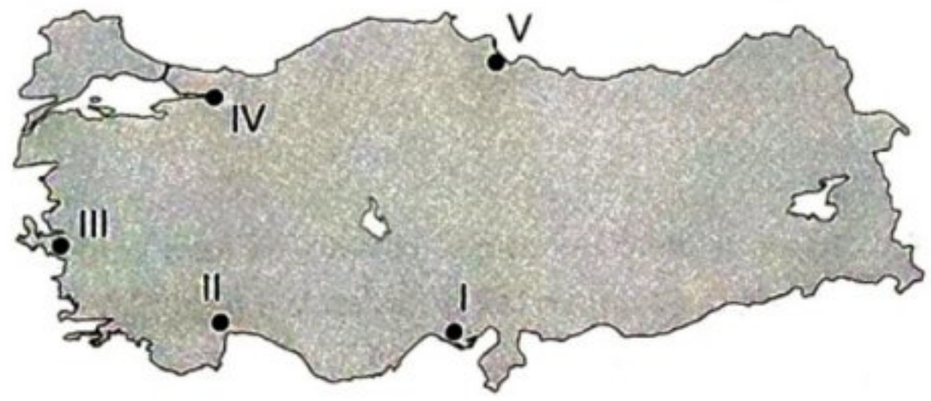
A) Kaş, Alanya, Çeşme
B) Bodrum, Didim, Marmaris
C) Bodrum, Kaş, Didim
D) Fethiye, Alanya, Kaş
E) Akçakoca, Bodrum, Didim

9. Türkiye, Karadeniz ve Akdeniz ülkeleri ile Avrupa ve Asya ülkeleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin ticaret potansiyeli içinde transit ticaretin önemli bir yeri vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin transit ticaretteki önemine kanıt gösterilemez?

A) Sanayileşmiş ülkelere yakın olması
B) Petrol zengini ülkelere yakın olması
C) Deniz ve kara yolu ulaşımını bütünleştirmesi
D) Kuzey Avrupa ile Güneydoğu Asya arasında yer alması
E) Avrupa'dan gelen TIR'ların Orta Doğu'ya ulaşmasında geçit özelliği taşıması

10. Aşağıdaki haritada bazı limanların bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu limanlardan hangisinin gelişip büyümesinde iç kesimlerle bağlantısının kolay olmasının payı diğerlerine göre daha azdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıda Türkiye'deki bazı ilman şehirleri ve sahip oldukları en önemli ekonomik faaliyetler eşleştirilmiştir.

I. Sinop - Transit ticaret
II. İzmit - Petrokimya
III. Zonguldak - Kömür yükleme boşaltma
IV. Antalya - Turizm
V. İstanbul - İç ve dış ticaret

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Aşağıdaki illerin hangisinde hava ulaşımının gelişmesinde coğrafi engeller etkili olmuştur?**

A) Konya B) Trabzon C) Eskişehir
D) Edirne E) Aydın

13. **Türkiye'nin doğal koşulları dikkate alındığında ulaşım sistemlerinden hangisinin gelişmesinin yük ve yolcu taşıma kapasitesini artıracağı söylenebilir?**

A) Kara yolu – Hava yolu
B) Demir yolu – Deniz yolu
C) Kara yolu – Demir yolu
D) Demir yolu – Hava yolu
E) Hava yolu – Deniz yolu

14. **Türkiye'de demir yolu ulaşımının kara yoluna göre daha yavaş gelişmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ülke yüzölçümünün küçük olması
B) Yer şekillerinin sade ve düz olması
C) Demir yolu inşaat maliyetlerinin yüksek olması
D) Tarım alanlarının geniş yer kaplaması
E) Ulaşımın yalnızca şehir içinde kullanılması

8. B 9. D 10. B 11. A 12. B 13. C 14. C

1. **Aşağıdaki hatların hangisinde demir yolu ulaşımı bulunmaz?**

A) Gümüşhane – Trabzon – Rize
B) İstanbul – Eskişehir – Ankara
C) Kahramanmaraş – Malatya – Elazığ
D) Mersin – Adana – Gaziantep
E) Çankırı – Karabük – Zonguldak

2. **Aşağıdaki ulaşım türlerinden hangisi Türkiye'nin ihracatında en fazla paya sahiptir?**

A) Kara yolu B) Hava yolu C) Demir yolu
D) Deniz yolu E) Boru hattı

3. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de ulaşımı olumsuz etkileyen doğal faktörlerden biri değildir?**

A) Yoğun kara ve deniz sislerinin görülmesi
B) Eğim, engebenin fazla olması
C) Yolcu sayısının ve yük miktarının fazla olması
D) Yoğun kar yağışı ve buzlanmanın olması
E) Dağların kıyıya paralel uzanması

4. İzmir limanı Türkiye'nin en büyük limanlarından biridir.

Bu limanın gelişip, büyümesinde aşağıdakilerden hangisi en az etkili olmuştur?

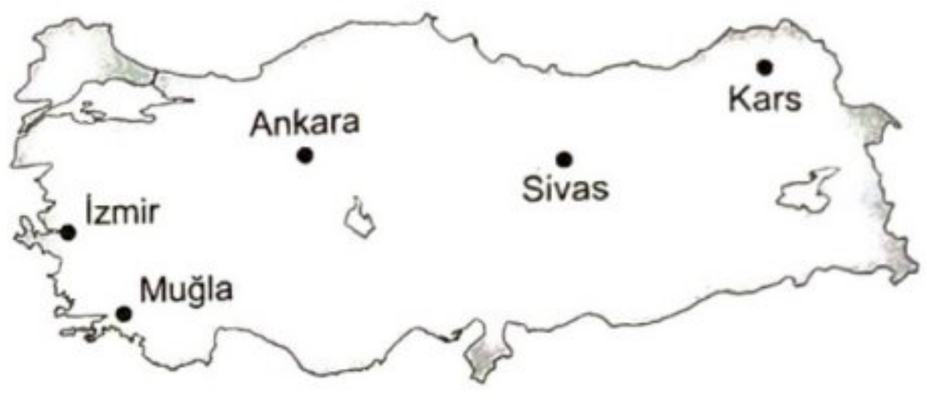
A) Dağların uzanışından dolayı iç bölgelerle ulaşımın kolay olması
B) Dışarıya satılan önemli tarım ürünlerinden önemli kısmının liman çevresinde üretilmesi
C) Yükleme, boşaltma ve depolama olanaklarına sahip olması
D) Büyük tonajlı yük gemilerinin yanaşmasına elverişli olması
E) Ege Bölgesindeki diğer küçük limanlarla yük ve yolcu taşımacılığı yapılması

5. Van Gölünde, (Van - Tatvan arasında) feribotlarla trenler gölün bir kıyısından diğer kıyısına taşınır.

Demir yolu taşımacılığında kısa bir mesafede feribot kullanılması öncelikle aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

A) Gölde trenle yolculuğun ilginç olması
B) Göl içinde derin yerlerin olması
C) Göl çevresinde demir yolu yapım maliyetinin fazla olması
D) Feribotların yükle birlikte yolcu da taşıması
E) Az sayıda tren istasyonu kurmak yoluyla maliyetin azaltılması

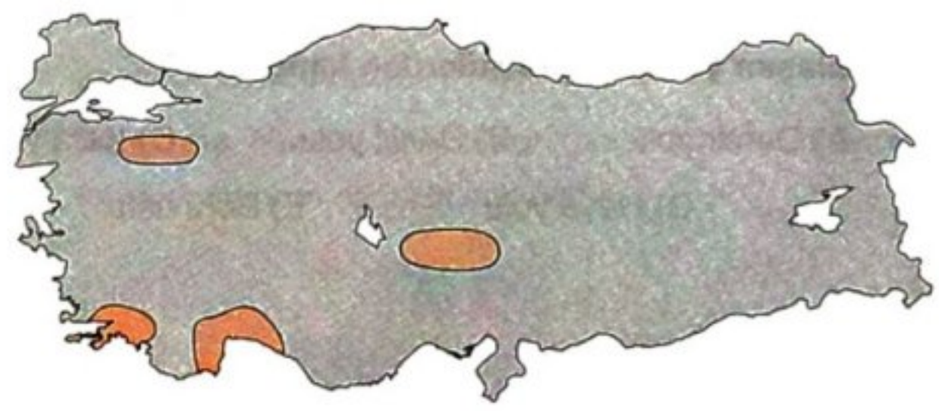
6. Aşağıdaki haritada bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerden hangisinin ülke içi ulaşımında demir yollarından yararlandığı söylenemez?

A) İzmir B) Ankara C) Muğla
D) Sivas E) Kars

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar gösterilmiştir.

Bu alanların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Turizm faaliyetlerinin gelişmiş olması
B) Yüzey şekillerinin sade olması
C) Enerji üretiminin fazla olması
D) Nüfusun seyrek olması
E) Yer altı kaynaklarının zengin olması

edu kariyer

1. A 2. D 3. C 4. E 5. C 6. C 7. A

8. Bir ülkenin sınırları içinde yapılan ticarete iç ticaret denir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin iç ticaretini <u>en az</u> etkiler?

A) Her bölgede yetiştirilen tarım ürünlerinin farklı olması
B) Sanayi kuruluşlarının dengesiz dağılması
C) Nüfusun hızla artması
D) Ulaşım koşullarının uygun olması
E) Jeolojik yapının farklı olması

9. Türkiye'de hem kış turizmi hem de deniz turizmi gelişmiştir.

Bu durum

I. orta kuşakta yer alması,
II. göreceli konum özelliklerinin uygun olması,
III. ulaşımın elverişli olması,
IV. sermayenin yeterli olması

özelliklerinden hangileriyle <u>daha çok</u> ilişkilidir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. **Türkiye'de ulaşım türleri içinde en yaygın kullanılan ulaşım şekli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Demir yolu B) Deniz yolu C) Kara yolu
D) Hava yolu E) Boru hattı

11. **Aşağıdaki illerin hangisinde turizmin gelişmesi diğerlerinden farklı bir nedene dayanır?**

A) İzmir B) Muğla C) Aydın
D) Denizli E) Antalya

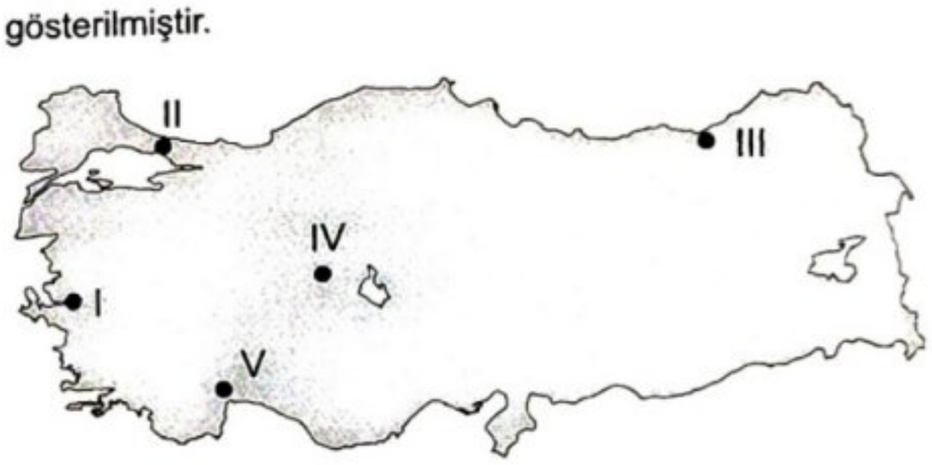
12. **Aşağıdaki illerden hangisi Yüksek Hızlı Tren hatı üzerinde yer <u>almaz</u>?**

A) Ankara B) Eskişehir C) Bilecik
D) Konya E) Antalya

13. **Türkiye'de Yüksek Hızlı Tren (YHT) uygulaması ilk kez hangi yıl ve hangi hat üzerinde başlamıştır?**

A) 2005 – Ankara - Konya
B) 2007 – Ankara - İstanbul
C) 2009 – Ankara - Eskişehir
D) 2011 – Ankara - Sivas
E) 2013 – Konya - Karaman

14. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangilerinde karayolu ulaşımı, dağların uzanışı nedeniyle oldukça <u>zordur</u>?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

15. **Aşağıdaki merkezlerden hangileri arasında yapılan kara yolunun maliyeti <u>daha fazla</u> olur?**

A) Afyonkarahisar - Kayseri
B) Antalya - Afyonkarahisar
C) Adana - Osmaniye
D) Ankara - Konya
E) Kayseri - Yozgat

8. E 9. A 10. C 11. D 12. E 13. C 14. D 15. B

1. **Marmaray Projesi'nin Türkiye ulaşımındaki önemi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

A) Karadeniz'i Akdeniz'e bağlaması

B) İstanbul Boğazı'nı kara yolu tüneliyle birleştirmesi

C) Asya ve Avrupa kıtalarını demir yolu hattıyla birleştirmesi

D) Sadece yük taşımacılığına hizmet etmesi

E) Trakya ve Ege arasındaki ticaret akışını durdurması

2. **Aşağıdaki ulaşım yapılarından hangisi İstanbul Boğazı üzerinde yer <u>almaz</u>?**

A) 15 Temmuz Şehitler Köprüsü

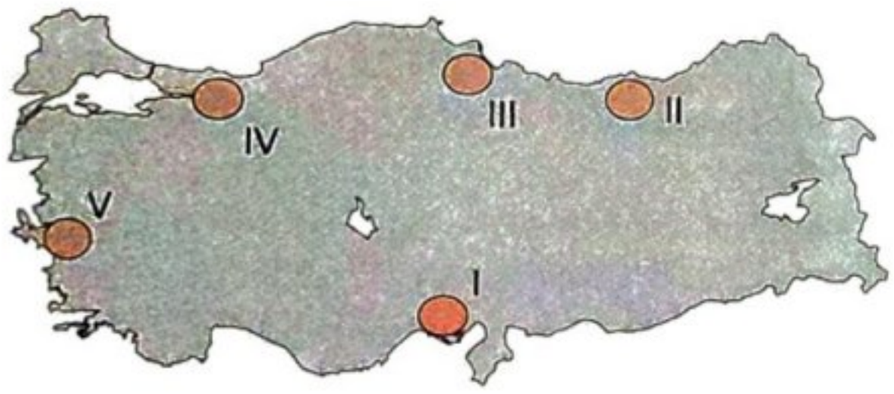
B) Fatih Sultan Mehmet Köprüsü

C) Yavuz Sultan Selim Köprüsü

D) Marmaray Tüneli

E) Osman Gazi Köprüsü

3. Aşağıdaki haritada bazı şehirlerin bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu şehirlerdeki limanlardan hangisinin gelişip büyümesinde iç kesimlerle bağlantısının kolay olmasının etkisi <u>daha azdır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Türkiye'nin transit taşımacılıkta önemli bir yere sahip olmasındaki <u>en önemli</u> etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Üç tarafının denizlerle çevrili olması

B) Ortalama yükseltinin fazla olması

C) Kıyılarda düzlüklerin geniş yer tutması

D) Asya ve Avrupa'yı bağlayan köprü durumunda olması

E) Orta kuşakta yer alması

5. **Aşağıdaki geçitlerden hangisi Akdeniz ile İç Anadolu arasında ulaşımın sağlandığı bir doğal geçittir?**

A) Belen B) Gülek C) Ilgaz D) Kop E) Bolu

6. **Türkiye ulaşımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Dünya'daki önemli boru hatları Türkiye çevresinde yoğunlaşmıştır.

B) Türkiye Asya-Pasifik hava taşımacılığında merkez ve geçiş hattı konumundadır.

C) Türkiye'de demir yolu taşımacılığı, kara yolu taşımacılığına göre daha az gelişmiştir.

D) Türkiye'deki ulaşım faaliyetleri şehirlerin büyümesi üzerinde etkili olmuştur.

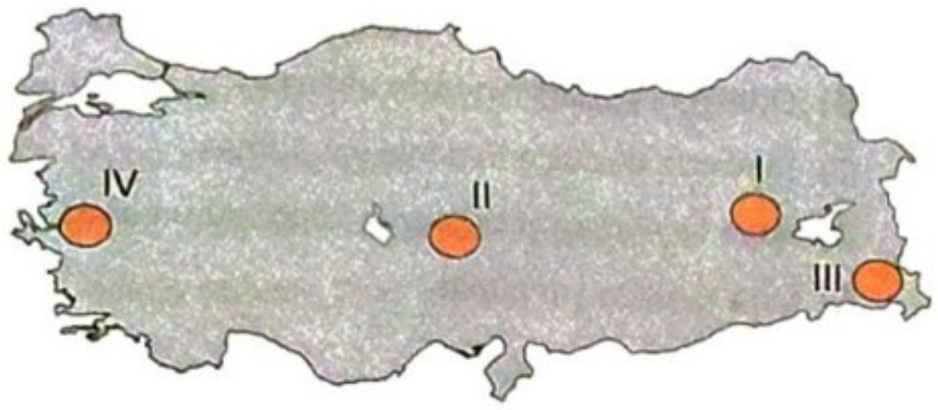
E) Bandırma, Mersin, İskenderun gibi limanların ulaşım fonksiyonlarının etkinliği çok azdır.

7. **Aşağıdaki geçitlerden hangisi Karadeniz Bölgesi'ni iç bölgelere bağlayan doğal geçitlerden biridir?**

A) Gülek B) Kop C) Belen D) Sertavul E) Çubuk

1. C 2. E 3. B 4. D 5. B 6. E 7. B

8. Etki alanı bakımından küçük ve az nüfuslu, konumu elverişli olmayan bazı merkezler ticari açıdan gelişememektedir.

Haritadaki numaralanmış alanlardan hangileri bu duruma örnek gösterilebilir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Benzer iklim koşullarında benzer tarım ürünleri yetiştirilir. Bu nedenle iklim koşullarının benzer olduğu bölgeler arasında tarım ürünü ticareti daha azdır.

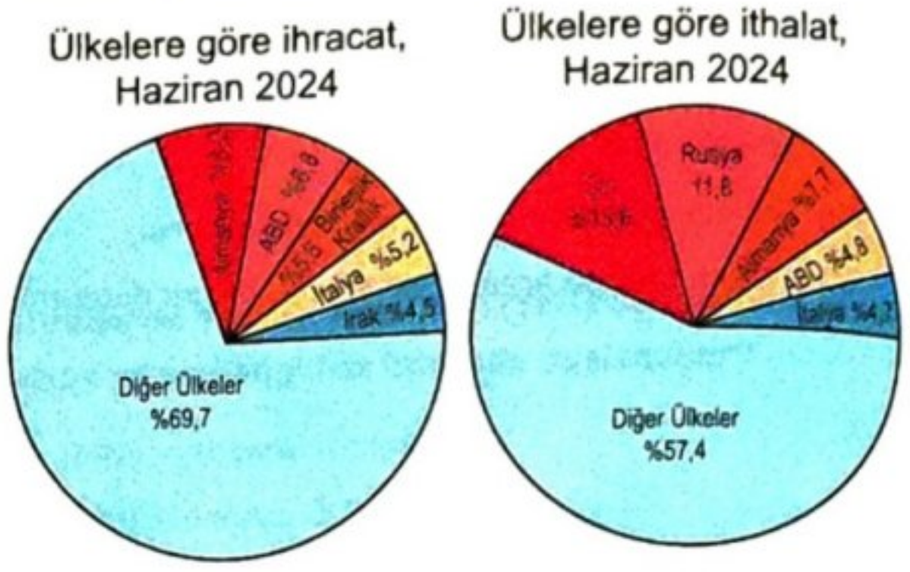
Buna göre haritadaki numaralanmış alanlardan hangileri arasında tarım ürünü ticaretinin <u>daha az</u> olduğu söylenebilir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

10. **Dış ticaret açığını kapatmak için aşağıdaki çalışmalardan hangisi <u>yapılamaz</u>?**

A) İthalatı azaltmak
B) Turizm gelirlerini artırmak
C) Tarım alanlarını genişletmek
D) Yerli malların kullanımını teşvik etmek
E) İhracat oranını artırmak

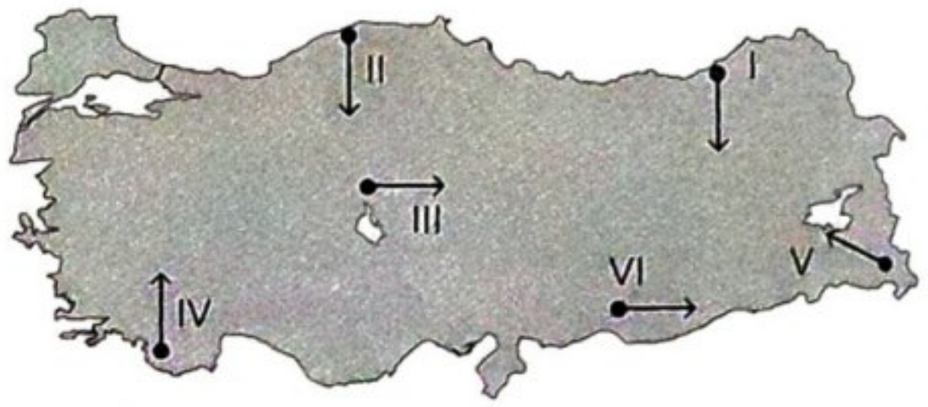
11. Aşağıdaki, grafiklerde Türkiye'nin 2024 yılı haziran ayında ülkelere göre yapmış olduğu ihracat ve ithalat değerleri gösterilmiştir.

Grafikteki verilere göre ihracat ve ithalatla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Çin'den yapılan ithalat 3 milyar 394 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 2 milyar 948 milyon dolar ile Rusya Federasyonu izler
B) İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %42,6'sını oluşturmaktadır.
C) Almanya'ya yapılan ihracat 10 milyar 201 milyon dolar olurken, bu ülkeyi 7 milyar 785 milyon dolar ile ABD izler.
D) İthalatta, ara mallarının payı %70,0, sermaye mallarının payı %14,6 ve tüketim mallarının payı %15,3 olmuştur.
E) Bir önceki aya göre ihracat %7,5 azalırken, ithalat %2,6 artmıştır.

12. Aşağıdaki haritada bazı doğrultular numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu doğrultuların hangilerinde yapılacak YHT (yüksek hızlı tren) yatırım maliyeti <u>daha az</u> olur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve VI E) IV ve V

8. A 9. D 10. C 11. B 12. D

1. Türkiye'de dış ticaret açığının büyük bir bölümü enerji kaynaklarındaki dışa bağımlılıktan kaynaklanır.

Buna göre

I. linyit,

II. nükleer,

III. petrol,

IV. jeotermal

enerji kaynaklarından hangilerinin kullanımının yaygınlaşması dış ticaret açığının azalmasında etkili olur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I, II ve IV E) II, III ve IV

2. **Türkiye'den Irak'a açılan ve bölgesel ticaret açısından stratejik öneme sahip sınır kapısı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Habur B) Gürbulak C) Sarp

D) Nusaybin E) Dilucu

3. **Aşağıdakilerden hangisi bir ülkenin dış ticaretinin gelişmesinde olumlu etkiye sahiptir?**

A) Hızlı nüfus artışı

B) Dış pazardaki zorlu rekabet ortamı

C) Sanayi ürünlerinin ithalatına yapılan ödemeler

D) Uzak pazarlara açılma çalışmaları

E) İhracatta sanayi ürünlerin payının artması

4. Kış turizmi, soğuk mevsimlerde kar ve buz koşullarının sunduğu doğal ortamdan yararlanılarak yapılan turistik faaliyetlerin tümüdür. Kayak, snowboard, buz pateni gibi sporlar ile kaplıca, dağ ve yayla etkinlikleri bu kapsamda yer alır. Türkiye'de de bazı kentlerde kış turizmi gelişmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kentlerden biri değildir?

A) Erzurum B) Hakkâri C) Kars

D) Bursa E) Kayseri

5. **Aşağıda verilen şehir ve şehri sembolize eden özellik eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Trabzon → Sümela Manastırı

B) Van → Akdamar Kilisesi

C) Denizli → Pamukkale Travertenleri

D) Adıyaman → Nemrut Heykelleri

E) Muğla → Aspendos Tiyatrosu

6. **Aşağıdaki havalimanlarından hangisi Türkiye'nin deniz dolgusu üzerine yapılan ilk havalimanıdır?**

A) Trabzon Havalimanı

B) Rize-Artvin Havalimanı

C) Ordu-Giresun Havalimanı

D) Samsun-Çarşamba Havalimanı

E) Sinop Havalimanı

7. **Aşağıdaki petrol boru hatlarından hangisi Türkiye'de yapılan ilk petrol boru hattıdır?**

A) Bakü-Tiflis-Ceyhan

B) Irak-Türkiye (Kerkük-Ceyhan)

C) Batman-Dörtyol

D) Kırıkkale-Ceyhan

E) Trans Anadolu (TANAP)

8. • Kartalkaya
• Palandöken
• Sarıkamış
• Davraz

Yukarıda verilen yerlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dinî merkezler olması

B) Antik kentler olması

C) Kayak merkezleri olması

D) Termal merkezler olması

E) Kanyon vadilerin bulunması

edu kariyer

1. D 2. A 3. E 4. B 5. E 6. C 7. C 8. C

VİDEO ÇÖZÜM

9. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'deki inanç merkezleri arasında yer <u>almaz</u>?**

A) Meryem Ana Evi ve Efes
B) Nemrut Anıt Mezarları ve Adıyaman
C) Halil Rahman Cami ve Şanlıurfa
D) Hacı Bektaş Veli Türbesi ve Hacı Bektaş
E) Mevlana Cami ve Konya

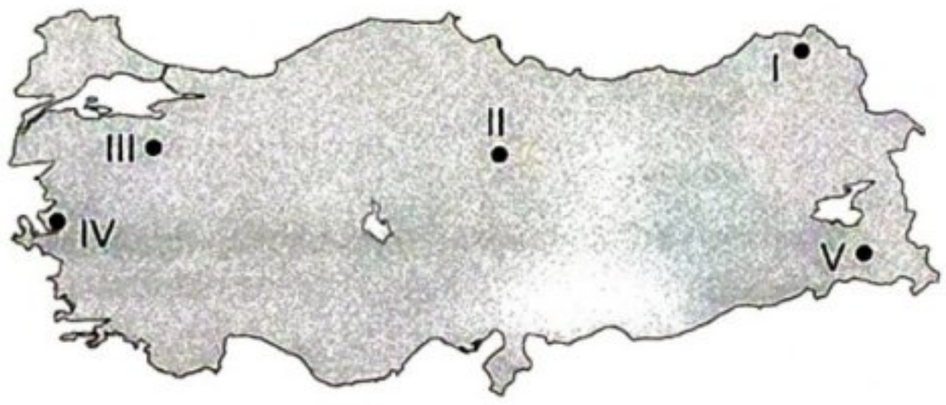
10. **Marmara Bölgesi'ne gelen bir turist grubunun bölgede aşağıdaki turistik faaliyetlerden hangisine katılması <u>beklenemez</u>?**

A) Treking
B) Kayak
C) Rafting
D) Tarihi mekan gezisi
E) Deniz turizmi

11. **Aşağıdakilerden hangisi yüzey şekillerine bağlı olarak turist çeken merkezler arasında <u>sayılamaz</u>?**

A) Nevşehir → Peribacaları
B) Denizli → Pamukkale travertenleri
C) Alanya → Dim Mağarası
D) Muğla → Saklıkent Kanyonu
E) Çeşme → Alaçatı

12. Aşağıdaki haritada bazı merkezler numaralandırılarak gösterilmiştir.

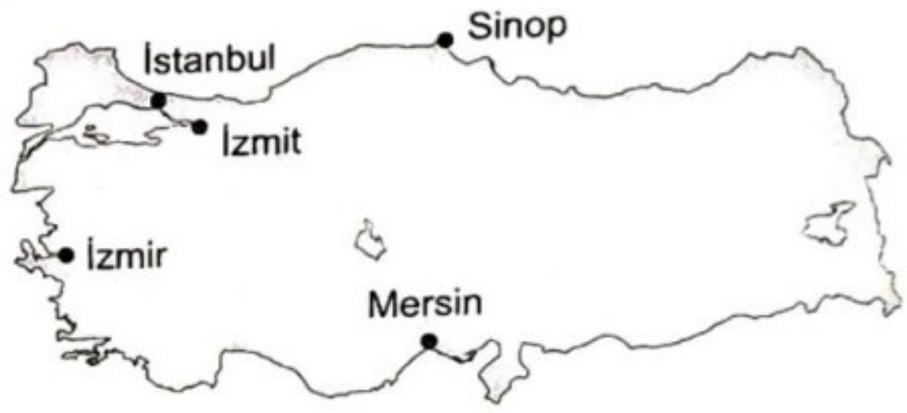
Bu merkezlerin hangisinde kış mevsiminde turizm faaliyetlerine bağlı olarak ticari faaliyetler <u>daha çok</u> artış gösterir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. **Rusya'dan çıkan doğal gazı Karadeniz altından geçerek Türkiye'ye ulaştıran hat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Trans Anadolu (TANAP)
B) Bakü - Tiflis - Erzurum
C) Mavi Akım
D) İran - Türkiye
E) Batı Hattı

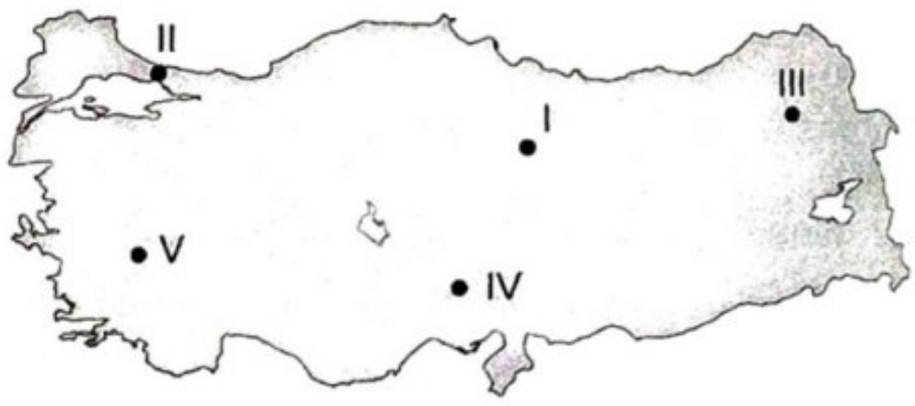
14. Aşağıdaki haritada bazı limanların bulunduğu şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerdeki limanların hangisinin konteyner yükleme ve boşaltma kapasitesi diğerlerinden <u>daha azdır</u>?

A) İzmir B) İstanbul C) İzmit D) Mersin E) Sinop

15. Bir ülkenin iç ticaretinde en önemli yerlerden biri de sanayi faaliyet bölgeleridir. Sanayi malları iç ve dış pazarlara bu alanlardan sürülür. Fazla nüfus toplamış olmaları nedeniyle ham madde ve gıda maddelerini başka üretim bölgelerinden buralara çekerler.

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde bu durum en belirgindir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. B 10. C 11. E 12. C 13. C 14. E 15. B

1. Bölgeler, aşağıdaki şemada olduğu gibi oluşum şekline ve özelliklerine göre şekilsel ve işlevsel bölgeler olmak üzere ikiye ayrılır.

Bu şemada işlevsel özelliklerine göre oluşturulan bölgelere aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

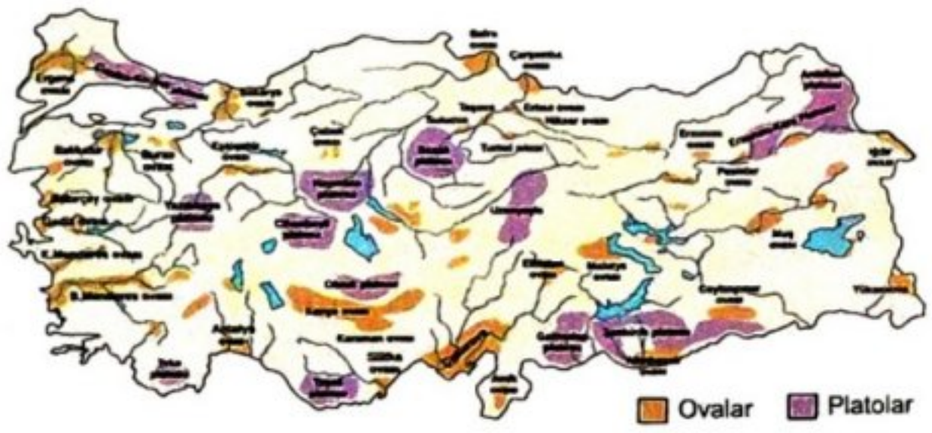
A) Devlet Su İşleri Bölgesi
B) Buğday Üretim Bölgesi
C) GAP Bölgesi
D) İstanbul Büyükşehir Bölgesi
E) Meteoroloji Genel Müdürlüğü Bölgesi

2. I. İklim bölgeleri
II. Toprak bölgeleri
III. Yerleşme bölgeleri
IV. Tarım bölgeleri

Yukarıdakilerden hangileri doğal şekilsel bölgeler arasında yer almaz?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

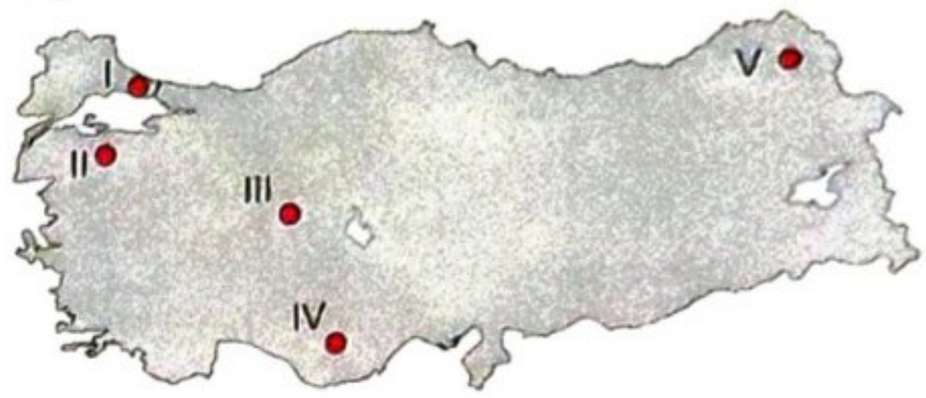
3. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin ovaları ve platolarının dağılışı gösterilmiştir.

Dağılışı gösterilen unsurlar aşağıda hangi özelliklere göre oluşturulacak bölgelere örnek verilebilir?

A) İklim özelliklerine göre
B) Ham madde üretim alanlarına göre
C) Yer şekillerine göre
D) Hidrografik özelliklere göre
E) Bitki örtüsü özelliklerine göre

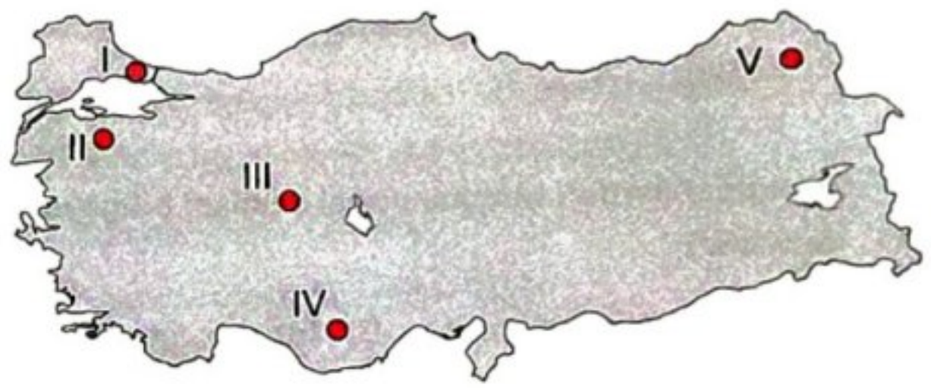
4. Türkiye, yer şekillerine göre dağlık bölge, ova ve plato bölgesi şeklinde bölgelere ayrılabilir.

Buna göre haritada numaralandırılarak gösterilen alanlardan hangisi plato bölgesi içerisinde yer almaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi karstik şekiller bölgesinde yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bölge sınırlarının oluşturulmasında genellikle doğal unsurlar kullanılır. Doğal unsurlardaki değişim, beşerî ve işlevsel unsurlara göre daha uzun zaman alır. Bu nedenle doğal unsurlara göre çizilen bölgelerin değişmesi daha zordur.

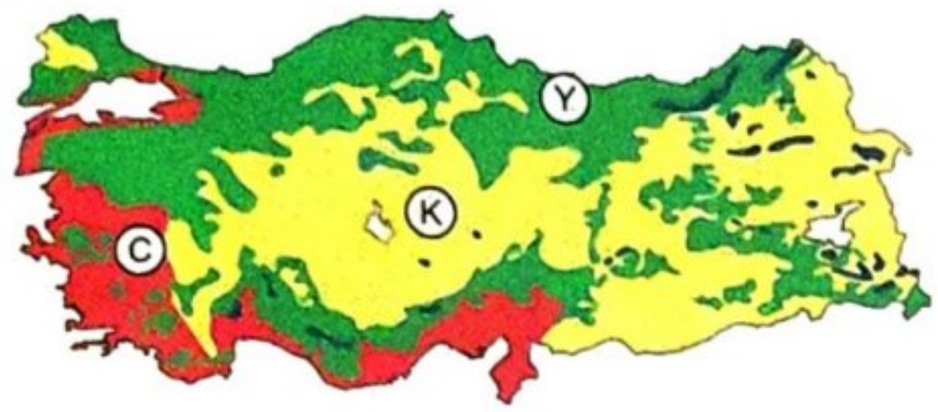
Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin değişmesi daha uzun sürer?

A) Konya Ovası bölgesi
B) Ege Serbest Ticaret Bölgesi
C) Ankara Organize Sanayi Bölgesi
D) Zonguldak Taşkömürü Bölgesi
E) Anamur Muz Üretim Bölgesi

1. B 2. E 3. C 4. B 5. D 6. A

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada bitki örtüsü bölgeleri farklı renklerle gösterilmiştir.

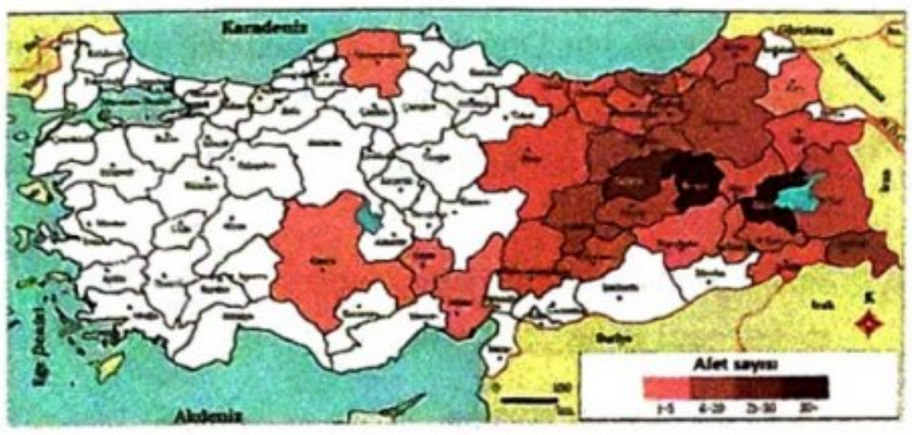
Haritada C, K ve Y harfleriyle gösterilen bitki örtüsü bölgeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	C	K	Y
A)	Orman	Maki	Bozkır
B)	Maki	Bozkır	Orman
C)	Maki	Orman	Bozkır
D)	Bozkır	Maki	Orman
E)	Orman	Bozkır	Maki

8. **Aşağıdakilerden hangisi doğal şekilsel bölgeye örnektir?**

A) Sanayi bölgesi B) Tarım bölgesi
C) İklim bölgesi D) Kültür bölgesi
E) Hizmet bölgesi

9. Aşağıdaki haritada bir afetin Türkiye'deki dağılış bölgeleri gösterilmiştir.

Bu afet bölgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Heyelan B) Erozyon C) Çığ
D) Kaya düşmesi E) Kuraklık

10. **Sanayi tesislerinin yoğunlaştığı, üretim ve enerji faaliyetlerinin geliştiği alanlar aşağıdaki bölge türlerinden hangisi içerisinde yar alır?**

A) İşlevsel bölge
B) Beşerî şekilsel bölge
C) Doğal bölge
D) Yönetim bölgesi
E) Kültür bölgesi

11. **TÜİK'in İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması'na göre Türkiye'de Düzey 1 bölge sayısı kaçtır?**

A) 7 B) 12 C) 26 D) 81 E) 13

12. **Bir merkezin etkisiyle şekillenen, sınırları ekonomik ve idari etkilere göre değişen bölgeler aşağıdakilerden hangisidir?**

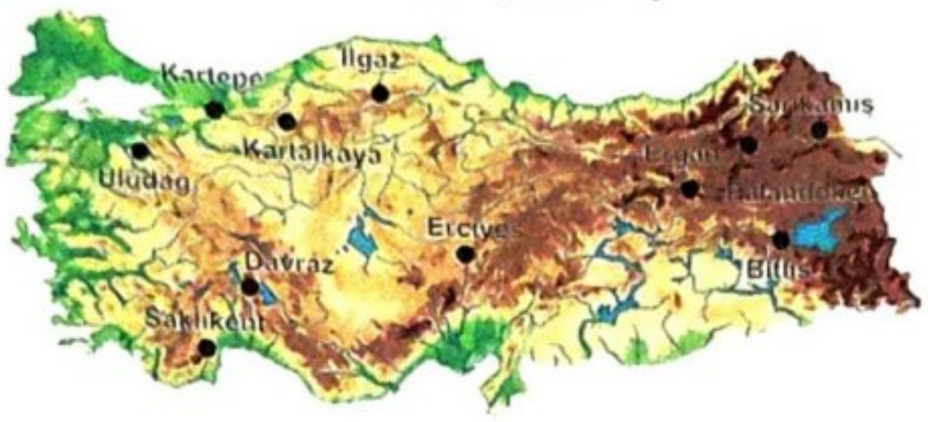
A) Şekilsel bölge B) Doğal bölge
C) İşlevsel bölge D) Kültür bölgesi
E) Nüfus bölgesi

13. **Türkiye'de bölgesel planlamalarda kullanılan Düzey 1, Düzey 2 ve Düzey 3 bölgeleri, aşağıda verilen kurumlardan hangisinin sınıflandırmasıyla belirlenmiştir?**

A) MEB B) TÜİK C) DPT
D) TMMOB E) DSİ

7. B 8. C 9. C 10. B 11. B 12. C 13. B

1. Aşağıdaki haritada bazı dağlar gösterilmiştir.

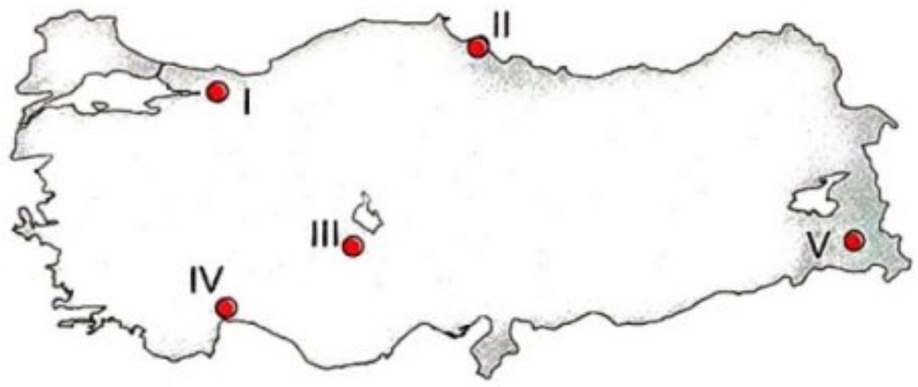
Bu dağlarda yapılan ekonomik faaliyetlere göre oluşturulan bölgeler aşağıdaki bölge türlerinden hangisinin içerisinde yer alır?

A) Volkanik dağlar
B) Kıvrımlı dağlar
C) Madencilik
D) Kış turizmi
E) Hayvancılık

2. **Aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölgeye örnek <u>değildir</u>?**

A) Meteoroloji Bölge Müdürlükleri
B) TÜİK İstatistik Bölgeleri
C) Ankara Yönetim Bölgesi
D) Ege İklim Bölgesi
E) Orman Genel Müdürlüğü Hizmet Bölgeleri

3. Aşağıdaki haritada bazı bölgeler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I numaralı bölgede sık sık depremler görülür.
B) II numaralı bölgede verimli tarım alanlarının bulunduğu delta ovası yer alır.
C) III numaralı bölgede pamuk tarımına bağlı olarak pamuklu dokuma sanayisi gelişmiştir.
D) IV numaralı bölge turizmin geliştiği yerlerden biridir.
E) V numaralı bölgede yer şekilleri dağlık ve engebelidir.

4. Doğal şekilsel bölge sınırlarının oluşturulmasında yaygın doğal unsurlar kullanılır. Doğal unsurlardaki değişim, beşerî ve işlevsel unsurlara göre daha uzun zaman alır. Bu nedenle doğal unsurlara göre çizilen bölgeler kolay kolay değişmez.

Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırının değişmesi <u>daha kısa</u> sürer?

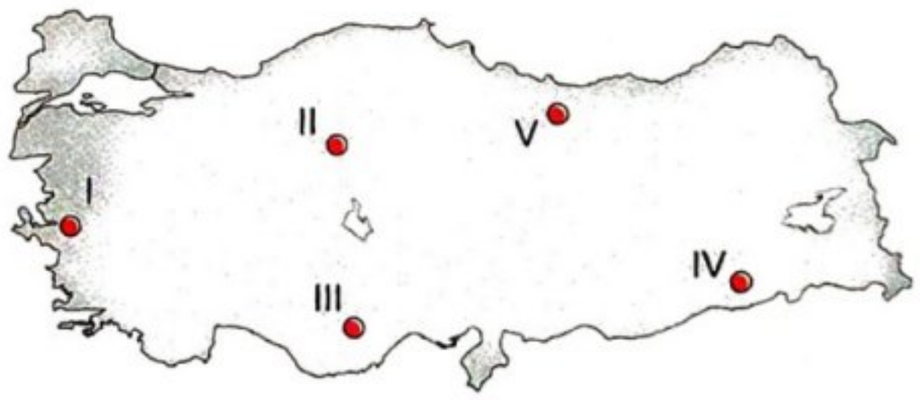
A) Çukurova pamuk tarımı bölgesi
B) Doğu Karadeniz dağlık bölgesi
C) Tuz Gölü kapalı havza bölgesi
D) Doğu Anadolu volkanik dağlar bölgesi
E) Akdeniz maki bitki örtüsü bölgesi

5. Bulundurduğu çeşitli özelliklerle çevresinden ayrılan, buna karşılık kendi sınırları içinde benzerlik gösteren en büyük coğrafi birime bölge denir. Bölgeler kendi arasında şekilsel ve işlevsel olarak iki gruba ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin şekilsel bölgeler grubunda yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) Karadeniz iklim bölgesi
B) Anadolu volkanik dağlar bölgesi
C) Orta Asya bozkır bölgesi
D) DOKAP Bölgesi
E) Mezopotamya tarım bölgesi

6. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisi seyrek nüfuslu bölgeler arasında yer alır?

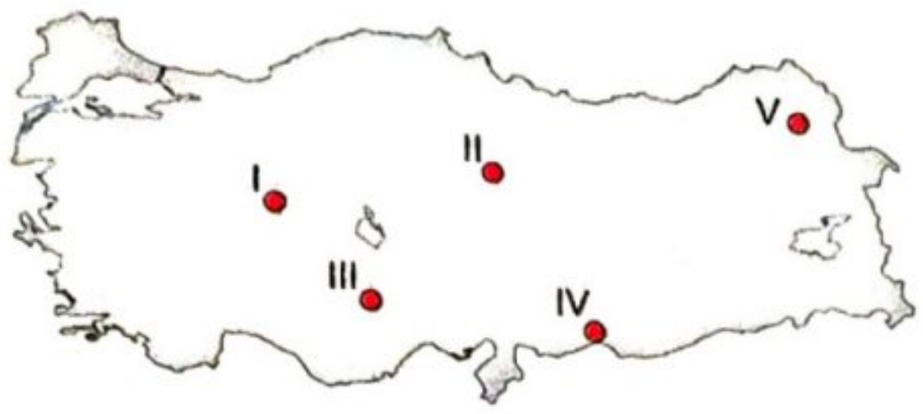
A) I B) II C) III D) IV E) V

1. D 2. D 3. C 4. A 5. D 6. C

VİDEO ÇÖZÜM

edu kariyer

7. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisi bitki örtüsüne göre step (bozkır) bölgesi içinde yer <u>almaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Karadeniz İklim Bölgesi

II. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Bölgeleri

III. Orman Genel Müdürlüğü Bölgesi

IV. Akdeniz Maki Bitki Örtüsü Bölgesi

Yukarıda numaralandırılmış bölge türlerinden hangileri işlevsel bölgeler arasında yer <u>almaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV

D) II ve III E) III ve IV

9. Aşağıda Türkiye fiziki haritası yer almaktadır.

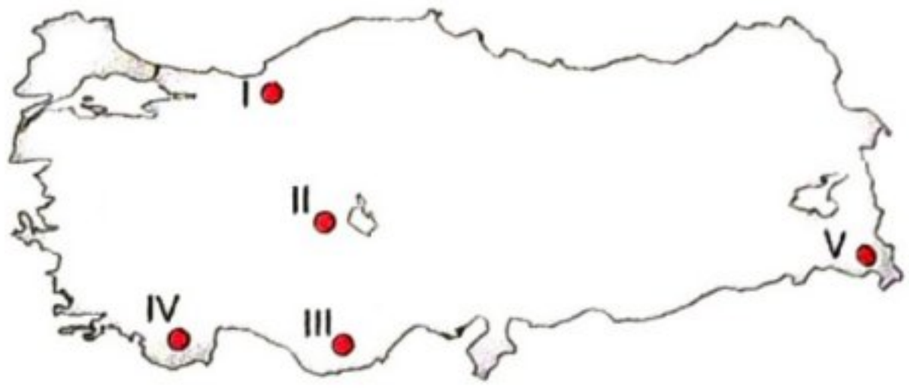
Bu haritadan yaralanarak oluşturulacak bölge türleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Dağlık bölgeler B) Körfez bölgeleri

C) Delta bölgeleri D) Akarsu bölgeleri

E) Ormanlık bölgeler

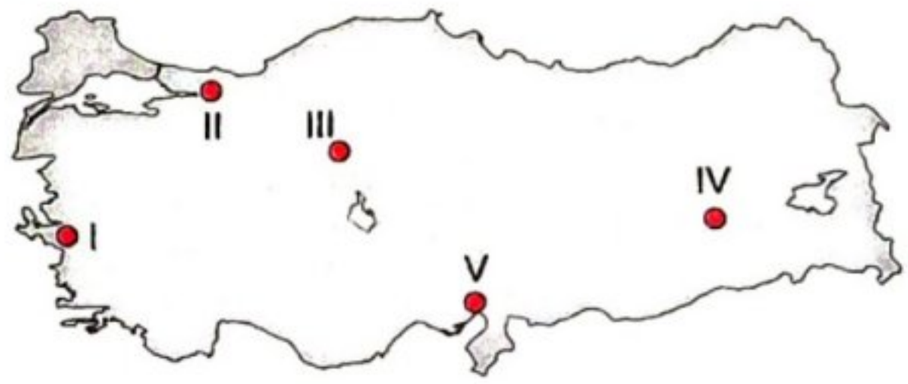
10. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi tarım bölgesi olarak nitelendirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

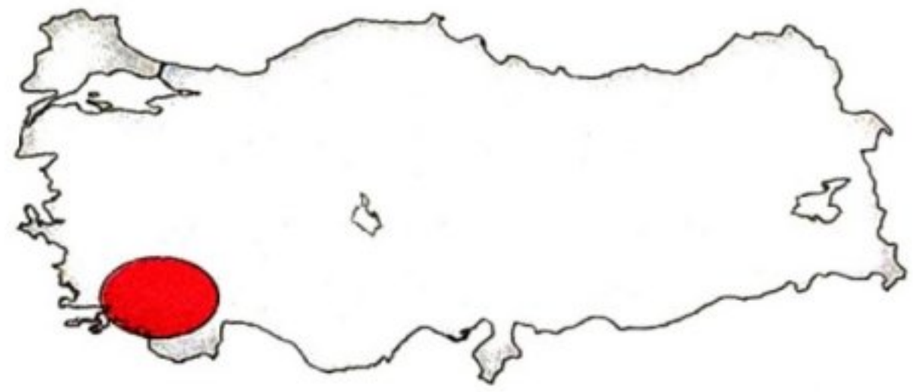
11. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisinin sanayi bölgeleri içerisinde yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki haritada bir alan kırmızı renkte gösterilmiştir.

Bu alanda oluşturulacak bölgeler arasında

I. maki bitki örtüsü,

II. karstik şekiller,

III. delta ovası

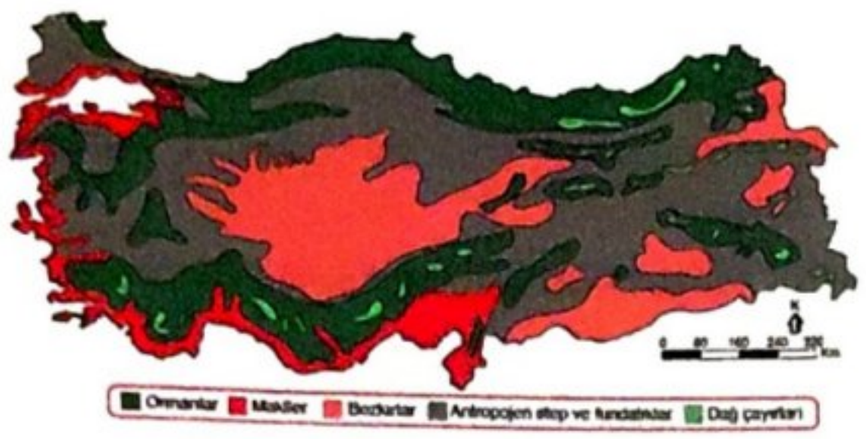
bölgelerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

7. E 8. C 9. E 10. B 11. D 12. C

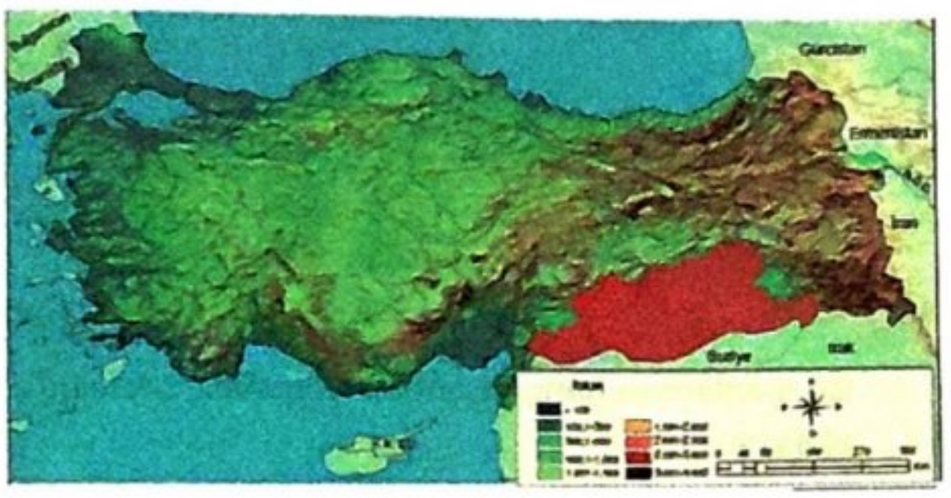
1. Aşağıdaki haritada Türkiye'nin bitki örtüsü bölgeleri gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdaki illerden hangisi antropojen step ve fundalıklar bölgeleri içerisinde yer alır?

A) Edirne B) Ardahan C) Aksaray
D) Adana E) Konya

2. Aşağıdaki haritada bir alan kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu alanda aşağıdaki bölge türlerinden hangisi yer <u>almaz</u>?

A) Petrol üretim bölgesi B) Pamuk tarımı bölgesi
C) Plato bölgesi D) Bozkır bölgesi
E) Çernezyum toprak bölgesi

3. Türkiye, ekonomik etkinliklerine göre tarım, hayvancılık, madencilik, ormancılık ve sanayi gibi birçok bölgeye ayırılabilir.

Buna göre aşağıdaki il ve yer aldığı bölge örneği eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) İstanbul- Tarım Bölgesi
B) Erzurum-Hayvancılık Bölgesi
C) Zonguldak –Madencilik Bölgesi
D) Giresun-Ormancılık Bölgesi
E) Kocaeli- Sanayi Bölgesi

4. Aşağıdaki haritada bazı illerin dağılışı gösterilmiştir.

Bu illerin yer aldığı bölgeyle ilgili

I. Sanayi faaliyetleri vardır.

II. Nüfus yoğunluğu fazladır.

III. Aynı dönemde büyükşehir olmuşlardır.

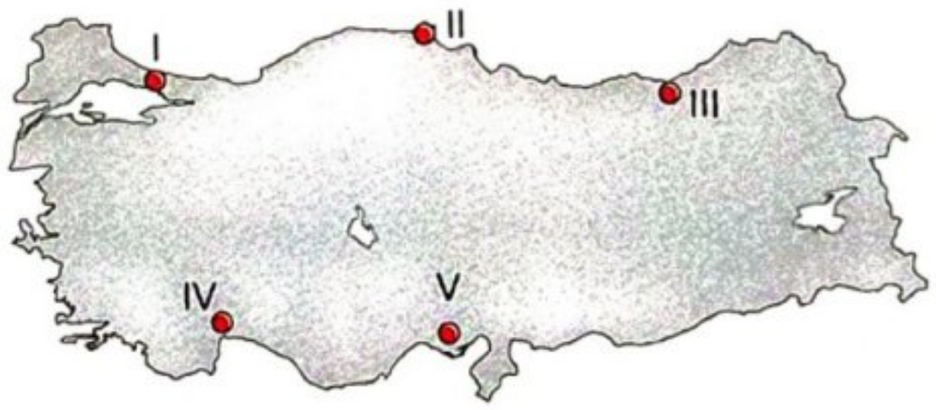
ifadelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi doğal şekilsel bölgeye örnek gösterilebilir?**

A) Ankara Yönetim Bölgesi
B) TÜİK Düzey 2 Bölgeleri
C) Türkiye İklim Bölgeleri
D) Karayolları Bölge Müdürlükleri
E) Sağlık Hizmet Bölgeleri

6. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

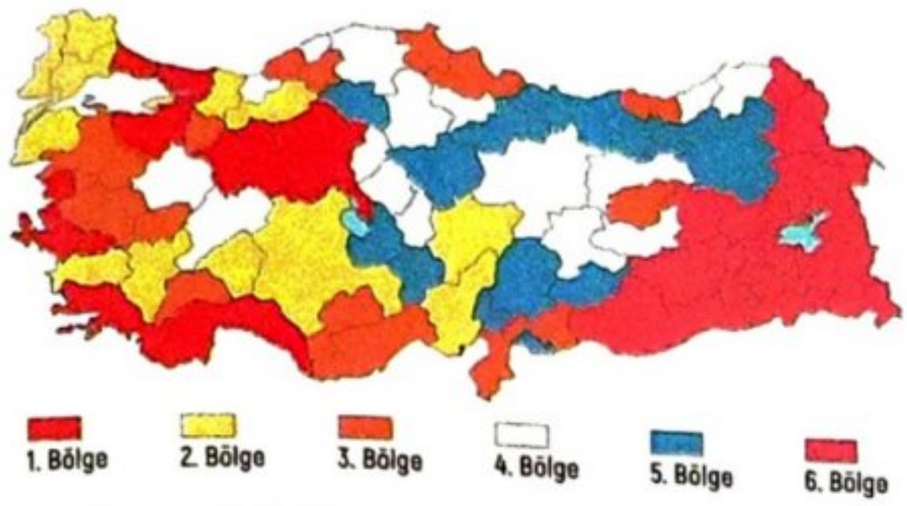
Bu alanların yer aldığı bölgelerden hangisi aşağıda yanlış verilmiştir?

A) I → Sanayileşmiş bölge
B) II→ Yoğun nüfuslu bölge
C) III → Ormanlık bölge
D) IV → Turizm bölgesi
E) V → Ovalık bölge

1. A 2. E 3. A 4. C 5. C 6. B

VİDEO ÇÖZÜM

7. Aşağıdaki haritada işlevsel özelliklere göre oluşturulmuş bir bölgenin dağılışı gösterilmiştir.

Bu bölge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye meteoroloji hizmet bölgeleri
B) Türkiye kalkınma projesi bölgeleri
C) Türkiye açık havza bölgeleri
D) Türkiye teşvik bölgeleri
E) Türkiye sık nüfuslu iller bölgeleri

8. **Aşağıdakilerden hangisi işlevsel bölgeye örnek gösterilebilir?**

A) Tarım Bölgeleri
B) Sanayi Bölgeleri
C) İklim Bölgeleri
D) Kültür Bölgeleri
E) Meteoroloji Hizmet Bölgeleri

9. Aşağıdaki haritada bir alan kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu alan aşağıdaki bölge türlerinden hangilerini kapsamaktadır?

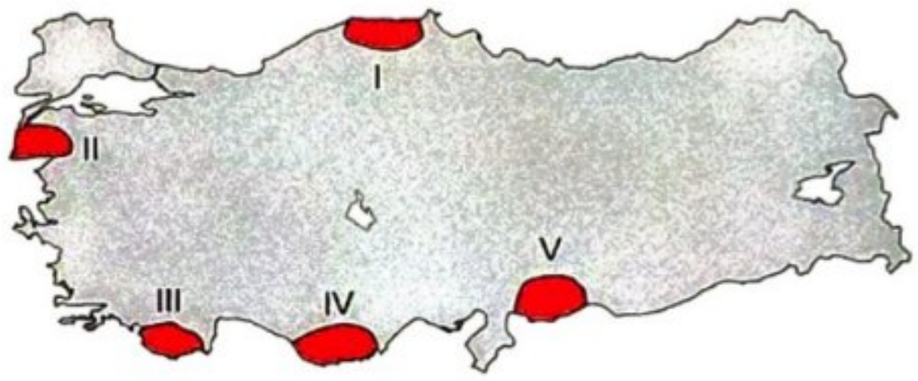
A) Dağlık bölge ve Heyelan bölgesi
B) Ovalık bölge ve Volkanik bölge
C) Platoluk bölge ve Maki bölgesi
D) Ovalık bölge ve Step bölgesi
E) Dağlık bölge ve Erozyon bölgesi

10. Doğal bölgelerin sınırları çok uzun zaman içinde değişirken, beşerî ve ekonomik özelliklere göre oluşturulan bölgelerin sınırları kısa sürede değişebilir.

Buna göre aşağıdaki bölgelerden hangisinin sınırlarının diğerlerine göre <u>daha hızlı</u> değişmesi beklenir?

A) Konya Ovası tarım bölgesinin
B) Doğu Karadeniz dağlık bölgesinin
C) Ege horst-graben bölgesinin
D) Akdeniz iklim bölgesinin
E) Tuz Gölü çevresi step bölgesinin

11. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisi orman bölgeleri içerisinde yer <u>almaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki haritada Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü (DMİ) bölgelerinin dağılışı gösterilmiştir.

Bu bölgeler aşağıdaki bölge türlerinden hangisi içerisinde yer almaktadır?

A) Yönetim Bölgeleri B) Hizmet Bölgeleri
C) İstatistik Bölgeleri D) Plan (Proje) Bölgeleri
E) Doğal Şekilsel Bölgeler

7. D 8. E 9. D 10. A 11. E 12. B